"Son yılların en iyi ilk romanı."
SUNDAY TIMES

İsimler

"Ne olağanüstü bir roman!"
ANN NAPOLITANO

"Tamamen benzersiz."
JOJO MOYES

2025
GOODREADS
Okur Ödülleri
Finalisti

Florence Knapp

Çeviri: Kıvanç Güney

domingo

İsimler

YAZAR HAKKINDA

Florence Knapp daha önce, yüzyıllardır sürdürülen bir yorgan yapım tekniği üzerine bir kurgu dışı kitap yazmış, ayrıca Victoria & Albert Müzesi için hazırlanan bir kitaba katkıda bulunmuştur. Londra'nın hemen dışında, eşi ve köpekleriyle birlikte yaşamaktadır. İki çocukları artık kendi hayatlarını kurmuştur. *İsimler*, Florence Knapp'ın ilk romanıdır ve otuz bir dile çevrilmiştir.

Isimler

Florence Knapp

Çeviri: Kıvanç Güney

domingo

domingo

İSİMLER
FLORENCE KNAPP

Özgün ismi: The Names
© 2025 Florence Knapp

© 2026 Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Domingo, Bkz Yayıncılık markasıdır.
Sertifika No: 46105

Çeviri: Kıvanç Güney
Editör: Alican Saygı Ortanca
Son okuma: Tuğçe Nida Gökırmak
Kapak illüstrasyonu: Eva Navarro Quijano
Kapak ve sayfa uyarlama: Özkan Köse

ISBN: 978 605 198 433 9

Baskı: Şubat 2026
Pasifik Ofset San. Tic. Ltd. Şti.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1 Baha İş Merkezi
A Blok Kat: 2 Haramidere Avcılar, İstanbul
Tel: (0212) 412 17 77 • Sertifika No: 44451

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin herhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan, fotokopi yöntemi dahil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır. Bu kitabın hiçbir bölümü, yapay zekâ teknolojileri ya da sistemlerinin geliştirilmesi amacıyla hiçbir şekilde kullanılamaz veya çoğaltılamaz.

Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Harbiye Mah. Cumhuriyet Cad. Pak Apt. No: 30
Kat: 1 Daire: 3 Şişli İstanbul
Tel: (212) 245 08 39
e-posta: domingo@domingo.com.tr
www.domingo.com.tr

Kocam Ian'a sevgilerimle

Öndeyiş

Ekim 1987

Cora'nın annesi çocukların rüzgârla kamçılandığını, en uslu olanların bile oyun sonrası rüzgârla coşmuş halde eve döneceğini söylermiş hep. Cora da şimdi içinde bunu, bu dizginlenemezliği hissediyor. Dışarıda, evin arkasındaki köknar ağaçlarını geçip yandaki girişe dalarak kapıya toslayan sert bir rüzgâr var. İçerideyse, fırıl fırıl seğirterek dönen kaygılar. Çünkü yarın –sabahı görebilirse, kızgın fırtına dinerse– Cora oğlunun adını nüfusa kaydettirecek. Belki de onun kim olacağını resmiyete dökecek ki esas endişesi bu.

Cora, Gordon ismini öteden beri hiç sevmemiş. Aklına sert şekerlerin kırılışına benzer bir çatırtıyı getiren o sesle başlayıp pat diye yere atılan bir spor çantasının sesiyle bitişini. *Gordon*. Fakat onu daha da fazla rahatsız eden şey, oğlunu iyi biri olarak o kalıba döküp içinde kendi şeklini bulabilecek kadar güçlü olduğunu umut etme zorunluluğu. Çünkü Gordon kocasının ailesinde erkekten erkeğe geçen bir isim ve görünüşe göre başka türlüsü mümkün değil. Yine de içinde bir çelişki yaşamasına, isimleri yaşamlarının akışını etkilemiş olabilecek insanları düşünüp durmasına engel değil bu. Amelia Earhart. Lumière kardeşler. Daha geçen hafta, kocasının komodininin üstünde Lord Walter Russell Brain* diye birinin *Klinik Nöroloji* kitabını görmüş.

---

* (İng.) Beyin. (*ç.n.*)

"Sana garip gelmiyor mu?" diye sormuş.

"Tesadüf," diye cevap vermiş Gordon. "Yine de Burns, Cox ve Ball soyadlı kaç ürolog olduğunu bilsen, şaşarsın. Hatta Bay Legg* adında çok ortopedist var."

Riski göremiyor musun? demek istemiş Cora. *Oğlumuza Gordon adını koyarsak sonunda senin gibi biri olacağını göremiyor musun?* Ama diyememiş. Çünkü mesele de buymuş zaten.

Cora, oğlu teninden ona hayati bir mesaj iletebilirmiş gibi, kıvrık parmağının eklemini bebeğinin sıcacık yanağında gezdiriyor. Onun ne istediğine dair bir mesaj. Kim olabileceğine dair. Fakat bir şey algılayamadan, evin arka duvarına bir şey çarpıyor; hem duyulan hem de hissedilen bir sesle. Cora bebeği daha sıkı kucaklarken, dışarıdaki güvenlik lambaları titreşerek rüzgârla savrulan köknarların siluetini aydınlatıyor. Görkemli ve muazzam siluetler bir geri çekilip bir büyüyor. Yandaki odadan çıkıp merdivenden aşağı fırladığını duyduğu Gordon'ın, üstünde pijamayla karanlık salondan verandanın kapılarına doğru hızla yürüdüğünü, sonra spot lambaların ışığında durup kontakt lenssiz gözlerini kısarak neler olduğunu anlamaya çalıştığını hayal ediyor. Görkemli ve tehditkâr ağaçların, muazzam fırtınanın karşısında ufacık kaldığını hayal ediyor kocasının.

Gordon birkaç dakika sonra çocuk odasının kapısını açtığında, sanki üstündeki giysilere yapışıp merdivenden onunla birlikte çıkmış soğuk bir hava akımı hissediyor Cora. "Sulama kabıymış, diyor Gordon. "Hadi, yat artık."

"Birazdan," diyerek boyun eğiyor Cora. Fakat yalnız bırakmak istemediği bebeği uyandırmadan, o başın ağırlığını kolunda hissederek geceyi dakika dakika güne doğru akıtan fırtınanın sesini dinliyor.

*

* (İng.) Burning: Argoda cinsel yolla bulaşan hastalık; Cox [cocks]: Penisler; Ball: Argoda testis; Leg: bacak. (*ç.n.*)

Gordon ondan önce kliniğe gitmiş bir iş arkadaşıyla telefonda. Cora dün geceki hava raporunda uyarı yapılmadığından, sonra randevuların iptal edilebileceğinden ve çalışanların işe gelmeyebileceğinden söz edişlerine kulak misafiri oluyor. Tek eliyle kahvaltı eder, ötekinde bebeği tutarken, fırtınanın yarattığı hasar yüzünden kapalı olan okulların adlarını dinlemek isteyen Maia'nın yerel bir radyo istasyonu bulmasına yardım ediyor. Hiç bilmedikleri ilkokulların olduğu listenin ortasında kendi okulunun adı da söylenince yüzünde hafif, sevinçli bir tebessüm beliren Maia'nın havaya kaldırdığı başparmağı, babasının içeri girişiyle aşağı iniyor.

Çıkmadan önce bir dilim kızarmış ekmek alan Gordon, "Pazar günü annemle babam gelecek. Bugün mutlaka nüfus dairesine git," diyor. Biri diğerinin gerekçesiymiş gibi, birbiri ardına gelen iki bildirim. "Parktan geçeyim deme sakın," diye ekliyor Gordon. Teşhirciler, caniler ve bugün, fırtınanın ardından, hâlâ devrilebilecek ağaçlar.

Sokaklarındaki evlerin hepsinde alçı sütunlu sahte bir asalet, yere yakın derli toplu çalılarla düzenlenmiş ön bahçelere bakan aynı kalıptan çıkma boş pencereler var. Dışarı çıktıklarında, fırtınadan pek eser yok. Fakat çıkmaz sokağın ötesindeki manzarada, gündüz vakti sinemadan çıkıldığındaki o aynı göz kamaştırıcı gerçek dışılık var. Ağaçlar tuhaf açılarda yamulup kalmış. Yerle bir olan çit panelleri arka bahçelere davetiye çıkaran boşluklar yaratmış. Döner bir çamaşır askısı kaldırıma boylu boyunca serilmiş. Birkaç kapı ileride, çalı çite takılmış ve mandalları hâlâ omuzlarında duran bir erkek gömleği var. Maia'nın gözleri birdenbire aradaki farkları bulma oyununa dönüşen şehirlerinde dolaşıp duruyor.

Merkezdeki parkın kenarından yürür, bebek arabasını düşmüş dalların etrafından dolaştırırken durup bir meşe ağacının parça parça çamurlar döken o dev, solucanlı kök topağına bakıyorlar.

Maia kökün altındaki boşluğa çömeliyor. "Montunu kirletme sakın," diyor Cora. *Onun sözleri.* Cora'nın içindense uzanmasını, o mis gibi yoğun toprak kokusunu içine çekmesini, burnunu kuyruğuna dayayarak kıvrılmış bir tilki yavrusu olduğunu hayal etmesini söylemek geliyor Maia'ya. Artık dokuz yaşında, bu gibi şeyleri yapmak istemeyecek kadar büyük bir kız olmanın eşiğinde.

Maia oradan emekleyerek çıkıp üstünü silkeliyor. Çizgili yaya geçidindeki Belisha lambasının turuncu küresi kellesi uçurulmuş gibi yol kenarında dururken arabaların durmasını bekliyorlar. Maia bebek arabasına doğru bakarak, "O babamın adını alıyorsa, ben neden seninkini almıyorum?" diyor.

Cora tek elini kaldırarak bir şoföre teşekkür ediyor. "Ha, aldın zaten. Ama kimse farkında değil," diyor karşıdan karşıya geçerlerken. "Maia *anne* demek. Eve dönünce bebek isimleri kitabından gösterebilirim sana."

"Sahi mi?" Bunun kızını bu kadar mutlu etmesi Cora'yı şaşırtıyor. "Öyleyse neden ona da *baba* anlamına gelen bir isim koymuyoruz?"

Cora bebeğin üstüne büyük gelen kar tulumundan ay gibi çıkan yüzüne bakıyor. Bir an için itmeyi bırakıp bebeği çevreleyen o talk pudralı kozaya doğru eğiliyor. Onunla göz göze gelen bebeğin gözlerinde bir heyecan titreşiyor, kundaklı kollarıyla bacakları deliler gibi çırpınarak kutlama yapıyor. O bir Gordon değil. Cora gözlerini kırpıştırarak *seni seviyorum* dedikten sonra tekrar doğruluyor. "Biliyor musun, aslında *baba* anlamına gelen isimlere de baktım ve en çok *gök baba* anlamına gelen Julian'ı sevdim."

Bu isim Cora için sorunlu toprak babalarla dolu uzun bir geçmişi temize çekmek demek ve bir süreliğine Gordon'la bu isim üstünde uzlaşabileceklerini de düşünmüş. Baba anlamına geliyorsa, yine de ona karşı saygı dolu bir bağlılığı ifade ediyorsa, Gordon'la boy ölçüşebilecek bir isim değil miymiş? Fakat bir akşam eve erken dönen kocası kanepenin üstüne ters konmuş açık duran isimler

kitabını alıp o sayfalara şöyle bir bakmış. *Yalnızca kız isimleri, Cora, unutma. Oğlanın adı Gordon olacak.* Kitabı çat diye kapatıp kitaplığa koyduğunda, bu konuyu konuşma fikri de rafa kaldırılmış.

"Julian'ı sevdim," diyor Maia.

"Ben de. *Sen* olsan ne koyardın ki?" diye soruyor Cora. "İstediğin adı koyabilseydin?"

Maia, "Hımm," derken sözcüğü uzatışından, bunu önceden düşündüğünü anlıyor. "Normal bir isim değil ama Bear* olsun isterdim.

"Bear mı?" diye soruyor Cora gülümseyerek.

"Evet. Yumuşacık, tatlış, insanda kucaklama isteği yaratıyor," diyerek avuçlarında o tatlışlığı mıncıklar gibi parmaklarını açıp kapıyor Maia. "Ayrıca güçlü ve cesur."

Cora bebeğe bakarak onun böyle biri olduğunu hayal ediyor. Öyle biri olmasını diliyor.

Şehrin daha yakınında, temizlik çoktan başlamış. Kaldırımdaki ağaç deliklerinde bir tek çotukları bırakan iki testereli adam, devrilmiş limon ağaçlarını taşınabilir parçalar halinde kesmekle meşgul.

Maia selamı makine seslerinin içinde kaybolan sarışın küçük bir kıza utangaç bir tavırla el sallıyor. Kız geçip gittikten sonra, "Jasmine. Baleden," diyor Cora'ya.

"Ha, evet, hani şu ablası..."

"Sadler Swells'te dans eden. Ama bir şey soracağım," diyerek Cora yanlışını düzeltemeden asıl konuya geri dönüyor Maia.** Yasak bir şeyi soracakmış gibi derin bir nefes aldıktan sonra, "Neden bu kadar önemli ki? Babam için yani. Bu isim olayı."

Koca koca adamların bazen kendilerini içten içe çok küçük hissettikleri için önemli olduğunu söylemek istiyor Cora. Bazı insanların –Gordon'ın babası gibi olanların– yaşamlarını yapılabilecek her

---

* (İng.) Ayı. (*ç.n.*)

** Maia, Sadler's Wells tiyatrosunun adını yanlış söylüyor. (*ç.n.*)

şeyi yaptıklarına inanarak yaşadıklarını, bu yüzden çocuklarının, çocuklarının çocuklarının da kendi adlarını almaları gerektiğine inandıklarını. Bazen önceki nesilleri memnun etme ihtiyaçlarının sonraki nesilleri sevme ihtiyaçlarından daha büyük olduğunu. Cora için kabilelerdeki göğse vurma geleneği gibi bir şey bu. Ama bunları Maia'ya söylemiyor. Zaten gereğinden fazla şeyi anlayabilen bir kız. Bir tartışmanın sabahında, Cora olanlara ne kadar sessizce katlanmış olursa olsun, Maia gelip onu mutfaktaki lavabonun başında buluyor ve incecik kollarını beline sarıp, "Canım annem," diyerek yanağını Cora'nın beline dayıyor. Cora böyle zamanlarda, onunla ortak bir acıyı, hüznü paylaştıklarını hissediyor. Ardından hemen, Maia'nın birkaç saniye önce yüzünü bastırdığı yerde, elbisesinin arkasında bıraktığı ıslaklığı.

"Bazıları için gelenekler çok önemli işte," diyor onun yerine.

"Kendi adın olması da öyle ama. Bazen? Belki babam bile kendi adı olmasını isterdi."

Cora tek elini bebek arabasından ayırıp Maia'nın omzuna sarılıyor. "Akıllı kız."

Sonra bir kez daha doğru yapıp yapmadığını düşünüyor. Herhangi bir şeyi, her şeyi. Gordon'ın bu geleneği sürdürmesi bile doğru bir şey mi ki? Belki de babasının ve babasının babasının gölgesinde yaşamaya razı olması bir tek aynı kaderi sürdürmesine, kendi sırtındaki yükü ağırlaştırmasına yarıyor. Çocuklarına başka bir isim koymak kurtuluş olur belki. İlk başta değilse de, sonradan.

Bir de Maia var. Kızına öğrettiği şey dilini tutmanın doğruyu söylemekten daha önemli olduğu değil mi? Kardeşine onu nesiller boyu despotluk etmiş adamlara bağımlı kılacak bir ismi vermeyi kabul ettiği için kızı Cora'nın hakkında ne düşünecek? Maia'nın adının kızıyla aralarında sessiz bir bağ kurmayı amaçlayarak koymuş olsa da, anlamını söyleyerek onun omuzlarına da bir yük bindirmiş olabileceği geliyor aklına ilk kez. Gerçekte çocuklarının

kendi yollarından gitmelerini umut etse de, istemeden hayatlarının aynı yolu izlemeye mahkûm olduğu mesajını vermiş olabileceğini düşünüyor.

1987

BEAR

Cora nüfus memurunun kâğıt üzerinde ilerleyen kaleminin ucunda birer birer belirerek şekillenen harfleri izliyor. Bear Atkin. Bear. B-E-A-R, yalnızca dört harf ama hepsi de ünlü ve ünsüz olmaktan sıyrılmış, başka bir şeyle yüklü sanki. Cora'nın benliğinde müthiş –ne ki bu?; sevinç, evet, aynen, sevinç– bir dalgalanma oluyor. Tüm vücudunu kaplayan baş döndürücü bir mutluluk. Oturduğu sandalyenin yanında duran Maia'ya bakınca, kızının yüzündeki şaşkınlığı görüyor.

Memur sertifikayı Cora'ya uzatırken yirmi iki yıldır bu işi yaptığını ama ilk kez bir Bear'a rastladığını söylüyor. Masanın üzerinden uzanıp bebek arabasının içine bakıyor. "Ama senin için mükemmel bir isim, değil mi?" Sonra Maia'ya: "Çok gururlu bir ablaya benziyorsun. Küçük Bear'ına iyi bak, olur mu?"

Binadan çıktıklarında, Maia mest olmuş vaziyette. "Ona benim istediğim ismi verdiğine inanamıyorum –yani– yani *benim*

istediğim ismi vereceğini hiç sanmazdım!" Cora kızını alnından öpüp zarfı çantasına koyarken, Maia da Bear'ı caddede itmeye başlıyor.

İlk başta kendini kaldırımın üzerinde süzülür gibi hisseden Cora, bir dükkânın vitrininde kendini ayakları yere sağlam basan biri olarak görünce şaşıyor. Maia birkaç adım ötesinde olsa da durmadan konuştuğunu duyabiliyor ve o tatlı sırtını eğip tutacağın üzerinden uzanarak yüzünü kardeşinin yüzüne yaklaştırdığını görmek onu mest ediyor. Bunun Maia'nın hayatındaki bir dönüm noktası, annesiyle babasının yaptığı evliliğin gölgesinde kalmaya zorlanmayıp sesini duyurmasına izin verilen bir an olduğunu biliyor. Derken, daha tepeyi tam çıkamadan, yaptığı şey karmakarışık bir hisle kafasına dank ediyor. Gordon bu adı Maia'nın seçtiğini anlayacak olursa... Gözlerini kırpıştırarak bu düşünceden kurtulmaya çalışıyor. Kocası Maia'ya bir fiske bile vurmuş değil. Fakat bunun nedeni belki de Maia'nın akıllı uslu, ufacık bir şey olması ve kendini yalnız Cora'nın tehlikeli olmayacağını sezdiği yerlerde göstermesi, ateşe fazla yaklaştığının hissedildiği her seferinde bir yere çağırılması, banyoya ya da herhangi bir şeyi getirmeye yollanması.

Kat kat giyindiği sonbahar giysilerinin altında, Cora'nın başı terlemeye başlıyor. Hijyenik pedi bacaklarının arasındaki ağır bir yumruya dönüşürken, alnında nokta nokta beliren soğuk terler ensesini karıncalandırıyor. İçindeki tüm sıvılar vücudundan kaçmaya teşebbüs ediyor sanki. Tabanları yağlayıp.

Nasıl yaptı bunu? Böyle bir aptallığı nasıl yapabildi? Üstelik *Bear*. Dokuz yaşındaki bir çocuğun seçtiğini saymazsak –bunu asla bilemez çünkü– bu ismi nasıl izah edecek? Aile geleneğinin, babasının uygun bulup bulmamasının umurunda bile olmadığını, ihanetini normal bir isimle bile yetinmeden taçlandırdığını söylemek ister, onu aşağılar gibi görünecek şimdi, sıradan bir isim bile seçmediği için. Julian mesela.

Maia'nın sözünü tekrarlamayı, adı Bear olan bir oğlanın yumuşacık ve tatlış ayrıca da cesur ve güçlü olacağını söylemeyi düşünüyor. Ama bu özelliklerin onun gözünde fazla bir değeri olmayacağını biliyor. Yalnızca daha da öfkelenmesine yarayacaklar. Hem *nasıl* verecek ki bu haberi? Nasıl bir zamanda ya da yerde söylerse hafifletebilir? İyi bir ânını yakalamak, akşam en sevdiği yemeği pişirmek, hiçbiri işe yaramaz. Kocasının son zamanlarda, hamileliği boyunca ve doğumdan sonraki ilk haftalarda Cora'ya karşı takındığı iyi niyetli tavır, işini yaparken bütün yeni annelere gösterdiği profesyonel tavırla onunla ilgilenmesi... bu durumda devam edemez. Aklı neredeydi acaba? Değiştirmesi lazım. Nüfus memuruna geri gidip özür dilemesi lazım. İş işten geçmiş olamaz, mürekkep bile kurumamıştır daha. Kadın fırtınanın getirdiği gerilimden olduğunu anlar; haftalar boyu zar zor uyuduktan sonra bütün gece uykusuz kalmaktan olduğunu anlayacaktır. Normal bir zaman değil ki bu. Fakat yaya geçidine kadar giden Maia ona döndüğünde, yüzünde Cora'nın nadiren gördüğü bir sevinç var ve çoğu zaman yüz hatlarını şekillendiren o gerginlik bir an için kaybolup gitmiş. "Anneciğim..." Ona ne zamandır böyle dememiş, uzun zamandır *anne* diyor. "Teşekkür ederim, anneciğim. Şimdiye kadar başıma gelen en özel şeylerden biri bu."

Parkın kenarından yürürlerken, Cora saatine bakıyor. Gordon'ın işten gelmesine beş saat var ve bu hem sonsuz gibi gelen hem de hiç yeterli görünmeyen bir zaman. Plan falan yapmalı. Maia'nın o gece yüzmeye gideceğini yeni hatırlayan Cora, spor merkezinin açık olup olmadığını bilemiyor. Bebek doğduğundan beri Maia'yı hep Mehri götürmüş. Zaten gidiyorsa, bir haftacık daha götürmesini isteyebilir mi ondan? Belki sonradan Maia'yı çay içmek için eve de götürebilir; kızları birbirini pek iyi tanımıyor ama yakın oturuyorlar ve aynı yaştalar; emrivaki yapmış gibi olmaz herhalde. Maia'yı yediye kadar dışarıda tutabilirse, Gordon'ın klinikten dönüşüyle Maia'nın gelmesi arasında yarım saat kazanmış olacak.

Eve girdiklerinde, Cora uyuyan bebeği arabasıyla birlikte koridora bırakıp Maia'ya yiyecek bir şeyler hazırladıktan sonra Mehri'yi arıyor. Havuz kapalı ama Mehri –Cora'nın sormasına bile gerek kalmadan– onun yerine Maia'yı Fern'le birlikte çay içmeye davet ediyor. Bulmacanın bu küçük parçasının güzelce yerine oturması iyiye işaret olabilirmiş gibi, Cora'nın güveni bir an için yerine geliyor. Banyoya gidip ıslanmış giysilerini çamaşır sepetine atarak iç çamaşırlarını değiştirir ve çekmeceden temiz bir bluz çekerken Bear'ı ne yapacağını düşünüyor. Onca kaygıya rağmen oğlunu öteden beri onun adıymış gibi, gayet doğal *Bear* diye düşündüğünü fark ediyor. Oğlu bu adı üzerine giymeyi bekliyormuş, artık bir tek annesinin onu gerçek yapmasına –haberi Gordon'a vermesine– ihtiyacı varmış gibi hissetmek onu kamçılıyor.

Bear'ı nasıl koruyabileceğini düşünüyor. Sütünü geciktirmeyi, onu saat altıda emzirip kollarını gevşeterek daldığı o uyku haline soktuktan sonra uyandırmadan sepet beşiğine yatırabileceğini düşünüyor. Peki ya sonra? Cora dolaba gidip yerdeki ayakkabı kutularını kaldırarak şifoniyerin yanında üst üste koymaya başlıyor. Yeterince yer açıldığında, tozu elinin kenarıyla silip küçük yatağı alarak sığıp sığmayacağına bakmak için dolabın içine yerleştiriyor. Yaptığı şeyin çılgınca olduğunu görebiliyor. Artık bebeklerine de zarar vermez herhalde, değil mi? Fakat Cora'nın bir anlık düşüncesizliği yüzünden, Bear'ın varlığı artık Gordon'a ve ailesine yönelik bir hakaret. Kocasının sesini duyar gibi oluyor. *Benim oğlum? Bear, ha? Aklını mı kaçırdın sen?* Hayır, diye düşünüyor, sepetin etrafına bir şeyler yerleştirerek, onu koruması lazım.

Cora kapalı kapıların arasındaki daracık aralıktan parmağını geçiriyor ama içeri ne kadar hava gireceğini anlayamayıp tekrar açarak sepet beşiğin içinde durarak kendini dolaba kapatıyor. Dikey bir çizgi halinde gelen ışığa gözünü dayayınca, yatak odasının bir kesitini görüyor. Öylece durup karanlığın içine gömülerek kendi

yaşamının bu incecik kesitine yepyeni bir açıdan bakıyor. Gordon'la paylaştığı yatağın üstündeki çiçekli örtü kocasının annesiyle babasından düğün hediyesi. İkiz komodinler. Kendi tarafında yalnızca bir saat. Onunkinde bir lamba, not defteri ve üst üste duran kitaplar. Orada kendi benliğinden bir iz, fiziksel varlığına dair bir kanıt olmadığını fark ediyor. Odadaki durgunluğun üzerinde bir *his* olarak asılı kalmış yalnızca; cidden öyle.

Beşiğinde kıpırdanmaya başlayan Bear'ın boğuk sesini duyuyor ama daha dolabın kapılarını açamadan, Maia'nın onun yanına gittiğini, kardeşinin bağırmasını yatıştırıcı bir sesle, tatlı tatlı konuşarak engellediğini duyuyor. Kar tulumunun fermuarını açıp sıcacık vücudunu içinden çıkararak bebeği kucağına aldığını hayal ettiği Maia'yla Bear'ın sesleri kesilince, Maia'nın onu salona götürdüğüne karar veriyor. Bir süreliğine yaşamının dışına çıkmış ve bir düğmeye basıp her şeyi durdurmuş gibi hissederek biraz daha dolabın içinde kalıyor.

Cora saat altı buçukta Gordon'ın anahtarı kilide soktuğunu duyuyor. Kusacak gibi hissediyor. Hole gidip kocasını karşılıyor ve Gordon onu yanağından öpüp ceketini Cora'ya veriyor. Cora her şeyi yavaşlatmayı, bu somut şeyleri hissetmeyi, zihnini nereye odaklayacağını bulmak için her ânın tadını çıkarmayı isteyerek parmaklarını ılık dokusundan geçirdiği ceketi asıyor.

Kocasının peşinden mutfağa gidiyor ve gün boyu üstünde taşıdığı gerilime daha fazla dayanamayarak pat diye, "Gordon, ben bir şey yaptım," derken buluyor kendini.

Gordon bunun üstüne ona dönüp tezgâha yaslanarak gözlerini ona diktiğinde, ne yaptığını sormayacağını, söyleyeceği şeyi ağzından çıkarmasına yardımcı olmayacağını biliyor. Kocası gözlerini ondan ayırmadan kravatını gevşetiyor. Cora konuşabildiğinde, sesini onun duyacağı şekilde duyuyor: Zavallı, cılız.

"Dediğin gibi nüfus müdürlüğüne gittim ve, ve umarım kızmazsın ama adını başka bir şey koydum. Gordon değil. Ona bu adı vermeyi hiç istememiştim, biliyorsun ve... ben..."

Gordon gözünü bile kırpmadığı için susuyor, gözlerini ondan bir an olsun ayırmış değil. Yüksekten korkan, merdivenin tepesinde ve düşeceğinden emin, kendi isteğiyle atlayıp bu işi bitirmek isteyen biri gibi hissediyor kendini. Kaçınılmaz olan şeyden kaçmayı bile denemeden, kocasının ayaklarına kapanıp onu tekmelemesine izin vermemek için var gücüyle direniyor çünkü bu bekleyiş yalnızca olacağını bildiği şeyi geciktirmeye yarıyor. Ama sonra yukarıda, yatak odasındaki dolapta duran Bear'ı, Mehri'lerin mutfağında akşam yemeğini yiyen Maia'yı düşünerek sırtını dikleştiriyor: "Adını Bear koydum."

Kocası gülümseyince tavrının değiştiğini, başını iki yana sallayarak su almaya hazırlandığını görüyor. Ona inanmadığını anlıyor. "Hayır," diyor Cora, "hayır, doğruyu söylüyorum." İki yemek kitabının arasına sakladığı zarfı alıyor. Gordon bunun üstüne dönüp elini filtreli su sürahisinden ayırmadan sertifikayı inceliyor. Öylece bakmayı gereğinden fazla sürdürünce, Cora'nın kâğıdı ona doğru tutmaya devam eden eli titremeye başlıyor ve geçen saniyeler kağıdın titreşiminin sebep olduğu bir sesle doluyor. Gordon'ın başını kaldırıp Cora'nın gözlerine bakarak küt diye yere bıraktığı sürahi karolu zemine çarparak parçalanıyor. Çoraplarının suyu emdiğini hisseden Cora ayakkabı giymeyi akıl edemeyişine hayıflanıyor.

Gordon uzanıp tepesindeki bir tutam saça yapışarak başını geriye doğru çektiğinde, yüzü Cora'nın yüzüne değdi değecek. Bir an aklı karışan Cora kocasının onu öpeceğini zannetse de, Gordon kadının başını buzdolabının kenarına çarptırıyor.

Cora bunu yapmayacağına yemin etmiş olsa da, yaşadığı şokla bir çığlık atıp Bear'ı uyandırmak istemediği için hemen ağzını kapıyor. Onun varlığını Gordon'ın aklına getirmemeli.

"Sen benim karımsın," diye tıslıyor Gordon. "Benim için tek bir şey yapmanı istedim," diyerek Cora'nın başını tekrar buzdolabına çarpıyor, "onu bile yapamadın. Tek" *-küt-* "bir" *-küt-* "şey."

Cora'nın içindeki bir his daha yeni başladıklarını söylüyor; beyninin, kafatasının, etinin metale çarparak sarsıldığını kimbilir kaç kez hissettikten sonra artık hissetmeyecek. Böylece Bear'ı uyandırmama isteğinden vazgeçip hiç yapmadığı bir şeyi yapıyor: Bağırarak yardım istiyor. Kilerdeki küçük pencerenin açık, kapının aralık olduğunu, çıkmaz sokaktaki birinin mutlaka duyacağını bilerek, bir kez değil, defalarca. Gordon ağzını eliyle kapatınca, dişlerini elinin kenarına, sert kıllarla kaplı etine geçiriyor. Gordon hayretle geri çekiliyor. Fakat Cora'nın rahatlaması yalnızca bir saniye sürüyor çünkü şimdi aralarında birkaç adım var ve Gordon'ın bunu hız almak için kullanacağını, fırlamak üzere olduğunu anlamış durumda.

Cora yana sıçrarken, ebenin özenle attığı dikişin patladığını hissediyor. Ama acı yok, Gordon onun peşinden salona koşarken, Cora yalnızca bir adrenalin patlaması yaşıyor. Kocası bir kez daha saçlarına yapışıyor ama Cora bir hamleyle, başının tepesine kızgın iğneler batıyormuşçasına bir acıyla, elinden kurtuluyor.

Gordon atılıp onu yere çekiyor ve Cora camların kırıldığını ya da sokak kapısının açıldığını duymadığı halde salonda –kim o?– biri daha var. İki ev aşağıda oturan, daha birkaç ay önce taşınan adam; okula giden yolun ortasında Maia'yı karşılamaya gittiği öğleden sonralarında bazen köpeğini yürüyüşe çıkardığı parktan dönerken gördüğü, hamile karnına bakarak gülümseyen ve bir gün şap şup adımlarla birbirlerini geçerlerken, *ördekler için güzel hava*, gibi bir şey diyen. Bu adam Gordon'ı ondan ayırıyor ve Cora bir an için bunun sona yakın bir şey, şimdi olacak şeyin bir düşüş olacağını hissediyor. Derken Gordon, "Evimde ne işin var?" diye bağırırken, tasmasının kayışı sehpaya dolanan köpek ayak bileklerinin etrafında dönerek acı acı havlıyor. Adam *sorun istemiyorum, kavga*

istemiyorum der gibi ellerini havaya kaldırınca, Gordon avuçlarını dümdüz göğsüne vurarak adamı öyle bir itiyor ki Cora'nın elinden adamın veranda kapılarındaki camlardan geçerek sırtüstü düşmesine seyirci kalmaktan başka şey gelmiyor.

Sıralaması biraz farklı olabilir ama sonradan, bir polis memuru –en fazla yirmi iki yaşında, genç biri– telefonun yanında yazılı bulduğu Mehri'nin numarasını tuşlayacak ve Maia'nın geceyi orada geçirmesini ayarlayacak. Ardından üst kata çıkıp Bear'ı dolaptan çıkaracak ve Cora delikanlının bebeği hoplata hoplata, çığlıkları aralıklı ve titrek iç çekişlere dönüşünceye kadar pat pat sırtını sıvazlamayı bu kadar iyi bilmesine hayret edecek. Fakat sözcükleri zihninde oluşturamadığı için bunu ona sormayı aklına bile getiremeyecek; düşünceyle ses arasındaki bağlantı geçici olarak kesilmiş durumda. Tek elini sağ kulağının üstünde tutarak neden böyle olduğunu, bunun daha kırk beş dakika önce mutfakta yaşananlarla bir bağlantısı olabileceğini bile anlayamadan, içindeki çınlamayı durdurmaya çalışacak. Ambulansın dışarıda durduğunu salonun duvarlarında yanıp sönerek ilerleyen mavi ışıklardan anlayacak. Daha olgun yaştaki bir polis memurunun Gordon'a ters kelepçe takışını izleyecek ve adamın dediklerini duymadığı halde onun hastalarından biri olduğunu, tavrında bu konuma düşmenin ve kendi annesinin ölüm raporunu veren adamı alıp götürmenin onu rahatsız ettiğini gösteren bir şeyler olduğunu anlayacak; karısına depresyon teşhisi koyan adamı; büyümüş prostatına dokunarak, *Hiç korkma, çok gördüğümüz bir şey,* diyen adamı. Gordon hastaları tarafından sevilen biri çünkü. Cerrah babası pratisyenlik hakkında ne düşünürse düşünsün, iyi bir doktor. Genç polis ona ait şeyleri toplar, anahtarlarının orada olup olmadığını kontrol etmek için elini çantasının ön kısmına sokarken, Cora başını sallayıp sandalyenin arkasını işaret edecek. Delikanlı kısa bir süreliğine dışarı çıkıp holden gelen seslerini duyduğu

ikinci paramedik grubunu salona getirecek. Hepsi ona gülümseyerek o kadar iyi davranacaklar ki Cora –onca şeyin ardından– esas şimdi dayanamayacağını hissedecek. Söylediklerini anlamadan paramediğin dudaklarına bakacak ama o sözlerdeki sıcaklığı hissedip kadının kendinden daha genç iş arkadaşının kaygılı bakışlarına karşılık vermediğini fark edecek. Çoğu genç olan bir sürü insan yaşadıkları gecedeki dehşetin içine, yıllar yılı, aydan aya, haftadan haftaya, günden güne, saat saat yaşanarak onları bu noktaya kadar getiren hayatın darmadağınlığına çekilmiş olacak.

JULIAN

Cora sonradan bunu ona söyleten şeyin ne olduğunu anlayamasa da, söylemiş ve söylerken kendini çok iyi hissetmiş. Şimdi, bebek –Julian, semavi, aşkın *gök baba*– arabanın içinde yatarken, kendini hiç olmadığı kadar köklenmiş hissediyor. Ayakları yere çakılmış, çocuklarının hayatlarını iki uçurtmanın avcunun içindeki ipleri gibi tutuyor sanki.

Yürürken, attığı adımlarda yepyeni bir kararlılık, kaslarının kasılıp gevşeyişine dair bir farkındalık var. İçindeki bir şey uyanmış gibi. Kestirmeden gitmek için hiç düşünmeden merkezdeki parka döndüğünü ancak Maia durunca fark ediyor. *Ama babam dedi ki…* Annesi başka bir âleme geçmesini istemiş gibi, lastik pabuçlu ayağı havada, öylece kalıyor Maia.

"Bir şey olmaz," diyor Cora. "Ana yoldan ayrılmayız. Kenarında çok az büyük ağaç var ve manzarası daha güzel." Maia'nın yüzünde şaşkınlık belirse de, ayağı yere basıyor ve Cora'nın kızı yeni manzarayı keşfe dalarak yürümeye başlıyor.

Maia'nın hareket özgürlüğünün kısıtlanmasını hiç istemeyen Cora, yıllar önce balerinken kendi vücudunun nasıl da capcanlı, tetikte, müzikle uyumlu olduğunu, partnerinin tutuşundan onun bir anlık duygularını –gerildiğini, duraksadığını– hissedebildiğini hatırlıyor. Şimdi de aynı yüksek duyarlıkta, çevresindeki şeylerin kinetik enerjisini algılıyor. Rüzgârın süpürdüğü park yolundan geçerlerken bebek arabasındaki tekerlerin hoplaya hoplaya dönüşünü hissediyor. Nemli havanın kokusu büyük kumtaşı kayalarına nüfuz etmiş. Ekim güneşi kriket sahasının beyazını parlatırken göz bebekleri nasıl da tepki veriyor. Kulakları Maia'nın boğuk ayak seslerini ve ilerideki toprak patikada yavaşça yürürken üstüne bastığı ince dalların çıkardığı sesleri nasıl da algılıyor. *Zemini hisset*, diye seslenmiş bütün öğretmenleri beş yaşından beri, bir kilise salonunun, belediyeye ait bir salonun, bir stüdyonun duvarlarından yansıyan piyano müziğine karışan sesli harflerle. Şimdi, onca yıl sonra, Cora zemini yeniden hissediyor. Bütünüyle. Zeminin kavrayışını, desteğini hatırlıyor ve bu zeminin –toprağın– onu tuttuğunu biliyor. Ona temas etmek için belli belirsiz yükseldiğini ve doğru olanı yaptığı için, düştüğü takdirde onu tutacağını biliyor.

Cora açık bırakılmış bir ışık yüzünden ya da bir satıcıyla gereğinden fazla samimileştiğini çok geç fark ettiği için yaşanan ani patlamalara alışkın. Gordon'ın öfkesine kibrit çakmamaya çalışarak yaşıyor ama yine de etrafına benzin saçıyor, cilalamayı unuttuğu ayakkabıların üzerine benzin damlatıyor, zamanında yıkanmayan gömleklere benzin bulaştırıyor. Oradan oraya koşuşturup alev alabilecek şeyleri yok etse de, arkada mutlaka bir şeyler kalıyor, gözünden kaçan ya da düşünemediği bir şey mutlaka oluyor. Ama bugün başka. Haberin nasıl verileceğine, koşulların nasıl olacağına, ne şekilde bir sunum yapılacağına o karar verecek. Üstelik hiç korkusu yok. Evet, Gordon öfkelenebilir –*öfkelenecektir*– ama bu kez öfkesi nedensiz olmayacak. Cora istediğini elde etmiş olacak: Oğlu kendine ait bir isimle büyüyecek.

Maia arkada kalıp adımlarını ona uydurarak düzensiz ton değişimleriyle dolu alçak, deli dolu bir sesle bir şarkı mırıldanmaya başlıyor. Cora tek elini arabadan ayırıp Maia'nın eldivenli elini sıkıyor. "Merak etme. Bir süreliğine kızabilir ama alışacaktır."

"Ama oraya girmeden önce *benim* dediklerim yüzünden yaptığını söyledin. Bütün suç bana kalacak."

"Hayır, senden esinlendiğimi söyledim. Arada fark var. Van Gogh'dan esinlenerek bir resim yapabilirim ama ayçiçeklerim bir kavanoz lolipopa benzerse bu onun suçu olmaz, değil mi? Sen bana insanın kendi ismi olmasının ne kadar önemli olduğunu hatırlattın ama ona başka bir ad koymak tamamen benim fikrimdi."

"Ayçiçeği lolipopa benzer mi hiç."

"Eh, ne biliyorsun; benimkileri görmedin ki. Ama şunu bil, Julian bugünden çok önce seçtiğim bir isimdi, yani bu fikir o zamandan beri aklımda dönüp duruyordu sanırım. Hem şuna baksana," diyerek başıyla bebek arabasını işaret ediyor, "sence de tam bir Julian değil mi? Başka bir şey olamazdı. Gordon olduğunu hayal edebiliyor musun? Doğru söyle." Maia usulca, tedirgin bir kahkaha atıyor. Yanındakinin cidden annesi olup olmadığını kontrol eder gibi, yan yan bakıyor. "Ben ona söylerken yanımızda olmana da gerek yok ama bu geceyi nasıl özel kılabiliriz, biz onu düşünelim."

Maia, "Ne pişireceksin? Lazanya olur mu?" diye sorunca, Cora doğru olanı yaptığından bir kez daha emin oluyor çünkü hiçbir çocuk babası için kendi en sevmediği yemeğin pişirilmesini önerecek kadar uyumlu davranacak şekilde yetiştirilmemeli.

Maia küçükken, Cora yalnızca ikisinin olduğu bir öğle yemeğinde yedikleri pennelerden birini diklemesine ortadan kesmiş. "Bak, korsan haritası gibi," demiş, "açınca dümdüz oluyor. Lazanya bu işte."

Ama Maia dudaklarını sarkıtmış. "Düz makarnanın tadı farklı. Sakız gibi ve daha kalın."

Cora kızının tabağından bir tane düdük makarna almış. "Haklısın galiba," diyerek ağzına atmış, "aynı değiller sanırım."

Buna rağmen, sonraki ilk lazanya yiyişlerinde, Cora yemeği sofraya koyar ve Gordon en sevdiği yemeğin lazanya olduğunu açıklarken, Cora'yla Maia bir an –istemsizce– göz göze gelmişler ve Maia gözlerini kaçırıp, "Evet, sosu çok güzel," deyince, kızının iyiliği Cora'nın içini parçalamış.

Maia başından beri bulunduğu ortama uyum sağlayan bir kız. Ufacık vücudunun dimdik, tişörtünün omuz dikişlerine kısacık çubuklar yerleştirilmiş gibi duruşundan anlıyor Cora bunu. Gözlerinin annesiyle babasının arasında gidip gelerek etkileşimlerini izlemesinden, bu arada taraf tuttuğunu ima edebilecek en ufak bir şey yapmayışından anlıyor. Dökülen bir şeyin suçu Cora'ya atılmadan önce hemen mutfağa koşup kâğıt havluyu getirişinden anlıyor. Televizyon izlerken yediği çubuk krakerlerin kırıntıları yere düşmesin diye altlarında tabak tutuşundan anlıyor.

Cora bir gün Maia'nın okuluna bir şey götürmüş –unuttuğu bir şey, paketlenmiş öğle yemeği ya da spor çantası– ve danışmadaki görevli, "Zamanında eline geçmesi için kendiniz götürseniz daha iyi olur, sakıncası yoksa," demiş. Cora ders zamanı boşalan koridorlardan yürüyüp aradığı sınıfa gelmiş ve camdan içeri bakarak tam kapıyı açacakken öylece kalmış. Gördüğü bir kız yüzünden. Kız çalışmasına ara verip yanında oturan arkadaşına bir şey deyince, ikisi de gülmeye başlamış. Cora bir an kızını tanıyamamış. Tanıdığı zaman da, zihninde iki Maia'yı bir araya getirememiş. Bu Maia gülerken gözleri de gülüyormuş ve gülüşü tanıdığı Maia'nınkinden daha çekincesiz, daha rahatmış.

Maia o an izlendiğini hissetmiş gibi ona doğru bakmış ve camdan unuttuğu şeyi gösteren Cora'ya eliyle tamamdır işareti yaparak gülümsemiş. Cora'nın az önce gördüğü Maia yokmuş artık. Her ne kadar kızının zihninde tek başına, yalnızca *annecik* –onu

destekleyen, cesaretlendiren, tatlı annecik– olarak var olduğunu zannetse de, aslında Gordon'la bir olduğunu, onunla bir elmanın iki yarısı gibi olduklarını anlayan Cora eve dönerken içine bir boşluğun oyulduğunu hissetmiş. Kocasıyla rolleri ne kadar farklı olursa olsun, kızı için Cora da en az Gordon kadar ağır bir yükmüş: Korunması gereken bir endişe kaynağı.

Maia evde renkli kâğıtlardan kestiği yıldızlarla ayları sarı kurdeleyle birbirine bağlıyor. "Bunları tabakların etrafına koyarız," diyor, Julian holde duran arabasının içinde uyurken mutfakta sebze doğrayan annesine. Cora âdeta bir iyimserlikle gülümsüyor. Hata etmediğini ve yaptığı şeyin nedenini Gordon'ın da anlamasını sağlamanın bir yolunu bulabileceğini umuyor.

Cora yüksek sesle fırtınanın ardından havuzun açık olup olmayacağını düşünüyor. Maia, "Umarım olmaz," diyerek yüzünü buruşturuyor.

Cora kızının soyunma odasında vücudu tam kurumadan giyindiğini, saçları ıslak ıslak nemli ve soğuk geceye çıktığını hayal ediyor. "Bence de, bugün açık olmaz herhalde."

Akşamüstü, Cora lazanyalarla beşamel sosu fırın kabına yerleştirirken oğluyla konuşabilmek için, sallanan anakucağına oturttuğu Julian'ı mutfaktaki masanın ortasına koyuyor. Arada bir ona bakıp, *Julian*, sonra, *gök baba*, diye düşünüyor. Bunlar güçlü, tılsımlı sözcüklermiş gibi geliyor ona.

"Yeni adını sevdin mi, Jules?" diye soruyor Maia.

Bu yeni sözcüğü söylemenin nasıl bir his olacağını anlamak için, Cora da "*Jules*," diyor. "Kısaltmasının nasıl olacağını hiç düşünmemiştim. Güzel. Ama ben babana söyleyinceye kadar ağzından kaçırayım deme, tamam mı?"

*

Saat altı buçukta, Cora kocasının kapıyı açtığını duyup ceketini hole astığını hayal ediyor. *Zemini hisset*, diyor içinden, topuklarını birinci pozisyonda yere bastırarak. "Lazanya! Kokuyu girer girmez aldım," diye seslenen Gordon'ın sesindeki hoşnutluğu hissediyor. Mutfağa doğru gelen kocası yemek masasının yanından geçerken, "Dekorasyon da varmış. Aferin, Maia," diyor. Ama sonra, "Ne yapıyorsun, Cora, sandalye buraya konur mu hiç," diye ekliyor. Bebeği uyandırmamak için sandalyeyi dikkatle masadan alıyor. "Muayenehanede duyduğum korku hikâyelerini sana hiç anlatmadım sanki. Biraz aklını kullan."

Cora özür diledikten sonra Maia'dan sofrayı kurmasını istiyor.

Salondan mutfağa gelen Maia çekmeceden çatal bıçak çıkarıyor. Cora göz ucuyla, Gordon'ın tavrındaki değişimin onu tedirgin ettiğini görüyor. Fakat duruma el atamadan, çatallarla bıçaklar yere saçılıyor ve Julian irkilip titrek elleriyle havayı avuçlayarak uykusunda yüzünü buruşturuyor. Cora bir an donup kalıyor. *Ağlama, lütfen ağlama. Julian, gök baba, sakin ol*, diye düşünüyor. Mucize eseri, Julian'ın yüzü gevşiyor ve bebek birkaç saniye içinde normale dönerek uyumaya devam ediyor.

Gordon, Maia'ya, "Sakar," derken bir an için yemek kitaplarına doğru bakan Cora, aralarında duran doğum belgesinin basıncıyla titreşir gibi görünen o Prue Leith ve Mary Berry kitaplarına sessizce teşekkür ediyor. *Lütfen her şey yolunda gitsin, Mary*, diye yalvarıyor içinden. Yeterince kusursuz bir imge oluşturabilirse her şeyin güzel olacağı inancıyla, dalga dalga bezeyle kaplı, üstü güzelce kızarmış limonlu bir pasta hayal ediyor. Bir şeylere –ıslak kumtaşının kokusuna, iyi pişmiş bir puding imgesine– böyle anlamlar yüklemesi garip ama elinde başka ne var ki?

Cora o küçücük, gergin vücudu biraz rahatlatabilmek umuduyla, ellerini Maia'nın, avuçlarının altında kaskatı hissettiği omuzlarına koyuyor. Mehri'yi arayıp havuzun açık olup olmadığını sormalıydı belki. "Bırak sen. Sofrayı ben kurarım," diyor kızına.

Yemek yenirken, kocasının işinden, Gordon'ın depresyonlu hastaları bir destek programı için gönüllü olarak kullanıp evden çıkamayanlara reçete verilmesi adına başlattığı yeni programdan söz ediyorlar. Derken o soru geliyor. "Doğum belgesini aldın mı?"

"Hmm," diyor Cora. Ağzı dolu olduğundan, bir şeyler daha söyleyeceğini anlatmak için elini kaldırıyor. Lokmasını iyice çiğneyip yutuyor. "Ben de onu diyecektim. Özel bir şey yapmak istedim. Kutlama olarak. Aslında senin için. Neyse, işte, isimlere bakarken Julian'ın..." Gordon çatalıyla bıçağını bıraktığı için bir-iki saniye susuyor. "İşte, Julian'ın *baba* anlamına geldiğini fark ettim. Gordon'ın aile adı olduğunu biliyorum ama seni onurlandıracak daha kişisel bir şey olması fikri hoşuma gitti. Yalnızca seni. Bu yüzden, işte, umarım sakıncası yoktur ama oğlumuza bu adı koydum."

Salonda çıt çıkmıyor.

Gordon, "Adını... Julian mı koydun? Gordon değil mi?" diye sorarken, Cora kocasının duyduğu şeyi sindirmekte zorlandığını görüyor. Boşluğu konuşarak doldurmak istiyor ama aklına söyleyecek bir şey gelmeyince başını sallıyor. Gordon soruyu iki kez sormuş gibi, tekrar başını sallıyor. "Nasıl yani..."

Derken Maia canlı bir sesle, özgüvenle, bu hep yaptığı bir şeymiş, babasının sözünü kesmeye alışkınmış gibi, onunla aynı anda konuşmaya başlıyor. "Tabağının etrafındaki aylarla yıldızlar bunun için," diyor. "Julian *gök baba* demekmiş. Ayları çizmek için senin kâğıt ağırlığını kullandım ve yıldızları da senin öğrettiğin gibi çizdim: İki tane üçgen. Sonradan sildim ama arkadaki çizgiler hâlâ biraz belli. Çevirsene," diyor. Kalkıp babasının yanına giderek zincirdeki şekilleri kaldırıyor. "Bak," diyerek parmak ucunu soluk kalem izlerinin üstünden geçiriyor. "Beğendin mi? Adını? Anlamını?"

"Julian," diyor Gordon.

"*Baba*," diyerek anlamını söylüyor Maia.

Cora kızının yapılması gereken şeyi öğrendiğini görüyor. Nasıl sakinleştirip yatıştıracağını. Yalnızca izleyerek öğrendiği bu rolü ilk kez sergilerken gayet başarılı. Buna bir son verilmezse, bu kalıbın sonsuza kadar tekrar edeceğini, nesiller boyu aynı kaderin yaşanacağını düşünüyor.

Ne kadar imkânsız gelse de –giderken önlerine çıkacak aşılmaz gibi görünen engeller, parayı nereden bulacağı, kimsenin ona inanmaması ihtimali, çocuklarının elinden almasını nasıl önleyeceği– artık düğmeye basılmış durumda. Cora bir plan yapması gerektiğini anlıyor.

"Beğendin mi?" diye soruyor Maia bir kez daha.

Gordon gülümseyerek, "Söyle bakalım, ablacık, bu zekice fikir senden mi çıktı? Yoksa annenden mi?" diyor.

"Asıl fikir annemindi," diyerek tekrar yerine oturuyor Maia, "ama benim de hoşuma gitti."

Şimdi bir tek tabaklara sürtünen çatal bıçakların sesi duyuluyor. Bir de ayaklarının dibindeki anakucağında uyuyan Julian'ın belli belirsiz solukları. Ardından, babasının sessizliği fazla uzun sürünce jetonu düşen Maia'nın kesik kesik bir melodi mırıldanışı. Kızının hali Cora'nın yüreğini parçalıyor. Ağzındakini yutarken boğazının daraldığını hissedip boğulacak gibi olan Cora, çatal dişlerinin üstüne minik parçalar alarak yer gibi yapıyor ve susmayı sürdüren Gordon lokmalarını –yavaş yavaş, özenle, her zamanki titizliğiyle– çiğneyip yutarak tabağını boşaltıyor. Salon sonuna kadar gerilmiş bir keman yayı gibi. Telin kopması an meselesi.

"Hadi sen git banyonu yap," diyor Gordon, Maia'ya sonunda. Cora kızının onlara bakamadan gözlerini kırpıştırdığını, tabağında çatalıyla bıçağının uçlarını bitiştirdiğini, sandalyesini yerine iterek salondan çıktığını görüyor. O demir çubuklu küçücük omuzlara sarılmak istiyor.

Cora ayağa kalkan Gordon'a dönüp bakmadan, sandalyesinin arkasında durduğunu hissediyor. Avucunu hafifçe kendi başının

arkasına bastırdığını hissediyor. Gordon bekliyor. Boruların yukarıdan gelen homurtusunu duyduktan, banyonun suyu açıldıktan sonra Cora'nın yüzünü yenilmemiş lazanyanın içine itiyor ve Cora'nın burnu sert tabağa yapışınca yemeğin sosu kirpiklerine, düşüp yanaklarına yapışan saçlara bulaşıyor.

Gordon alçak ama net bir sesle konuşuyor. "Nesillerdir süren bir geleneğin bozulmasını umursamayacağımı mı sandın?" Arkadaşlarla yenen bir akşam yemeğinde güler gibi gülüyor. Sonra saçından çekerek Cora'nın başını yukarı kaldırıyor. Cora içgüdüsel olarak yüzünü silmek isteyen ellerine hâkim olup ikisini de kucağına koyuyor. Başını dimdik tutuyor. Gözlerini kırpıştırıyor. "Bu iş burada bitmeyecek," diyor Gordon. "Anlaşıldı mı?"

Cora başını hafifçe indirerek sallarken, içinden bunun son olacağını söylüyor. Bir daha asla kendi pişirdiği bir yemek suratından damlaya damlaya bu masada oturmayacak. Kızının bu adamı yumuşatmaya çalışmasına seyirci kalmayacak. Oğlunun adını değiştirmeyecek. Artık her şey –*her şey*– farklı. Sırtı dimdik, boynunu uzatmış, ayaklarını sımsıkı halıya basmış vaziyette öylece oturuyor. Zemini hissediyor ve zemin o an bile, hâlâ onu tutuyor.

"Şimdi yemeğini ye," deyip başını iterek bırakıyor Gordon.

Cora kocasının hızla salonu terk edip merdivenden çıkmasını bekliyor. Evin seslerinden, kalorifer kazanının takırtısından, radyatörlerin usulca tıslayışından başka şey duyamadığında bir peçete alıyor ve kararlı, seri hareketlerle yüzündeki sosu siliyor. Aşağı bakıp Julian'ın ona kenetlenmiş –kocaman, mavi, berrak– gözlerini görüyor. Her şeye tanık olmuş ve her nedense hiç korkmamış gibi. Annesine inandığı için. Julian, *gök baba*, diye düşünürken, oğlunun üst kattaki adamı kat kat aşacağından emin.

Cora nüfus müdürlüğünden dönerken, üstüne bir bulut çökmüş gibi. Bebeğe baktığında, bir şeyleri bozmuş gibi hissediyor. En fazla bir saat önce aksi yöne doğru yürürken, o ufacık vücut umutla ve olasılıklarla doluymuş sanki. Şimdiyse, her şey lekelenmiş. Önceden yalnızca yanaklarındaki pembeliği ve mavi damarlı incecik göz kapaklarını görürken, artık salyayla kaplı kızarmış bir çene ve Papa'ya has yargılayıcı bir tavırla büzüşmüş dudaklar görüyor. Gordon'ın talimatını yerine getirmeyi reddedebilir, kayıt memuruna başka bir ad verebilirdi. Julian. Hatta Bear. Ama öyle yapmamış işte. Esas kendine –kocasına– kızgın olduğu halde her şeyin suçunu arabasında yatan yeni doğmuş bebeğe atmak daha kolay geliyor nedense.

Önden koşup kilise duvarının yanından yürüyen Maia parmak uçlarında kalkıp sol bacağını uzatarak dengesini sağlamak için kollarını açarken, üstündeki kat kat sonbahar giysileri hareketlerindeki zarafeti gizliyor. Konuşmak zorunda olmayışı Cora'yı rahatlatıyor.

Eve girdiklerinde üşümüş ve yorgun. Uyuyan bebeği holde bırakıp paltosunu çıkarmadan yatağa yatıyor. Aşağıdan seslenip bebeğin uyandığını haber veren Maia'nın sesiyle irkilerek uyandığında aradan ne kadar zaman geçtiğini bilemiyor ama bir süre daha yatağın kenarında oturup ağlama seslerini dinleyerek ayağa kalkacak enerjiyi toplamaya çalışıyor ve ancak Maia bir kez daha seslendikten sonra zar zor kalkabiliyor.

Aşağı inip bebeğin kar tulumunu güçbela çıkardıktan sonra kanepeye çöken Cora kazağını yukarı çekiyor ve... öylece kalıyor. Tiksinmiş gibi. Bundan daha yabancı gelen bir şey olamazmış gibi. Bebek hayal kırıklığı içinde, başını göğsüne vura vura besleneceği yeri buluyor ve Cora başını çevirip duvara bakarak onu emziriyor.

Birkaç gün sonra, yatmadan önce Gordon'la birlikte dişlerini fırçalarken eğilip diş macununu tüküren Cora, "Bebek maması için para alabilir miyim acaba?" diyor.

Gordon cevap vermeyince başını kaldırıyor ve aynada göz göze geliyorlar. Gordon dişlerini birer birer, özenli daireler çizerek fırçalamayı sürdürüyor. Cora dişlerini böyle bir sebatla fırçalayan, diş etleri ilk günkü haliyle korunmuş birini görmüş değil. Bu sessizlik karşısında ağzının içine bakar gibi görünmemek için başını çevirip banyo dolabının kendine ait tarafını açarak yüzünü önceden temizlememiş gibi yapıyor. Pamuk pedin üstüne bir damla pembe losyon sıkıyor.

Gordon ağzını çalkalayıp tükürüyor, çalkalayıp tükürüyor ve ancak ondan sonra, "Niçin?" diyor. Bir sözcükle –soruyla– banyodaki bütün havayı çekiyor sanki.

"Ha, ne bileyim. Bu sefer pek iyi idare edemiyorum galiba," diyor Cora, normal konuşmaya çalışarak.

"İdare edemiyor musun?" Gordon cümleyi tam anlayamamış gibi tekrarlıyor.

Cora, *Maia doğduğunda çok doğal ilerlemişti ama bu sefer farklı. Hastalarından duyduğun bir şey mi bu?* demiş olsaydı, belki. O zaman kocası onu dikkatle, bir doktor gibi dinleyebilir, durumu tartışır, bebeğe mama vermeyi kendisi teklif edebilirdi. Ama Cora'nın yaptığı bu değil.

"Hemen pes etmek istiyorsun, öyle mi?" Gordon aynadan ona bakıyor. "Bunun ne kadar önemli bir dönem olduğunu bilmiyor musun? Besleyici maddelerle antikorların yani? Bir tek bu hafta ya da bu ay için değil. Bütün hayatı boyunca; kalp ve damar hastalıklarından, diyabetten, her şeyden korunmasını sağlayacak. Buna rağmen oğlumuza tenekede satılan insan yapımı bir şey vermek istiyorsun, ha? Senden çocuklarımıza annelik yapmandan başka bir şey istediğim mi var? Bu bile fazla mı geldi?" diyor. Pamuk pedini Cora'nın elinden alıp aralık duran ağzına sokuyor. "Hayır, öyle bir şey olmayacak, Cora. İdare edivereceksin."

Gordon banyodan çıkınca, Cora bir şey yapamadan, bir an öylece kalıyor. Sonra pamuğu ağzından çıkarıp tek parmağını kanca yaparak yanağının içinde, dilinde, damağında kalan lifçikleri alıyor. Sonra da eğilip metal kapağını duvara çarptırmamaya dikkat ederek ıslak pamuğu çöpe atıyor.

On küsur yıl önce tanıştıklarında, Cora'yı ilk etkileyen şey Gordon'ın kibarlığı olmuş. Strand'deki bir kafede cüzdanını çantasındaki fermuarlı cebe geri koyarken ayağındaki atelli botu unutup sandviç paketini yere düşürmüş ve almaya çalıştığında dengesini yitirmesine ramak kalmış. "Durun, ben alayım," diyerek öğle yemeğini yerden alan Gordon, Cora'nın özürlerini geçiştirerek önden kapıyı da açmış. Dışarı çıktıklarında, "Sorun nedir?" diyerek Cora'nın beyaz botunu işaret etmiş.

"Ha, ayağımdan ufak bir kemik alındı. Göründüğü kadar kötü değil."

"Hangisi?"

"Sesamoid?" derken, kemiğin adını fazla bilen olmadığı için cevabını sorar gibi vermiş Cora.

"Tibial mı, fibular mı?"

"İkisi de. Doktor musunuz?"

"Pratisyen. İkisinin birden alındığı nadirdir," diye cevap verirken, Gordon, Cora'yı şöyle bir süzmüş, sonra vardığı sonucu söylemiş: "Dansçısınız."

"Henüz belli değil. Nasıl iyileşeceğime bağlı."

"Ne diyeceğim, güneşin tadını çıkarmak için Embankment Bahçeleri'ne gidiyorum. Bana katılır mısınız?"

Büyük ihtimalle baharın ilk günü olduğu, Gordon kibar ve güvenilir bir doktor olduğu, öğle yemeği hâlâ onda durduğu ve yapacak başka işi olmadığı için Cora teklifi kabul etmiş.

Parkta, hafiften nemli çimlerin üzerine serdiği montuna oturmuşlar. "Sizin yiyecek bir şeyiniz yok ki," demiş Cora, Gordon'ın kafeden eli boş çıktığını fark ederek.

"Sorun değil, çıktığım konferanstan aldığım güzel bisküviler var yanımda."

Sandviçi Cora'ya vermiş ve Cora öğle yemeğini yerken artık beklemeye zor dayandığını anlatmaya başlayıvermiş. O minik kemikler alındığı için dengede duramama, atlayıp sıçrayamama ihtimalinin olduğunu bile bile; alttaki sesamoid olmayınca başparmağının çabucak deforme olabileceğini de biliyormuş. Gordon onu bir doktor gibi dinlemiş; çektiği acılarla, iyileşme süreciyle ilgili anlayışlı, yerinde sorular sormuş. Fiziksel sorunlara dair sorulacak her şeyi sorduktan sonra durumun Cora'yı kişisel olarak nasıl etkilediğini merak etmiş.

Cora da insanı tüketen bir gönül ilişkisinin sündükçe sünen, karmaşık bitiminden sonra hissedeceği gibi hissettiğini söylemiş.

Ergenlik döneminde İrlanda'daki ailesini uğruna terk edip sonunda terk edildiği bir ilişkinin.

"Öyle uzun zamandır bir tek buna odaklanmıştım ki sudan çıkmış balık gibiyim. Ama bu yüzden bitmese bile bir gün mutlaka bir şekilde biteceğini görebiliyorum artık. Altı ay, en fazla bir yıl sonra vücudumun başka bir yeri iflas edecekti. Ve bu," diyerek iki elini de havaya açmış, "benim için her şey demek."

O güne ait detayları kolayca hatırlayabiliyor. Çoraplarını çıkarmışlar, kış beyazı ayaklar çime basmış: Gordon'ınkiler tek tük siyah kıllarla süslüymüş ve tırnaklarının kesimi kusursuzmuş; onunkiler aradan aylar geçmiş olmasına rağmen hâlâ yer yer kızarık, nasırlı ve hırpalanmış durumdaymış. *Emekçi ayaklar*, demiş Gordon kibarca, Cora gözler önüne serdiği ayağı için özür dilerken. Eğilip başparmaklarından birinde siyah çoraptan kalan şeyleri eliyle silkince, ona dokunması hem şaşırtıcı hem de gayet normal gelmiş.

Bir elmayı elden ele geçirerek yemelerini, farklı taraflardan kibarca ısırıklar alışlarını, sonunda iki yanda yalnızca iki tane incecik parlak yeşil çizgi kalışını ve artık ilerleyemeyişlerini hatırlıyor. Cora ona son performansını anlatmış. Betjeman şiirleriyle dans edişlerini; şairin geniş salonda patlayan dizelerinin müzik kadar düzenli bir ritme sahip olduğunu. Yere vurup "A Subaltern's Love Song"un ilk dizesinin ritmini tutarak üç sıra balerin tütüsünün sözcüklerle birlikte kalkıp inişini göstermiş ve Gordon sonraki dizeyi söyleyerek onu şaşırtmış. Cora için insanlar bilim kafalılar ve sanat kafalılar olarak ikiye ayrılırmış ama karşısında ikisine de sahip olan biri varmış demek. Akşam karanlığında parktan ayrılmak için ayağa kalktıklarında, uyuşan botlu ayağındaki karıncalanmanın geçmesini beklerken Gordon elini beline atınca, Cora beklenmedik... belki de aşk habercisi, farklı bir karıncalanma daha hissetmiş. Yalnızca beş ay sonra çocuklarına hamile kalacağından haberi yokmuş.

İşler ne zaman değişmişti? Gordon'ın annesiyle babasında akşam yemeği yedikleri o gece, Cora'yı susturmak için tırnaklarını masa örtüsünün altından bacaklarına geçirdiğinde mi? Öyle olmalı ama Cora o an bunu anlayamamış. Bir pazar günü Cora'nın söylediği bir şeye kızıp birazını yediği armudu salonun bir ucundan –var gücüyle– ona fırlattığı, yamru yumru şeyin hedefi vuramayıp kanepede Cora'nın yanına düştüğü o seferinde de anlayamamış. O gün Cora ters ters ona bakıp, "Beni vurmak istediysen, atış becerini geliştirmen lazım," deyince gülüşmüşler ve Gordon özür dilemiş. Cora ondan sonra özür dilediğini, böyle bir şeye bir daha güldüklerini hatırlamıyor. Gülmüş olmasa her şey farklı mı olurdu? Onu ayrılmakla tehdit etmiş olsa?

Cora banyodan çıktığında, Gordon yatakta oturmuş sert kapaklı kalın bir kitabı okuyor. Başını kaldırıp gülümseyince, Cora bebek maması konusunun kapandığını, bu konuyu tartışma olasılığının kalmadığını anlıyor.

"Aşağı yukarı benim orada olduğum zamanlarda Lübnan'da çalışan bir adamla ilgili," diyor Gordon. "Yardım için Falkland'a, depremden sonra da San Salvador'a gitmiş. Şu an Somali'de olabilir..."

Cora'yla Maia'nın olmadığı paralel bir yaşamda, Gordon da gönüllü olarak buralara gitmiş olabilirdi; insani yardım için uzun izinler alıp pratisyen hekimlik işine ara vererek. Bu konuyu açması gerektiğini bildiği halde bebek uyanmadan önce biraz uyumak isteyen Cora yalnızca başını sallayıp kitabı ilginç bulduğu anlamına gelebilecek bir ses çıkarıyor. Üç gün önce nüfus müdürlüğünden eve döndüğünden beri rolünü oynamakta zorlanıyor. Yüzü kurumuş mum gibi, gülme çizgileri huzurlu bir ruh halinde sabitlenmiş, hareketlenmeleri imkânsız.

Gordon gecenin bir yarısında ayak bileğinden dürterek Cora'yı uyandırıyor. "Tanrı aşkına, Cora. Sabah işe gitmem lazım! Ağlama

sesini ben duyarken, sen nasıl duyamıyorsun?" Cora telsizi kapatınca, bebeğin feryatları uzaktan gelen boğuk iniltilere dönüşüyor. "Yorganı şöyle yapmaktan da vazgeç; bütün soğuk havayı yatağa sokmadan da kalkabilirsin. Düşünceli ol biraz."

Cora bebek odasının kapısını açtığında, biri müzik setinin sesini ansızın sonuna kadar açmış gibi, o sesle çarpılıyor. Dönüp gitmek istiyor. Buna rağmen bebeği karyolasından alıp onunla birlikte sallanan koltuğa oturduğunda, hıçkırıklar ufak iç çekişlere dönüşüyor. Yatmadan önce panjuru indirmeyi unuttuğu yerdeki mavimsi siyah karanlığa bakarken, zihninde çocukluğundan kalma bir imge beliriyor. Orada ne işi olduğunu ve yanında kimlerin olduğunu hatırlayamasa da, Bay Barry'nin sağımhanesinin hemen önünde durduğunu, aralık kapıdan içeri baktığını hatırlıyor. İçerideki yan yana duran Holstein ineklerinin geniş, kemikli kıçlarının altından sarkan şişkin memelerine metal memelikler takılmış, sütü çeken pompanın ritmik uğultusu duyuluyor. Hayvanların olan şeyi uysalca kabul ederek öylece durduklarını hatırlıyor ve neden karşı koymadıklarını, Bay Barry memelerine doğru eğilirken neden adamı tepmediklerini merak ediyor. Onları dövdüğü için mi? Bu yüzden mi kabul etmişler? Korkudan mı? Belki de, diye düşünüyor çünkü o da bebeğin sağımhanesinde oturmuş, inekler gibi mutlu mesut, emzirme sutyeninin deliklerinden onu emziriyor işte. Cora memesini bebeğin ağzından çekmek istiyor. Ayağa kalkıp onu kucağından yere düşürmek istiyor. Adaşının kızgın ulumalarıyla uğraşmayı Gordon'a bırakmayı istiyor. Derhal odadan çıkıp merdivenden inerek sokağa koşmayı, yolun ortasında dev adımlarla *grand jete* yaparak uçmayı, ipoteksiz bedeninde soğuk havayı ve ayı hissederek hantal adımlarla kendi özgürlüklerine doğru koşan bir inek sürüsünü de peşinden sürüklemeyi istiyor. Bu imgelerin şiddetiyle coşmuş ve dehşete düşmüş halde. Ama o kocası gibi biri değil; asla dürtülerine kapılamaz: Bebek sütünü emerken pat pat Cora'nın köprücük kemiğine

vuruyor. Cora ona ulaşmaya, annesini kendine baktırmaya çalışan bebeğin gözlerini üstünde hissediyor. Başını koltuğa yaslayıp bebeğin elini başparmağıyla işaretparmağının arasında hafifçe sıkıyor. Elinden bu kadarı geliyor.

Ertesi gün, yanında Cora'nın doğum sonrası depresyona girip girmediğini anlamayı amaçladığı anlaşılan bir formla ebe geliyor. *Olacakları dört gözle ve keyifle bekledim: a) Her zamanki kadar, b) Eskisinden daha az, c) Eskisinden çok daha az, d) Pek sayılmaz.* Bu kâğıt parçasıyla hayatının karmaşıklığını şıp diye çözebileceklerini mi zannediyorlar yani? Herhangi bir hayattaki karmaşıklığı? Cora vereceği cevaplardaki nüanslarla falan uğraşmayıp paso "tam bir istekle seçeneklerini" işaretliyor.

"Vay canına, kendimizi bayağı iyi hissediyoruz demek," diyor ebe, Cora'nın cevaplarına bakarken.

Gordon o sabah Cora'nın arkasında durup yıkanmamış saçlarını yana atarak burnunu boynuna sürtmüş. "Herhangi bir sorun yaşıyorsan, bu işe ebeleri falan karıştırmana gerek yok, biliyorsun. Doğrudan bana gelirsin ve işyerindeki biri sana reçete yazar."

Gordon boynunun yan tarafını öperken, Cora bundan zevk aldığı için değil yorgun olduğu için, gözleri kapalıyken âdeta bir düğmeye basarak bedenini tamamen terk edebildiği için, gözlerini kapamış.

"Hadi artık duşa gir de kendine biraz çeki düzen ver. Bu sabah yalnızca rutin bir toplantım var, Gordon'a birkaç dakika ben bakabilirim," diyerek Cora'nın poposuna hafif bir şaplak atmış kocası.

Şimdi de ebenin karşısında oturuyor: Yıkanmış, saçlarını makineyle kurutmuş, temiz giysiler giymiş. *O değil, Cora, omzunda kusmuk var.*

Çayına bir bisküvi batıran ebe, diliyle dudaklarında kalan kırıntıları ala ala konuşuyor. "Açıkçası, imzayı atmadan önce dikişlerinizi de kontrol etmem gerekir ama şu an iki kişi gerideyiz ve bugünkü

bebeklerin hepsine gidebileceğimden bile emin değilim. Kendisi doktor olduğuna göre, sorun çıktığı takdirde kocanıza söylemek sizin için uygun mu? Yoksa hafta içi tekrar mı geleyim?"

Lifli bisküvisini bitiren ebe kalkmamasını söylediği halde kadını hole kadar geçiren Cora, kapıyı bu kısacık evde bakım bölümünün üzerine kapıyor. Bunu yaparken kendini dışarıdan izliyor. Son zamanlarda çoğunlukla böyle: Evin içinde dolaşırken, bez değiştirirken, Gordon'ın gömleklerini ütülerken, Gordon'ın annesiyle babası için yemek pişirirken kendini dışarıdan izliyor. Bütün bunları yapan bir başkasıymış gibi. Bir tek Maia varken ara sıra kendini vücuduna dönmüş gibi hissediyor.

Maia televizyon izlerken, Cora onun yanına oturuyor ve kızı yanına sokulup, "Mm, sen gibi kokuyor," dedikten sonra tekrar ekrana dönüyor.

Bir şeyi söylenmeden, havada asılı bırakmış gibi geliyor Cora'ya: *Sen gibi kokuyor... ama bir şekilde sen değil.*

"Ben nasıl kokuyorum ki?" diye soruyor Cora.

"Annecik gibi, tabii ki."

Cora sonradan bunu hayal etmiş olabileceğini düşünüyor ama öyle de olsa, biraz hayata döner gibi oluyor. Ekrana bakarak yarın daha iyi olacağını söylüyor kendine. Eskiden Maia'ya yaptığı gibi, bebeğe de hanimiş hanimiş yapacak, kocasının kitaplarından birini okuyacak, bir ninni mırıldanarak uyutacak, öğleden sonrası gelip geçerken bebeğin ona yaslanan yanağı sımsıcak, pespembe olacak. Ardından, ütülenen şeyleri yerlerine yerleştirirken, onu sepet beşiğinin içinde odadan odaya taşıyacak, giysileri katlayıp çekmecelere koyarken onunla konuşacak. Okuldan çıkan Maia'yı birlikte karşılayıp zencefilli kurabiye adam alacak, Domuz Kaya'nın yanındaki kumtaşı çıkıntıda birlikte oturacaklar ve son birkaç haftadır içinde yalnızca onu tutan baloncuk genişleyerek iki çocuğunu da içine alacak. Ondan sonra gittikleri her yerde, tek vücut olarak hareket

edecekler. Maia önden koşarken baloncuk uzayacak, Cora durup bir an için bebek arabasından geriye çekilirken şekil değiştirecek ama her seferinde tekrardan küçülerek üçünü bir arada tutup koruyacak.

Fakat sabah olduğunda, bunları yapacak enerjisinin olmadığını, üzerine çöken donukluktan kurtulamadığını görüyor. Ertesi gün yine aynı. Sonraki gün de. Bebeği emzirirken verandanın kapılarından dışarı, bahçenin bitimindeki, hava açık olduğu halde yağmur varmış gibi bir his veren köknar ağaçlarına doğru bakıyor. Sonra onu yukarı çıkarıp usulca karyolasına yatırıyor ve yalnızca yirmi dakika sonra uyandığını duyduğunda hemen mutfağa gidip radyoyu açarak duymamış gibi yapıyor çünkü bebek daha uzun uyumak zorunda. Bu kadar erken uyanması planda yoktu. Cora çamaşır makinesini doldurup bulaşık makinesini açıyor ve elektrikli aletlerin uğultusu bebeğin ağlamasını daha da bastırıyor. Bir süre sonra, Cora mutfakta yere diz çökmüş kiler kapısının içine daha kolay sığması için plastik poşetlerin durduğu torbayı küçültürken, göz ucuyla Gordon'ın elini görüp kolunun üst tarafını kavrayan parmaklarını hissediyor. Evde ondan başka birinin –herhangi birinin– daha olmasının şokuyla ufak bir çığlık atıyor.

"Tanrı aşkına, Cora," diyerek kolunu bırakıp radyoyu çat diye kapıyor Gordon. "Neyse ki ben geldim. Yukarıda ağladığını duymuyor musun? Ne yapıyorsun sen?" diye sorarak yere saçılmış poşetlere bakıyor.

Cora başını kaldırıyor ve bir poşeti katlayan eli öylece kalmış, ötekiyle anlamsız hareketler yaparak, ne diyeceğini bilemeden ona bakıyor. Çünkü ne yaptığını o da bilmiyor.

"Onlara böyle bakacaksan, çocuk sahibi olmayı hak etmiyorsun," diyor Gordon. "Buna ihmal denir, Cora. Resmen ihmal."

Gordon dönüp mutfaktan çıkınca Cora da ayağa kalkıp poşetleri yere bırakıyor. Kocasının peşinden yukarı koşuyor. "Özür dilerim."

Hafiften kriz geçirir gibi, çoktan ağlamaya başlamış. "Gordon, özür dilerim." Kocası onu duymazdan gelip son birkaç basamağı ikişer ikişer çıkıyor. Cora içeri girerken, kocası Gordon'ı karyolasından alınca, oğullarının yüzünün kıpkırmızı, yaşlarla kaplı olduğunu görüyor. Bebek tulumuyla karyoladaki çarşaf, yoğun kusmukla kaplanmış.

"Lütfen," diyerek bebeğe uzanıyor. "Lütfen, ver onu bana," diyerek hatasını düzeltme gereksinimiyle ellerini uzatıyor. Ama Gordon sırtını dönüyor ve Cora yan tarafından uzanmaya çalıştığında onu dirseğiyle itip bebeği daha da yukarı kaldırarak omzunda tutuyor.

"Sen anneliğe layık değilsin," diyor, bebeğin çığlıkları sürerken.

"İsteyerek olmadı, lütfen, ver onu bana, ne olursun," diyen Cora, adı konduktan sonra ilk kez bebeğe doğru bir çekim hissediyor. Onu yatıştırmaya, kucağına alarak çığlıklarını dindirmeye dair ilkel bir dürtü. Tekrar bir hamle yapıyor ve Gordon bebeğe ulaşamaması için oğullarını iyice havaya kaldırıyor. "Hayır, yapma," diyor, çocuğun ağlamasındaki şiddettin arttığını duyan Cora. "İyi bir anne olacağım. İyi anne olacağım." Bu lafın nereden çıktığını anlamasa da, kocasını durdurmak için söyleyiveriyor. Ânında tam bir itaat sunar gibi.

Ayakları Gordon'ın alnından sarkan bebeğin deli çığlıkları odayı kaplıyor. Cora geri çekilip sallanan koltuğa oturuyor ve bir kez daha bebeğin üstüne atılmamak için kolçaklarını kavrıyor. Gordon onun orada kalacağından emin olacak kadar bekledikten sonra gözleri Cora'nınkilere kenetlenmiş halde bebeği omzuna indiriyor. Oğullarının kalkıp inen sırtını sıvazlarken, bebek de yüzünü güçsüz bir hareketle babasının yakalarına sürterek baloncuklu salyalarıyla gözyaşlarını ona bulaştırıyor.

"Bir daha eve gelip onu bu halde bulursam, ikisini de senden alırım ve onları asla göremezsin. Anladın mı?"

Gözlerinden yaşlar akmaya devam ederken deliler gibi başını sallayan Cora hâlâ koltuğun kolçaklarını sıkıyor. Odada bomba

patlamış da etraflarına hâlâ parçalanan duvarlardan parçalar düşüyor, az önce olan şeyin yankısıyla çınlayan tozlar uçuşuyormuşçasına elektrik yüklü bir gerilim var.

"Şimdi işini yap da oğlumuzu emzir," diyor Gordon. Cora'ya bakarak başını iki yana sallıyor. "Ben aşağıyı hallederim," diyor sonra.

Cora az sonra sokak kapısının açıldığını ve yeni boşaltılmış çöp bidonlarına atılan sert bir şeyin sesini duyuyor. Gordon'ın sesini yükselterek komşulardan birine, "Hayır, maalesef," dediğini duyuyor. "Öbür dünyayı boylamış." O zaman radyosunu, Cora'nın annesinin bir önceki Noel'de İrlanda'dan yolladığı ahşap kaplamalı Roberts'ı attığını anlıyor. Gözünün önünden görüntüler geçerken göğsünde bir sancı var: Annesinin radyoyu satın alışı; yaşlılıktan leke leke olmuş elleriyle yemek salonundaki masada ambalaj kâğıdına sarıp kenarlardaki kırışıklıkları düzeltişi; dersler biter bitmez paketi alıp arabayla postaneye gidişi. *Sen yaptın. Senin suçun*, diyor kendi kendine.

Sonraki birkaç günde, Cora kendinde bir değişim hissediyor. Oğluyla arasındaki bağları yeniden kurma konusunda bir kararlılık. Heves var, istek var ama çocuk da değişmiş gibi. Eskiden ona doğru dönerken, artık başını çeviriyor.

"Süt emmiyor sanırım," diyor Gordon'a birkaç gece sonra, yatakta otururlarken. Gordon kitabından başını kaldırıp bebeğin göçük bıngıldağına dokunuyor. Ertesi gün sabahki hastalarına baktıktan sonra hiçbir şey demeden mutfaktaki tezgâhın üstüne altı biberon ve bir kutu mama bırakıyor.

Fakat Cora umduğu rahatlamayı yaşamıyor. Biberonlar ona kendi ihmalini, bebeğin ağlamasını bastırmak için radyoyu açışını hatırlatıyor; Gordon ona yetişememesi için havada tutarken oğlunun attığı çığlıkları. Zavallı bir çabayla ona annelik etmeye çalışırken kendinden nefret ediyor. Onu ağlatmadan hemen yanına gidebilmek için çırpınırken. Yatışması için artık bir tek onu koluna

yatırmasının yetmediğini görürken. Yeniden iyi anne olmanın yolunu bulamıyor.

Bebek altı aylık olduğunda, Mehri her hafta, "Maia yüzmeden sonra akşam yemeğini Fern'le yemek ister mi? Sorun olmaz," demeyi sürdürüyor ve Cora da bu teklifin ancak tek yanlı olabileceğini anlamış görünen Mehri'ye duyduğu minnetle, kabul ediyor.

Mehri, Maia'yı eve bırakırken, "Neredeymiş bakayım şu güzel oğlun," diyerek ona uzandığında, Cora'nın kucağındaki bebek birkaç saniyeliğine başkasının kucağına verilmenin beklentisiyle yüklenmiş bir atom gibi, heyecanla titreşir gibi oluyor.

Bir gün fırının önünde rastlaşıyorlar ve Mehri, Gordon'ın arabasına doğru eğilip ona güzel sözler söyledikten sonra elini Cora'nın koluna koyuyor. "Ne zamandır aklımda," diyerek en derinlerde sakladığı şeyi bulup çıkarmak ister gibi Cora'nın gözlerine bakıyor, "ihtiyacın olursa, benimle konuşabileceğini biliyorsun."

Cora ona teşekkür edip Maia'nın neler anlatmış olabileceğini, belki de kızını havuzdan bizzat alma zamanının geldiğini düşünüyor. Tek elini gözüne siper ederek olmayan güneş ışığına karşı gözlerini kısıyor.

Kendine hâkim bir kadın izlenimi yaratmayı umarak sırtı dimdik uzaklaşırken, Mehri'nin gözlerini üstünde hissediyor ama karşıdan karşıya geçmek için trafik ışığındaki düğmeye basarken şöyle bir baktığında, çoktan gittiğini görüyor. Uçaktan paraşütsüz atlamış, yere aşırı bir hızla yaklaşıyormuşçasına, karnının hopladığını hissediyor Cora. Fakat kendini bu hisse kaptıramadan yeşil adam yanıyor ve bebek arabasına tutunabildiğine şükrederek karşıya geçiyor.

Yedi Yıl Sonra

1994

BEAR

Bear kollarını kocaman açmış, kumral bukleleri rüzgârda neredeyse dümdüz olmuş, çantası yanına çarpa çarpa sokakta koşuyor. "O" şeklindeki ağzından bir sevinç kükremesi çıkıyor. Maia'nın yanına geldiğinde çantasını, yemek kutusunu, alüminyum folyo ve tuvalet kâğıdı rulolarından yapılmış bir robotu yere bırakıp ablasının beline sarılıyor.

"Beeeees!"* diye haykırıyor. "Döndün," diyor, Maia gülerek ayakta kalmaya çalışırken. Fern'e sorarsanız, Bear'la birlikte yaşamak, köpeğin olması gibi bir şey; Maia ne durumda olursa olsun, Bear için dünyadaki en güzel şey o.

Maia yarım saat önce daireye girdiğinde yıkanmamış giysileri-ni ve Calais'deki duty-free'den son franklarıyla aldığı meyveli karamelleri koyduğu silindir çantasını yere bırakıp eve dönmenin rahatlamasını yaşamış. Bir hafta boyunca başkasının evinde misafir

* (İng.) Arılar. (*ç.n.*)

kalmanın yorgunluğuyla. Sokağın başındaki eczaneden çalınmış rujla kırmızıya boyadığı dudaklarının arasına alarak babasının Gauloise'larından içe içe onu sinir eden Valerie'yle iletişim kurma hevesinin gitgide azaldığını saklamaya çalışmanın yorgunluğuyla. Oraya gitmeden önce kardeş gibi olabileceklerini hatta Valerie'nin ilk aşkı bile olabileceğini hayal etmiş. Evdeyken bildiğinden daha geniş bir Fransızca söz dağarcığıyla, daha büyük bir özgüvenle, son moda giysilerle, geceleri mendirekte oturup edilecek derin sohbetler varmış aklında. Ama sonra Fransız kızlarının da aynı İngilizler gibi olduğunu anlamış. Daha fenası, Fransa'da olsa bile *o da* aynı kızmış. Fakat şimdi, Bear'ı görür görmez, bu düşünceler uçup gidiyor. Yine yalnızca Bees olmak ona kucak açan çetrefilsiz bir his.

Bear ilk konuşmaya başladığından beri Maia'nın adı Bees olmuş. Bebekliğinde, avuçlarını yerde şaplata şaplata emekleyip durur, *O balı senden geri alacağım, Bear! Arılar peşinde! Vizzzz!* diye gelen Maia'dan kaçarmış. Daha fazla hızlanamayıp kendi kollarının üstüne düştüğünde, yüzü yere yapıştığında, sevinçle ciyaklar, Maia ona doğru eğilirken gülmeye başlarmış. *Öpücüklerimle sokacağım seni, Bear!* diyerek kardeşinin elma yanaklarını ham yapar, ısırmamak için kendini zor tutarmış Maia. Onu yemek istermiş.

Bear üç-dört yaşlarındayken, babaanneleriyle dedelerinin yaptığı o sıkıntılı ziyaretlerden birinde, babaanneleri ortaya konuşarak, "Ablasına normal adıyla hitap etmesinin zamanı gelmedi mi artık?" deyivermiş. Sonra da Bear'ın kulağı az işitiyormuş gibi sesini yükseltip, "Adı Maia, biliyorsun!" demiş.

Fakat Bear oturdukları kanepede ablasına doğru yaslanarak, "Biz hayvanız. Ben ayıyım, o da arılar," diye cevap vermiş.

Babaanneleri abartılı bir tavırla iç çekip, "Eh, ona bu gülünç isimle hitap edeceksen, hiç olmazsa tek arı olsun," demiş.

Bear bir gerçeği açıklar gibi yanıtlamış bunu: "Arı sürüsü o."

Kardeşinin bu vahşiliğine dahil olmak Maia'yı mest edermiş. Yetişkinlerin ona nasıl yaklaştığını görüyormuş. "Senin adın ne bakayım?" dermiş birileri, bir mağazadaki tezgâhın üzerinden eğilerek ve adını duyduklarında yüzleri bir anda yumuşarmış. Onu hemen severlermiş. Neşelenirlermiş. Tek yapraklı papatya gibi: *Seviyor mu, sevmiyor mu?* Seviyor, tabii ki seviyor. Etkilenmeyen yokmuş. Maia da onun sıcacık ışığında yıkanırmış.

Fern arada bir dermiş ki: "Öf ya, ne kadar şanslısın. Anne, bizde neden yok bundan?"

Mehri de gülerek, "Dünyada yeterince ayı var. Onlar daha çok hak etmiyor mu sence?" dermiş.

"Aman, bu kadar mantıklı olmana gerek yok. Bear, buraya gel, bana lazımsın. Bees'e sarıldığın gibi bana da sarıl. Kemiklerimi kırmanı istiyorum." Bazen de onu kendine çekip parmağını Bear'ın kolunun üstündeki, kalp şeklindeki doğum lekesinden geçirirmiş. "Şuna bak, *ayı kalbi*! Kusursuz, yumuşacık, minnoş bir ayı kalbi!" Bear için, başından beri böyle. Maia içinse hayat ikiye ayrılıyor. Öncesi. Ve sonrası. Sonrasında, Mehri'yle Fern hep olmuşlar. Bir zamanlar yalnızca yüzme kursundan tanıştıklarını düşünmek çok garip çünkü artık aileler, en azından aile gibiler. Fern'ün babasının çıktığı geziler aylar sürüyor ve o yokken, hayat Maia'ya sıcaklıkla, içtenlikle, gülüşmelerle, yemek pişirmeyle dolu bir koza gibi geliyor. Mehri kaşığı uzatıyor ve pişirdiği körinin, sosun tadımını birlikte yapıyorlar. Biraz daha kimyon? Biraz daha acı biber, limon, tuz; yemeğin ve birlikte yaşadıkları hayatın lezzetine birlikte karar veriyorlar. Hep bir ağızdan konuşuyor, giysilerini paylaşıyorlar hatta zaman zaman annelerle kızlar bile yer değiştirebiliyor –Cora, Fern'le, Mehri, Maia'yla takılıyor– birbirlerinin yanında kendilerini çok rahat hissediyorlar. Bear sevildiği kadar kolayca sevebilen bir çocuk ama kalbinin Maia'ya ait olduğunu hepsi biliyor.

Fern'ün babası iyi biri. İki kıza da hediyeler getiriyor: Japonya'dan bir örnek kimonolar; Avustralya'dan keçe şapkalı, başları okaliptüs tohumundan yapılmış bebekler; İsviçre'den leylak rengi ambalajlı Milka çikolatalar. Her seferinde Bear'a da bir şey getiriyor. Fakat Roland varken, Mehri'yle Fern'ün evi farklı geliyor ve Maia ayaklarını kanepeye uzatmayı, buzdolabından istediğini almayı bırakıyor.

"O var diye tuhaf davranman gerekmiyor," diyor Fern.

"Davranmıyorum."

"Evet, davranıyorsun. Babaların çoğu seninki gibi değil, biliyorsun." Maia bunu biliyor. Ama bilmek ve hissetmek ayrı şeyler.

Bazen derslerde pencereden dışarı bakarak *Öncesi* devam etmiş olsa hayatın nasıl olacağını düşünürken, öğretmen dikkatini tekrar derse çekmek için "Maia!" diye bağırdığında yerinden sıçrıyor ve o an anlıyor. Kulakları uğuldarken, durduk yere gelen gözyaşlarını bastırmak için gözlerini kırpıştırıyor. *Savaş ya da kaç tepkisi*, demiş Peggy buna. Ama adı kondu diye bir anda ortadan kalkmıyor. Sonraki seansta da Maia ona kendisindeki şeyin ikisi de olmadığını, daha çok *donma* tepkisi olduğunu söylemiş. Peggy de, "Haklısın," demiş, "onu da eklemem gerekirdi. *Savaş, kaç, don*... ya da *yaltaklan* olmalıydı. Dördüncü tepki de budur. Babanla yaşarken bel bağlamak zorunda kaldığın tepki."

Maia onun ne demek istediğini anlamış ama elinde parçalanan, yünlü okul eteğinde beyaz beyaz parçalar bırakan bir kâğıt mendille öylece oturup kaldığında, aklında her nedense –titrek bacaklı, benekli, savunmasız– bir geyik yavrusunun imgesi varmış. Zaman dolduğunda, Peggy ona sarılmış. "Şu an ne düşündüğünü bana gelecek hafta anlatırsın belki." Sonra masasındaki çekmeceyi açıp ütülü bir mendil çıkarmış. "Bunu da al. Salya sümük ağladığımızda kâğıt mendil yetmeyebiliyor, değil mi?"

Maia sonraki seansta yıkayıp dümdüz ütülediği mendili geri götürmüş. Ceketinin iç cebine koymuş ve Peggy'ye gördüğü geyik

yavrusunu anlatırken gözyaşlarının akmasına izin vermese de, eli mendilin durduğu yerin üzerinde dolaşmış. Ancak gitmek için kalktığında söyleyebilmiş, "Hah, az kalsın unutuyordum..." diye.

Fakat Peggy mendili çıkarmasına fırsat vermeden, "Mendilim mi? Sende kalabileceğini söylemem gerekirdi," demiş ve Maia hafta boyunca ilk kez vücudunun gevşediğini hissetmiş. Artık Peggy'yi yılda ancak bir-iki kez, yalnızca kontrol için gördüğü halde o mendili hâlâ yanında taşıyor.

Oğlanlar onun ne kadar ürkek olduğunu keşfeder etmez, hiç beklemediği anlarda omzuna dokunarak ya da atkuyruğunun ucundan çekerek eğlenir olmuşlar. "Rahat bırakın onu," diyor Fern hepsine. Ama o kadar eğlenceli ki yapmadan duramıyorlar.

"Geri zekâlılar," diyor Mehri. "Hepsi de senden hoşlandığı için, bir tepki almaya çalışıyor."

Fern gözlerini deviriyor. "Oğlanlar *ne zaman* gıcıklık etse, hep böyle dersin."

"Doğru da ondan! Aynaya baksanıza siz!"

"Öf, sen sevdiğin için öyle görüyorsun, anne. Kabuktan çıkan en çirkin iki bezelye gibiyiz," diyor ve Maia'yla ikisi yüzlerini bitiştirip yanaklarını şişirerek gülüşüyorlar. Sonra Fern diyor ki: "Hem zaten, Bees kızlardan hoşlanıyor."

Maia'nın yanakları kızarsa da, Mehri yeşil kuru üzümü siyahından daha çok sevdiği söylenmiş gibi davranıyor. "Oğlanların Tanrı'nın lütfuymuş gibi davranmalarına engel değil bu, maalesef."

Maia gey olduğunu ilk ne zaman anladığını bilemiyor. Babası gittikten bir yıl sonra olabilir. Yüzme öğretmeninin grubu A'larla B'lere ayırdığını hatırlıyor. B'ler dışarıda kalırken, A'lar havuza girmiş. Fern'ün suya dalıp tekrardan belirişi hâlâ gözünün önünde. Arkaya attığı başından suları akıtarak. Suyun yüzeyinde açılan düz siyah saçlardan bir yarım dairenin içinde, Fern ışıldayarak ona bakmış. Maia'nın karnında kelebekler uçuşmuş, göğsü muhteşem

ve şaşırtıcı bir hisle dolup taşmış. Şişen bir balon gibi. Gözlerini kaçırmak zorunda kalmış. Fern'ün onu sevdiğini ama o şekilde sevmediğini daha o yaştan biliyormuş.

Maia'yla Bear kaldırıma düşen şeyleri toplayıp tepeden yukarı eve doğru yürürlerken Fransa'yı sorup duran Bear cevabın yarısını dinledikten sonra ablasının sözünü kesip bir soru daha soruyor. Kapıya geldiklerinde, "Anne ayı evde mi?" diyor ve Maia daha gelmediğini söylüyor. Anneleri işten beşte çıkmaya çalışıp pizza getireceğini söyleyen bir not bırakmış.

Bear, "Nefis. Sprite da alsa keşke," deyip "Ya Mehri?" diye sorunca, Maia o gece Roland'ın Japonya'dan döndüğünü ve Fern'le ikisinin gelemeyeceğini hatırlatıyor.

"Bize ne getirecek sence?" diye soruyor Bear. Maia hiç bilmediğini ve hediye beklememeleri gerektiğini söylüyor ama o da merak etmiyor değil.

Mutfakta milkshake yapan Maia köpürtücüyü sürahiye daldırıp bütün çilek tozunun erimesini ve köpüğün oluşmaya başlamasını bekliyor. "Daha hızlı, Bees, bol köpüklü olmalı," diyor Bear, parmak uçlarında onu izleyerek.

"Köp-pük."

"Köp-pük," diye tekrarlıyor Bear.

"İiiii," diyerek bardağa dökmeye başlıyor Maia.

"İiiii," diye tekrarlayan Bear'ın gözü bardakta yükselen sütte.

Bear çilekli bıyığını yalarken meyveli karamelleri hatırlayan Maia kardeşinin her meyveden bir tane almasına izin veriyor ve o çantasını boşaltırken, Bear da yatakta oturup şekerlemeleri yiyor. Maia açık renkli giysilerle koyu renklileri ayırıp kot pantolonunun cebinde kalmış bir santimi çıkardıktan sonra onu da çamaşır yığınının üstüne atıyor.

"Al bakalım, bu da Fransız parası," diyor Bear'a; Bear bozuk parayı burnuna götürüp kokladıktan sonra odasına koşup para

kutusunu getiriyor. Kutuyu ters çevirip sallıyor ve içinden düşen iki peniyle Fransız parasını yan yana koyup sırayla ikisini de kokluyor.

"Aynı," diyerek vardığı sonucu söylüyor. "Ama para kokusu çok garip. Kokladığın zaman tadının nasıl olduğunu da anlıyorsun, değil mi?"

Maia başını sallıyor. "Pis bir tat."

"Kaldırım kiri ve de okulda ayakta işenen tuvaletlerin karışımı gibi bir şey."

"Pisuvarları mı diyorsun?"

"Bir de," diyerek tekrar kokluyor Bear, "metalsi. Kontrol etmek için bir baksak mı?"

"Pisuvar gibi koktuğunu söylediğin parayı yalamak mı istiyorsun?"

"Evet!" diyor Bear; o gülme sesini âdeta içer gibi dinliyor. Çok özlemiş.

Gür yapraklı altınçanağa doğru uzanan Cora, bitkinin içinde kuş yuvası olup olmadığını kontrol ettikten sonra ortaya yakın birkaç dalı seçerek kesiyor. Yavaşça otoparka doğru yürüyen, sesleri bir yaklaşıp bir uzaklaşan ziyaretçilerin gün sonu sohbetleri çalınıyor kulağına. Şehirde yürürken ya da parktan geçerken, onu tanıyan ya da hatırlayan birilerinin olup olmadığını bilemiyor. Fotoğrafı basında yer almamış ve Mehri de diyor ki: *Söylesene,* priye, *neredeyse evden bile çıkmıyorken, kim seni tanıyacak?* Ama öyle de olsa, buradaki insanların onu pek fark etmeyişi Cora'nın hoşuna gidiyor; Cora ve ziyarete açık olan bu büyük kır evindeki diğer bahçıvanlar en fazla bakımını yaptıkları bitkiler kadar duyabilirmiş gibi, yanında serbestçe konuşmaları. Aslında bunun kısmen doğru olduğunu düşünüyor. Saatler boyunca gül bahçesindeki kurumuş yaprakları temizler ya da çalıları kubbeler halinde güzelce şekillendirirken kendi düşüncelerinden bile uzaklaşıyor. Derken başını kaldırıp

çocuklardan birinin söylediği bir şeyin, hayatlarındaki bir yeniliğin üstünde düşündüğünü fark ediyor. Ya da geçmişte kalan bir anının.

Kısır, dermiş kocası. Maia'nın ardından nihayet Bear'ın gelmesi yıllar almış. Onun suçu. Gebe kalamayışı onun suçuymuş. Sorunun karşı tarafta olabileceğini bir kez olsun düşünmüş mü acaba? Anıları sisli. Belki de o zamanlar tahammül edebilmenin yolunu düşünmemekte, hissetmemekte bulmuş. Dışarıdaki dalları budarken, kocasının haklı olabileceğini düşünüyor artık. Bilerek hamile kalmamış olabileceğini. Bilinçaltında, en derinlerde bir yerde, kendini bu şekilde korumuş olabileceğini. Hem kendini hem de doğmamış çocuğunu. Şimdi bile, zaman zaman onun sesini, düşüncelerini duysa söyleyebileceği şeyleri duyar gibi oluyor. *Tam bir zırvalık. Şu dediğine bak, kısır olduğun gerçeği ortadayken, kendini müthiş zekice bir taktik uygulamış gibi göstermeye çalışıyorsun.* Sözleri onu incitemiyor artık. Akşamüstü güneşi sırtına vururken, elleri toprak olmuşken, şimdiki hayatının ne kadar farklı olduğunu düşünüyor bir kez daha.

Evdeki Maia'yla Bear'a kavuşma arzusuyla, kesilmiş dalları topluyor; bir de Mehri'yle Fern'e. Sonra o gün Roland'ın da döneceğini hatırlıyor. Bunca zaman sonra bile, gemisini tek başına yürütme fikri onu biraz ürkütüyor. Roland evdeyken de Mehri'yle görüşüyorlar ama Cora onun her zamanki kadar ulaşılabilir olmadığını hissediyor.

Gordon'ı alıp götürmelerinin sonrasındaki ilk günlerde, hiç bulunamayacak isimsiz bir şeyi arar gibi odadan odaya sürüklenmişler. Televizyon ekranındaki görüntüler bir şey ifade etmeden gözlerinin önünden gelip geçerken eve akın eden insanların böldüğü günler hafif bir pusla kaplanmış. Polis memurları, sosyal hizmet uzmanları, ev içi şiddet kurumundan gelen bir kadın, çocuk koruma hizmetlerinden birileri. Perde arkasında harekete geçen dev bir çarkın dişlileri. Cora sahne arkasında ona yardıma hazır bu kadar çok insanın olduğundan habersizmiş. Kimileri düzenli uğrarken, habersiz gelip boyunlarındaki fotoğraflı kimlikleri göstererek

kendini tanıtanlar da olmuş. Cora'nın annesi Sílbhe sessizce onlara taşınıp çay demlemeye, çamaşır yıkamaya, mutfakta hiç iz bırakmadan ortaya çıkıveren yemekler pişirmeye başlamış. Her gece Cora'yla çocukların uyuduğu yatağın ayakucunda kamp kurup kır saçlı bir muhafız gibi kapıyla aralarına set çekmiş.

"Onu içeri tıktılar," demiş Cora. "Artık güvendeyiz." Fakat annesinin hiç görmediği kadar sert bir kadına dönüştüğünün ve uyurken onları asla yalnız bırakmayacağının farkındaymış. En azından şimdilik.

"Çok üzgünüm, bilmiyordum; göremedim," diye fısıldamış Sílbhe bir gece, beneklerle kaplı yumuşacık elini yatakta oturmuş Bear'ı emziren Cora'nın eline koyarak.

"Ben göstermedim de ondan; yardım istemek çok riskliydi. Hiç kimse bilemezdi."

"Ama ben senin *annenim*. Anlamam gerekirdi."

Haftalar geçtikçe, Cora'nın yüzünün bir tarafını kaplayan morluk bir petrol birikintisinin tüm renklerini aldıktan sonra sonunda sarıya dönerek kaybolmuş. Kulaklarında çınlayıp duran alarm zili de susmaya yüz tutarak sessizliğe yer açmış; kendi nefesinin sesine; bir şey çiğnerken kulak içlerinde bir yerde kımıldayarak çıtırdayan minik kemiklerin sesine.

Çakılan tahtalarla kapatılan veranda kapılarına yeni camlar takılmış ve içeri yeniden gün ışığı dolmuş. Sílbhe, İrlanda'ya dönmeden bir gün önce sert bir fırçayla ve içindeki sabunlu suyu sürekli yenilediği bir leğenle verandayı temizlerken, herhalde durumu üst kattaki pencerelerin birinden gören bir komşu basınçlı yıkama makinesiyle görevi devralmış. Vihaan'ın kanını temizlemek için böyle bir çaba harcandığını görmeye dayanamayan Cora, Maia'nın ön taraftaki odasında oturarak Bear'ı omzunda uyutmuş. Komşuların da aynı şeyi düşünüp düşünmediğini merak ederek Leydi Macbeth'i düşünmüş; kanın temizlenmesi her nasılsa bir kadının suçluluğuyla eş anlamlı

bir şey gibi gelmiş ona. Şimdilerde bile, yerel gazetede yer alan haberde kimin söylediği belli olmayan sözler aklından geçip duruyor: *Dr. Atkin herkese yardım etmek için çırpınan, öyle iyi bir adamdı ki cidden cinayet işlediyse, bunun mutlaka bir nedeni olmalı. İnanması zor.*

Sabahleyin onu havalimanına götürecek taksi geldiğinde, Sílbhe demiş ki: "Beni yolcu etmeyin. Gitmemi daha da zorlaştırır."

Onlar da salonda oturup giden, onları ürkünç bir sessizlikle baş başa bırakan arabanın sesini dinlemişler ve bu sessizlik her nasılsa annesinin kapladığı alandan daha büyük gelmiş. Cora annesinin gitmesini istemese de, bu işi tek başına da yapabileceğini kanıtlaması gerekiyormuş. Artık her neyse o *iş*.

"Pekâlâ, siz ikiniz," demiş, ilk adımı atmak adına bir şey –herhangi bir şey– yapmayı isteyerek. "Hadi bir şey pişirelim. Sen gözcülük edebilirsin," diyerek Bear'ı anakucağıyla mutfaktaki masanın üstüne koymuş. "Sen de, benim tatlı büyük kızım, karıştırıcı şef, kalite kontrolcü ve tadımcı olacaksın."

Unu, şekeri ve buzdolabından yeni çıkmış gereğinden fazla soğuk tereyağını tartarlarken, Cora'nın gerginliği azalmaya başlamış. Maia'nın yaptıkları karışımı kenarlardan taşıra taşıra kek kalıplarına döküşünü izlerken, tek yapması gerekenin bu olduğunu anlamış. Bir adım at, gerisi gelir.

Gordon'ın mahkûm edilmesinden önceki aylarda zaman durmuş sanki. Cora sonunda başaracaklarından emin olsa da, hayatlarını bir yola sokmaktan, bir düzen kurup kendine –Maia'ya ve Bear'a– *tamam, bundan sonra böyle olacak* demekten acizmiş. Kendini köksüz, tatildelermiş de günlerin nasıl yaşanacağını belirleyen kurallarla kalıpları bir süreliğine geride bırakmışlar gibi hissetmiş. Geriye kalan ufak tefek rutinler –okul, yemek zamanları, yüzme kursu– ona şaşırtıcı gelmiş; nasıl yapılacağını tekrardan öğrenmeleri gereken şeyler gibi. Fakat bir kez eve girip kapıyı kilitleyerek zinciri taktıklarında, yaşanacak saatler şekilsiz, olasılıklara açık şeylermiş.

Öğleden sonra dörtte banyo yaparken ya da geceleri Bear'ın süt emdiği zamanlarda çarpım tablosunu ezberlerken buluyorlarmış kendilerini. Cora'yla Maia cumartesi günleri kızarmış ekmeğin üstüne şeker pekmezi sürüp pirinç patlağı serpiyor, yerken kırıntıları yorgana ve Bear'ın tulumuna döküyorlarmış. "Sağlıklı besin bu," diyormuş Maia, Bear'a, "bu patlaklarda forfirilik asit var!" deyince, Bear da havayı tekmeleyip diş etlerini göstere göstere gülümseyerek onu ödüllendiriyormuş.

Hayatı geldiği gibi yaşamak kolaymış ve Cora hayatlarını o zamana kadar katı bir programla yaşamış olduklarına inanamamış. Gordon gidince, yaşamlarındaki bütün sınırlamalar da onunla birlikte gitmiş sanki. Cora on yıldan fazla zamandır ilk kez, sırf kendi zevki için dans etmeye başlamış. İlk başlarda çekinerek. Maia'nın okulda olduğu zamanlarda bazen masayı duvara itip mutfakta piruetler atıyor, sallanan anakucağından onu izleyen Bear gülüp duruyormuş. Oğlunun coşkulu gülüşleri içini kıpır kıpır ettiriyormuş; uzun zamandır bastırılmış bir yanı o kıpırtılarla yeniden uyanıyormuş.

Mehri bu dönemde evde pişirdiği şeylerden onlara da getirmeye başlamış. Başka bir kadının patates püresi, peynirli sosunun kıvamı, ilk başta Cora'ya kendi yaptıklarından çok farklı gelmiş. Sonra buna da alışmış hatta sevmeye başlamış ve birbirlerine sık sık yemek götürür olmuşlar.

Kızlar o zaman çok ufakmış; dokuz yaşındalarmış. Şimdi on altı yaşındalar. Fern daha dışa dönük ve özgüvenli; Mehri'nin gururla dediği gibi, geveze bir kız. Maia inanılmaz becerikli. Cora ilk başlarda onun sürekli Bear'ın bakımına yardım etmesini engellemeye çalışmış ama danışman, insanların iyileşmelerine yardımcı olacak şeyleri içgüdüsel olarak yaptıklarını söylemiş. "Sorun haline gelirse, anlarsınız."

*

Cora elinde pizzayla eve girdiğinde, kemikleri sızlıyor. Ama yine de güzel bir his. Maia'yı kucaklayarak hoş geldin dedikten sonra ellerini yıkayıp tırnak içlerindeki toprağı temizlerken, Maia da bardakları çıkarıp musluğun boşalmasını bekleyerek ona Fransa'yı anlatıyor ve anlatmaya bir an ara verip Bear'a dilimleri bölüştürürken kesir alıştırması yapmasını söylüyor.

Cora ellerini kuruluyor. "Dur biraz," diyerek kutuyla tabağın arasında sünen mozzarellayı koparmak için uzanıyor. Ama peyniri koparmadan ne kadar gidebileceğini görmek isteyen Bear gülerek tabağı kaçırıyor. Cora böyle anlarda –evdeyken, onlarla dip dibeyken, ufacık mutfağın içinde hepsi oradan oraya koşuştururken– kendini müthiş hissediyor. *Hah. Başardık işte bu işi. Hep birlikteyiz ve iyiyiz işte.*

JULIAN

Julian teneke boncuk kutusunun başında çömelmiş, anneannesinin geceleri Maia'yla ikisini yatırdıktan sonra içtiği şarabın renginde bir kristal bulmaya çalışıyor. Elindekileri hafifçe serpiştiren minik hazinelerden bir yağmur gibi parmaklarının arasından kutuya bırakırken aradığı şeyi görüyor. "Buldum."

"Hah, çok iyi," diyor Eileen masadan. Eileen'i seviyor; iki yıl önce İrlanda'ya geldiklerinden beri tanıdığı biri. En yakın komşuları ve anneannesi dışarıda yapılacak işleri olduğunda, Julian'ı ona bırakıyor. İkisi de sessizliği boş laflarla doldurmaya gereksinim duymadan, çoğu zaman sessizce oturuyorlar. Julian'ın görevi boncuklardan halkalar yapmak; Eileen'in yaptığı bobin dantelinin tahta bobinlerinin uçlarına takılacak, dantelin gerekli gerginlikte durmasını sağlayacak süsler yapıyor.

Eileen masada Julian'ın önceki gelişlerinde bitirdiği bobinlerle çalışır, bobinleri yuvarlak yeşil yastığın üstünde hareket ettirirken klik

klak diye belli belirsiz bir ses çıkıyor. Hareketleri Julian'a gelişigüzelmiş, Eileen bobinleri parmaklarının arasında düzensiz ve özensiz bir tavırla oynatıyormuş gibi geliyor ama yuvarlak yeşil yastığın üstüne paslanmaz çelikten toplu iğnelerle sabitlenmiş desende karmaşık bir dantel örgüsü uzamaya devam ediyor. Julian okula gittiğinde, bazen kutusundan bir avuç kalem alıp sırasına yayıyor ama kalemleri birbirine çarptırdığında o doyum veren sesi çıkarmıyorlar. Bir seferinde Eileen'e sormuş bunu. "Tahtaların içindeki oyuklardan çıkan yankı sesi," demiş Eileen. "Fark etmen ne hoş, çoğu insan fark etmez."

Taşları bakır tele dizen Julian, telin ucunu bükerek birleştiriyor ve yaptığı şeyi limonluktan içeri dolan ışığa tutuyor. Eileen'e yalnızca en iyi kombinasyonları gösteriyor ve Eileen birini cidden beğendiğinde aynısından bir tane daha yapmasını söylüyor çünkü bobinler çifter çifter kullanılıyor ve Eileen spangle'larının* bir örnek olmasını istiyor. Tam adı bu. Julian ilk başta Eileen'in bu sözcüğü komiklik olsun diye uydurduğunu sanmış ama bir akşam geç vakit oradayken Elieen'in dantel grubu geldiğinde aynı sözcüğü onların da kullandığını duyunca, o şeylerin gerçek adını bir sır gibi ona da verdikleri için tuhaf bir hoşnutluk hissetmiş. Kadınlar üzerlerinde toz şekerden ışıltılı bir tabakanın dans ettiği minik pastaları elden ele geçiriyor çünkü hayat dantelcilere güzel; kek ya da pasta yediklerinde hep böyle diyorlar. Gülüşerek tabağı ona da uzatıyorlar çünkü hayat spangle yapanlara da güzel. Julian bu kadınlardan bazılarına da spangle yapıyor ama en iyilerini Eileen için saklıyor. Eskiden boncukları tele dizip bobinlere takma işini Eileen'e bırakırmış ama Eileen geçenlerde kargaburunla tel makasını da ona vermiş. Küçük parmaklarıyla teli son boncuğa iki kez geçirdikten sonra sıkması, sonra da tam dibinden kesmesi gayet kolay oluyor. Eileen artritli parmaklarıyla o işi zar zor yaparken, Julian'ı ona Tanrı'nın gönderdiğini söylüyor.

---

* Parlak metal, pul ya da sim gibi ışığı yansıtan küçük süsleme parçası; genellikle kumaşlara, kostümlere veya bayraklara dikilir. (*e.n.*)

Maia'yla anneannesi psikoloğun yanından dönüp onu almaya geldiklerinde, salonda yalnız Eileen'le ikisi varken çöken dinginliği bozmuş gibi oluyorlar hep ve Julian boncuk kutusunu kaparken o kapakla bir yanını da kapamış gibi hissediyor. Ama rahatlıyor da. Yaptığı işe dalıp gitmişken bile, yokluklarının fazlasıyla farkında çünkü. Zihninden onlara ait imgeler gelip geçiyor: Anneannesinin çayırların arasındaki o uzun, dolambaçlı yoldan geçen küçük arabası. Gri gökyüzü, mavi araba, yeşil çimenler, sarı likenler, siyah kayalar. Anneannesiyle Maia içeri girdiklerinde, hafif bir benzin kokusu ve anneannesinin deri sürücü eldivenleri.

"Araba kullanırken neden eldiven takıyorsun?" diye sormuş Julian ona bir seferinde.

"Eskiden; benim zamanımdan bile eski günlerde," diyerek dikiz aynasından ona gülümsemiş anneannesi, "direksiyonlar ya metal ya da ahşaptı. Ellerini soğuktan koruman gerekirdi. Ya da kıymıklardan."

Julian babasının direksiyonu sabit tutan büyük ellerini, ellerinin üstüne saçılmış siyah kılları hatırlıyor. Gözlerini kırpıştırarak o görüntüden kurtuluyor.

"Annem araba kullanmayı niçin öğrenmedi?" diye sormuş geçenlerde. Ön koltuktaki anneannesi Julian'ın sorduğu bir sorunun annesiyle ilgili rahatsız edici bir cevabı olduğunda hep yaptığı gibi, omuzlarını kaldırıp indirmiş.

"İşte, on dört yaşından beri Londra'da olduğu için benim öğretebileceğim dönemi kaçırmış oldu. Sonra da o istemedi sanırım." Ardından hemen düzeltmiş. "Hayır, istemedi denemez o izin vermedi."

Dikiz aynasından Julian'a bakarak kedisi Thistle'ın yaptığı gibi, bir an iki gözünü de kapayarak göz kırpmış. "Kedilerin *seni seviyorum* demesi böyledir. Bir tek cidden sevdiklerine yapar bunu," demiş anneannesi Julian'a, İrlanda'ya ilk geldiklerinde. Anneannesi sürekli onu sevdiğini söylüyor ama Julian bu sessiz kedi göz kırpmalarını daha çok seviyor.

O izin vermedi. Babasının adını ağızlarına almıyorlar. *O* diye söz ediyorlar ondan. Julian Tanrı'dan da bu şekilde söz edildiğinin farkında. Anneannesi Sílbhe değil –o artık Tanrı'ya inanmıyor– ama okulda, sabahları karşı kiliseye gittiklerinde, Julian rahibin *O* deyip durduğunu duyuyor. Peder şu, Peder bu var, Julian'ın birbirinden ayırt edemeyeceği kadar çok sayıda peder birbirine karışmış durumda. Henüz hiç günah çıkarmamış ama okul bahçesinde bundan söz ediliyor ve öbür çocuklar itiraf edecekleri ilk günahı bulmaya çalışırken akla karayı seçiyor.

"Ben kalem çaldığımı söyleyeceğim!" diyor Reggie. "Bence dondurma almak için annenin cüzdanından aldığın parayı söylemelisin," diyerek dürtüyor biri. Gözleri kocaman açılıyor. Başlarını belaya sokmayacak kadar küçük, itiraf etmeye değecek kadar fena bir günah olması gerektiği konusunda hepsi hemfikir.

"Annen bugün seni alırken kimseyle konuştu mu?" diye sorduğunu hatırlıyor babasının o günlerde, Julian'ın okula başladığı yıl, hâlâ İngiltere'de yaşıyorlarken. "Hayır mı? Onu kurtarmak için yalan söylemiyorsun, değil mi?" derken, sesi zımba telini uçlarından açan bir tırnak gibi. "Telefonu kullandı mı yine? Doğruyu söylemezsen anlarım bak, Julian."

Şimdi de rahibe günahlarını anlatacağını düşündükçe nefesi kesilir gibi oluyor. Anneannesi Sílbhe öyle şeyler yapmayacaklarını söylüyor. Okulda fazla dikkat çekmeyip uyumlu olmaya çalışması gerektiğini. Fakat okulda duydukları yine de Julian'ın aklında, fırtına öncesi evin çevresindeki çayırlarda alçalan karanlık ve meşum gökyüzü misali dönüp duruyor. *Ey Tanrım, seni gücendirdiğim için gerçekten çok pişmanım. Senin gazabın yüzünden bütün günahlarımdan tiksiniyorum... cenneti kaybetmekten ve cehennem azabından çok korkuyorum...*

Julian cehennem azabını istemiyor. Dahası, acı veren taraf olmayı da istemiyor. Saklambaç oynarlarken, Maia odaya girdikten sonra

en fazla bir-iki saniye hareketsiz kalabiliyor. Ablası kanepenin ya da kapının arkasına göz atarken fazla kırılgan görünüyor nedense ona. Oyunun bu olduğunu bilse de, tahammül edemiyor. Onun şaşkınlığını hissetmeyi istemiyor; yerinden sıçrayıp bir an için korktuğunu görmeyi. Bu yüzden sesini tam ayarlamaya çalışıyor; ne fazla yüksek ne de fazla alçak bir sesle, "Maia, buradayım," diyor.

Maia mutfaktaki masada, saçlarını ders kitaplarına sarkıtarak kendi içine daldığını söyleyen bir yüz ifadesiyle otururken, Julian ablasını izliyor. Maia böyle dalıp gitmişken –hem orada hem de değilken– gelgitli bir ruh haline giriyor Julian. *Maia*, diyor fısıldar gibi, yalnızlık hissi dayanılmaz hale geldiğinde, *Maia*.

Maia poflayınca, kâkülü hafifçe iç çeker gibi havalanıyor. "Konsantre olmaya çalışıyorum, Jules." Hemen ardından kitapların üzerinden uzanıp Julian'ın elini sıksa da, başını kaldırmıyor, kalemini bir bitki hücresinin ya da insan kalbinin bölümlerini gösteren diyagramın üstünde tutmaya devam ediyor.

Julian bir seferinde anneannesi Sílbhe'yla Eileen'i konuşurken duymuş. Onun –Julian'ın– kolay atlatacağını söylemiş anneannesi; annesinin öldüğü geceyi hayal meyal hatırladığını söylemiş. Julian içindeki gelgitli hissi başkalarının göremediğini o zaman anlamış.

Bazı geceler, Julian nihayet uykuya dalabildiğinde, Maia kalkıp salondaki anneannesinin yanına gidiyor ve ikisi orada alçak sesle konuşurlarken, anneannesi ona da biraz şarap koyuyor; kadehin dibine, bir gıdımcık, *ona eşlik etmesi için.*

Maia bir gece bütün cesaretini toplayıp diyor ki: "Annemin istemediğini ve büyük ihtimalle senin de istemeyeceğini biliyorum ama baleye devam edebilir miyim? Buralarda bir kurs bulsak, olur mu?"

"Bunu neden istiyorsun ki?" diye soruyor Sílbhe. "Onun zoruyla gittiğini sanıyordum."

"Öyleydi ama…"

"Özür dilerim, sen devam et. Kendine göre nedenlerin vardır elbet."

"Annem vücudumun ne kadar zorlanacağını bildiği için dans etmemi hiç istemiyordu. Bir de sanırım bende ondaki gibi bir bale aşkı olmadığını gördüğü için. Ama artık özlemeye başladım. Sanki onunla aramızda... bir bağlantı olacak." Maia susuyor. Söyleyebileceği başka şeyler de var ama anneannesi başını sallamaya, şehirde bir kurs bulup haftada bir gece arabayla gidebileceklerini söylemeye başlamış bile.

"Ama on sekizinden önce evden ayrılmak yok," diye uyarıyor Maia'yı. Bunu der demez düşen yüzü bir an için ufalanacakmış gibi görünüyor. Sonra tek parmağını gözlerine değdiriyor. "Şu halime bak, kendi pişmanlıklarımla kafanı ütülüyorum. Bale kursuna giden herkes yurt dışına kaçacak sanki." Yan sehpanın üstünden Maia'nın elini tutup sıkarak özür dilerken, torununun yüzüne bakmıyor. Şöyle devam ederken de: "Ama çok gençmiş, bunu şimdi görebiliyorum. Daha fazla ilgiye ihtiyacı varmış. Bir *anneye ve babaya* ihtiyacı varmış. Aklımız neredeydi, hayata tek başına göğüs germesine nasıl izin verebildik acaba?" Bu sözlerin alt metnini anlayabilen Maia, oturduğu koltukta annesinin oturduğunu hayal ediyor. Jules'la ikisi doğmamışken, varlıklarının hayal dahi edilemediği günlerde.

Bir zaman sonra, sessizliği bozan Maia oluyor. "Bırak İrlanda'yı, bu şehri bile terk edeceğimi sanmıyorum." Bunu derken, doğruyu söylediğini hissediyor.

Bale kursundaki kızlar ondan uzak duruyor ve ancak *jeté*'lerinin notunu verdikten, *brisé*'lerinin açısını gördükten sonra yanına yaklaşıyorlar. Bir tebessüm, ağrılı ayaklarını ayakkabılardan çıkarırken birlikte sızlanış. Maia dört bir yanında annesini görüyor. Öbür kızların uzun boyunlarında, öğretmenin dimdik duruşunda ve herkesin ona bakmasını istediği zamanlarda birinci pozisyonda

bitiştirdiği topuklarında. Mutfak lavabosunda bulaşık yıkar ya da okul kapısında Maia'yı beklerken, annesi de bu pozisyonda durmaya meyilliymiş. Baleyi sonsuza kadar bıraktığını zanneden Maia, aslında hiç bırakmadığını anlıyor.

"Annen seni çok kıskanıyor," dermiş babası, Maia'nın da ona bakmasını talep eden sert bakışlarla, gözleri kenetlendiğinde Maia'nın düşüncelerini silip yerlerine kendi düşüncelerini koyabilecekmiş gibi. "Onun beceremediği şeyi senin başardığını görmeye tahammülü yok. Ama onun vücudunun pes etmesi senin suçun değil; bedelini sen ödememelisin."

O zamanlar, İngiltere'deyken, dans etmekten hiç zevk almazmış. Babası çekleri yazıp Cora haftada bir onu götürecek diye direttiği için dans ediyormuş. Annesinin seviyesine hiçbir zaman ulaşamayacağını biliyormuş Maia. Ne öyle bir hırsı varmış ne de doğal bir çekim hissediyormuş. Babasını memnun etmek için, görev olarak yaptığı bir şeymiş bu. Ama şimdi, İrlanda'da, şekil değiştirmiş, dönüşüm geçirmiş durumda. Dans etmek için can atıyor. Geçmişte annesinin de yer kapladığı o soyut alanda var olabilmeyi istiyor. Sımsıkı kastığı baldırlarıyla dört başlı kaslarında, yere bastırdığı tabanlarında onu hissediyor.

Julian bazen, gecenin bir yarısında, Maia'nın yatağına yatıp küçük vücuduyla ona sokuluyor. Minik parmaklarıyla ablasının saçını döndüre döndüre ve ensesine doğru belli belirsiz, usulca soluyarak uyuyakalıyor. Maia böyle gecelerde dayanabildiği kadar dayanıyor ve ancak gözlerinin kendiliğinden kapanmaya başladığını hissedince kucağına alıp tekrar kendi yatağına götürüyor. Yatırıp üstünü örttükten sonra kendi su geçirmez çıtır çıtır çarşafına dönüyor. Her sabah çıkarıp çamaşır makinesine attığı çarşaf, okuldan döndüğünde rüzgârda iyice kurumuş, anneannesi Sílbhe tarafından tekrar yatağa serilmiş oluyor. Kimsenin onu yargılamadığını bildiği halde aralarında pek konuşulmayan bir utanç kaynağı bu onun için. "Senin

yaşadıklarını yaşayan herkese olabilirdi," demiş anneannesi ilk seferinde. Ama Julian ondan dokuz yaş küçük ve yatağını ıslatmıyor. Arada bir kontrol etmek için elini kardeşinin yatağından geçiren Maia, yaşadığı hayal kırıklığı yüzünden kendini kötü hissediyor.

Sílbhe'nın planladığı emeklilik bu değil. Hayatın sondan bir önceki aşamasında yavaşça alçalarak inmeyi ummuş. Bu iş böyle olmuyor mu? Çocukluk, erken yetişkinlik, evlilik, çocuklar, orta yaş, emeklilik ve nihayet... Fakat çocuklar gelmeden önceymiş bu. Önceden bilse zamanı daha farklı mı kullanırdı? Daha fazla kırkyama yapar, daha çok okur, Venedik'e mi giderdi? Belki de aşkı bir kez daha bulacağını düşünüyor, daha dürüst olabildiği zamanlarda.

Cian'ı okuldan tanıyormuş. Aralarında başından beri bir şey varmış. Cian'ın on altı yaşındaki halinin o yumuşacık, çocuksu, hem tutkulu hem de kibar dudaklarını hatırlıyor hâlâ. Derken o Hugh'yla, Cian da... Kızın adını hatırlayamıyor artık. Aradan çok zaman geçmiş ya da belki kim olduğunu umursamayacak kadar Hugh'ya kapılmış. İletişimleri kopmuş. Derken, birkaç yıl sonra, şiddetli bir yağmurun ardından köprü kapandığında, Sílbhe eve dönmek için farklı bir yola girmiş ve arabası kayalıklı bir araziden geçen o hiç tanımadığı gri asfalt şeritte tekleyerek istop etmiş. Sílbhe bir süre öylece oturup motorun çıt çıt seslerle iç çekerek soğumasını beklemiş ama anahtarı çevirdiğinde yine çalışmayınca, inip yayan gitmeye başlamış.

Bir-iki kilometre sonra, güneş batmaya başlamışken, yaklaştığı tepenin arkasından beliren bir evin siluetini görmüş. Evde hiç ışık yokmuş ama yine de yardım edebilecek birini bulma umuduyla evin yanından dolaşmış. Evden ayrı küçük bir stüdyonun penceresinde bir ışıltı görmüş. Tıklattığı kapıyı Cian açınca, buna hem şaşmış hem de çok rahatlamış. Fakat bir şey daha varmış: Hugh'nun vefatından sonraki yıllarda yollarının tekrar kesişeceğini içten içe

bilir gibi, onunla tekrar karşılaşmayı beklediğini fark etmiş. Cian gülümseyerek kollarını açıp –hem edilgen hem de özgüvenli bir tavırla– Sílbhe'yı ona doğru bir adım atmak zorunda bırakmış.

"Hah, bir gün böyle kapıma geleceğini biliyordum zaten. Neden bu kadar geciktin?" demiş Cian. "Eve geçelim mi? Lehim aletini kapayayım da gidip bir şeyler içelim."

Cian ucundan incecik kara bir duman çıkan aleti kaparken, Sílbhe üzerinde onun soyadının yazılı olduğu küçük, krem rengi kutuları fark etmiş. Şehirdeki mücevhercilerin vitrinlerinde görüp arada bir bağlantı kurmadığı kutularmış bunlar; Brennan oralarda az rastlanan bir soyadı değilmiş.

Onunla birkaç kez daha görüşmüş. Cian hem ilgili hem de ilgi çekici, kitaplara ve sanata, siyasete dair söyleyecek şeyleri olan biriymiş ve Hugh'yla hayatlarını –İngiltere'deki kızını– sorarken çekincesiz, içtenmiş. Cian'a tekrar rastlamak bir istiridyeyi açıp içinde inci bulmak gibi olmuş.

Cian bir gece yemekten sonra onu eve bırakırken koltukların arasındaki boşluktan uzanmış, Sílbhe da kendini ona doğru uzanırken bulmuş. Öpüşü tanıdık gelmiş ve Sílbhe eve girer girmez yeniden ergenliğine dönmüşçesine başı dönerek sırtını kapıya dayayıp öylece durmuş. O gece makyaj masasına oturup parmağını dudaklarından geçirdikten sonra gideli yirmi yıldan fazla zaman geçen Hugh'nun fotoğrafına bakmış. Fotoğraftaki tebessümü onu cesaretlendirir gibiymiş hep. *Haydi, yap gitsin. Kaybedecek neyin var ki?* Sílbhe belki de görmek istediği şeyi gördüğünü düşünmüş. Budala yaşlı kadın. Ama yine de yüzükleri hafifçe çevirerek parmağından çıkarıp Hugh'nun Noel hediyesi olan küçük seramik tabağa koyarken bulmuş kendini. Öyle işte.

Derken, yalnızca birkaç gün sonra o telefon gelmiş. Eline geçeni bir telaş valize atmasına, esas lazım olacakları unutmasına neden olan telefon; iç çamaşırlarını havalimanından almak zorunda

kalmış. Birkaç hafta sonra döndüklerinde, perişan haldeymiş. Çok sevdiği kızını kaybetmiş olmaktan. Karanlıktan korkmaya başlamış, şöminedeki bir odun çıtırdayıp tıslադığında ürken, tencerenin kapağını düşürdüğünde uçup mıknatıs gibi birbirine yapışan iki çocuğa bakmaktan. Cian Brennan'ıysa... düşünmekten vazgeçmiş.

Cian bir gece geç saatte, Maia'yla Julian nihayet uyuduktan sonra ona uğramış. Kapıda, soğukta durmuş. Sílbhe o gece üzerinde bir tek gömlek olduğunu, paltosunu büyük ihtimalle arabada bıraktığını ancak şimdi, onca zaman geçtikten sonra fark edebiliyor; içeri davet edilmeyi beklediğini. Olanları ona kısa, kesik kesik cümlelerle, gözünde bir sahne yaratmayacak sözcükleri ve deyimleri seçmeye çalışarak anlatmış. Ama o kadarı bile yetmiş. Cian kollarını açmış ama Sílbhe olduğu yerde kalmış.

"Cian, bu..." *Bizim iş* diye devam etmesi gerektiğini bilse de, edememiş. Alyansına dokununca, Cian'ın gözleri Sílbhe'nın ellerine kaymış.

"Bizim iş mi?" diye sormuş Cian. Sonra da avuçlarını havaya kaldırıp pes hareketi yaparak, "Anlıyorum. Bizim için doğru zaman değil," demiş. Sílbhe bunu ona söyletmeyişine duyduğu minnetle, başını sallamış. "Ama bana ihtiyacın olursa. Herhangi bir şey için. Ne olursa," deyince, Sílbhe yine başını eğmiş ve Cian daha fazla konuşmaması gerektiğini anlamış. Sílbhe'nın koluna dokununca, yün kazaktaki statik elektrikli lifler sert elinde çatırdamış ve dönüp arabaya doğru yürümeye başlamış. Sílbhe'nın bir yanı kapıda, iki dünyanın arasında durmaya devam edip onun gidişini izlemek istemiş ama hem açık kapıdan eve soğuk giriyormuş hem de çocukların uyanıp onu umdukları yerde bulamamaları riskini almak istememiş. İki yıl sonra, şimdi bile onlara hiç kızgın değil. Bir tek ona: Babalarına. Bir de Tanrı'ya.

Şimdiki hayatını yaşayabilmek için duyduğu şiddetli bir gereksinim bütün yorgunluğunu alıyor, emeklilik hayallerini, kendiyle

ilgilenme, kendi yolundan gitme isteğini unutmasını sağlıyor. Ondan başka kimseleri yok. Yaşamı bir kez daha çocuk yetiştirmek üstüne kurulu değil. Evi en yakın ortaokula kırk beş dakikalık mesafede ve Maia otobüsü rotanın son bacağında yakalayabilecek olsa da, Sílbhe'nın kestirme yollar bulmak gibi bir amacı yok. Akşamları baleyle, Julian'ın gittiği resim kursuyla doluyor. İkisi de terapiye gidiyor. Sílbhe da gidiyor ama onları okuldan almaya gittiğinde gözleri şiş bir anneanne görmesinler diye kendi seanslarını onların ders saatlerine, sabahın erken saatlerine rastlatıyor. Sílbhe'yla radyoda ev içi şiddete dair bir söyleşi yapan genç kadın *kahramanca, cesurca* falan gibi şeyler söylemiş ama o kendini öyle hissetmiyor. Çamaşır makinesine atılıp yıkandıktan sonra rüzgârda kuruması için Maia'nın çarşafıyla birlikte ipe asılmış gibi hissediyor. Fakat aynı zamanda enerjik, istemediği bir ikinci gençliği yaşar gibi. Başka ne yapabilir ki? Kim olsa aynı şeyi yapmaz mıydı?

GORDON

Gordon sırasında oturmuş yeni kalem kutusunun içini karıştırarak doğru rengi arıyor. Kutunun üstünde kocaman açılmış gözlerinde az önce bir fıkra duymuş gibi muzip bakışlar olan bir maymunun yüzü var. Kutuyu babasıyla, *erkek erkeğe* seçmişler çünkü alışveriş konusunda annesine güvenilmiyor. Sonradan da Pizza Express'e gidip sarmal logolu peçetelerin üstünde temiz çatal bıçakların durduğu o gri mermer masalardan birinde karşılıklı oturmuşlar.

Eğlenceli bir çocuk olmak, babasının duymak isteyeceği türden şeyler söylemek isteyen Gordon'ın okuduğu kitaptan hatırladığı fıkrayı anlatması işe yaramayınca, o da yedekte tuttuğu *Dartanyan ve Üç Havhavşorlar*'ın bir bölümüne geçip Dartanyan'ın kılıcının nasıl kırıldığını anlatmış.

"Kılıcı olmadan kendini nasıl koruyacak bilmem," demiş Gordon babasına. Kılıç kırıldığından beri hop oturup hop kalkıyormuş ve sonradan iki bölüm daha yayınlandığı halde Dartanyan kılıcı tamir ettirmeyi hâlâ becerememişmiş.

Babası başını sallayarak ona doğru uzanıp başını Gordon'ınkiyle aynı hizaya getirmiş. "Ee, anlat bakalım, yaz tatilinde ben işteyken annen neler yaptı?"

"Hım, bilmem ki," demiş Gordon, kılıçtan söz etmemelerinin hayal kırıklığıyla. Annesinin ne gibi şeyler yaptığını hatırlamaya çalışmış ama kolay değilmiş bu; varlığıyla yokluğu birmiş annesinin. "Şey, yemek yaptı, yerleri paspasladı, çiçekleri suladı." Babası kollarını kavuşturup arkasına yaslanınca, Gordon onun ilgisini çekebilecek bir şeyler söylemek için çırpınmaya başlamış. "Bir seferinde, kötü bir söz söyledi," diye deneme yapmış ve tam umduğu gibi, sıkkınlığı bir anda geçen babası tekrar ona doğru eğilmiş.

"Neymiş?"

Bisikletini kaldırımdaki bir tümseğin üzerinden sürüp karnını hoplattığı zamanlardaki gibi bir anda gelen, coşkunluk veren, çok güzel bir hismiş bu. Babasının yüz ifadesini gevşetecek, onu daha ilgili, oğlunun sözlerini içermiş gibi gösterecek başka neyi gammazlayabileceğini bulmak için beynini zorlamış Gordon. Bazı şeyleri abartırken, olan şeyleri ola*bileceklerle* hatta olmasını istedikleriyle karıştırırken bulmuş kendini: "... kediyi biraz sevdikten sonra annem dedi ki: 'Tasması olmadığına göre onu eve götürüp yatağının altında saklayabiliriz. Babanın ruhu bile duymaz!'"

O an fazla ileri gittiğini hissetmiş. "Hesap, lütfen," demiş babası garsona. Ardından öylece oturup aralarında bir kepenk kapanmış gibi boşluğa bakmış.

"Tak, tak," diyerek kepengi açtırmayı denemiş Gordon. Babası tepki vermeyince, bir soru sorup komik cevabını kendisi vererek onu güldürmeye çalışmış.

Sokağa çıktıklarında, babasının uzun adımlarına yetişmek için neredeyse koşmak zorunda kalmış. Fakat babası yine de, o gece akşam yemeğinde Gordon'ın anlattığı bazı şeyleri gündeme getirmiş. Büyük ihtimalle gerçek olmadığını anladığı kediyi değil, diğer şeyleri. Detayları verirken halinden gayet memnun, âdeta annesiyle

dalga geçer gibiymiş ve Gordon suçun kendi üstünden kalktığını hissetmiş. Bilhassa annesi bütün bunların uydurma olduğunu söylemeyip gözlerini kırpıştırarak kendi tabağına baktığında, Gordon ablasıyla ikisi okuldayken onun cidden eve gizlice paket paket cips sokmuş olabileceğini düşünmüş; yaş gününde hediye gelen banyo köpüğünü cidden onun bitirmiş olabileceğini düşünmüş.

Sonradan, Maia gelip odasının kapısında durmuş. "Sen hep böyle..." Gordon cümlenin devamını nasıl getireceğini bilemese de, kötü bir şey diyeceğini anlamış. Cümleyi yalnızca babalarının yukarı çıktığını duydukları için yarıda kestiğini de. Yatarken, karnını sürekli kemiren bir şey varmış gibi, tuhaf bir his varmış içinde. Biraz açlığa benzeyen ama çirkin ve acı bir his. Annesinin gözlerini öyle tuhaf tuhaf kırpıştıran halini daha fazla görmeme umuduyla dönüp yüzünü yastığa gömmüş. Bir de Maia'nın gözlerinden ateş saçışını.

Bütün çocukların önüne dikdörtgen kartonlar koyan öğretmen, bunların yıl boyu ders kitaplarıyla heceleme fişlerinin duracağı tepsilerin önüne yapıştırılacağını söylüyor. Üstlerine adlarını yazıp bir de kenar süsü yapmaları gerektiğini söylüyor. Gordon bir an öylece oturup sınıf arkadaşlarının neler yaptığına baktıktan sonra kendi kartonuna dönüyor. En özenli el yazısını kullanıp eksiksiz yazabilmek için harfleri teker teker aklından geçirerek turuncu gazlı kalemle L-U-K-E yazıyor. Harfleri tam istediği gibi yazdıktan sonra roketlerle uzay gemilerinin, halkalı gezegenlerin ve kayan yıldızların olduğu kenar süsüne geçiyor. Kalemleri yepyeni ve hiç kullanılmamış olduğundan, renklerin birbirine karışıp kalem uçlarını kirletmemeleri için aşırı özen gösteriyor. Aklında gökyüzünün kadifemsi siyahlığı, astronotların baloncuk başlıkları, uzay yemekleri, havada süzülen diş fırçalarına sıkılan macunlar dönüp dururken, yanındaki sırada oturan çocuğun başını ona doğru uzattığını fark ediyor.

"Hey, öğretmenim! Kendi adını yazmamış!" diyor çocuk. Bunun üstüne herkes kalkıp başına toplanıyor. Gordon kartonun üstünü

örtüyor. Derken tepesinde dikilen öğretmenin gölgesi beliriyor ve Bayan Bellamy kartonu kenarından çekiverince kolunun altından çekilen özenli çalışmasının bulamaca döndüğünü görüyor.

Öğretmen şöyle bir baktığı kartonu ortasından yırtıyor. Dudaklarının titrediğini hisseden Gordon birinin, "Gordon ağlayacak!" dediğini duyuyor. Titremeyi durdurmak için dişlerini dudaklarına geçirince, kanın keskin ve metalik tadını alıyor.

"Senin kim olduğunu gayet iyi biliyorum, Gordon." Öğretmen ona bakıp gözlerinin yaşardığını görünce, hayal kırıklığı ve acıma karışımı bir hisle, "Of, Tanrı aşkına. Git de biz bitirene kadar koridorda otur," diyor.

Gordon açıklamak istiyor ama başından beri adının Luke olmasını istediği dışında, bunu kendine bile açıklayamayacağını fark ediyor. Sınıfın önünde, sırtını duvara yaslayıp oturarak kolundaki doğum lekesini çeke çeke biraz kalbe benzeyen o şeklin kaybolup tekrar belirişini, kaybolup belirişini izliyor.

Sonradan, öğretmen onu tekrar sınıfa çağırdığında, kartonları bantlanıp dolaba yerleştirilmiş tepsilere bir bakış atıyor. Rengârenk süslemeli kartların içine onunkini seçebilmek çok kolay. Öğretmen G-O-R-D-O-N adını siyah ve kalın, silinmez harflerle yazmış.

Kendini bir kez daha gözyaşlarını bastırmaya çalışırken buluyor ve bu kez kazanıyor. Kuruyup alev alan üzüntüsünün öfkeye dönüştüğünü hissediyor. Kendi sırasına giderken, kızın teki geriye doğru kaykılıp saçlarını mağrur bir atın kuyruğu gibi sarkıtınca, kıza *kasten* çarpmasa da değmemek için herhangi bir şey de yapmıyor. Kız dağılan atkuyruğuna yapışıp ciyaklayarak arkasından adını böğürüyor. Gordon başka bir yerde olmayı diliyor. Başka biri olmayı diliyor. Ama o Gordon. Yeni öğretim yılının ilk gününde, 2C sınıfında. Öğretmenler odasında *onun* adı fısıldanıp duracak. Baş belası Gordon. Gordon Atkin manyağı. Bunu, kimsenin ondan hoşlanmadığını şimdiden hissediyor.

O gece akşam yemeğinde, babası okuldaki ilk gününün nasıl geçtiğini soruyor. "İyi," diyor Gordon, ağzına kaşık kaşık makarna atarken.

Babası, "Ağzın doluyken konuşma," dedikten sonra çatal ve kaşıkla uğraşan oğlunun garip açılarda havaya kalkmış dirseklerine sert bir bakış atıyor. Gordon dirseklerini indiriyor.

Annesinin içtiği şeyi fark edip, "Ben de pipet alabilir miyim?" diyor.

"Hayır," diyor Maia.

"Seni ilgilendirmez. Annem alıyor da, ben neden alamıyorum? Çocuk olan benim."

"Dişçiye gittiğim için," diyor annesi. Maia içini çekince, babası ona ters bir bakış atıyor. Gordon ağzına makarna atmayı kesip annesinin yüzüne iyice baktığında, sol yanağının kocaman şiştiğini, içinde pinpon topu varmış gibi göründüğünü fark ediyor. Nedenini pek anlamasa da, ona doğruyu söylemediğini ve bunun üçünün arasındaki bir sır olduğunu anlıyor. Zaten hep böyle. Hepsinin bildiği şeyleri ona söylemiyorlar. Yine babasıyla dışarı çıkmak, *erkek erkeğe* bir gün geçirmek, onu Maia'yla annesinden koparıp babasına bir kez daha bağlılık yemini edebilmek için can atıyor birden. Pizza Express'ten beri babasını memnun etmek için anlatabileceği şeyleri düşünüp durmuş. Ali Baba'nın çiftliğindeki hayvanların listesini yapar gibi, annesinin yaptığı yanlışları aklına sürekli not etmiş.

Maia, Bayan Radley'nin bıraktığı tabaktaki bisküvilerin yarısını bitirmiş, kanepede oturuyor. Radley'lerin çocuklarına bakmayı seviyor. Aralarında yalnızca birkaç sokak var ama Maia'ların evinde bakımlı saksılarla çevrili sözde sütunlar varken, onların bahçe yolu en başından beri oradaymış gibi görünen eski karolarla kaplı ve ön kapıya giderken iki yandaki asi bitkiler insanın ayak bileklerini gıdıklayıp duruyor. Evin içinde, gündelik yaşamın dağınıklığı

var. Herkes her şeyi olduğu gibi bırakıyor ve Bayan Radley *hücum temizlik* zamanının geldiğine karar verinceye kadar yerinden kaldırmıyor sanki. Maia hiç de pis olmayan bu rahat dağınıklığın içine gömülüp çocuklar yatar yatmaz çantasından çıkardığı ders kitaplarını orta sehpaya yaysa da, kendi eşyalarının onlarınkiyle bütünleşmesi isteğiyle bir tanesini öylesine yerde bırakıyor.

Düzenli bir dış görünüm hayatlarını esas gerçekliğinden arındırabilecekmiş gibi, kendi evindeki minderler sürekli kabartılmış vaziyette, masalar ve sehpalar her daim pırıl pırıl. Ama işe yaramıyor işte. Ev ne kadar derli toplu olursa, bir şeyleri gizledikleri hissi o kadar artıyor.

"Vay canına, Maia! Dizilerdeki evler gibi," demiş onunla aynı dönemden bir kız, haber vermeden resital için tütüsünü ödünç almaya geldiğinde. "Eşyalarınız nerede?" diye sormuş salona göz gezdirerek, Maia eteği getirmek için üst kata koşarken. "Ha, garaj ağzına kadar dolu," demiş o da, kızın garaja bakmak istemeyeceğini umarak.

Radley'ler eve döndüğünde, anahtar kilide girmeden önce bahçe yolundan gelen seslerini duyuyor. Her seferinde bir şeyler konuşuyor ya da kıkırdıyorlar ve Bayan Radley anahtarı düşüren kocasına salak şey dediğinde, adam yalnızca gülüyor. Bayan Radley çantasında çocuk bakıcısına vereceği parayı ararken, Bay Radley onunla sohbet ediyor ama orada bir dilim çikolatalı pasta varmış da rahatça tıkınabilmek için kibarlık edip Maia'nın bir an önce gitmesini beklermiş gibi, gözleri sürekli karısında. Maia ikisinin okulda gösterdikleri cinsellik eğitimi videosundaki çizgi film karakteri çift gibi birbirlerini gıdıklamak için ellerinde kuş tüyleriyle yatak odasında mutlu mesut, heyecanla koşuştuklarını hayal ediyor. Seksin tüylerle yapılan bir şey olmadığını biliyor ama Bay ve Bayan Radley aynı bu şekilde eğlenebilen insanlarmış gibi geliyor ona. Bazen babasının duvardan geçen inlemelerini duyuyor. Hemen yorganı başının

üstüne çekiyor ama annesinin iyi olup olmadığını bilme isteği otomatikleşmiş artık. Yorganın altından kulak kabartıyor ama bir şey duyamıyor. Bu yüzden seksin büyük ihtimalle babasının annesine *yaptığı* bir şey olduğunu düşünüyor. Onların yaptığı seks geçen yıl okulda aybaşının anlatıldığı ikinci bölümde konuştukları karşılıklı eylem değil.

Maia erkeklere ilgi duymuyor. Arkadaşı Sadie konuşurken, bazen kendini onun o pespembe dudaklarına kaptırıyor ve uzanıp onu öpmenin nasıl bir şey olacağını hayal ederken buluyor kendini. Ama öyle bir şey yapmıyor çünkü zaten her şey çok karmaşık. Şu an bir tek tıbbı kazanmaya odaklanmış durumda.

Babasının yolundan gitmek garip gelse de, onu işini yaparken gördüğü zamanlarda, babasının onda sık sık yarattığı korku hayranlığa benzer bir şeyin gölgesinde kalıyor. Hastalarıyla konuşurken kullandığı o güven veren ses tonuna hayran; bakmadan önce cıvalı termometreyi birkaç kez sallayışına ve Maia'nın ateşi ne kadar yüksek olursa olsun yüzünden hiç belli etmeyişine; Gordon'ı eşek arısı soktuğunda ona gayet soğukkanlı bir tavırla bir doz adrenalin enjekte edişine. Gordon o gün bir an için piknik masasının üstünde Batman kostümüyle can verecek gibi olmuş ama babası hemen o görünmez doktor pelerinine bürünüp onu kurtarmış. Bir anlık kahraman. Maia da böyle bir yeterliliğe ve kontrole sahip olmayı istiyor.

On iki ve on üçüncü sınıfların etüt salonunda o kalın UCAS kitabından olsa da, veli görüşmesinin yapıldığı gece duyuru panosunu inceleyen Cora sonraki günlerde Maia'nın nerelere başvurabileceğine dair önerilerde bulunmaya başlıyor. "Kişisel beyan diye bir şey yazman gerekiyormuş. Sen ne olduğunu biliyor musun?" Maia annesine daha on ikinci sınıfta olduğunu ve gelecek yılın başına kadar zamanı olduğunu hatırlatıyor. O zamana kadar bir şeyleri unutabilirlermiş gibi, annesi sürekli panik halinde. Maia haritadan onun önerdiği yerlere bakıyor. Manchester, Leeds, Cardiff,

Edinburg hatta anneannesi Sylvia'nın yaşadığı İrlanda'daki bir yer. Hepsi de çok, çok uzak.

Maia annesinin anneannesi Sylvia'yla nadiren konuştuğunu biliyor. Babası şehirlerarası görüşme yapmasından hoşlanmıyor ve hiç İrlanda'ya gitmiyorlar. Sylvia bazen Noel'lerde ya da yaş günlerinde çek yolluyor, babası da Maia'nın çocuk bakıcılığından kazandığı parayla birlikte hepsini bir banka hesabına yatırıyor. "Anne," diye sormuş Maia bir seferinde, "anneannemin adı burada neden Sílbhe diye yazılmış?"

"Ha, adı öyle. Sylvia'nın İrlandaca versiyonu."

"O zaman biz neden öyle demiyoruz?" Annesinin duraksayarak ağzını açtığını, sonra tekrar kapadığını görmüş. "Peki nasıl söyleniyor? Gerçek adı nasıl yani?"

"*Shilva*," demiş annesi ve bunu derken yüz ifadesi yumuşamış. Babasının İrlanda'yla bütün bağları koparmayı istemesinin nedenini, Maia o zaman anlamış.

Maia akşam yemeği için masada otururken, içinden o adı söylüyor, meydan okurcasına aklında döndürüp duruyor. İ harfinin üstündeki o minik çentiğin sönmeyi reddeden bir mum alevi gibi duruşunu seviyor. Okulda, kendi adını da Maía diye yazmaya başlaması ondan başka kimsenin fark etmediği bir değişim oluyor.

Anneannesi Sílbhe zamanla onları kurtarabilecek tek insan gibi gelmeye başlıyor ona. Maia onun kapısına kadar gitmeyi ya da bir telefon kulübesinden ödemeli aramayı hayal ediyor. Fakat sonunda mektup yazıyor ve pulunu yerde bulduğu parayla alıyor. Okula gidip gelirken bir-iki hafta gözünü yerden ayırmaması yetiyor bunun için. Evlerinin civarında yere para düşüren yok ama sıra sıra dükkânların olduğu o küçük caddede ve parkta, tren istasyonundaki bilet makinesinin orada, her yerde bozukluklar buluyor. Kendine ait biraz parası olabilsin diye bunu annesine de söylemek istiyor ama onun –bir doktor eşinin– her şeyini poşetlerde taşıyan evsiz kadınlar gibi cam

şişe kumbarasının etrafını sarmış karahindibaların içinde bozukluk arayamayacağını biliyor. Maia bunu düşünürken, arada ne kadar az fark olduğunu görerek sarsılıyor. Annesi sıcak bir evde yaşayıp ona alınan giysileri giyiyor ama şehrin çöplerinden buldukları hazinelerı alışveriş arabalarının içinde oradan oraya iten o kadınlardan daha fazla paraya ya da özgürlüğe sahip değil.

Bir gece geç bir saatte, bir bardak su almak için alt kata inmiş. Salonun ışığı kapalı olduğu için karanlıkta durup görünmeden, mutfaktaki babasının dizini annesinin sırtına dayayıp bileklerini arkasında tutarak yerdeki kaptan ona bir şey yedirdiğini, bu arada gayet sakin ve alçak bir sesle konuştuğunu görmüş. "Bundan böyle bizi hayvan gibi yaşatmamak için daha dikkatli olursun belki, Cora. Güzel olmuyor, değil mi? Umarım buzdolabını temiz tutmayı hatırlamana yardımcı olur. Böyle çürümüş şeyleri yemeyi kimse istemez."

Dönüp gördüğü şeyi içinde taşıyarak merdivenden çıkan Maia, sahanlıktaki halının üstüne kusmuş. Bir an öylece kalıp ne yapacağını bilemeden duvara sıçrayan, yediğini hatırlamadığı koca havuç parçalarına bakmış. Sonra merdivenin tepesinden cılız bir sesle, "Kustum," diye seslendiğinde hemen koşup gelen annesiyle babasının yüzlerinde az önce mutfakta gördüğü şeyden eser yokmuş.

Sabahleyin, alıştırma kitabının arkasından özenle yırttığı sayfalara o mektubu yazmış.

Sílbhe bir salı sabahı arıyor. Fırçayla şöminenin ızgarasını temizleyen Cora, zihninde "Şeker Perisi Dansı"nı yapıyor. Bazı bölümleri içgüdüsel olarak hatırlarken, bazı yerlere hafızasındaki boşlukları doldurmak için kendi uydurduğu koreografiyi ekleyip eklemediğinden pek emin değil.

"Cora, yalnız mısın?" Nadiren konuşmalarına rağmen karşıdan gelen ses çok tanıdık. Cora faturada görünecek şehirlerarası

görüşmeler yapmaktan kaçınıyor ama annesi onun hiç aramayışını çok sık konuşmak istememesine yormuş. Nedense, böylesi daha kolay. "Konuşabilir misin?" Annesi onun bilmediği bir şeyi biliyor olabilirmiş gibi, etrafa bakınıyor Cora.

"Evet?" diye cevap veriyor, âdeta sorar gibi.

"Maia bana mektup yazmış, canım. Neler olduğunu biliyorum."

Cora nefesi kesilmiş vaziyette kanepenin kolçağına oturuyor. Ardından otomatik olarak ayağa kalkıp kocası hastalar arasındaki bir boşluktan istifade eve gelebilir diye mutfak penceresinden dışarı göz atıyor.

"Anne, ben… şu an bunu konuşabileceğimi sanmıyorum."

"Doğru mu?" Cora cevap vermeyince, aralarında bağlantı kuran telefon kabloları boyunca uzayıp giden bir sessizlik oluyor. "Keşke haberim olsaydı." Cora yine cevap vermiyor. Maia'nın ne kadarını anlatmış olabileceğini düşünüyor. Sílbhe'nın ne kadarını bildiğini. "Hesabından para çekemediğini biliyorum, o yüzden Maia adına bir çek göndereceğim. Onun çektiği parayla bilet alıp buraya gelmeni istiyorum."

Cora ağzından kaçırmayı hiç istemediği kısacık, keskin bir inanmazlık patlaması halinde, gülüyor. "Çocuklar da hesaplarından para çekemiyor, anne. Hepsi onun kontrolünde."

"Ellerine geçmiyor mu yani? Gönderdiğim paralar."

"Büyüdüklerinde kullanmaları için bir yerlerde biriktirdiğine eminim. Ama bankaya gidip çekmeleri mümkün değil. Banka kartları falan da yok."

Bir anlık sessizlik oluyor. "Peki postayla nakit yollasam? Eline geçmez mi? Sabah postası geldiğinde işte oluyor, değil mi?"

Cora içini çekiyor. "O kadar kolay değil. Onu terk etmeye çalışırsam, çocukları kaybederim. Klinikten birine adıma reçete yazdırıyor, hepsi kayıtlı; antipsikotikler falan."

"Hasta mısın?"

"Tabii ki hayır. Ama kendi annem bile soruyorsa... İşi garantiye almak için yaptı. Çocukları almayayım diye beni deli gibi göstermiş. Kendi söyledi." Annesi bir şey demiyor. "Ama bunların önemi yok; aslında o kadar kötü değil. Maia sana ne yazdı bilmiyorum ama ben iyiyim ve çocuklara da iyi bakılıyor. Tertemiz giyinip bol bol yiyor, okul sonrası kurslara, baleye gidiyorlar..." Gerçeği çarpıtmak Cora'yı duraksatıyor; gittiği kurs Maia'nın kendi tercihi değil. Yine de üsteliyor. "Onlara dokunmuyor. İsteyebilecekleri her şeye sahipler. Yoksulluk içinde yaşayan çocuklar da var, biliyorsun."

"Ama bu doğru bir şey değil, Cora." Cora pencereden dışarı bakmayı sürdürüyor. Telefon görüşmesi uzadıkça, kocasının köşeyi dönüp belirmesi ihtimali de artıyor. Bazen onu yakalamak için anahtarı kilide ses çıkarmadan soktuğu da oluyor. O an ön kapıda durmuş onu dinliyor olsa, bundan haberi bile olmayacağını düşünüyor.

"Bir saniye," deyip almacı sehpaya bırakarak hole bir bakıyor. Tekrar eline aldığında, daha kararlı. Annesinin onu böyle bir şeyin içine çekmesine izin vermemesi gerekirdi. Annesinin her şeyi öğrendiğini, Maia'nın ona anlattığını duymanın şokuna, memleketi İrlanda'yı hatırlatan sesine hazırlıksız yakalandı işte. "Maia yüzünden endişelendiğin için üzgünüm, anne. Sana anlatmaması gerekirdi. Burada her şey yolunda."

"Bu konuyu düşün lütfen, Cora."

Cora sürekli bunu düşünüyor. Gordon'ın on sekiz yaşını dolduracağı günü. Yalnızca on bir yıl var ve ondan daha uzun zamandır bu şekilde yaşıyor zaten. Fakat bunu annesine söylemiyor.

Maia okuldan eve geldiğinde, Gordon'ın izlemesi için bir çizgi film açıp oğluna atıştırmalık bir şey hazırlayan Cora da kızının odasına çıkıyor. Maia yatağında oturmuş okuldaki tasarım ve teknoloji atelyesinden aldığı neredeyse düzleşmiş bir zımpara kâğıdının kenarıyla tırnaklarını cam gibi parlatmakla meşgul.

"Anneannene mektup mu yazdın sen?"

Maia tırnaklarını parlatmayı bırakıp beklenti dolu bir yüzle ona bakıyor. "Yardım edecek miymiş?"

Cora kızının önünde diz çöküyor. "Her şey daha güzel olabilirdi, biliyorum," diyor, "ama bu işe başkalarını da karıştırdığında neler olabileceğinin farkında mısın?"

Maia gözlerini indirip zımpara kâğıdına dokunuyor. "Ne olurmuş?"

"Sizi almama izin verilmez. Bana kimse inanmaz. Baban doktor. Mahkemede her şeyi vesayetin ona verileceği şekilde gösterir. Sizi görmeme bile izin vermeyebilirler." Maia bir şey demiyor. "Bana yapabileceği hiçbir şey bundan daha kötü olamaz."

Annesinin mutfakta o kaba doğru eğilmiş hali geliyor Maia'nın aklına.

"Ne oldu?" diye soruyor Cora, kızının yüzünden gelip geçen o ifadeyi anlamaya çalışarak.

"Gördüm. Kustuğum o gece. Sizi görmüştüm."

Cora kendini yere devrilecekmiş gibi hissetse de, bilakis sırtını dikleştirip karnını içeri çekerek nefes alma süresini uzatıyor ve diyaframının yükselişini hissediyor.

"Yapma şunu," diyor Maia.

"Neyi?"

"Şunu. Şu bale numarasını. Sahnede dans ederken işe yarayacak bir şey, kızını kandırmak için değil."

Cora hafifçe kendini bırakıyor. "Bilmediğin yok, değil mi?"

Bir an göz göze geliyor ve her zamanki o hüzünlü, ağız kapalı tebessümü paylaşıyorlar. Maia parmağının ucunu törpülediği bir tırnağın üstünden geçiriyor. Annesinin bileğini çevirip saate baktığını görünce, o da pencereye dönüp boynunu uzatarak çıkmaz sokağın başına bir akış atıyor. "Daha gelmez," diyor.

"Seni ve Gordon'ı kaybetmek benim için her şeyden daha kötü; *en kötü* şey. Yanınızda olamamak. Seçme hakkım var," diyor, "ve ben bunu seçiyorum." Maia kaşlarını kaldırıyor. "Cidden. Azla

yetindiğimi biliyorum ama ben bunu seçiyorum. Benim tercihim bu olur. Her zaman."

"İyi ama onun nasıl biri olduğunu anlatsak olmaz mı? Seninle kalmak istediğimizi söyleriz. Söz hakkımız vardır herhalde?"

Cora başını iki yana sallıyor. "İyi bir anne olmadığımı söyleyecektir. Çocuklara zarar vereceğini, doğru dürüst bakamayacağını düşündükleri birine vermezler ki sizi. Hatta kardeşin... benimle kalmayı *istemeyebilir* de," diyor fısıldar gibi. Bunun ona nasıl bir acı verdiğini göstermeme çabasıyla, gözlerini kırpıştırıyor. Maia annesinin elini sıkıyor. "Üzgünüm. Böyle olsun istemezdim. Bu türden şeylere tanık olarak büyümenizi ben hiç..." Dile getirildiğinde, olan şey daha gerçek, daha korkunç geldiği için biraz susuyor. "Umarım bu yüzden benden nefret etmezsiniz. Büyüdüğünüzde. Zayıflık ettiğimi ya da..."

"Anne!" Merdivenden yukarı seslenen Gordon'ın sesi cümleyi yarıda kesiyor. Cora diz çöktüğü yerden ayağa kalkarken eklemleri çıtırdıyor. "Anne!" diye daha yüksek sesle onu çağıran Gordon'ın sabırsızlığı Cora'nın yanıtını bastırıyor.

Cora telefonlara bakmayıp Gordon'ın telesekretere mesaj bırakan sesini duyduğu anda açmaya hazır vaziyette, cihazın sessiz evin içinde çalıp durmasına izin verse de, annesi o hafta her gün arıyor. Annesinin mesaj bırakıp onu tehlikeye atmayacağından emin ve buna şükrediyor. Kendi varoluşunun etrafına özenle kurduğu yapı iskelesini sarsacak şeyler duymayı istemiyor. Sorgulayacak kimse olmadığında, durumun normal olduğuna bile inanacak neredeyse. Fakat annesinin sözleri cıvatalarla somunları sarsıyor, o iskele tümden çökebilirmiş gibi hissetmesine yol açıyor. O zaman nerede olacak? Yine aynı yerde, çıkış yolu olmayan, aynı çıkmazın içinde.

Annesinin telefonunu son açışından beş gün sonra kapı çalınıyor ve Cora kapıyı açtığında, şapkasını koltuğunun altına almış bir

polis memuruyla karşılaşıyor. Bu detayı fark edince, babasının söylediği bir şeyi hatırlayarak rahatlıyor. Birinin öldüğünü haber vermeye geldiklerinde şapkalarını çıkarmadıklarına dair.

Polisin saçı kısacık kesilmiş ve Cora çocuğun her sabah kullandığı tıraş makinesinin sesini duyar, başında ilerleyen bıçakları takip eden gözlerini ve lavabodaki o incecik siyah katmanı görür gibi oluyor. Geliş nedenini söylerken ayaklarını yere sürüyüp duran çocuk ancak Cora annesinde demans olduğunu ve kafasından sık sık bir şeyler uydurduğunu söylediğinde gevşiyor.

"Hah, şükürler olsun," diyerek güldükten sonra yaptığı gafı fark ediyor. "Pardon, kusura bakmayın. Onu kastetmedim. Ama doğru olsaydı cidden garip bir durum olacaktı. Kocanız benim doktorum. Kimin geleceğini seçmek için karakolda kura çekmek zorunda kaldık," diyor. "Ben en yenileriyim. Benden sonra biri gelinceye kadar kısa kibriti hep ben çekeceğim sanırım."

Çocuk bahçe yolundan sokağa doğru yürürken, Cora bir an onu izliyor. Polis sokağa vardığında, şapkasını takıyor. Cora o an hissediyor. Bir şeyin sessizce öldüğünü.

Yedi Yıl Sonra

2001

BEAR

Koridorun öbür tarafındaki çocuk üç-dört yaşlarında. Avaz avaz ağlayışı trenin sesiyle yarışıp Bear'ın kulaklıklarından içeri sızarak White Stripes'ı bastırıyor. Bear kızla göz göze gelmek için ondan tarafa bakmasını bekliyor. Kızın ona bakarak kaşlarını yürüyen tırtıl gibi kaldırıp indirişini, sonra aynı şeyi tekrar yapışını görerek susması, ağzının açık kalması en fazla bir-iki saniye sürüyor.

Kız ona bakakalmışken kulak içi kulaklıklarını çıkaran Bear, "Tekrar görmek ister misin?" diyor. Çocuk belli belirsiz, kararsız bir şekilde, yine de gözlerini ondan ayırmadan başıyla onaylıyor. "Bakıyor musun?" diyor Bear, kızın gözlerinin ona kenetlenmiş olduğunu gördüğü halde. Çocuğun annesi de ona bakıyor. Şüpheyle; kızın dikkatini çeken şeyi o görmemiş.

Bear başını koridora doğru uzatıyor. "İzle bakalım." Bear gülerek kaşlarıyla yaptığı numarayı tekrarlıyor ve çocuk bu kez gülünce, annesi de rahatlayıp çocuğu korumak ister gibi sıkan kollarını gevşetiyor.

"Bir daha?" diyor Bear. Kız başıyla onaylarken, borazan gibi ağlayan çocuğu kandırıp susturmayı beceren bu delikanlıya duydukları minnetle başlarını çeviren birkaç yolcu daha dönüp ona bakıyor.

Bear kızla annesinin tam karşısındaki boş koltuğa kayıyor. "Hey," diyor, "bir şey daha görmek ister misin?"

"Evet, lütfen," diyor kızın annesi. Bear kızın başıyla onaylamasını bekledikten sonra sırt çantasını açıp içindeki A4 kâğıtlardan birini çekiyor.

"Tamam, şimdi, uuupuzun boyunlu bir kuğun olabilir. Kelebek. Ya da ayı," diyerek kollarını açıp hafifçe kükrüyor.

Çocuk kıkırdıyor. "Ayı," diyor.

"Ayı. Güzel seçim. Ayrıca benim adım. Ben Bear. Sen kimsin?" diye sorarken kâğıdı katlamaya, kenarlarını eliyle düzlemeye başlıyor.

"Robyn,"* diyor kız.

"İnanmıyorum! Kuş gibi mi yani?"

İşi bittiğinde, ayıyı masada üçgen ayaklarının üstünde yürütür gibi kıza doğru yaklaştırıyor.

"Yanına bir de kızılgerdan yapmamı ister misin?" deyince, elini hayvanın üzerinde tutan kız gözünü yalnızca bir an için Bear'dan ayırıp ayıya bakarak başını sallıyor. "Aslında öylesine bir kuş ama evde gazlı kalemin varsa karnını kırmızıya boyayabilirsin."

Tren son durak Brighton'a vardığında, Maia turnikelerin ardından Bear'ın bir kadına ve elinde kâğıt hayvancıklar olduğunu bildiği bir sürü şey tutan bir kıza el sallayarak veda edişini izliyor. Sonra dönüp ablasını görüyor ve ışıklar saçan bir yüzle platformdan yavaşça koşup son birkaç adımda kollarını açarak turnikeyi geçmeden Maia'yı kucaklıyor. "Bees," diyor, "özledim." Maia'nın tüm vücudunu bir sıcaklık kaplıyor.

Bir yerden balık ve patates kızartması alıp deniz kenarından yürüyerek başlıca konuları ele alıyorlar: Anneleri, okul, Bear'ın okulla

---

* (İng.) Kızılgerdan. (*e.n.*)

yaptığı son coğrafya gezisi, Maia'nın homeopati eğitimi ve sonra da havadan sudan söz ederek laklak ediyorlar.

"Nasıl biri bu kız?" diye soruyor Maia, Bear birine çıkma teklif ettiğini söyleyince.

"Sessiz sakin sayılır ama aynı zamanda gayet özgüvenli ve iyi kalpli. Hem de zeki. İngilizce dersinde bir kitabı tartışırken herkes bildik, basmakalıp şeyler söyleyip duruyor ama sonra o öyle bir şey söylüyor ki bütün sınıf, nasıl desem, kafasının çok farklı çalıştığını anlayıveriyorsun. Ama bunu bize gösteriş olsun diye yapmıyor. Yalnızca öyle biri." Bear kızla soyadlarının neredeyse aynı olduğundan –onunki Atkins, sonunda *s* var– ve kızdan daha iyi olduğu matematik dersinde yan yana oturduklarından söz etmiyor; bazı detayları kendine saklamak istiyor. Tek parmağı eksik bir martı sekerek onlara doğru gelince, Bear patateslerinden birini ortadan bölüp kuşa fırlatıyor ve patatesi iştahla kapan kuş uçup gidiyor.

"Kimlerle takılıyor peki?"

"Lily mi? Popüler tiplerden değil," diyor ablasının neyi sorduğunu anlayan Bear, "ama herkesle arası iyi."

Fern bir seferinde Bear'ın popüler çocukların grubuna girebilecek bir tip olduğunu ama bilerek farklı, arada kalmış bir grubu tercih ettiğini söylemiş, Mehri de gülerek ona katılmış. Maia bunun doğru olduğunun, çocukların çoğunun okul dönemlerini tanımlayan o görünmez sınırlarda Bear'ın kolayca dolaşabildiğinin farkında. Maia için öyle olmamış.

"Öyle saçları var ki. Bana meyan köklü şekeri falan hatırlatıyor..." deyip söylediğinden utanarak susuyor Bear.

"Anneanne Sílbhe'nın şekerlerini mi? Vay canına, Bear, sen fena vurulmuşsun," diyor Maia ve turkuaz rengi paslı banklardan birinde oturmuş denize bakarlarken, Bear omzunu ablasının omzuna vurdurunca, gülüşüyorlar. "Gözleri ne renk peki?" diyerek kardeşine takılıyor Maia.

Maia'nın dairesinde, Bear'ın ilk kez gördüğü bir örtü örtülmüş kanepenin üstünde bağdaş kurup sıcak çikolata içiyorlar. Maia'nın bu şeyleri kız arkadaşıyla birlikte mi seçtiğini yoksa salonu ikisinin eşyalarını birleştirerek mi dekore ettiklerini merak ediyor Bear. Sonraki bir gün gazete dağıtıcılığından kazandığı paranın birazıyla Lanes'teki bir dükkândan ablasına bir hediye, belki bir minder almaya karar veriyor.

"Derste garip bir şey oldu," diyor. "Oraya nereden geldiğimizi bile hatırlamıyorum ama galiba *Canterbury Hikâyeleri*'ndendi; erkekler yaptıkları işle tanımlanırken, kadınların yalnızca... işte, bir erkekle ilişkileri yoluyla tanımlanmalarından. Bathlı Kadın gibi hatta bir bakıma rahibe de öyle sayılır."

"Hikâyeleri hatırlamıyorum ama rahibe kesinlikle öyleydi diyebilirim."

"Her neyse, sonunda öğretmen bize hayatımıza başka biriyle ilişkimize göre tanımlandığımız bir isim vermemiz gerekseydi, o ismin ne olacağını sordu. O an fark ettim ki..."

"Haa," diyor Maia, konunun nereye gideceğini anlayarak. Çünkü Brighton'a taşınıncaya kadar aklının bir köşesinde sürekli olan bir şey bu.

"Ne diyeceğimi anladın mı?"

"Eh, herhalde. O olaydan sonra mağazalardaki insanların, öğretmenlerin, komşularımızın hep... İşte, sokakta yanlarından geçtiğimde hep, *İşte şu...*" Maia biraz duraksadıktan sonra baştan alıyor. "*İşte şu katilin kızı*, diye düşündüklerini sanırdım."

Sessizce oturuyorlar. Maia ayağını uzatıp kanepe minderlerinin bitiştiği yerde Bear'ın ayağına dayıyor. Bir süre ayak parmaklarının ucuna bakıyorlar.

"Garip olan, bunu akıl edebilmemin on dört yıl almış olması. Katilin oğlu olduğumu."

"Onunla aranda böyle bir bağ hissediyor musun ki? Neredeyse hiç görmemişken."

"Hissetmiyorum sanırım. Çoğu zaman babam varmış gibi hissetmiyorum. Sen?"

"Evet ama başka bir hayatta. O zaman varmış ama şimdi, bu hayatta yokmuş gibi."

"Bizi düşünüyor mudur sence? Onun çocukları olduğumuzu?"

Maia gözünü yine çoraplara dikiyor. Kendi çizgili, Bear'ın uçuk siyah çoraplarına. Sık sık düşündüğü ama kimseyle paylaşmadığı bir şey bu: Büyük ihtimalle onu hâlâ kızı gibi gördüğü ama Bear'ı oğlu gibi görmediği. Keşke babasının aklından o da silinebilse. "Bilmem ki," diyor sonunda.

"Gelecek yıl, değil mi? Hapisten o zaman çıkacak?"

Maia bu sohbeti olduğu gibi silebilmeyi istiyor. Bear'ın zihnini ve birlikte geçirdikleri zamanı kirletmemesi için. Fakat ona bir şeyler vermek zorunda olduğunun da farkında. Onun geçmişinin de bir parçası olduğunu inkâr ederse, Bear uzattıkça uzatacak. "Uslu durursa," diyor.

"Yapar mı sence? Durur mu yani?"

Maia, "Evet," derken, omuriliği buz kesiyor. "Annemle ikimiz daha erken bırakılmamasına şaşıyorduk zaten. Hep çok iyi davrandı. Vihaan'a yaptığı şey olmasa, anneme yaptıklarına kimse inanmazdı bence."

Vihaan'dan tanıdıkları biriymiş gibi ilk adını söyleyerek söz ediyorlar. Tanıdıklarından değil; onurlandırmak, onlar için neyi feda ettiğini bildiklerini göstermek için. "Özgürlüğümüzü bizim için ölmesine borçlu olduğumuzu asla unutmamalıyız," diyor Cora. Maia da başından beri onlara özel gönderilmiş bir İsa gibi görüyor. Kiliseye gitmeseler de, her yıl 16 Ekim'de hâlâ onun mezarına gidip çiçek bırakıyorlar. Mezarda bazen yeni solmaya başlamış başka çiçekler

de oluyor. Maia bunların –o çiğdemlerin, nergislerin, şakayıkların, yıldız çiçeklerinin, siklamenlerin– annesinin en sevdiği çiçekler olduğunu ve onun mezara daha sık geldiğini ancak biraz büyüdükten sonra fark edebilmiş.

"Sence, hani yani, onun peşine düşer mi? Ya da bizim?"

"Aman, Bear," diyor Maia. "Üstünden çok zaman geçti. Bir kez olsun temasa geçmeye çalışmadı." Geceleri yatarken kendine de söylediği şeyler bunlar. Ya da karanlık çöktükten sonra eve yürürken, kalbi güm güm atarak, babası onu yakalayıp kulağına tehditler fısıldamaya hazır vaziyette peşinden geliyormuş gibi hissettiği zamanlarda. Fakat çok yakında, bunun fazla çalışan hayal gücünün bir oyunu olduğunu bilmenin verdiği güveni kaybedecek.

Bear böyle paranoyalar yaptığı için kendini salak gibi hissediyor ama bebekliğinde yaşanan bu olay sonraki hayatından o kadar apayrı bir şey ki cidden olduğuna inanmakta bile zorlanıyor bazen. Fakat son zamanlarda hayali senaryolar üstünde düşünürken buluyor kendini. Oturdukları ev Viktoryen bir apartmanın ikinci katında olduğu halde gece perdeyi kapamaya gittiğinde babasının pencerede beliren yüzü. Komşulardan biri sokak kapısını açık bırakınca, babasının ortak merdivenin altına saklanışı. Kesik telefon kablosu... bazen almacı kulağına götürüp kontrol ediyor. Çıkış tarihi belli olduğunda onlara bildirileceğini biliyor ama yine de...

Son günlerde annesinin biriyle tanışmasını ister olmuş. Damarı ancak yeni ailesi tehlikedeyken tutan yapılı bir adamla. Bunun birkaç ayda bir evdeki eski tesisatı elden geçirmek için gelen, annesinden normal servis ücretini almayan ve gitmeden önce oturup Bear'la biraz *Mario Kart* oynayan Aaron olabileceğini düşünmüş. İkisi arasında bir elektriklenme hissetmediği ve adamın evli olup olmadığını bilmediği halde Aaron'ın gerekli durumlarda kendini koruyabileceğinden emin.

Bear kendini koruyamayacağını düşünen bir çocuk değil ama bunu deneme fırsatı olmamış hiç. Okulda birine sataştıklarını gördüğünde araya giriyor ve bunun nedenini bilmiyor ama zorbalık eden tip ona karşı çıkmadan hemen geri çekiliyor. Bir seferinde bunun babası yüzünden olabileceğini düşünmüş; Bear'da da aynı gözü kara genin olduğunu düşündükleri için siniyor olabileceklerini. Artık nedeni her neyse, cinayet işleyebilen birini bu sayede sindirebileceğini pek sanmıyor.

Babası onları bulduğu takdirde kendisinin neye dönüşebileceği konusu da onu çok düşündürüyor. Yaşamları onun yokluğuyla şekillenmiş durumda. Ya varlığıyla Bear'ı değiştirir, benlik duygusu külahtan düşen bir top dondurma gibi kolayca yerle bir olursa?

"Sence çok değişmiş midir?" diye soruyor Bear.

Maia omuz silkiyor. "Kimliği daha çok saygı gören, hayranlık duyulan biri olmakla şekillenmişti. Doktor olmadığında geriye ne kadarı kalır bilemiyorum. Kusursuz, büyük bir evde yaşamadığında da. Onu *o* yapan her şey elinden alınmış gibi olacak."

"Bir gün bisikletle bakmaya gitmiştim," diyor Bear. "Orada yaşadığımızı hayal edemedim."

Bear'ın bisikletle oraya kadar gidip o evin karşısında durduğunu düşünmek Maia'ya garip geliyor; mahkemeden hemen sonra, Bear'ın ilk yaş gününden önce Mehri'yle Fern'e yakın bir daireye taşınmışlar. Bear'ın nispeten babasının etkisinden muaf bir hayatı olduğunu düşünmüş hep ama bu kez onu dağ bisikletini dik tutmak için ayak parmaklarını kaldırıma dayamış o pencerelere bakarken, bildiği şeylerin arasındaki boşlukları belki de gerçeğin kendisinden daha kötü şeylerle doldururken görebiliyor. Orada şimdi kimlerin oturduğunu, bir şey hissedip hissetmediklerini merak ediyor. Orada yaşanan şeyin şiddetini. Yalnızca Vihaan'a olan şeyi değil, öncesindekileri de. "Evet, sonraki ev daha *bize ait* bir yer oldu hep," diyor. "Oraya gitmesen daha iyi. Eski eve yani."

"Bir şeyleri kurcalamak istemiyorum. Ben yalnızca..." Bear cümlenin sonunu getirmiyor.

Maia, "Evet, biliyorum," diyerek kardeşinin ayağını sıkıyor.

Cora'nın randevusu var. Odasındaki küçük masa aynasının karşısında oturmuş silindir ruju çevirerek koyu pembe ucunu dışarı çıkarıyor. Dümdüz yontulmuş gibi görünen ruju dudaklarına sürüp kendine bakıyor. Makyaj malzemelerinin olduğu bölümde, etrafı bir sürü kadınla çevriliyken, bunu yapmak normal –hatta eğlenceli gibi gelmiş– fakat şimdi tek bir yerine bu şekilde dikkat çekmiş olmayı garipsiyor. Neon bir okla: *İşte, buraya bakacaksın*. Dudaklarının da dirsek ya da diz gibi şehvetten yoksun bir şeye dönüştüğünü fark ediyor ve artık yeniden uyanmalarının, olduklarından daha fazlasına dönüşmelerinin bekleneceğini düşünmek onu ürkütüyor.

"Öpüşmenize gerek yok," demiş Mehri. "Sıradan bir randevu. Yalnızca gidip onunla sohbet edecek, birlikte yemek yiyeceksin. İstemezsen daha fazlasına gerek yok."

Adamın adı Felix. İçten bir gülüşü, gözlerinin önüne düşen ve itildikleri anda yay gibi eski yerlerine geri dönen kıvırcık saçları var. Kırk sekiz yaşında, Cora'dan bir yaş büyük ve hiç de yaşlı görünmediği için ona henüz ne kadar genç olduğunu hatırlatıyor. Saf pamuklu fırçalanmış kumaştan yumuşacık gömlekler giydiğinde, Cora yakasından görünen o minik –tertemiz ve krem rengi– üçgene bakarken buluyor kendini. Teninin sıcaklığını hayal ediyor. Bir de o kalkıp inen âdemelması. Çenesine hafifçe bulanmış bir toz gibi görünen kirli sakalı.

Veteriner olan Felix ona çok sevdiği bir kitaptaki karakterlerden söz eder gibi hayvanlarla sahiplerini anlatıyor. "Çok tuhaf, biliyor musun? İnsanlarla çok sınırlı bir alanda ilişki kurduğum halde sonunda onları derinlemesine tanıyormuş gibi hissediyorum. Stresle ve acıyla nasıl baş ettiklerini, hayvanları çişini tutamayıp kanepeye

onlar için hediyeler bırakmaya başladığında buna nasıl tahammül gösterdiklerini görüyorum." Felix'in göz kenarları kırışıyor. "Çoğunun ne iş yaptığını bile bilmiyorum ama taşıma çantalarından çıkarırken kedileriyle nasıl konuştuklarını duyuyorum. Bunda bir... ne bileyim... bir çeşit kırılganlık var. Buna beni de dahil edişlerinde." Cora onun güven veren gülüşüyle, orada öylece durduğunu hayal edebiliyor. Hayvanın korkusunu. Hafif dezenfektan kokusunu.

Felix ısmarladıkları şişeden Cora'nın şarabını tazeleyerek ilginç sorular soruyor. Onunla sohbet etmek kolay. Cora ondan hoşlanıyor. Çekici bulabileceği bir tip. Ona karşı çok iyi. Nazik. İşi çıkmaza sokan da bu. Cora insanların –çocuklarının, Mehri'yle Fern'ün, Roland'ın, işteki diğer bahçıvanların– ona iyi davranmasına alışkın olsa da, bunların aynı sonuçlara yol açmayacak etkileşimler olduğunu düşünüyor. Felix konuşurken, onun her hareketini, her bir cümlesini, olası bir partneri, hayatına sokabileceği birini anlamaya çalışır gibi ölçüp biçtiğini hissediyor. Sohbet ilerledikçe, Felix'in teraziyi dengede tutan bütün özelliklerinin kendi içindeki başka bir dengeyi bozduğunu fark ediyor. Lunaparkta, karşısındaki şeyin göründüğü gibi olmayabileceği sihirli aynalara bakar gibi hissediyor kendini.

Sonradan, olanları Mehri'ye telefonda anlatmayı deniyor. "Hiçbir erkek kazanamıyor. İyi davranırsa, beni etkilemeye çalışıyormuş gibi geliyor. Sorular sorduğunda ne düşündüm biliyor musun?"

"Zayıf noktalarını bulmak için ağız aradığını mı?"

"Evet. Sonradan bana karşı kullanmak için not edeceğini. Bana korkunç davranan bir erkek istemiyorum ama iyi davranan birine de nasıl güvenebilirim ki?"

"Erkeklerin çoğu Gordon gibi değil diye düşünerek."

"Mantıken öyle olduğunu biliyorum ama bunu bilmek *hislerimi* değiştirmiyor. Senin –ve de Roland'ın– bana herhangi birini ayarlamayacağınızı biliyorum ama..."

"Bak, Roland adamın eski karısını tanıyor. Felix kadınla hâlâ arkadaşmış. İstismarcı birinin geçmişi böyle olamaz, değil mi?"

"Neden daha önce söylemedin?"

"Bilmiyordum ki. Burada oturmuş senin aramanı beklerken, Roland söyledi."

"Beni merak mı ettin?"

Mehri göğüs geçiriyor. "Hayır. Ya da belki biraz. Ama en fazla Fern'ün ilk kez bir çocukla çıktığında olduğu kadar."

"Hatırlıyorum. Bir şişe şarap içip kanepede sızmıştın ve ertesi güne kadar sağ salim gelip gelmediğinden haberin bile olmamıştı."

"Hâlâ hayatta," diyerek gülüyor Mehri. "Bir şey olmadı. İyi çocuktu. Jake ya da Joseph gibi bir adı vardı. J'yle başlayan bir şey. Ne diyeceğim bak, Cora, bir tek bana ait olman çok hoşuma gidiyor ama bu iyi bir şey değil. Sevilmeyi hak ediyorsun. İyi biri tarafından."

"Sen seviyorsun ya."

"Evet ama ben seni soyup kendinden geçiremem. Buna da ihtiyacın var."

"İstediğimden çok emin değilim," diyor Cora.

"Olamazsın tabii. Çocuklara odaklanmak için o yanını hep bastırdın. Ama bak işte, Bear on dört yaşına geldi –şimdi Bees'in yanında– nereden bileceğiz, belki de gelecek yıl bütün yazı Brighton'da, onun yanında geçirecek."

"Bir hayatım yokmuş gibi davranıyorsun. Bir gece için bu kadarı çok fazla," diyor Cora. "Bir gece biriyle çıktım diye..."

Mehri'nin, "Pardon, haklısın," demesi üzerine gülüyorlar ve sohbet Mehri'nin komşusu Bayan Wilbur'a kayıyor.

Ertesi gün pazar. Cora izin gününün ve Bear dönünceye kadar sessiz kalacak evin keyfini sürmek istese de, Felix konusunu halledinceye kadar rahat edemeyeceğini biliyor. Bu yüzden sabahın yedi buçuğunda yatağa oturup arkadaşça olduğunu umduğu ama aynı

zamanda ilişkilerinin dün geceyle kalacağını net olarak anlatan bir mesaj yazıyor. Birkaç saat sonra telefonundan bildirim sesi geliyor.

Selam Cora,
Durumu netleştirdiğin için teşekkür ederim. Yine de güzel geceydi.
Sevgiler, Felix.

Kusursuz imlalı nezaketiyle, Felix yine efendi ve kibar ama Cora'nın güvenemeyeceği biri. Cora saatine bakıyor. Bear'ın gelmesine birkaç saat var. İşten getirdiği tohum kataloğunu inceledikten sonra biraz Çaykovski koyup kaslarını çalıştırabilir. Bunların hepsi normalde keyif alacağı şeyler. Fakat bugün öğle yemeğini masaya koyup Bear'ın hafta sonu giydiklerini çamaşır makinesine atmak için sabırsızlanıyor. Yalnızca anne olma haline dönüş yapmak istiyor.

JULIAN

Sílbhe, Cian'ın stüdyosuna ne zamandır uğramamış. Evin yan tarafından dolaşırken, her şey tam hatırladığı gibi ama birden kendisinin, araya giren yılların ve Cora'nın kaybı yüzünden nasıl görünür şekilde yaşlandığının ayırdına varıyor. Birçok bakımdan kendini daha genç, ikinci annelik dönemi sayesinde hayatın farklı bir aşamasına dönüş yapmış gibi hissettiği halde.

Kapıyı Cian açıyor. Sílbhe onun da daha yaşlı olacağını unutmuş. İyi kalpliliğinin ve içtenliğinin yüzüne daha derin kazınmış, ağzının iki yanında parantez çizmiş olduğunu görüyor.

"Arayı bu kadar açtığım için üzgünüm," diyor.

"Hayır, hayır. Saçmalama," diyor Cian. "Çok meşguldün. Anlıyorum. Buyur, buyur," diyerek duraksıyor ve biraz gerilmiş gibi görünüyor. "Yoksa eve mi geçmek istersin? Nereyi tercih ederdin?"

"Yok, burası gayet iyi," diyor Sílbhe.

Cian çay demliyor ve çalışma tezgâhının başına oturduklarında, Sílbhe'nın yağmurluğu hâlâ üstünde, masadaki bir lambanın volfram

ışıltısı gözünü alıyor. Cian lambayı kapatıp bir tek tavandaki ışıkları açık bırakıyor. "Kusura bakma, biraz fazla güçlü. Gözlerim eskisi kadar iyi görmüyor." Cian utana sıkıla gülümsüyor. "Ee, hangi rüzgâr attı seni buraya; arkadaş ziyareti mi yoksa?" Başını yan yatırıp gülümsüyor; Sílbhe'ya bunun hoşuna gideceğini gösteren açık bir kapı.

"Evet, öyle. Ama bana bir konuda yardım edebilirsin diye de düşündüm."

"Ha, tabii, söyle haydi," diyor Cian.

"Torunum Julian'la ilgili."

"O nasıl, iyi mi?"

"Evet, evet, gayet iyi. Sana benziyor; elleriyle bir şeyler yapmayı seviyor. Resim, ağaç işçiliği, metal işçiliği. Öyle şeyler." Cian devam etmesini bekliyor. "Ama işte... ne bileyim... öbür çocuklara benzemiyor. Herkesle arası iyi. Zorbalığa falan uğramıyor. Ama farklı." Torununun geçmişinden ne şekilde etkilendiğini anlatmak çok fazla geleceği için biraz duraksıyor Sílbhe; rengârenk bir dünyaya dalmak için kendine izin vermektense, hayatı gri tonlarda deneyimlediğini. Julian'da bir tutukluk olduğunu. Onun yerine diyor ki: "Belki de anneannesiyle çok fazla zaman geçirdiği için ama yetişkinlerle daha iyi anlaşıyor."

"Anlaşılır bir şey," diyor Cian.

"Onu bir kursa yazdırmak istedim. Yetişkin eğitimi programında. Gümüş işlemeyi öğrenmek istiyor. Ama on dört yaşında; sigortasının bunu ödemeyeceğini söylüyorlar."

"Sen de ona burada öğretmemi mi istiyorsun?"

"Aklıma bile gelmezdi ama kurstaki öğretmenin sen olduğunu görünce, dedim ki..."

Cian onun utanıp sıkıldığını, bunca zaman sonra ondan bir şey istemekten rahatsız olduğunu görüyor. Hayatını böyle tersyüz etmek kolay olmamıştır herhalde. Çok da tanımadığı iki çocuk için.

Cian başıyla onaylıyor. Bu işi yapacağını Sílbhe'ya anlatması için daha fazlasına gerek yok. Onun teşekkür etmesini, kendini borçlu

hissetmesini istemediği için konuyu değiştiriyor. "Ya Maia? Adı Maia'ydı, değil mi? O kaç yaşında oldu? Yirmi bir falan herhalde."

"Yirmi üç," diyor Sílbhe. "Burayı terk edip İngiltere'ye döneceğinden endişeliydim ama öyle bir endişem kalmadı. Tam bir ev kuşu, sosyalleşmekle ve erkeklerle pek ilgilenmiyor. Haftada bir eski bale okulundaki ufaklıklara yardım ediyor. Ancak cep harçlığını çıkarıyor," diye itiraf ediyor. "Esas çalıştığı yer, şehirdeki Doyle's."

"Sandviççi mi?"

"Evet. Çok zeki bir kız –A'dan düşük notu yoktu– daha iyisini yapabilirdi. Ama insanın bakış açısı değişiyor. Tek istediğim mutlu olmaları. En azından, hayatlarından memnun olsunlar."

"Sen öyle misin?"

"Ne miyim?"

"Hayatından memnun musun?" diyor Cian.

"Ben mi?" Sílbhe bu sorunun dobralığına şaşarak gülüyor. "Bunu düşünmekten vazgeçtiğimi şu an fark ettim." Çatıdaki oluktan aşağı sular akarken, sessizce oturuyorlar. "Sanki," diyor Sílbhe sonunda, "bir amacım varmış gibi hissediyorum. Bu da insana bir doyum veriyor sanırım. Kim olduğunu, hayatta ne yapman gerektiğini bilmek. Peki ya sen, Cian Brennan?"

"Eh, fena değilim," diyor Cian, atelyesine göz gezdirerek. Dediği doğru. Çalıştığı zamanlarda. Metale şekil vermeye dalarak geçirdiği saatlerde. Ama yalnız da. Zamanın elinden kayıp gittiğini hissediyor. Bir şeyleri kaçırmış gibi. Bu hislerinin ortak olabileceğini düşünüyor ama Sílbhe konuyu uzatmıyor.

"Onu buraya getireyim mi yani?"

"Herhangi bir akşam ya da hafta sonu. Hangisi uyarsa."

"Salı?" diye soruyor Sílbhe.

Cian başıyla onaylıyor. "İple çekeceğim."

"Ücret işini..."

Cian elini kaldırıyor. "Bana da iyi gelecek. Hiç gerek yok."

Onun böyle diyeceğini bilen Sílbhe nasıl ödeşebileceklerini düşünüyor. Şarap, viski, kitapçıdan hediye kartı. Bunları, Cian'ın hoşuna gidebilecek şeyleri ezbere biliyor ve hâlâ hoşuna gideceklerini ümit ediyor.

Anneannesinin onu stüdyoya ilk bırakışında, katır kutur çakıl taşlarının üzerinden yürürken, Julian içinde bir şeyin ateşlendiğini hissediyor. Aklında şu anki becerilerinin çok ötesindeki olasılıklar dönüp duruyor.

Cian kursta verdiği derslere kendi belirlediği bir projeyle başlıyor. Öğrencileri temel bilgilerle tanıştıran ve başarı hissini kolayca kazandıran bir şeyle. Fakat birkaç hafta sonra Julian'ın sıkıldığını fark edip, "Pekâlâ," diyor, "kendi yapmak istediğin şeyi çiz. Bütün detayları not et ve işi yaparken öğrenme yoluna gidelim."

Julian okulda bütün hafta, alıştırma kitabının kenar boşluklarını çizimlerle dolduruyor. Seçmekte zorlanıyor. Her şeyi yapmak istiyor. Yine de sonunda iki tane sallantılı kestane yaprağında karar kılıyor. Büyük olan gümüş, onun üstünde duracak küçük yaprak altın olacak. İlk başta bütün detayları çiziyor: Kalın ve ince damarlar biyoloji kitabındaki diyagramda olduğu kadar belirgin. Derken bu parçanın birinin vücudunda duracağını hayal ederek sadeleştirip geriye bir tek uzun yaprağın dış hatlarını ve ortadaki damarı bırakıyor. Bunun yapmak istediği takıya daha yakın bir şey olduğunu içgüdüsel olarak biliyor. Yatağında yatarken, değerli metalleri anneannesinin arkadaşlarında gördüğü broşlarla kolyeler gibi pasparlak cilalamayı istemediğini fark ediyor. Bilakis mat olmalarını ve suluboya kâğıtlarının yüzeyi gibi hafif bir dokuya sahip olmalarını istiyor. Başucundaki lambayı açıp notlarıyla çizimlerine bunu da ekledikten sonra tekrar uzandığında, vücudu titreşir gibi, uyuyamayacak kadar capcanlı, dopdolu, enerjik. İçindeki o gelgitli his yeni bir şekle bürünmüş durumda: Kaygı ve yalnızlığın yerinde artık –bazen– heyecan var.

Yapacağı takıyı anlatırken onu dinleyen Cian, Julian'ın planlarını da inceleyip, "Metalleri bu şekilde birleştirmek kesinlikle çok çağdaş bir yaklaşım. Hoşuma gitti," diyor. Çocuğun ne istediğini net olarak görebilişini, kendi çıraklık dönemindeki haline benzetiyor. Gidip raftan biraz malzeme alırken, o eski beklenti hissinin uyanır gibi olduğunu fark ediyor.

Sonraki birkaç hafta boyunca, ısıtıp soğutuyor, büküp yuvarlıyor, lehimleyip dövüyor, kaynak yapıp zımparalıyorlar. Julian'ın öğretmeni İngilizce derslerinden birinde Sylvia Plath'ın bir şiirini –"Sabah Şarkısı"nı– okuduğunda, şiirin ilk dizesi bir pop şarkısının akılda kalıcı sözleri gibi aklında dönüp durmaya başlıyor. Stüdyoda ellerinde aletlerle yoktan bir şey var ettiğini düşündükçe, o semiz saatin kendi içinde tik tak ilerlediğini hisseder gibi oluyor; Cian'ın önerdiği farklı bir açıyı ya da daha ince bir törpüyü deneyip yarattığı farkı görüşü; az önce onu zorlayan bir işin ansızın yapılabilir bir şeye dönüşmesi. Başını döndürüyor. Bu –takı yapma işi– aşkın ta kendisi, diye düşünüyor. Yaşamaya başlamasını sağlayan bir şey.

Julian'ın Cian'dan aldığı dersler uzamaya başlıyor. Julian eve gidip anneannesini arayarak onda kalmak için izin istiyor.

"Akşam yemeğine vaktinde geleceksin ama," diyor Sílbhe.

"Tamam. Cian beni eve bırakabileceğini söyledi. Senin gelmene gerek yok."

"Teşekkür ettin mi?"

Julian buna cevap vermeden, "Yemeğe onu da davet etsem mi?" diyor.

"Ha… tabii ki," diyor Sílbhe, bunu bizzat akıl edememiş olmaktan duyduğu utançla, aklından dolaptaki sebzeleri geçirip üç kişi için yapmayı planladığı şeylerde hafif değişiklikler yaparak.

İlk seferi böyle oluyor. Hayatlarını birleştirmenin yolunu döşeyen öylesine yapılmış bir davetin ardından salı akşamları ve arada bir de cumartesileri sofrada bir kişi daha olmaya başlıyor. Sonraları

pazar günleri yenen öğle yemekleri ve Noel yemekleri de buna katılıyor çünkü neden olmasın ki? Zaten bol bol yiyecek var ve Cian'ın evde tek başına oturmasından daha iyi.

Sílbhe ve torunları, Cian için insani temasın keskin hazzıyla içini yakan bir yudum viski gibi. Dışarının soğuğundan içeri davet edilmek gibi. Sílbhe'ysa Cian'ın varlığının çocuklara ne kadar iyi geldiğini görerek bunu daha önce yapmamış, zaman kaybetmiş olmanın pişmanlığını yaşıyor. Hayatlarında güvenebilecekleri bir yetişkin daha olmasının. Maia ilk başta çekimser kalsa da, sonradan ısınıyor. Derken ikisi de ondan bir şeyler istemeye başlıyor –arabayla şehre bırakmasını, bisiklete zincir takmaya yardım etmesini– çünkü isteyebileceklerini, onun da evet diyeceğini hissediyorlar.

Bir akşam kar yağarken Cian, Maia'yı işten alıyor. Böyle kar görmeyeli yıllar olmuş. "Otobüslerin çalışacağından emin olamadım," diyor yolcu tarafındaki kapıyı açarken, "ve zaten şehirdeydim." Radyodan hava durumunu duyar duymaz elindeki işi bıraktığını, stüdyoyu erken kapadığını kendine saklıyor.

Radyatörden arabanın içine sıcak hava dolarken ön camda dans eden dolgun taneler cama yapışıp dümdüz oluyor birden. Maia iliklerine kadar ısındığını hissediyor. "Teşekkür ederim," diyor. "Süper oldu."

Sonradan, araba tepeyi çıkmakta zorlanırken ve şoför koltuğundaki Cian öne doğru uzanıp sileceklerin önünden gelip geçtiği anlarda bölük pörçük görebildiği yola odaklanmışken, Maia işinden söz ediyor. Her gün gelip aynı sandviçleri sipariş eden müdavimlerden. "Yapı markette çalışan Bayan McCarthy var. Tanır mısın?"

"Tanırım," diyor Cian.

"Bu sabah kasaya gidip, 'Tüh, gördün mü, sizin paradan varmış,' dedi ve madeni sterlin verdi."

"Sahi mi?" Cian'ın gözleri hâlâ yolda ama Maia kulağının onda olduğunu, hikâyenin devamını beklediğini biliyor.

"Arada bir olan bir şey. Kurlar bizim lehimize olduğunda, Rita bozmayı dert etmiyor ama avroya geçtiğimizde durum değişebilir."

Cian radyatörün gücünü bir parça düşürünce gürültü biraz kesiliyor, arabanın içini dolduran havanın yoğunluğu biraz azalıyor. "Camlar buğulanırsa tekrar açarım," diyor. Ardından, "Bu konuda kararsız mısın?" diye soruyor.

Buna cevap vermeyen Maia, gözlerinin beklenmedik şekilde yanmaya başladığını fark ediyor. Cian ona şöyle bir bakıyor. Müdavimlerin ona İngiliz Kız dediğini Sílbhe'dan duymuş ve Maia'nın hâlâ memleket hasreti çekip çekmediği merak ettiği bir şey.

"Evet. Aman, saçmalıyorum işte."

Cian uzanıp Maia'nın koluna dokunuyor. "Böyle ufak tefek şeyler, bize bağlarımızı hatırlatıyor, değil mi?"

"Onu hâlâ özlüyorum." Bunu derken, Maia'nın sesi çatallaşıyor. Kaşındıran yün paltosunun koluna yüzünü siliyor.

"Anneni daha ufacık bir bebekken, şehirde bir-iki kez görmüştüm yalnızca. Ama biliyorsun Maia, onun hakkında konuşmak –onu nasıl hatırladığından falan söz etmek– istersen, ben buradayım. Ama konuşmazsan da... kalbinde mutlaka bir yeri vardır tabii."

İyi kalpli Cian'ın bu beceriksiz tavrı ve annesini hatırlama, onunla ilgili güzel şeyleri dile getirme fırsatı, Maia'yı gülümsetiyor. "Güzel kadındı. Sonradan –bizi doğurduktan sonra– hiç dans etmediği halde hâlâ çok zarifti. Onu görür görmez anlıyordun."

Cian başını sallamakla yetinince, Maia devam ediyor. "Kitapları çok severdi. Kendine kitap almasına izin yoktu ama benim kitaplarımı bana okumaktan çok hoşlanırdı. Her gece, o eve gelmeden önce. *Yeşilin Kızı Anne. Küçük Kadınlar. Bülbülü Öldürmek.* En sonuna kadar bana –bize– okumaya devam etti. Okulun kütüphanesinden ne aldıysam. Hiç yargılamaz, *Bu olmaz* ya da *Bunu okuyamazsın* gibi şeyler söylemezdi. Hâlâ hatırlıyorum. Kitabın bana okunduğu, onun sesiyle sarılıp sarmalandığım hissini, o sözcükleri,

hikâyelerin bizi götürdüğü yerleri. Saçma gelebilir ama sihirli halı gibi bir şeydi."

"Bir süreliğine her şeyden uzaklaşmak gibi mi?"

"Evet, cidden de birlikte bir yere gitmişiz gibi. Yani o evden, ondan uzak bir yere." Maia kendi camındaki benek benek kar tanelerine, Cian'ın cama belli belirsiz işlenmiş gibi görünen yansımasına bakıyor. "İyi bir anneydi. Bizim için her şeyin en iyisini isterdi. Bu yüzden kalmıştı." Tekrar yüzünü siliyor. "Sinir oldum; sana bir tek iyi şeyleri anlatacaktım. Ama her şey o adamla bağlantılı. Annemle aramızda hep o vardı. Belki bir tek sığınakta geçen o birkaç hafta dışında."

"Annen o günlerde nasıldı?"

"Pek hatırlamıyorum. Bir sürü başka aileyle –kadın ve çocukla– dip dibeydik. Bazılarıyla ortak yönlerimiz vardı. *Orada* olmasak da yani. Bazılarına da bulaşmamaya çalışıyorduk. Aynı mutfağı kullanmayı tercih edeceğimiz tipler değillerdi. Ayrıca insanlar her zaman iyi olamıyordu. Hepsi de çok şey yaşamıştı. Annem oradayken bu konularda konuşabileceği biri –sosyal hizmet uzmanı gibi bir tip– vardı ama bizimleyken hep annemizdi. Herhalde o da çok korkmuştu ama..."

"Tabii ki," diyor Cian, karşıdan bir araba geldiği için vitesi küçülterek.

"Ben hiç korkmamıştım aslında. Kendim için yani, önceden. Ama oraya gidince. Zaman zaman gelenler olurdu. Erkeklerden. Karılarının yerini nasıl öğreniyorlardı bilmem ama gelip kapıyı yumruklar, bağırıp çağırırlardı. O değil, başka adamlar. Ama onun da her an gelebileceğini zannederdim. Ya da okuldan dönerken beni kaçıracağını."

"Tek seferlik miydi? Orada kalışınız?"

"Evet. Sonra anneme bir mektup geldi. Mahkemeyle falan ilgili. Vesayeti büyük ihtimalle ona vereceklerini anladı. Bu yüzden eve dönünce bir bakıma rahatlamıştım."

Cian başını sallıyor. "Anlaşılır bir şey."

Maia ön cama odaklanıyor. Kara ve ötesindeki uçsuz bucaksız beyaz manzaraya. "O zaman on dört yaşındaydım; Julian'ın yaşında."

"Bana anlatmak zorunda değilsin," diyor Cian. "Ama anlatabilirsin. İşe yarıyorsa."

"Sen ne kadarını biliyorsun?" diye soruyor Maia.

"Çok değil. İrlanda'da haber olmadı. İnternet de şimdiki gibi değildi. Anneannen biraz anlatmıştı ama, bilirsin işte, sorularımla onu bunaltmak istemedim. Ama arada bir radyoda yaptığı söyleşileri dinliyorum. İnanmazsın ama stüdyoda her sabah *Kadın Saati*'ni dinlerim."

Cian hafif kıkırdayınca, Maia da gülüyor. "Tahmin etmeliydim."

Cian gülümsüyor. "Gizli gizli dinleyen çok erkek vardır bence."

"Ne duydun? Yani neler diyor? Anneannem."

"En tehlikeli zamanın kadının terk etmesinden hemen öncesi ve hemen sonrası olduğunu söylüyor. Bunlar... yaşam riskinin en yüksek olduğu zamanlarmış," diyor Cian, konunun etrafından dolaşmaya, doğru sözcükleri bulmaya çalışarak. "Kadınların bu yüzden, erkeği bu şekilde terk etmek daha tehlikeli olduğu için kaldığını söylemişti."

"Başından beri korkunç davrandı ona," diyor Maia. "Ama işte... ne kadar ileri gidebileceğini o geceye kadar anlamamıştım. Biz yan odadaydık. İçeri giremeyeyim diye kapıya bir şey dayamıştı. Yardım edemedim. Ellerimle Julian'ın kulaklarını örttüm. Bu yüzden kendi kulaklarımı kapayamadım. Her şeyi duydum."

Cian başını iki yana sallıyor.

"O sesleri. Şu an bile duyabiliyorum. Kafamın içinde sürekli dönen bir kaset varmış gibi dönüp duruyorlar. Onu tekrar terk edeceğimizi nereden anlamıştı bilmem."

"Doktor muydu?"

"Evet," diyor Maia. Bu sorunun neyi ima ettiğini anlıyor. Anlamasının sonsuz yolu olduğunu. Çalıştığı kliniğin –iş

arkadaşlarının– sığınakla, oradaki kadınların bakımıyla ilişkisi olabileceğini. Maia'nın da sıkça düşündüğü bir şey bu. Onun işi yüzünden annesinin daha da büyük bir çıkmazda olduğu. Onun kimliği yüzünden. "Piç," diye eklerken, sözcüğü ağzından zor çıkarabiliyor.

Maia'nın küfrettiğini ilk kez duyan Cian'ın kaşları istemsizce havaya kalkıyor. Maia'nın bunu görmediğini umuyor. "O adama ne desen haklısın," diyor. "İstediğini söyleyebilirsin. Anlarım. En azından denerim."

Birkaç hafta sonra, Cian akşam yemeğini onlarda yiyip eve döndüğünde, masadaki tabakları toplamaya başlayan Maia kendi oturduğu yerde o krem rengi Brennan kutularından birini buluyor. Kutuyu açıp saten kumaşı kaldırınca, içinde üzerine bir sterlinin arka yüzü basılmış ince, gümüş bir plaka olduğunu görüyor. Sandalyesine çöküp avcunda duran o harika şeye bakıyor. Okul kantininde sıra bekleyişi; Bayan Radley'nin çocuk bakıcılığı için verdiği paralar... bir süreliğine de olsa onda kalan. İngiltere, annesi ve evi. Şimdiyse Cian'ın ona verdiği önem; tezgâhının üzerine eğilip yalnızca onun için bir şey yapışı. Arka yüzdeki o güllü, pırasalı, deve dikenli, yoncalı, karmaşık desene bakıyor. Bir sterlini hiç böyle incelememiş. Fakat Cian'ın onun için yaptığı bu şeyde bütün detayların yer alışı ona iyi geliyor.

Sonradan, Julian'ın yatağında otururken, "Bunu yaptığını biliyor muydun?" diyor.

Bakması için kardeşine doğru uzatınca, zincir parmaklarının arasından sarkıyor. Julian kolyeyi almadan, "Evet," diyerek onaylıyor, "çok güzel oldu. Gümüş kilinin üstüne parayı bastırarak yaptı. Hiç madalyon gibi olmamış, değil mi?" Böyle bir hediyeyi istemeyeceğini söylemiyor. Maia'nın neden beğendiğini de anlamıyor. Julian İngiltere'den nefret ediyor.

"Böyle bir şey yapması beni çok duygulandırdı." Maia başparmağını gümüşün üzerinden geçirerek kabartılarla oyukları hissediyor.

Bir süre kendi düşüncelerine dalarak birlikte oturduktan sonra, "Sence bunların olayı nedir? Onunla anneannemin?" diye soruyor.

Julian omuz silkiyor. "Bilmem. Bir şey yok bence. Hayatımızdaki biri işte."

"Bence birbirlerini mutlu ediyorlar," diyor Maia.

Julian elindeki bir ataşı ince metali kırmadan gerebileceği kadar geriyor. "Galiba öyle. Ama çok yaşlı değiller mi?"

"Ne için? Mutlu olmak için mi? Âşık olmak için mi?" Julian'ın kaburgasını dürtüyor Maia. "Anneannem daha altmış yedi yaşında, bizim dışımızda bir hayatı da olmalı bence."

Julian ablasından kaçıyor. Maia'ya göre normal kardeşler gibi, birlikte kolayca eğlenebilen tipler değiller. İkisi birlikteyken hep bir ciddiyet var ve Maia bir an kendini bırakıp onunla şakalaştığı –başka biri gibi davrandığı– için kendini salak gibi hissediyor.

Maia abartılı bir esnemeyle ayağa kalkıp giderken, Julian onu üzdüğünü anlıyor. "Özür," diyor.

"Sorun değil," diye cevap veriyor Maia, arkasına bakmadan.

"Seni seviyorum," diyor Julian, ablası kapıya vardığında.

"Tamam, ben de seni," diyor Maia ama ablası koridordan yürüyüp giderken, Julian onun ayak seslerindeki hüznü duyar gibi oluyor.

Maia'nın Cian ve Sílbhe hakkında söyledikleri Julian'ın aklına takılıyor. Cian'ın stüdyosunda çalışırken de, düşünceler kumdan bir kalenin çevresindeki kanallara girip çıkan su gibi zihninde bir beliip bir kayboluyor. Saatler dakika misali geçiyor. İkisinin gençken, anneannesi evlenmeden önce nasıl olduklarını merak ediyor Julian. Cian'a hayatlarında daha kalıcı bir yer vermenin işleri nasıl değişeceğini merak ediyor. Derken zaten gündelik hayatlarının bir parçası olduğunu ve bunda bir sorun görmediğini fark ediyor.

Bir-iki hafta sonra, hiç planlamadan, "Onunla evlenecek misin? Anneannemle?" diye sorarken buluyor kendini. *Anneannem* lafının

kulağa ne kadar sahiplenici geldiğini fark edip dediğine hayıflanarak, "Sílbhe'yla yani," diye ekliyor. Cian'ın yanaklarının kızardığını anlamak için ona bakmasına gerek yok.

"Seni kızdıracak bir şey mi yaptım? Sınırlarına mı girdim?" diye soruyor Cian.

Julian başını iki yana sallıyor. "Yalnızca benim için sorun olmayacağını söylemek istedim. Evlenirseniz yani. Maia için de öyle."

"Haa," diyor Cian. "Peki, çok teşekkür ederim. Bunu söylemen iyi oldu." Birkaç saniye sonra, "Ama sanırım bu konuda anneannenin de söz hakkı var," diye ekliyor.

"Aynen, ona da sorman lazım," diyor Julian, bir metal şeridini penseyle sıkarken, yüzünde beliren belli belirsiz bir tebessümle.

Maia baş asistanın peşinden odadan çıkıyor. Çağrı cihazı öten adam yüzünü ekşitip saatine baktıktan sonra koridorda hızla yürümeye başlıyor. "Bay Davies, biraz konuşabilir miyiz?" diyor Maia, adama yetişmeye çalışarak.

"Beklemek zorunda. Ameliyata geç kaldım ve öğle yemeğimi yiyip ellerimi yıkamak için tam üç dakikam var." Ardından kim olduğunu ve orada ne yaptığını ilk kez merak etmiş gibi Maia'ya bakıyor.

"Ama bu son hastanızla ilgili. Bekleyebileceğini sanmıyorum." Koridordan kantine doğru giderken, Maia peşini bırakmayınca, baş asistan içini çekiyor. Maia'nın Kadın Doğum'a verilişinin üstünden yalnızca dört hafta geçmiş ve Bay Davies asistanları ağlatmasıyla meşhur. "Siz olaya neyin yol açmış olabileceğini sorarken, sevgilisinin kadının elini sıktığını fark ettim."

"Huzurla geçirebileceğim birkaç dakikayı kadının sevgilisinin ona ne kadar destek olduğunu söylemek için mi bölüyorsunuz, Bayan..."

"*Doktor* Atkin," diye düzeltiyor Maia, "yeni asistanlardanım. Ve hayır, bence kadını bir şey dememesi için uyarıyordu. Kadının burun deliklerinde kurumuş kan vardı; gözleri sulanmış, göz bebekleri büyümüştü; ayrıca onu yatırmayı düşündüğünüzde huzursuzlandı."

Bay Davies durup ona dönüyor. "Yani?" diyerek bir kez daha çağrı cihazına bakıyor.

"Plasenta dekolmanı uyuşturucu kullanımından kaynaklanabilir."

"Onu biliyorum."

"Ben durumun böyle olduğunu düşünüyorum."

"Tamam. Bunun için zamanım yok. Fakat böyle olduğunu düşünüyorsan, laboratuvarda idrar testini yaptır ve taburcu oluşunu geciktir."

"Haklı çıkarsam?"

"Sister'a söyleyin, o gerekli yerleri arar." Maia başını sallıyor ve koridorda aksi yönlere doğru yürümeye başladıklarında baş asistan arkasından, "Güzel tespit, Doktor Atkin," diye sesleniyor. Maia kendini bizzat Tanrı tarafından takdir edilmiş gibi hissediyor.

Terastaki bahçe ahşap bir bank, plastik bir sandalye, ıslak izmaritlerle dolu bir saksıdan ibaret ve etraftaki hastane binaları Londra'yı görmesini engelliyor ama Maia her molada oraya doğru çekiliyor. Terasa açılan kapının önünde bir dizi kilitli dolap olduğu için Maia ve bazı hastane çalışanları oraya personel odasının penceresinden çıkmaya başlamış ama terasta başka birinin olup olmadığını ancak çıktıktan sonra, gerisin geri dönmenin garip kaçacağı bir zamanda görebiliyor. Bugün asistanlardan biri olan Kate var.

"Arkadaş ister misin?"

"Tabii ama birazdan gitmem lazım."

"Ha, ben gidebilirim," diyor Maia. "Molandan çalmak istemem."

"Yok, yok," diyerek gülümseyen Kate, eliyle Maia'yı yanına çağırıyor. "Yani cidden hemen gitmem lazım ama o zamana kadar birlikte oturabiliriz."

Maia, Kate'in uzattığı Marlboro Lights paketini almıyor. Kate hiç de sigara içecek bir kadına benzemiyor; yüzü ön Raffaello'culardan birinin tablosundan fırlamış gibi: Gül goncası dudaklar, pespembe yanaklar, gür dalgalar halinde omuzlarına düşen kestane rengi saçlar.

"Demin Portobella diye bir bebeğin doğumundaydım," diyen Kate dumanı üfleyerek gülümserken, Maia gidip kızın yanına oturuyor. "Hastanede ve belki de dünyada ilk kez duyulan bir isim."

"Sahi mi? Eğlenceli bir kız olacağına eminim," diyor Maia.

"Evet," diyerek gülüyor Kate. "Cidden çok şirin bir şey."

"Anlamadım sanma."

"Hah, onu kastetmedim ama ismiyle dalga geçilmesine alışması gerekecek tabii."

Maia bu birkaç cümlelik sohbette kendini farklı gösterdiğini o an anlıyor; insanlarla şakalaşmak pek âdeti değil. Fakat bu Kate'te kendini olduğundan daha neşeli göstermek istemesine neden olan bir şey var.

"Ben Kate, bu arada."

"Maia. Galiba ikimiz de en son St. Thomas'a gönderilmiştik ama yollarımız hiç kesişmedi."

"Öyle mi? Seni görsem, unutmazdım," diyerek tek kaşını havaya kaldırıyor Kate. Bu temkinsiz flörtleşme Maia'yı şaşırtıyor. Kadınlardan gelen işaretleri okuyabilmek bazen çok zor ama bunda az görülür bir kararlılık var. Maia gülümsüyor. "Sanırım en iyi repliğim, 'Sen git, ben sonrakine binerim'di."

"Asansör beklerken mi?"

"Evet."

"Eh, geç de olsa, teşekkür," diyor Kate. Kalkıp saçlarını topuz yaparken gülümseyerek Maia'ya bakıyor. "Bu gece bir şeyler içelim mi? İşim yedide bitiyor."

"Benim ancak sekizde."

"Beklerim."

"Gelirim," diyor Maia ve Kate'in bilerek kafiyeli cevap verdiğini düşünebileceğini fark ederek kendinden utanıyor.

Kate dönüp sırıtınca, Maia bu hareketin burnunu nasıl kırıştırdığını fark ediyor.

Güneşin altında, bankta öylece oturup havadan sudan gamsız tasasız sohbetler edebilen biri olmadığını anladığında, Kate'in ondan hâlâ hoşlanıp hoşlanmayacağını merak ederek bu kadınla birlikte geçirdiği birkaç dakika boyunca neden salak gibi davrandığını anlamaya çalışıyor Maia.

Köşedeki bar değil başka bir yere gitmeyi teklif ettiğinde, Kate'in bunun nedenini hemen anlayıp lezbiyenliği konusunda açık olmayan biriyle ilişki kurmak istemeyebileceğini de düşünüyor. Babasının izinden gidip doktorluğu seçmemiş olsa, her şeyin daha kolay olacağını düşünüyor bazen. Bambaşka bir dünyada var olmayı seçmiş olsa.

CD çalardaki Bach'ın *3 Numaralı Viyolonsel Süiti* bittiğinde, Gordon tek elini direksiyondan ayırıp torpidoyu gösteriyor. "Unutmadan, orada senin için bir şey var."

Parmaklarını kilidin üstünde tutup öylece duran Cora, kocasının başıyla onaylayarak açmasına izin vermesini bekliyor. Açınca, kapağı Post-it'in altında kalmış bir CD görüyor. Gordon'ın düzgün el yazısıyla, *Cora'ya, Sevgilerimle*, yazılmış. Kâğıdı çekip alıyor. Grieg'in *Peer Gynt* süitleri. Kutuyu göğsüne bastırıp göğüs geçiriyor.

Gordon gülümsüyor. "Koysana. Dördüncü parça," diyor. "Dağ Kralı'nın Salonunda." Sevmeden aldığı bir hediye; Gordon o parçadaki yapmacıklı teatrallikten nefret ediyor. İlişkilerinin başlarında klasik müziğin Disney'leşmiş hali demişliği var. Orkestra için bestelenmiş abur cubur. *Tanrı aşkına, Cora! Bestecisi bile nefret edermiş. Hiciv olarak bestelenmiş bir şey!*

Fakat Cora için bu parça "Şeker Perisi Dansı"nın daha omurgalı ve hafif sert hali. Dinlerken koltuğuna gömülüp gözlerini kapayınca,

salondaki kıvrımlı kadifeleri görüp bir sahne ışığının yakıcı beyazlığını hissediyor. Hayali hareketler kollarıyla bacaklarını karıncalandırıyor. Gordon elini tekrar direksiyondan ayırıp Cora'nın eline koyuyor.

Parça bitince CD çaları kapıyor ve Cotswold kırlarından geçerek son birkaç kilometreyi sessizce gidiyorlar; Gordon arada bir vites değiştirmek için elini Cora'nın elinden çekiyor. Cora kapalı göz kapaklarının altında gözlerini kırpıştırıyor; birdenbire gelen gözyaşlarının üzerinde birer istiridye kabuğu varmış gibi; son notanın ardından gelen, parçayı bir daha ne zaman dinleyeceğini bilememenin hüznü var üzerinde. Bir de yaşanan bu sahnenin göründüğü gibi olması için duyduğu arzunun üzerinde. Normal bir evliliğin içindeki bir adam ve bir kadın normal, artık neredeyse kanıksanmış derecede normal şeyler yaparken.

Otelde, valizlerini bırakıyorlar ve Gordon elinden tutup onu lobiye yakın bir yerde çoktan içmeye başlamış olan öteki çiftlerin yanına götürüyor.

Kadınlar Cora'yı içlerine alıp kucaklarken onlarla daha sık görüşmediği için tatlı tatlı sitem ediyorlar. Cora bu yıllık buluşmaların arasındaki aylarda kadınların kocaları olmadan da sosyalleştiklerini biliyor. Yıllar içinde, her nedense –Cora'nın nispeten genç, içe dönük bir tip olması, balenin hâlâ hayatının büyük bölümünü kapsadığını zannetmeleri sayesinde– Cora'nın onlara katılmayacağı kabullenilmiş. Bu yüzden ona gücendikleri söylenemez. Bilakis, aralarına katılıp kısacık da olsa kendini gösterdiği anlarda gözlerini kamaştıran, nadir görülen bir kelebek gibi davranıyorlar ona. Gordon bir seferinde kelebeklerin ortalama ömrünün yirmi dokuz gün olduğunu söylemiş. Cora hayata katılabildiği bu anları birbirine eklese, kendi ömrünün daha uzun olup olmayacağını düşünüyor bazen. Bir de hangisinin daha iyi olacağını? O günlerin hepsini birlikte tek bir renk patlaması halinde yaşamanın mı yoksa arada bir

karnındaki iğneyi çıkarttırıp, tozlu kanatlarını çırparak tekrar hayata dönüp bir kez daha kilit altına alınıncaya kadar zamanı idareli kullanmanın mı?

Birileri öğleden sonra çayı ısmarlayınca, Cora üstünde kalın bir kaymak ve çilek reçeli tabakası olan minik çöreğini ısırdığında aldığı yoğun tat yüzünden bir an gözlerini kapıyor. Açtığında, masanın ilerisinde erkeklerle birlikte oturan Gordon onunla göz göze gelerek bardağını Cora'ya kaldırıyor. Cora kendini kontrpiyede kalmış, merdivenin son basamakları beklediğinden önce belirmiş gibi hissetse de gülümsüyor ve ikisi de sohbetlerine dönmeden önce bir an için yalnızca Gordon ve o varmış gibi oluyor.

Kadınlar okudukları bir kitabı tartışırlarken, Dorie kendi kitabını yolculuk yaparken bitirdiğini, daha sonra Cora'ya verebileceğini söylüyor. Sohbet devam ederken, Cora'nın düşünceleri kuralların buradayken farklı işleyip işlemeyeceği, Gordon'la yatakta yan yana yatıp uyumadan önce mutlu mesut kitap okuyup okumayacakları konusunda takılı kalıyor. Kitabı eve dönmeden önce bitirebilir belki. O an öteki erkeklerle sohbete dalmış olan Gordon'a bakıyor bir kez daha. Gordon gülüyor; mutlu ve rahat görünüyor.

Öğleden sonra, önce sessiz köy yollarından, sonra çayırlardan yürüyerek Broadway Kulesi'ne gidiyorlar. Gordon arkada kalıp kadınlarla birlikte yürümeye başlayınca, Cora onlarla arkadaşlık etmek istemesinden hoşlanan kadınların hayatları hakkında sorular sorduklarını görüyor. Gözlerinde büyüttükleri Gordon, bu sayede daha da büyüyor. Birkaç yıl önce, gecenin sonunda bir masada toplanan kadınlar seslerini çok da alçaltmadan onu ideal koca ilan etmiş: İlgili, başarılı, kusursuz giyinen, atletik, iyi bir baba. Konuştuğu kişiyi özel hissettirme becerisine sahip biri. Baktığın anda güven veren bir yüz. Güzel bakan gözler, içten bir gülüş, tehlikeli olmayan bir yakışıklılık. Cora gözlerini kırpıştırarak onları dinlemiş. Çünkü hepsi doğru, evet.

"Özet olarak, hepimiz kocana âşığız, Cora," demiş Dorie.

Başka biri gülerek, "Kocalarımızın hepsi de *sana* âşıktır herhalde," demiş. Fakat Cora bunun kibarlık olsun diye söylendiğini biliyor; o yalnızca bir boşluk, bir hiç.

Tepelerindeki çayırda iki metrede bir falan boylu boyunca aşağı kadar inen, birbirine paralel iniş ve çıkışlar var. "Bu nasıl olmuş acaba?" diye soruyor Dorie ortaya ve Gordon da arazinin geçmişte farklı aileler arasında şeritler halinde paylaştırıldığını, oyuklarla çıkıntıların sabit sürüm yapan pullukların düzenli kullanımı sonucu ortaya çıktığını anlatıyor. Cora biraz geride kalarak oraların on yedinci yüzyılda dağıtıldıkları insanlarla dolu halini hayal ediyor. Güneşin dalgalanan çimenlerin üzerinde nasıl parladığını, bayırların sırtlarına yatmadan önce yüz kez fırçalanan dalgalı saçların ışıltısını kattığını fark ediyor. Derken Gordon bağırmaya başlıyor. Ona doğru koşuyor ve Cora yanına geldiğinde ne yapacağını bir an için anlayamıyor. Kocası ona hücum ederken, buz kesmiş gibi kalıp çarpma ânını bekliyor. Fakat o an yaşanmıyor. Gordon onu –"Gel bakalım, uyuşuk şey!" diye– kucaklayıp havalandırarak döndürür, bağır çağır koşarak ötekilere yetişmeye çalışırken kocasının boynuna sarılan Cora da rahatlayarak gülüyor ve düğün çiçekleriyle dalgalı çayırlar hızla gözlerinin önünden geçmeye başlıyor. Olan şeyi yukarıdan, önden izliyor. Başkalarının göreceği şekilde. Deklanşöre basılmış gibi. Ah, ne tatlılar, değil mi?

Broadway Kulesi'nin tepesine çıkıyorlar. Süslü püslü taş yapının içindeki odalar küçük ve Cora kadınlardan birinin ya da Gordon'ın yakınında durmaya özen gösteriyor; öteki erkeklerden biriyle yalnız kalacağı bir duruma düşmemek için. Tepelerin üzerinden görünen manzaraya, aşağıdaki küçük Broadway kasabasına bakıyor. Sonsuza kadar orada kalabilmeyi istiyor.

Otele döndüklerinde herkesi ateş basmış, yanaklar al al ve odalarına gidip akşam yemeği için üstlerini değiştirmeden önce rahat koltuklara çöküp biraz nefesleniyorlar.

*

Cora banyodaki aynada makyaj yaparken, Gordon arkasında durup tıraş oluyor ve bir süre için birbirlerinin yansımalarına bakarak konuşuyorlar. Gordon, "O çöreği nasıl bir keyifle yediğini gördüm," deyince, Cora göz göze geldikleri ânı hatırlayarak gülümsüyor. Fakat Gordon sözüne devam ediyor: "Yemekte kendini biraz dizginlesen fena olmaz," diyerek kendi seçtiği elbisenin içindeki Cora'yı yukarıdan aşağı süzüyor.

Lavabonun üstündeki cam kutudan bir peçete alan Cora, rimelini dağıtmamaya dikkat ederek hafif dokunuşlarla göz altlarını siliyor.

"Yapma ama, Cora. Aile geçmişini düşünürsek, söylediğim gayet mantıklı bir şey." İkinci görünmez ok. Cora on yedi yaşındayken babası kalp krizinden ölmüş ve Gordon onun bu yüzden hâlâ suçluluk duyduğunu biliyor.

Babası öldükten sonra yeni bir bale oyununda zar zor elde ettiği rolü kaçırmamak için birkaç gün İngiltere'de kalmış. Bu kararından çabucak pişman olmuş. Geceleri gözüne uyku girmeden öylece yatıp babasının toprakla kaplı parmağını sebze tarhına soka soka tohumları ekişini hayal etmiş. Cenaze için eve gittiğinde mutfaktaki dolaplardan birini açıp, "Ovaltine var mı?" diye sormuş. Annesi özür dilemiş. "Ha, yok, üzgünüm, baban yıllardır hiç içmemişti." Cora babasının akşam rutininin değiştiğini ve orada olmadığı için bunu bilmediğini anlamış. Onunla ilgili anıları ölümünden çok öncesine aitmiş.

Gordon gelip arkasından sarılınca, Cora onun öylesine konuşmuş olabileceğini düşünüyor ama sonra kocası bir avcunu karnının hemen üstüne, ötekini hemen altına koyarak bildik bir pozda duruyor. Hamile kadınların şişmiş karınlarını içgüdüsel olarak tutma şekli. Gordon pat pat arada kalan yere vuruyor. "*Bonne Maman*,"

diyerek Cora'yı boynundan öpüyor. Bu reçel markasının bile onunla ittifak halinde oluşundan duyduğu hazla tek kaşını kaldırıp aynadan ona gülümsüyor.

Kapı tıklatılıyor. Ellerini üzerinden çekip poposuna bir şaplak atarak banyodan çıkan Gordon kapıyı kapıyor.

Dorie söz ettiği kitabı getirmiş. Gordon ona teşekkür edip kibarca biraz muhabbet ettikten sonra Cora'nın duşta olduğunu söylerken, Cora da aynanın karşısında yan dönüp elbisenin karnına nasıl değdiğine bakıyor.

Restoranda masadaki herkesin paylaşabileceği kadar çok şey ısmarlıyorlar ve yemeklerin gelmesi beklenirken, Alice, insanları dokuz farlı kişilik tipine göre değerlendiren bir Enneagram kursuna gittiğinden söz ediyor. Söyledikleri Cora'nın ilgisini çekiyor ama erkekler daha bir şey anlamadan, hemen saldırıya geçiyorlar. *İnsanları önceden belirlenmiş dokuz tipe ayıramazsın. Burçlardan daha bilimsel bir şey mi? Böyle bir bilgi ne işe yarayacak ki?*

Derken Gordon insanları on altı kişilik tipine ayıran benzeri bir şey okuduğunu söylüyor. "Yani birkaç tip daha var ama sanırım iki modelin kökü de Jung'un çalışmalarına dayanıyor. Açıkçası, ilk başta ben de çekimserdim ama klinikten birkaç kişi bu Myers-Briggs testini yaptı ve çalışma tarzlarımızı saptamada o kadar başarılı olmasına şaştık," diyor, şarap kadehinin sapını başparmağıyla işaretparmağının arasında döndürerek. "İş arkadaşlarınızın bir konuya ne şekilde baktığını anlamanıza yardım ediyor; çatışmaları kişisel olmaktan çıkarıyor"

Konu iş adayı profillerinin çıkarılmasına kayıyor ve Jeremy bir yetenek avcısına dair uzun bir hikâye anlatırken, Cora kişilik tiplerine geri dönülmesini dileyerek kendi içine dönüyor.

Yemekler gelince, herkes kendine bir şeyler almaya başlıyor ve tabaklar elden ele dolaşıyor. Gordon'ın sözleri hâlâ kulaklarında

çınlayan Cora tabağına çok az şey almaya çalışıyor ama Gordon ansızın, "Haydi ama Cora, kuş gibi yiyorsun," deyiveriyor. Cora şaşkınlıkla ona bakarken, kocası tabağına bol kepçeden şeyler koymaya, tabağı ötekilere göstere göstere doldurmaya başlıyor. "Şu dhal'dan da biraz vereyim," diyerek servis kaşığını körili mercimeğin içine daldırıyor.

Cora isteksizce, "Yeter," diyerek elini Gordon'ın bileğine koyuyor.

Hafifçe dokunuyor. Parmak uçları Gordon'ın tenine değer gibi oluyor sadece. Fakat Gordon öyle bir tepki veriyor ki Cora bütün gücüyle itmiş de kolu bir şarap kadehine çarpmış gibi oluyor ve erkeklerden biri hemen atılıp kadehi devrilmeden önce tutuveriyor.

Gordon ona bakarken, yüzünde en az Cora'nınki kadar büyük bir şaşkınlık var. Masadakiler bir an suspus oluyor, arkadaşları donup kalıyor, bütün gözler Cora'da. Yanakları kıpkırmızı olan Cora, utanç ve öfkeyle gözlerini düşürüyor. Açıklamaya çalışmanın anlamı yok. Konuştukça daha da batacak.

Sessizliği bozan Gordon oluyor ve kocası onu kurtarır gibi numara yapıyor. "Ah, bazen ne kadar güçlü olduğunu unutuveriyorsun. Bilmeden oldu, değil mi, hayatım?"

Görüş birliği, gergin gülüşler. Ardından herkes yemeği hatırlayıp kibarca kendi tabağıyla ilgilenmeye, çatal uçlarında lokmalar hazırlamaya dalıyor. Nihayet yemeklerin lezzetine dair bir şeyler söyleyebilmenin rahatlığı ve bu sayede birinin bir sohbet başlatıp herkesin üzerine atlayabileceği, akşamın doğal akışına geri dönülene kadar sündüre sündüre söz edebileceği zararsız, alakasız bir konuyu ortaya atışı. Fakat kendi içinde herkes çoktan otel odalarına dönmüş, küpeler banyo aynasının yanındaki rafa, saatler özenle komodinin üstüne konmuş, tertemiz pamuklu çarşafların üstünde ve kendi defolu ilişkilerinin konforu içinde her nedense daha kolay bakışarak, "Yani, biraz garipti," gibi şeyler söyleniyor.

*

Anneleriyle babaları seyahatteyken, Maia genelde evde kalıyor. Ama Gordon neredeyse on beş yaşında; birkaç gün tek başına idare edebilecek kadar büyümüş. Ödevini yapmış, hazır yemeklerden birini kutusuyla birlikte mikrodalgada ısıtıp yemiş, aile boyu bir paket cipsi mideye indirmiş, o "toplantıya" gitmeyi bekliyor. Bunun ne demek olduğunu, yalnızca birkaç kişilik bir buluşma mı yoksa alkol ve kızların da olacağı tam bir parti mi olacağını bilmiyor. Fakat Lily'nin de gideceğini biliyor. Zaten onun sayesinde davet edilmiş. Matematik dersinde yan yana oturuyorlar ve Lily'nin ondan kopya çekmesine izin veriyor. "Sağ ol, Atkin," diyor Lily. Soyadını –yavaşça ve üstüne basa basa– öyle bir söyleyişi var ki yorganı havalandırıp yumuşacık ve dalga dalga bir şey halinde üstüne bırakıyor sanırsınız. Tonlaması –At-kin– ona *huzur* veriyor. İnsanların ona iyi kalpli, tanımaya değer biri gibi davranmasına alışkın olmasa da, hoşuna gidiyor. Bu iyiliğe karşılık vermek, Lily'nin soyadını –Atkins diye– aynı şekilde söylemek istiyor ama *s* harfi her nedense her şeyi değiştiriyor. Hem zaten ona *Lily* demeyi tercih ediyor.

Perşembe günü arka sıradaki biri dalga geçer gibi "Pişt!" deyince, ikisi de dönüp ona bakmış.

"Sana demedim, gerzek," demiş Alfie, Gordon'a.

"Ayıp ediyorsun," demiş Lily, Alfie'nin ne diyeceğini merak edip ona bakarak.

"Hafta sonu bizde küçük bir toplantı yapıyoruz, Lily. Gelmek ister misin?"

"Olabilir," dediğini duymuş Gordon, Lily'nin.

"Evet mi, hayır mı?"

"Gordon da davetli mi?" Alfie'nin iç çektiği, arkadaşlarından birinin kolunu ağzına örterek kıkırdadığı duyulmuş.

"Herhalde. İsterse," demiş Alfie.

"İster misin?" diye sormuş Lily, kendi sıralarına dönüp.

"Ha. Peki, olur, tamam."

Lily ile buluşmasına daha iki saat var. Evin içinde amaçsızca dolaşıyor. Annesinin evde olmamasına, evin bir köşesinde sessizce bir şeyler yapmamasına alışkın değil. Bunu neden garipsediğini bilemiyor ama nedense garipsiyor ve annesinin yokluğunu elektrikli süpürgeyle yeni temizlenmiş halının üzerinde ayaklarını sürüyüp dev bir gökkuşağı çizerek kutluyor. Bir süre sonra mutfağa dönüp kilerin kapısını açarak babasının en üst rafta tuttuğu, yalnızca akşam yemeğine nadiren çağırdıkları birileri geldiğinde oradan inen içkilere bakıyor. Hangisini alacağını bilemeden şişelerdeki etiketlere göz gezdirirken, gözüne kendi adı çarpıyor. *Gordon's Gin*. Koyu yeşil şişeyi raftan alırken tuhaf bir sevinç, bir bağlantı hissediyor. "Babaya gel," diyerek kapağı açtıktan sonra kendini salak gibi hissedip bunu kimsenin duymadığına şükrediyor. Şişeyi burnuna götürüp kokluyor. Bahçenin bitimindeki köknar ağaçlarınınkine benzer bir koku alıyor. Ağzına dayayıp içiyor.

Hiç hoşuna gitmeyen şurup gibi bir tat ve üstünde kendi adı olmasa hemen geri koyup başka bir içkiyi deneyecek. Ama şişede kendi adı olduğu için bir kez daha denedikten sonra kafasını sallıyor ve yanaklarını gevşek bırakıp *vırk, vırk, vırk* diye sesler çıkararak o tattan kurtulmaya çalışıyor. Birkaç yudumdan sonra cinin tadı daha iyi gelmeye başlıyor ve hafiften çakırkeyif olduğunda geceye dair kaygıları azalıyor. Gordon yeşil şişeyi ışığa tutuyor. İçinde hâlâ çok cin var ve toplantıda Lily'yle beraber içmek için yanına almaya karar vererek şişeyi holdeki masanın üstüne bırakıyor.

Lily'yle saat sekizde onların sokağının başında buluşuyorlar. Üniforması olmayınca, farklı görünüyor Lily. Daha büyük ama daha tatlı. Çiçekli bir eteğin altına Doc Martens'lerini giyip saçlarına iki örgü yapmış. Gordon bunun çocuksu bir tarz olduğunu ama onda gayet hoş durduğunu düşünüyor.

"Saçların güzel olmuş," diyor.

"Teşekkürler."

Gordon, "Baksana," diyerek montunu kaldırıp iç cebindeki şişeyi yukarı çekiyor ve etiketini Lily'ye gösteriyor, "bana özel içkim." Lily gülünce, ona mı güldüğünü yoksa şişeyi alması hoşuna gittiği için mi güldüğünü anlayamıyor. Ama, "İster misin?" deyince, Lily başını sallayıp ona yaklaşıyor. Başını montun içine sokup şişeyi Gordon'ın cebinden çıkarmadan hafifçe ağzına dikiyor. Kız kıkırdarken, Gordon saçlarından gelen elma kokusunu alıyor. Lily'nin kokusunu içine çekerken aklını yitirecek gibi oluyor. Bilhassa yürümeye başladıkları zaman Lily elini tuttuğunda.

Alfie'lere geldiklerinde, kapıyı tarih dersinden bir çocuk açıyor. "Buyursunlar!" diye bağırıyor içeri doğru. "Lily'yle gerzeği gelmiş!"

İçeride bir tezahürat kopuyor ve koridorda yürürlerken, Lily, "Kıskançlığından yapıyor," deyip Gordon'ın elini sıkıyor. Gordon iç cebini yukarı çekip bir yudum daha cin içiveriyor. Şişenin kapağını bulamıyor ama takla atmadığı sürece sorun yok.

Salonda herkese yer olmadığı için Gordon kanepenin kolçağına oturuyor, Lily de onun bacağına yaslanıyor. O an bir kapı açılmış gibi oluyor. Öteki çocuklar konuşurken arada bir onunla göz teması kurdukları için Gordon sohbete onu da katmak istediklerini anlıyor. "Ne diyorsun, Gord?" diye soruyor çocuklardan biri sonradan. "Tarih ödevime yardım edene üç sigara."

Çocuğun ne demek istediğini anlaması için biraz zaman geçmesi gerekiyor ve Gordon sigara içmediği halde, "Evet, güzel alışveriş," derken buluyor kendini.

Sonra da Lily'yle dışarı çıkıyorlar. Evin ışıklarından uzaklaştıkça, bahçenin nerede bittiğini anlamak zorlaşıyor. Bahçede yüksek kayalara benzeyen, aralıklı ekilmiş dev çalılar var. Gordon karanlıkta tökezleyince, Lily iyi olup olmadığını soruyor. Gordon içkiden ve ona bu kadar yakın olmaktan sıcaklamış, kendini sersem gibi hissediyor. Evden oldukça uzak bir ağaca geldiklerinde, Gordon onu kendine çekip boynuna sarılarak Lily'yi öpüyor.

Lily'nin dudakları umduğundan daha yumuşak ve pofuduk, dilini birazcık ağzının içine sokmaya cesaret edebilmesi hoşuna gidiyor. Gordon da öyle yapıyor ve bu işi doğru yaptığından emin olması için biraz zaman geçmesi gerekiyor ama öpüştüğü kız Lily olunca, zaten doğru geliyor. Öylece durup dilleriyle keşfe çıkıyorlar ve zaman zaman birinden biri başının açısını değiştirdiğinde öpüşme birden başkalaşıyor, upuzun ve tek bir öpüşme olduğu halde yeni bir seviyeye geçmiş gibi oluyorlar. Ara sıra dişleri çarpıştığında kızın gülümsediğini hisseden Gordon, kendi de gülümsüyor. Bazen dudakları hafifçe değerken, bazen de şeker pekmeziyle birbirine yapışmış, âdeta birbirini yemeye çalışır gibi oluyorlar. Bir yumuşak bir sert öpüşüyorlar. Gordon kızı ağaca yapıştırıp ereksiyonunu ona bastırdığında, öyle bir niyeti olmadığı halde ağzının içine doğru inliyor. Öpüşme sürer, Gordon bastırır, evdeki sesler çok uzaktaymış gibi gelirken, kafasının içinden çok yüksek ve mest olmuş bir ses yükseliyor: *Yapıyorsun işte! Resmen yapıyorsun!*

Gordon elini çiçekli eteğin altına sokup Lily'nin kalçasına koyuyor ve Lily ilk başta onu durdurmuyor. Gordon'ı öpmeye devam ediyor. Gordon elini hareket ettirip külotuna yaklaştırınca kıpırdanıp hafifçe uzaklaşarak ağzının içine doğru bir şey diyor. Fakat kızın ne dediğini tam anlamayan Gordon'ın tek düşünebildiği parmaklarını ona sokmak, bunun nasıl bir his olduğunu anlamak. Beklediğinden daha hızlı ve daha kolay yaptığı tek bir seri hareketle Lily'nin külotunu yana çekip parmaklarıyla o sıcacık yarığı buluyor. Lily onu itmeye, ağzını ağzından ayırmaya çalışıyor ama tek istediği birazcık uzatmak olan Gordon ağzını Lily'nin ağzına daha sert bastırıp başını ağacın gövdesine doğru itiyor ve Lily anlaşılmayan şeyler söylediği halde dudaklarını dudaklarından ayırmıyor. Bu kadar güçlü olduğunu hiç fark etmemiş. Lily kurtulmaya çalıştığı halde onu sabit tutabiliyor. Keşke kıpırdanmasa. Az önce yaptığı gibi, öpüşmeye devam etse. Fakat Lily karşı koyarak onu durdurmaya çalışıyor ve

Gordon'ın içkiye bulanmış beyni sonunda durumu idrak edip onu bırakması gerektiğini anlıyor. Lily elinden kurtulurken külotundaki lastiğin parmağına takıldığını hissediyor.

"Sen nasıl bir..."

"Özür dilerim. Sandım ki... Kızma lütfen," diyor Gordon.

Karanlıkta öylece durup bakışıyorlar. Gordon kızın ağladığını zannediyor ama emin olamıyor. Onu teselli etmek için elini uzatırken bir an her şeyin düzeleceğini düşünüyor. Eve kadar birlikte, el ele yürüyeceklerini. "Bir daha yanıma bile yaklaşma, Gordon Atkin," deyip çimlerin üstünde koşmaya başlıyor Lily.

Bu söz yumuşacık, dalga dalga bir yorgan gibi değil ve Gordon içinde anlık bir öfke hissediyor. Ne yapacağını bilemeden, öylece duruyor bir an. Sonra elini yüzündeki bir şeyi silecekmiş gibi kaldırıp çaktırmadan parmaklarını kokluyor. Kokuyu içine çekiyor. Kızların orasının nasıl koktuğunu hep merak etmiş. Artık biliyor: Miske benzeyen yoğun bir koku. Lily bunu ondan alamaz, en azından.

Eve girdiğinde, Lily ortalarda yok ama öteki çocuklar onu kolayca sohbetlerine dahil ediyorlar ve Gordon ayakta durup başını sallamaya, gülmeye başlıyor.

"O nerede?" diye soruyor biri, bir zaman sonra.

"Kim?"

"Lily?"

"Aman, ne bileyim," diyor Gordon.

"Birliktesiniz sanmıştım. Geldiğinizde?"

"Yok," diyor Gordon. "Açıkçası, biraz sürtük bir tip."

"Ben olsam kaçırmazdım."

"Kaçırsan iyi edersin," diyor Gordon. "Orası leş gibi kokuyor."

Koro halinde, "Böğğğk!" diyerek gülmekten iki büklüm oluyorlar.

Gordon o yüzlerde şok ve haz karışımı bir ifade görürken, içlerinden biri başını kıstırıp yumruğuyla saçlarını karıştırıyor. "Sağlam adammışsın, Gord." Böylece, birdenbire o da gruba girmiş oluyor.

Yedi Yıl Sonra

2008

BEAR

Tezlerin teslim tarihiyle mezuniyet arasındaki kısacık tatilde, Bear büyüdüğü o ikinci kattaki dairenin odalarını boyamak için eve gidiyor. Cora'nın evi yeniden dekore etmek için işten bir hafta izin alacağını söylemesinin üstüne yapılan, önceden planlanmamış bir ziyaret bu. "Ben de geleyim," diye teklif etmiş.

"Aa, öyle mi? Çok sevinirim," derken gülümsediği, Cora'nın sesinden belliymiş.

Pencereler açık ve dışarıdan gelen havanın tazeliği ıslak boya kokusuna karışarak odaya yepyeni bir ışıltı katıyor. Gözleri ileri geri hareket eden fırçalarda, rahatça sohbet ediyor, sessizliklerden de rahatsız olmuyorlar. Fakat Cora yine de odayı an an denizli bir ufka dönüştüren düşünceleri aklından uzaklaştırmak zorunda kalıyor. *Bunu unutma.* Evet, Bear bunca zamandır üniversitede, ondan uzakta ama mali açıdan hâlâ onun mütevazı desteğine ihtiyacı var, tatillerde hâlâ Brighton'daki Maia'nın yanına gidiyor.

Yetişkinliğe geçiş yaptığı bu yıllarda evleri merkez olarak kalmış. Fakat yakın zamanda, mesleği onu evden temelli uzaklaştıracak. Önce Ürdün'deki Khirbet Safra'da bir kazıya katılacak, sonrası belli değil.

Cora oğlunun gidişatından memnun. Ama bir yanı hâlâ onu yanında, o minicik gamzeli ellerini elinde tutmak istiyor. Maia'nın da tuttuğunu görmek istiyor. İyi bir anne olabilmek için annelik yönünü kutuya koyup kapağı güzelce kapamak zorunda olduğunu hissediyor. Bunu yapmak zorunda kalacağını, böyle bir şey yaşayacağını bilememiş. Yine de seve seve yapacak. *Çocuğun için hayatından vazgeçer miydin?* diye soruyor dünya. Evet, yaptığı bu. Fakat ikinci bir hesap günü olacağını, sonunda anne olmanın gereklerinden de vazgeçmek zorunda kalacağını bilememiş: Tedbirli olmaktan, öngörmekten, kontrol etmekten, hatırlatmaktan, beslemekten, alenen göz kulak olmaktan. Çünkü sigortalardan biri atmış durumda ve sevgisi çocuğu korumak yerine, açıkta bırakıldığı takdirde kendini imha edebilir. Bear'a çok fazla gelebilir. Bu yüzden Bear'ın zihnindeki yerini azaltmanın, ön plana çıkacak başka şeylere yer açmanın yolunu bulmak zorunda. Benden geriye ne kalacak ki, o zaman? diye düşünüyor ve böyle düşündüğü için hemen kendini azarlıyor.

Lily'nin nasıl hissediyor olabileceğini düşünüyor. Fakat bunu Bear'a sormayı, onunla alakası olmayan suçluluk düğmelerine basmayı istemiyor.

"Korktuğun oluyor mu hiç?" diye soruyor Bear.

Bu soruya şaşıran Cora, o sırada ikisinin de farklı duvarlara odaklanmış olmasına şükrederek boyamaya devam ediyor. "Ondan mı?"

"Evet," diyor Bear.

"Yok, pek sayılmaz. Artık korkmuyorum. Arada bir internetten bakıyorum. Nerede olduğunu bilmek için."

"Ben de. Ama bir şey bulamadım."

Oğlunun böyle bir şey yaptığını düşünmek Cora'nın kalbini parçalıyor; Bear'ın hayatının Gordon'la kirlenmemiş olmasını dilerdi. "Sen annesiyle babasının adresini bilemezsin. Adı oradaki seçmen kütüğünde. Londra'da. Birkaç yıldır orada. İlahi adalet herhalde," diye ekliyor ve eklediğine pişman oluyor.

"Nasıl yani?" Maia'dan bölük pörçük şeyler duymuş olan Bear, bunu annesinin ağzından duymak istiyor.

"Yalnızca orada fazla eğleniyor olamayacağını kastettim. Sonunda onlarla irtibatı kestiğimizde, sen dört ya da beş yaşındaydın galiba ama babanı tanımış olsaydın... böyle biri olmasının bir nedeni de bu sanırım."

"Ne açıdan?"

Cora bir an duraksadıktan sonra bu ayrıntılardan söz etmenin sakıncası olmadığına karar veriyor; Bear'dan her şeyden habersiz yaşayıp gitmesini beklemek doğru değil. Artık yetişkin olduğuna göre. "Babası müthiş bir cerrahtı. Beyin cerrahı. Artık emekli oldu ama zamanında çığır açan işler yapmıştı. Gordon'ın da onun izinden gitmesi bekleniyordu. Fakat cerrahi eğitimler sırasında esansiyel tremoru olduğunu fark ettiler."

Bear boyamayı bırakıp ona dönüyor. "Nesi?"

"İstemsiz titreme. Ellerde," diyor Cora. "Cerrahlarda sık görülen ve genelde ilaçla tedavi edilebilen bir şey. Beta blokerlerle falan. Ama baban da işe yaramayınca, o da pratisyen hekim oldu. Babası bunu kabul edemedi."

"Ne olacak ki? Yine doktor olmuş işte."

"Tıpta bir hiyerarşi var ve pratisyen hekimler beyin cerrahları için –en azından Gordon'ın babası gibi olanlar için– hasta kabul memurlarının bir üstü gibi bir şey. Pratisyenler hastaları sevk edebilir, testler yaptırabilir, reçete yazabilir ama birinin beynini kesip biçerek konuşma yetisini geri kazandırmak apayrı bir şeydir. Babası

kendini resmen Tanrı zannediyordu. Oğlu yüz karasıydı. Bize geldiklerinde, *Ah, Dr. Gordon*, diye laf sokardı çünkü cerrahlara Bay diye hitap edilir. Sonra elini kaldırıp, *Pardon, unuttum. Senin elini sıkmaya gerek yok*, derdi."

"Ne?"

"Zaten sürekli titriyor gibisinden."

"Cidden mi? O kadar büyük bir cerrahsa, o neden bir çaresini bulamadı peki?" Rulosundan çorabına boya damladığından, Bear'ın haberi yok ve Cora da söylememeyi tercih ediyor.

"Garip olan da buydu. İlk tanıştığımızda, esansiyal tremor demişti ki bu nörolojik bir şey. Öteki doktorlar da nörolojik gözüyle baktı. Ama bana daha çok psikolojik bir şeymiş gibi geliyordu çünkü bir tek ameliyathanedeyken oluyordu. Bir seferinde iğneye iplik geçirdiğini gördüm ve eli hiç titremedi."

Bear irkiliyor. Babalarının annelerini hastaneye götürmek yerine verdiği hasarı bizzat tamir ettiğini Bees'den duymuş. Fakat üstü örtük bir şekilde de olsa, bundan söz etmeyi becerebileceğini hiç sanmıyor. Annesinin ondan bu kadar rahat söz etmesine şaşmış vaziyette zaten. "Farklı biri olabileceğini düşündün mü hiç? Babası böyle olmasaydı yani," diyor Bear.

"Evet. İnanmayabilirsin ama hayatının bazı alanlarında cidden iyi şeyler yapmaya çalıştığını düşünüyorum. Hastaları ondan çok memnundu. Kliniği yönetme tarzı cidden öngörülüydü."

"İnsanı rahatlatıyor aslında. Genetik bir şey olmayıp babasından kaynaklandığını bilmek."

Oğlunun yüzünden gelip geçen o kararsızlığı gören Cora, "Bear, canım, sen asla onun gibi biri olamazsın," diyor.

"Biliyorum," diyor Bear, kendini toplayarak. "Ama insan düşünmeden edemiyor. Sırada beklerken kasiyere –barkodu bir türlü bulamamasına falan– sinirlendiğimde, *Bu mu? Ondan bana geçen şey bu mu?* diye düşünmeye başlıyorum."

Cora gülüyor. "Sırada beklerken herkes gerilir. Cidden, Bear, ondan daha farklı biri olamazdın."

Boyama işine geri dönüyorlar. Işık azalırken, duvarda kuruyan boyanın rengi de koyulaşıyor.

"Bir şey sorabilir miyim?" diyor Bear. Başından beri konuyu buraya çekmeye çalışmıyormuş gibi, normal bir ses tonuyla konuşmaya çalışıyor. "Ne olmuştu? O gün? Kontrolü kaybetmesine neden olan neydi?" Maia'ya kimbilir kaç kez sorduğu ve cevabını tam alamadığı bir soru bu. Fakat Maia bunu onun kadar merak etmediği için, ablasının cevabı zaten bildiğini düşünüyor.

Cora'nın omuzları geriliyor ve ne yana atlayacağını bilemeyen zihni bir an dolup taşıyor. Dikkatini duvara verip Bear'a bakmamanın rahatlığıyla şöyle diyor: "Her şey olabilirdi; her an sinirlenecek bir şey bulurdu. Televizyonun uyku modunda kalması, yemeğin zamanında hazır olmaması gibi ufak tefek şeyler."

Maia'yla birlikte Bear'ın bu yükü asla taşımaması gerektiğine karar vermiş olsalar da, Cora doğruyu yapıp yapmadığını bilemeden, içinde bir gelgit yaşıyor. Bir anda gaza gelip anlatmak istediği bir şey değil bu.

"Belli bir nedeni yok muydu yani?" diye soruyor Bear.

Oğlunun bakışları altında, Cora'nın ensesi ürperiyor. *Biliyor*, diye düşünüyor. *Biliyor ama ben yine de söylemeyeceğim*. "Hatırladığım bir şey yok," diyor.

Bear bir şey demiyor. Cora'yı sıkıştırmak istemiyor; kendi içindeki, her an yeniden açılabilecek bir yara gibi hissetmemiş hiç bunu. Fakat birkaç ay önce ödenek için başvurduğu gün geliyor aklına. Doğum belgesinin düzenlendiği günün tarihini görerek duraksadığı o an: 16 Ekim. Bear kayıt memurunun kaleminden çıkan siyah mürekkebe bakarken, bu tarihin anlamını kavrayıvermiş. Vihaan'ın ölüm tarihi. Kendini bildi bileli her yıl onun mezarına gittikleri tarih. Doğum belgesini katlayıp çalışma masasının çekmecesine koymuş ama

bu rastlantı kafasının içinde bir misket gibi yuvarlanıp durmuş. Derken, birkaç hafta sonra bisikletle kampüsten eve dönerken bir kırmızı ışıkta durmuş ve düşmemek için ayağını yola koyarak düşünmüş. Evet, adını Maia seçmiş ama onun gibi bir adam ne demeye geleneği bozup oğlunun adını Bear koymayı kabul edecekmiş ki?

Yaz üç muhteşem hafta boyunca garip saatlerde yaşanıyor, Bear'la ev arkadaşları Pekin Olimpiyatları'nı takip edebilmek için sabahın ikisinde kalkıp akşama doğru yatağa giriyorlar. Bu tam zamanlı iş için evden pek çıkmıyor, doğru düzgün bir şey pişirmiyorlar. Bear o bambu şiş paketini kimin getirdiğini hatırlayamasa da, günleri biraz da o şişlere dizip alçak orta sehpanın üstünde yedikleri şeylerle hatırlayacaklarından emin. Kör makasla kare kare kesilmiş, aralarına turşu soğan dizilmiş ısmarlama pizzalar; katlanmış salam dilimlerinin arasına zeytinleri de dizip tuzlu tuzlu yiyişleri; ıspanak yapraklarının arasında sandviç yaptıkları haşlanmış yumurtalar. Gözleri ekrana kenetlenmiş vaziyette, "Şişe dizince neden her şey daha lezzetli oluyor?" diye diye hayret edişleri.

Lily tezini teslim edip Fringe Festival'da gönüllü yaptığı işi de bitirdikten sonra yazın geri kalanını Bear'la geçirmek için trenle Edinburg'a geldiğinde, takvimdeki günler –ayın yirmi beşi, yirmi altısı, yirmi yedisi, yirmi dokuzu ve otuzu– rüzgâra kapılmışçasına uçup gidiyor. Son gece –Bear'ın kira sözleşmesi bitmiş, Bees'in ertesi gün kiralık arabayla alacağı eşyaları kutulara konup duvarın önüne dizilmişken– yatakta yatıyorlar. Pencere yarı aralık ve Bear arada bir bölük pörçük cümleler, fazla yüksek sesle atılan biralı naralar eşliğinde seğirterek geçen öğrenci gruplarının dışarıdan gelen seslerini duyuyor. Havanın çıplak omuzlarını sabahın ikisinde bile sıcacık sardığı bir gece. Bitiş ve olasılık hissinin, pencere kenarında büyüyen yaseminin kokusu gibi baş döndürdüğü bir gece.

"Uyanık mısın?" diye soruyor Bear.

"Evet. Sen?"

Bear, "Ben de," derken, karanlıkta birlikte gülümsediklerinden ikisi de emin. "Ne yapacağız?"

"Hangi konuda?"

"Biliyorsun işte."

"Buraya kadar geleceğimizden bile emin değildim ama geldik. Plan yapmamıza cidden gerek var mı?" diye soruyor Lily.

"Yapmamak haksızlık olacak gibi geliyor. Yani en azından senin için."

"Kalan ben olduğum için mi? Yoksa yepyeni bir başlangıç yapmak istediğin için mi?"

"Birincisi."

"Öyleyse sen gidip kazını yap. Beni merak etme."

Bear tekrar gülümseyerek yorganın altından Lily'nin elini sıkıyor. Lily'nin ona böyle takılmasından, zorlu arkeoloji işini bir köpeğin plajdaki kumları eşelemesi kadar kolay bir şeymiş gibi göstermesinden hoşlanıyor.

"Ama bir şey değişmeyecek. Kazıların arasındaki birkaç haftalık boşluklarda gelebilirim. Ama daha çok..."

"Sence..."

"Yani burada bir kültürel kaynak yönetimi işi bulabilirim; temelinden ilginç şeyler çıkan inşaatları durdururken, sabırsız müteahhitler ensemde boza pişirir. İstediğim bir şey değil ama..."

"Konuşabilir miyim?"

"Pardon."

"*Ben* henüz ne yapacağımı bilmiyorum. Eve dönebilir ya da Fringe'deki iş devam ederse Edinburg'da kalabilirim. Ama bir de yurt dışındaki işlere başvurmayı düşünüyorum."

"Öyle mi?"

"Evet." Lily bunları cidden istediği halde bir yandan da Bear'a kendine ait bir hayatı olduğunu, onu sıkboğaz etmek istemediğini

göstermeye çalıştığından söz etmiyor. Bir şeylerin peşine düşmek için doğru bir neden değil ama sonuçta çok seveceğinden emin olduğu –sevdiği, on dört yaşındayken matematik dersinde yan yana düştükleri günden beri sevdiği– bağımsız kadın rolünü benimsemeye çalışırken hayattaki yolu açılmaya, büyümeye başlamış bile. Atkin ve Atkins. *İstesek kendi ilaç şirketimizi kurabiliriz*, demiş Bear o gün.

Farklı üniversitelere gitmek için şehirden ayrıldıklarında bir söz vermemiş ama ilk Noel tatilinde, eve döndükleri ilk gece pub'da birbirlerini bulup kaldıkları yerden devam etmişler. Bir dönem boyunca ne yaptıklarını sormamışlar birbirlerine. Başka birinin olup olmadığını. En azından Lily için kimse olmamış zaten. Aynı derse girdiği bir kızla deneme kabilinden tek bir öpüşme dışında; Celeste'in dudakları Bear'ınkilerden çok daha yumuşak olduğu için onu şaşırtmış; o dudakları çok düşünmüş. Fakat Celeste'i düşünmemiş. Zaman zaman provalardan sonra onu eve bırakan ya da kâr amacı gütmeyen barda içki ısmarlayan, gözlerine gereğinden biraz daha uzun bakan erkekler olmuş. Lily buna tepki olarak gözlerini kaçırmış.

Bear da. O da kısa süreliğine kulüpte dans edenlerin çok üzerindeki bir podyumda şov yaparak para kazanan, vücutlarından terler akarken kafaya diktikleri plastik su bardaklarını yere atan insanların uyuşturuculu dansını yöneten bir mesihe benzettiği şu tarih öğrencisiyle çıkmış. Kızın fit vücudu, izlenmekten zevk alması hoşuna gitmiş.

Fakat kız onda kaldığı gecelerde, "Uzaktan kumandayı versene, canım," diyerek Bear kadar kolayca alabileceği cihazı vermesi için elini uzatır olmuş. Bear uzaktan kumandayı ona uzatırken, Lily'nin asla böyle bir şey yapmayacağını hissetmiş âdeta. Ondan bu kadar farklı bir kızla birlikte olmayı istememiş. Defalarca tekrarlanan bu kalıp, o yılların fonunu oluşturmuş. Gülerken sesini fazla yükselten

ve saçları elma değil izoamil asetat kokan kimya öğrencisi. Reading'deki Silchester kazısına katılan ve çöp birikim alanlarından, yer yer arkeolojik hazinelerle kaplı o yoğun karanlıktan söz ederken gözleri ışıyan ama geceleri Bear'a bastırdığı vücudu yerini bulamamış bir yapboz parçasına benzeyen kız. *Bir saniye*, deyip hafif bir manevrayla kızın üstüne çıktığında yine olmayınca, Bear ne yapacağını şaşırmış.

İkinci ve üçüncü yılın arasındaki yazda, Edinburg'dan trenle gelen Lily'yi garda karşılamış ve onun elini elinde hissetmek, Lily'nin onu öpüşü, sonra vücutlarının kusursuz uyumu, birlikteyken hiçbir şey konuşmaz gibi görünüp her şeyden söz edişleri... bunun doğru ve kaçınılmaz bir şey olduğu hissini vermiş. Onu kendine bağlanmaya zorlamak istemediği için bundan Lily'ye söz etmemiş. Fakat başka kızları denemekten ve onun gibi olmalarını beklemekten vazgeçmiş.

"Bu şekilde olması sana uyuyor mu yani?" diyor Bear.

"Evet. Sana?"

Bear, "Evet," derken, karanlıkta birlikte gülümsediklerinden ikisi de emin.

Havaalanından eve gelen Cora, Maia, Sílbhe, Mehri, Fern ve Lily, kapıda toplaşıp bir natürmorta bakar gibi Bear'ın odasına bakıyorlar. Eşyaların üstü şimdiden tozla kaplanmış gibi. Kapının kenarlarına, birbirlerine yaslanıp içeri doğru uzanarak sessizce odayı inceliyorlar. Çocuklukla yetişkinlik arasında kalmış, yirmi bir yaşındaki Bear'ın son halini asla yansıtmayan bir yer. Sonunda Mehri, "Şu halimize bak," diyor. "Hepimiz çocuğun hasretini çekiyoruz. Tanrım, ne muhteşemdi, değil mi?" Mehri'nin ne demek istediğini herkes gayet iyi anlıyor.

Pizza yiyerek *Harry ile Sally Tanışınca*'yı izliyorlar... Hatırladıkları kadar iyi olmayan filmden söz ederken, Bear'ın Ürdün'e saat kaçta ineceğini merak ediyorlar.

Lily gece yarısı yürüyerek annesiyle babasının evine gidiyor ve eve yaklaştığında miyavlayarak dikkatini çekmeye çalışan, bahçelerin arasından dalıp her seferinde bir bahçe yolunda önüne çıkan sarman bir erkek kediye rastlıyor. "İyi geceler, kedicik," diyerek kediyi son kez okşadıktan sonra eve giriyor. Üst kata çıkıp çocukluk yatağının kenarına oturuyor. İçinde derin bir boşluk hissediyor. Mavimsi ay ışığıyla aydınlanan odasında, Bear'ın asla ona ait olmayabileceği gerçeğini net olarak görür gibi oluyor. Dünyadaki tek erkek o değil ki, diye düşünüyor. Onunla bir daireyi, kediyi, arabayı, bir evi, çocukları, bir köpeği, hayatı paylaşmak isteyecek başka erkekler mutlaka olacak. Ama yine de, Bear'ın verebileceği kadarı hiç yoktan iyiymiş gibi geliyor.

Ertesi gün Lily'ye gelecek yılki Fringe Festivali'nin organizasyonunda maaşlı bir iş teklif ediliyor. İşi reddediyor. O da gitmek zorunda. Yalnızca kendi şehrinden değil, üniversiteyi okuduğu şehirden de. Geride bırakılmak çok acı. Böylece Roma'da romantik edebiyat dersleri veren bir öğretim görevlisinin asistanlığına başvuruyor ve daha ne olduğunu anlayamadan, kendini İtalya'da buluyor.

Bear'la iletişimi bildirimleri garip saatlerde gelen zaman gecikmeli mesajlar ve e-postalarla sürdürüyorlar. Lily elektrikler gittiğinde salonun köşesindeki eski sigorta kutusunun nasıl çalıştığını gösteren ve onu duvara yapıştırıp adının İtalyancasını fısıldayarak –*Giglio*– eteğinin altından kalçasını okşayan komşusu Davide'den söz etmiyor ona. Kendini suçlu hissetmediği gibi, bu durumu Bear'la ilişkisini bitirecek bir şey gibi de görmüyor; elinden ancak kendine duyduğu birazcık saygıya tutunmak, Bear'ın onunla bir hayat kurmaya asla hazır olmayabileceği gerçeğiyle bu şekilde baş etmek geliyor. Bear'ın yazdığı şeylerde gitgide daha çok tekrarlanan kadın isimlerini görmezden gelmeye çalışıyor. Herhangi bir tehdit olduğunda, Bear'ın o adı büyük ihtimalle saklayacağını söyleyip duruyor

kendine. Bu yüzden Bear'ın anlattıklarına odaklanıp günlerini nasıl geçirdiğini, günün herhangi bir ânında neler yapıyor olabileceğini anlamaya çalışıyor. Orada bol bol ucuz kavun olduğu için kahvaltıda kavun yediğini biliyor. Kazı alanı öğleden sonralarında çalışılmayacak kadar sıcak olduğu için sabah dörtte kalktığını biliyor. Geceleri her şeyin üstünü dev bir muşambayla örttükleri halde hayvanların yine de içeri girip o dönemin toprağını kazısı önceden yapılmış on bin yıllık alanlara taşıdıklarını biliyor. Bear'la birlikte bu hayvanlara isim takıp Bear'ın kazanılması imkânsız savaşıyla ilgili şakalaşıyorlar ve Lily ona öğrendiği İtalyanca argo sözleri öğretip orada yabancı olmanın zorluğundan söz ediyor. "İngiliz olmak çok tuhaf bir şey!" diye yazıyor. Bear için de öyle. Bear hafta sonları kazı alanından ayrılıp Medeba'da gezinerek seslerle kokuların, hafiften gırtlağa takılan sesli harfleriyle şehrin sokaklarında süzülen Arapçanın tadını çıkarıyor.

Bear birkaç gün hiç mesaj atmadıktan –Lily'nin işi gücü bırakıp birkaç saatte, sonrasında birkaç dakikada bir e-postalarına bakmasına neden olduktan– sonra yeniden ortaya çıkarak amipli dizanteri geçirdiğini haber veriyor. *Sonunda işe döndüm*, başlıklı bir de fotoğraf gönderiyor. Lily fotoğrafı inceliyor. Bear elindeki kısa saplı kürekle, âdeta cine benziyor. Yüzünün birazı güneş şapkasının gölgesinde kalmış ama gördüğü kadarıyla bayağı bir süzülmüş ve omuzlarından sarkan tişörtü askıya asılmış gibi. *Bitsin artık*, diye düşünüyor. *İngiltere'ye dönüp güvenli, normal şeyler yapalım*. Fakat kendi işi iyi gidiyor ve Bear'a hayallerinden vazgeçmesini asla teklif edemeyeceğini biliyor.

Maia'yla Charlotte'ın ilişkisi başlayalı çok olmamış. Dört ya da beş aydır sürüyor ve hâlâ planlarını birlikte daha fazla zaman geçirecek şekilde yaptıkları, sıradan şeylerin sırf birlikte yapıldıkları için heyecan verdiği o baş döndürücü safhadalar.

"Yarın sen de gelsene," diyor Charlotte, uzun parmaklarını Maia'nınkilere geçirerek. "Çok güzel ve de eski bir su kulesini yeniliyoruz ve iki katlı kavisli dev cam eklentisi için çelikleri döşemeye yeni başladılar."

Profesyonelliğe sığmayan bir şey olsa, Charlotte'ın böyle bir teklif yapmayacağını bilen Maia, sevgilisinin parmak eklemini dudağına doğru çekerken yine de, "Tuhaf kaçmaz mı?" diyor.

"Tuhaf mı? Hayır, müşteri hafta boyu Amsterdam'da çalışıyor olacak ve bir hafta sonu daha gitmeye istekli olduğum için bana minnettar. Hem kendi ustaları işi batırdığı için son dakikaya kalan bir iş." Charlotte kanepenin üstünde pozisyon değiştiriyor. "Ama esas olay arabayla gidecek olmamız. Gidiş dönüş üç saat. Hiç araba seyahati yapmamıştık."

Charlotte'la seyahat etme fikri Maia'nın hoşuna gidiyor. A'yla B arasındaki o liminal mekânı paylaşma fikri. Brighton'daki dairelerinin etrafındaki sokaklar aşırı kalabalık olduğu için ikisi de araba istemiyor ama Charlotte'ın mimarlık şirketinde ortakların inşaatlara giderken kullanabildiği birkaç araç var.

"Atıştırmalıklar da olacak mı?" diye soruyor Maia.

"Arabada mı?" Şimdi olduğu gibi, sırf o dümdüz siyah saçların çene hizasında titreşip Charlotte'ın kendine gelmesiyle birlikte eski yerlerine döndüklerini görebilmek için bir şeyler derken buluyor Maia kendini bazen.

"Evet," diyor Maia. "Çıtır soya kızartması fena olmazdı diye düşünüyorum. Minik minik tuz taneciklerinin vites etrafındaki derinin kıvrımlarına yapışıp kaldığını düşünsene."

"Aman, sen de," diyerek gülüyor Charlotte. Ardından uzanıyor, dudakları birleşiyor ve vücudunu Maia'ya bastırdığında, aralarındaki kedi yerinden vazgeçmek zorunda kalıyor.

Ertesi sabah neredeyse sokağın başına geldikten, deniz kenarı çoktan ışıl ışıl görünmeye başladıktan sonra Maia kitabını almadığına

pişman oluyor. Charlotte'a bir koşu gidip alacağını söylüyor. Sonraları, kitabı önceden almış –eve hiç gitmemiş– olsa, onunla karşılaşmayabileceğini düşünecek hep.

Bir şehirde, kalabalığın içindeyken, gözleri sürekli onu arıyor. Uzun yıllar önce son görüşünden beri dönüşmüş olabileceği bütün orta yaşlı tiplerde onun ensesini, profilini, onun yürüyüşünü görüyor. Hayat –dünya– her daim üzerine bir el bombası atmaya hazırmış gibi, güm güm çarpıyor kalbi. Fakat bugün öyle değil. Kendini sohbetlerinin uyuşukluğunda kaybetmiş durumda; otobandaki arabalar yavaşlayarak dururken, Charlotte'ın kolunu yolcu koltuğunun üstünden uzatıp ikinci emniyet kemeri gibi tutuşunun verdiği hisse yoğunlaşıyor. Frene basmak kadar içgüdüsel, öylesine bir hareket.

Öylece oturuyorlar. Beş dakika, ardından on dakika geçtikten sonra yan şeritteki bir kamyon homurdanarak canlanıp ilerliyor. "Bundan nefret ediyorum," diyor Charlotte. "Bir anda geri geri gidiyormuş gibi hissediyorsun."

"Bu konuda bir şey okumuştum. Beyninin etraftaki şeyleri mekânsal referans noktası olarak kullanmasından kaynaklanan optik bir yanılsamaymış. Yani bizim şerit hareket etmediği halde beynin bir an için..."

Maia bunları söylerken başını çevirip yandaki arabaya bakıyor ve konuşmayı sürdürürken, *Bu o mu?* diye düşünüyor. *Olamaz.* Yanlış görmeye o kadar alışmış ki. Fakat izlendiğini hissetmiş gibi o da dönüyor ve bir an gözleri kenetleniyor; birbirlerine bakakalıyorlar. Aralarındaki camlarda bir terslik olabilirmiş gibi.

Maia başını çevirmek istiyor. Eğilip saklanmak istiyor. Bir yandan da gözünü ondan ayırmamayı istiyor. "Kapıları kilitle," diyor Charlotte'a.

"Ne?"

"Kapıları! Kilitle!" diye bağırıp deliye dönmüş gibi kendi tarafındaki dilin aşağıda olup olmadığını kontrol ediyor Maia.

Adam artık bütün vücuduyla ona dönmüş durumda. Dosdoğru Maia'ya bakarak inmeye hazırlanır gibi oturduğu yerde kıpırdanıyor. Mekanizmanın çat diye çıkardığı hafif ses ve Charlotte'ın sesi Maia'yı yerinden sıçratıyor: "Kilitliydi zaten. Biz neyin..." Fakat Charlotte trafiği fark edip, "Hah, ilerliyor galiba," diyerek gitmeye başlayınca, Maia'nın babasının içinde oturduğu araba geri geri gider gibi görünüyor. Çok geçmeden, o da, araba da gözden kayboluyor.

Gittikleri şerit hızlanırken, Maia daha hızlı gidebilmek için yerdeki hayali bir pedala basıyor. "Tanrı aşkına, biraz daha..."

"Ne yapmamı istiyorsun? Millete çarpa çarpa en öne mi geçeyim?" Charlotte bir çocuğu dizginlemeye çalışır gibi, şaşkın görünüyor. "Al," diyerek uzanıp torpido gözünü açıyor. "Dalga geçtiğini biliyorum ama seni ne kadar sevdiğimi gör işte. Al sana atıştırmalık."

Soya kızartmasını görmezden gelen Maia arkaya dönüp trafiğe bakıyor. Metalik gri arabayı göremeyince... metalik griydi galiba. Değil mi? Hafızası olasılıklarla dolup taşıyor. Belki de maviydi, hatta siyah... Her renk olabilir. Her renk olabilir; otoban çok tehlikeli, artık her araba bir tehdit. Maia oturduğu yerde aşağı kayıp tüm varlığını deriyle bütünleştirmeye çalışır gibi sırtını iyice koltuğa bastırarak o çarpma ânını, babasının onları yakalamasını bekliyor. Derken hızlanıyorlar; araba kalp atışlarının hızına yetişiyor. Saatte elli kilometre. Ardından altmış beş kilometre. Kan göğsüne hücum edince, Maia bütün paniği ve korkuyu ön panele kusmak istiyor.

Charlotte elini Maia'nın dizine koyuyor. "Sen iyi misin?" Maia o eli itiyor. Metal şasi birden şeffaflaşmış gibi geliyor çünkü babası arkalarından yetişse, yanlarından gitmeye başlasa, mutlaka görecek. Anlayacak. Maia'dan iğrenecek.

İnşaata gittiklerinde somurtkan bir ergen gibi arabada oturup –kitabı kapalı– tekrar tekrar o birkaç saniyeyi yaşıyor. Babasının yüzünü gözünde canlandırıp o imgeyi her seferinde biraz daha bozduğundan

endişeleniyor. Onu en son dokuz yaşındayken görmüş. Saçları biraz daha kırlaşmış –biraz yaşlanmış– ve yüzündeki çizgiler biraz daha belirginleşmiş. Peki öfke, utanç, pişmanlık? O yüzden anlayabilmek çok zor. Maia tanınmayacak kadar değişti mi yoksa o da Maia'yı tanıdı mı acaba? Ama kendi kızını o bile her durumda tanıyabilir herhalde.

Gözünün önüne her getirişinde, babasının yüz ifadesi biraz daha değişiyor. Bazen sevecen, bazen sert hatta kötücül. İhtişamı, erilliğiyle lekelenmiş, diye düşünüyor. Ama yüz ifadesinden ne çıkacak ki? Nereye gittiği sorusu çok daha önemli. Bir de gittiği yerde onu kimin beklediği.

Charlotte'la müşterisi geri geliyor. Maia ona her şeyi ancak dönüş yolunda –günleri çoktan mahvolmuşken– anlatabiliyor.

JULIAN

Julian her sabah Eski Çikolata Fabrikası'nın koridorundan kendi stüdyosuna yürürken, küçük pencerelerden içeri bakıp kare kare gördüğü mekânların keyfini çıkarıyor. Bazılarında aletler ve dağınıklıktan oluşan öyle bir kaos var ki içlerindeki sanatçılar cüce gibi kalmış, yaptıkları iş onları bitirip tüketecek sanki. Bazıları daha düzenli, işin ne şekilde aktığı belli: Kesme masası, endüstriyel makineler, balya balya kumaş, dev kasap kancalarına asılı dikiş patronları.

Eski fabrikadan dövme ve delme sesleri, mekinelerin uğultusu eksik olmuyor ama Julian bütün bu hengâmenin içinde bir sessizlik olduğunu hissediyor ve birkaç hafta sonra bunun insan seslerinin görece az oluşundan kaynaklandığını anlıyor. İnsanların çoğu onun gibi kendi işinde gücünde, ellerindeki işe dalıp giden tipler. Üzerinde sessizce anlaşılmış bir racon var: Müzik yalnızca kulaklıkla dinleniyor; bir tek kapısını açık bırakanlara çay ikram ediliyor; çalışan birini tepesinde dikilip izleyemiyorsunuz.

Oradan yer tutmak Julian'ın değil Sílbhe'yla Cian'ın fikriymiş. "Şehirdeki garajdan dönme stüdyolara bir göz atsana," diyerek gazeteyi önüne bırakmış anneannesi.

Julian başını iki yana sallayıp gazeteyi hiç bakmadan geri itmiş. "Cian'ın yanında gayet iyiyim, sağ ol."

Fakat birkaç hafta sonra arabayla şehre gidip ürünlerini satan mağazalara siparişlerini elden teslim ederlerken, Cian demiş ki: "Açıkçası, Jules, işi genişletip kendi yaşındaki insanlarla daha çok zaman geçirmek istersen, bozulmam. Akşamları yine benim evde görüşebiliriz tabii." Julian cevap vermeyince, "Bir düşün bakalım," diye eklemiş.

Sílbhe önceden çıtlattığı halde Cian'ın böyle şeyler söylemesini hiç beklemeyen Julian, nefesini termofordan hava kaçırır gibi hafifçe bırakıvermiş. "Belki bir bakarım, öyleyse," demiş.

Julian üç yıl önceki mezuniyetinden beri daha da yalnız bir hayat sürmeye başladığının farkında ama bir şey kaçırdığını sanmıyor. Connor ve Liam'la arkadaşlığı ortak ilgi alanlarının temelinde kurulmuş değil. Bilakis yapmadıkları şeyler yüzünden zoraki arkadaş olmuşlar. Kızların sutyen askılarını çekip bırakan ya da tahtaya bir şey yazmak için döndüklerinde öğretmenlere bir şeyler fırlatan tiplerden değillermiş ve son yıllarında Gal oyunlarına katılmaya da zorlanmayıp hep birlikte ıskartaya çıkarılmışlar. Connor'la Liam için bunun nedeni soğuğu ve çamuru sevmeyişleri, kendilerinin iki katı güçlü kuvvetli bir herif tarafından havaya uçuruldukları halde öğretmenlerin gelip onları azarlaması. Julian içinse durum daha karmaşık. O yeterince dayanıklı ve top peşinde koşarken kendini yay gibi, tetikte hissetmeyi seven bir tip olduğu halde topu almayı beceremeyen, başka bir çocukla omuz omuza çarpışması gerektiği anda yavaşlayan ya da yön değiştiren bir oyuncuymuş. Beden öğretmeni yan taraftan, "Ne yapıyorsun sen? Aklını başına al ve acıdan korkmayı bırak artık!" diye böğürürmüş.

Connor'la Liam soyunma odasında kızgın kızgın homurdanırken, Julian da onlarla birlikte söylenirmiş. Böyle yapmak gerçeğin kendisi kadar utanç verici değilmiş çünkü: Yani birine zarar vermekten korktuğunu söylemekten. Okul bittikten sonra iletişimi Facebook'tan sürdürmüşler ama büyük ihtimalle gerçek hayatta bir daha hiç görüşmeyeceklerini tahmin eden Julian bir süre sonra profilini silmiş. Birkaç sosyal medya platformunda işle ilgili profilleri var ama onlara da fazla zaman ayırmıyor. Cian'ın bağlantıları ve tanıdıklar aracılığıyla yeteri kadar iş bulabiliyor. Cian daha yüksek hedefleri olması, Londra'daki satıcılarla da temas kurması gerektiğini söyleyip duruyor. Fakat Julian ürünlerini İrlanda Denizi'nin karşı tarafına gönderme fikrine sıcak bakmıyor. Beş yaşından beri İngiltere'ye gitmemiş. Babasının ülkesine; Julian'ı, Maia'yı ve annelerini korumayı beceremeyen ülkeye.

"Anneannen de endişeleniyor. Biz iki moruk gittiğimizde, hayatında birilerinin olmasını istiyor." Bu söz ikisini de gülümsetmiş; anneannesinin sonsuza kadar yaşayacağını söyleyerek şakalaşmak âdetten. Sílbhe yetmiş dört yaşında ve hayatının en fit dönemini yaşıyor. Her sabah beş buçukta uyanıp Cian'la paylaştığı yatağın sıcaklığından ayrılarak sıskacık vücuduna tam oturmayan taytını giyiyor ve çevredeki çayırlarda on kilometrelik bir tur attıktan sonra gelip evdeki herkes horul horul uyumaya devam ederken kahvaltıyı hazırlıyor. Julian bir gün mutfaktaki masada hesap kitap işlerini yaparken, radyoda söyleşi yapan biri koşma eyleminin bir şeyden kaçma isteğinin yansıması olduğunu söylemiş. "Hadi oradan," diye dalga geçmiş anneannesi. "Ben hayattan kaçmıyorum. Hayatıma –üçünüze– *doğru* koşuyorum."

Julian ne diyeceğini bilemeden, gülümsemiş.

Sílbhe devam etmiş: "Başlangıçta, uzaktaki bir şeye, bir telgraf direğine ya da kapıya odaklanmanı, oraya ulaştıktan sonra yeni bir hedef belirlemeni söylüyorlar. Ben senin gelecek doğum gününü ya

da birinizden birinin eve ilk kez birini getirdiğini hayal eder, o hayale doğru koşardım."

"Bunun olmasını hâlâ beklemediğini söyle bana lütfen!" Julian bir gün bir kızın ona ilgi duyacağına inanmaktan neredeyse vazgeçmiş durumda.

Sílbhe da gülmüş. "Eli kulağındadır. Ama dediğim gibi, yavaş geçen günlerin hepsi aynı gibi. Bazı günlerdeyse, etrafa bakınıyorum ve... bir çeşit coşku hissediyorum, biliyor musun? Yani, şu muhteşem gökyüzüne, ağaçlara, çimenlere baksana bir. Hayattaki en harika şey bu değilse, nedir bilemiyorum. Anneni de çok düşünüyorum. Küçükken nasıl bir kız olduğunu. Sonradan yaşadıklarını."

Ardından ızgaradaki ekmekleri çevirmeye dalmış.

Julian'ın annesine dair anıları bulanık. Nedense *onu*, korku yüzünden hafızasında daha derin yer etmiş gibi, daha çok hatırlıyor. Annesiyle ilgili anıları güvenilmez, Maia'nın anlattığı şeylerin üzerine kurulmuş gibi geliyor. Fakat radyoda "Lucy in the Sky with Diamonds" çalarken, annesinin şarkıyı onun adının bir kısaltmasıyla söyleyeceğinden emin. Juley, mesela. Bir verandanın kapısı önünde toz tanelerini yakalamaya çalışmasını, annesinin yanında diz çöküp bir dilek tutmasını söyleyişini hatırlıyor. Başka bir seferinde, annesinin kucağına serili piknik örtüsünün üstüne oturmuş, üstündeki pamuklu bluzun sıcaklığına değdi değecek. Annesi bir mutfakta –mavi marley, krem rengi dolap kapakları– onu eteğini arkasına saklamış, yumuşacık bir doku ve bağırma sesleri, Maia'nın elinden tutarak çekip götürüşü. Bunun o gün olup olmadığından emin değil.

Annesinin güzel olduğunu biliyor. Evin her yerine serpiştirilmiş çerçeveli fotoğraflar bunun kanıtı ama her nedense güzelliği onu daha yakından tanımasını engelleyen, genç yaşta trajik bir şekilde ölen Hollywood aktrislerine benzetmesine neden olan bir şey. Şu an neye benzeyeceğini hayal edebildiği takdirde daha gerçek geleceği umuduyla, o pürüzsüz teninde kırışıklıklar, saçında kır teller

görmeye çalışıyor. Ama olmuyor. Kaybettiği insanı tanıyan Maia için durumun daha zor olduğunu zannediyor.

Stüdyolarda bir kız var. Julian önce kızın işlerini fark etmiş. Duvara asılan, Julian'a anneannesinin arkadaşlarının yaptığı kırkyama yorganları hatırlatan dev boyutlu şeyler ama deseni oluşturan parçalar kumaş değil, eski püskü mezuralardan ve Julian'ın okuldan hatırladığı eski ahşap cetvellerden kesilmiş. O geometrik şekiller, şekillerin iç içe geçişi, yerinden edilmiş inçlerle santimetrelerin oluşturduğu yüzey, durup uzun uzun bakma isteği uyandırıyor onda. Fakat oradan ne zaman geçse, tezgâhına eğilmiş çalışan ufak tefek bir sarışın olduğunun da farkında ve Julian kendi stüdyosuna giderken ancak şöyle bir yavaşlıyor. Kız birkaç hafta sonra Julian'ın ayak seslerini duyar duymaz başını kaldırmaya başlıyor. "Hey," diye sesleniyor.

"Ne haber?" diye sesleniyor Julian da, tam geçip gitmesine yakın; yürümeye devam ederken sözcükler koridorun karanlık kuytularından sekiyor.

Sonradan, kenarları dümdüz parlatır ya da gümüş bir diski çekiçle döverek oyukları karpuz kaşığıyla açılmış gibi görünen kalıp küpünde güzelce yuvarlatırken, bu söz zihninde yankılanıp duruyor. Aletlerden çıkan kazıma ve vurma sesleri bu sözcükleri bastıracağına seslerini yükseltip sürekli tekrarlanmalarına neden olarak en sonunda anlamsızlaştırdığında, ağzından ilk çıktıkları andakinden daha saçma gelmeye başlıyorlar. Julian bu kısacık gündelik etkileşimden ürkmeye başlıyor.

Derken bir gün, Julian'ın eli kolu kargoyla gelen, resepsiyondan yeni aldığı malzemelerle doluyken, kız kapısında beliriyor.

"Julian?"

Julian paketleri çalışma tezgâhına bırakıyor. Kızın ona adıyla seslenmesine şaşıyor. O da bunu anlamış olmalı ki, "Kutulardan tanıdım," diyerek başıyla üzerlerinde kabartma harflerle Julian'ın adı yazılı kutuların durduğu rafı işaret ediyor. "Bende de bir parça

var..." Julian kızın boynuna, ellerine bakıyor. Kız gülüyor. "Bugün takmadım. Hayranınmış gibi davranmak istemem; Ronan Keating'e kendi müziğini çalmak gibi bir şey olur. Boyzone'a bayıldığım söylenemez ama..." Julian bir şey demeyince, devam ediyor: "Ama çok taktığım bir şey. Daha doğrusu takardım; sen gelmeden önce. Kolye: Ortasından gümüş çubuk geçen altın bir halka."

Julian o tasarımı hatırlıyor. "Ha, *Denge*. Adı buydu. Teknik olarak," dedikten sonra işini fazla ciddiye alıyormuş gibi görünüp kolyenin adını söylediği için kibirlenmiş gibi hissediyor kendini. "Tabii internet sitesinden almadıysan bunu bilemezsin." Julian'ın zırvaladığının ikisi de farkında.

"Pears'tan almıştım." Julian'ın tasarımlarını ilk satanlar arasında Dublin'deki mağazalar da var. Bunun ancak daha da garip görünmesine yol açacağını düşünerek başka bir şey dememeye karar veren Julian, başını sallıyor.

Kız, "Takı tasarımcısı Julian sensin demek," derken yanağında beliren gamzeyi gören Julian o pürüzsüz yanağa odaklanarak gamzenin tekrar belirmesini bekliyor. "Bugün birkaç kişi pub'a gideceğiz. Bize katılmak ister misin, diye soracaktım... soracaktık."

"Ha. Ben." Julian aklından neden gidemeyeceğine dair nedenler geçiriyor. Akşam yemeğine geç kalacağını Sílbhe'ya haber vermesi gerekecek. İzlediği dizinin yeni bölümü o gece yayınlanacak. Fakat bu nedenler ona bile saçma geldiği için kendini, "Süper olur," derken buluyor.

Kız gülümseyince, yine gamzesi çıkıyor. "Kapını tıklatırım. Beşte bitirebilecek misin?" diyerek dönüp giderken, "Ben de Orla, bu arada," diye ekliyor.

Pub'da yalnızca dört kişiler; gruplara ayrılmaktansa tek bir sohbeti sürdürebilecek kadar küçük bir grup. Buna sevinen Julian, çok geçmeden Connor ve Liam'la konuşmaktan keyif alır gibi göründüğü konulardan –spor, arabalar, spor arabalar– söz edilmediğini görüyor.

Bilakis, kendi düşüncelerinin yansımaları kanatlanıp tüm dünyaya yayılmış gibi, içine girmekte zorlanmadığı bir sohbet dönüyor. Frap çift eksen üstünde her yöne doğru döndürülebilen, bu sayede Kuzey ve Güney kutuplarının bile incelenmesine olanak sağlayan bir dünya küresi yapmaya çalıştığından söz ediyor. Alçı küreyi her seferinde ilk pozisyonuna dönecek şekilde dengelemek sandığından daha karmaşık bir iş çıkmış ve hep birlikte kürenin ağırlığından, dengesini bozan şeyin ne olabileceğinden söz ediyorlar. Sohbet ilerlerken, Orla, Fas'taki bir film setinden, yaptığı işleri yepyeni bir boyuta taşıyan bir caminin içindeki mozaik döşemeden söz ediyor. Telefonunda bir ekran görüntüsü buluyor ve on altı köşeli yıldızın uçlarının birleştiği orta kısmı nasıl kopyalayabileceğini konuşuyorlar. Camideki parçaların arasına çekilen derz kusurları örtüyor ama Orla'nın istediği şey ahşap parçaların birbirine tam oturması, yani hepsinin tam olarak 22,55 derecelik birer iç açısı olmak zorunda. Elleriyle çalışan bu insanlar birbirini anlıyor. Hepsi farklı disiplinlerden gelse de, olası sorunları öngörüp kendi alanlarına ait bilgiyi başka alanlara da uygulayabiliyorlar.

Julian birkaç hafta önce Michigan, Ann Arbor'dan, kâğıttan üç boyutlu şeyler yapan bir sanatçıyla tanışmış. Adamın işlerindeki geometri ona bir şekilde Orla'nın işlerini hatırlatınca, kendini Orla'ya fotoğrafları gösterirken buluyor. Orla parmak uçlarıyla resmi büyütüyor. "Vayy," diyor. "Müthiş." Adamın işlerini inceleyip o şekilleri lazerle kesip kesmediğini tartışıyorlar.

Hareketlendiği ya da mühim bir konuya parmak basmak istediği zamanlarda, Orla'nın elini koluna ya da dizine koyduğunu fark ediyor Julian. Görünüşe göre farkında olmadan yaptığı bu şeyi herkese yapıp yapmadığını merak ediyor. Frap'la Seamus masanın karşı tarafında, bu gayriihtiyari dokunuşlardan paylarını alamayacak kadar uzakta olduklarından, emin olamıyor.

*

Sonradan, Cian'ın onu düşünerek kaydettiği diziyi izleyip Maia'nın tavan arasındaki odasına çıkıyor ve bunu ablasına soruyor. "Ne yani, kadın olduğum için bileceğimi mi zannettin?" Maia gülüyor ama zoraki bir gülüş bu. "Erkeklerin kollarına daha çok dokunsaydım, otuz yaşında hâlâ anneannesiyle yaşayan bir kız kurusu olmazdım belki."

Bir süre sessizce otururlarken, Maia her an ağlayabilirmiş gibi görünüyor. Julian ne demeye onun bileceğini umduğunu bilemiyor. Fakat Maia'nın verdiği tepki onu tedirgin ediyor. O âna dek ablasının mutlu olup olmadığını pek düşünmemiş.

Julian tam bir şey demek üzere ağzını açmışken, Maia sözünü ağzına tıkıyor. "Nasıl biri peki, bu kız? Dokunmatik olmasının dışında?"

Julian cesur bir kız olduğunu söylemek istiyor. Ondaki tutukluğu fark ettiği halde bunu dert etmediğini. Yaptığı işlerdeki tam yerine oturtması gereken şekillerden biriymiş gibi, her nedense ona hayran göründüğünü. Böyle bir ilgi onu huzursuz etse de, bir yandan bu ilgiye aç olduğunu. Fakat Maia'ya bunları söylemiyor. Onun yerine bağlayıcılığı olmayan bir, "Eh, iyi kız işte," çıkıyor ağzından.

Atelyesinin kapısını daha sık açık bırakmaya başlayan Julian, birilerinin gelip gitmesinden, aletleri bırakıp kafeteryada bir fincan çay içmekten hoşlanıyor. Halka açık bir yer ama her seferinde orada stüdyosu olan birilerine de rastlıyor ve rastladığı grup her seferinde değişiyor. Kendini hepsinin yanında rahat hissettiğini fark ediyor. Şaşırtıcı bir durum ama aynı zamanda... gayet normal. Orla varsa, ona doğru çekildiğini hissedip kendini Frap'a ya da Gráinne'ya bakmaya zorlayıp ilgisini bölüştürmeye çalışıyor. Gamzesinin çıkacağı anları bekleyerek Orla'ya kaçamak bakışlar atıyor. Yalnızca, ona, yalnızca erkeklere değil herkese dokunmayı sevdiğini öğreniyor. Bu onu rahatlatıyor. Hayal kırıklığına uğratıyor.

*

Ağustos başında, sabahın köründe başlayan, Eski Çikolata Fabrikası'nın camlarını döven sağanak bir yağmur var. Julian öğle yemeği zamanına doğru stüdyolarını erken kapayanların seslerini duyuyor. Seamus gitmeden önce başını kapıdan içeri uzatıyor. "Sen de geçe kalma," diyor. "Kanallar taşmaya başladı. Lower Geraldine'le Mill'in köşesi şimdiden su altında." Julian bunu dert etmiyor. O yaz öyle çok yağmış ki; sokaklarının başında, tepenin dibinde birleşen iki yolun orada sürekli bir su birikintisi görmeyi kanıksamışlar. Julian işine dalmış durumda: Çekiçle dövülmüş çanak antene benzeyen, merkezinin biraz dışına parlatılmış gümüş zemin üstüne pırlanta işlenmiş, bütün sabah üstünde çalıştığı yeni bir parça. Öğleden sonrası akıp giderken, aşağıdaki yoldan suları sıçratarak geçen arabalardan çok camları döven yağmurun sesini duyduğunun belli belirsiz farkında. Onun dışında neredeyse doğal olmayan bir sessizlik var. Çalışmayı sürdüren Julian ancak sırtına kramp girdiğini hissedince ara veriyor. İşi bırakıp pencereye gittiğinde aşağıdaki yolun nehre döndüğünü, boynunu uzatıp dosdoğru Dooley Caddesi'ne baktığındaysa kavşakta yüzer gibi görünen sürücüsüz bir arabayı görüyor. Sessize aldığı telefonunu cebinden çıkarınca, Sílbhe'nın bir sürü mesaj atıp evin yakınındaki nehrin taştığını, su seviyesi alçalıncaya kadar yolun kapandığını haber verdiğini fark ediyor.

Bir şeyler yiyebildiği sürece orada kalmakta sorun olmadığına karar veriyor. Kafeteryaya inerken binanın bomboş olduğunu anlıyor. Kantindeki ışıklar kapalı. Müşterisiz halini ilk kez görüyor.

Tezgâhta, cam fanusların altında duran kekler var. Julian kenara biraz bozukluk bırakıp üstüne bir dilim kek kaydırdığı tabağı bir masaya koyarak masanın önündeki eski kilise sırasına çöküyor. İlk lokmada ne kadar acıktığını fark edip kabarık gevrek keke yumulmuşken, bir ses duyuyor. Başını kaldırdığında, Orla'yı görüyor. Kot

pantolonunun kalça bölgesinden aşağısı ıslanıp kopkoyu olmuş, suya batmış Converse'leri çimento zeminde gıcır gıcır sesler çıkarıyor. "Aman Tanrım, dışarıyı sel götürüyor," diyor Orla.

"Yok canım," diyerek gülümsüyor Julian.

"Dangalağın teki dört çarpı dördüyle yanımdan geçip üstüme bir dalga yollayınca arabam bir daha çalışmadı. Ben de geri döndüm."

Julian çatalını bırakıyor. "Yoldan çekmene yardım edeyim mi?"

"Yok, yarın orada olması için dua edelim yeter."

"Binaya su bastırmadan nasıl girebildin?"

"Arkadaki kapıdan. Önünde beş basamak var," diyor Orla. "Ama su dördüncüye kadar çıkmış bile."

Orla yan masadaki sıralardan birine oturup lastik pabuçlarının bağcıklarını açmaya başlıyor. Julian büyük ihtimalle kot pantolonunu da çıkaracağını anlıyor.

"Ben gözlerimi kaparım," diyerek hafifçe gülüyor.

"Senin de ablan var. Bildiğin bacak işte."

Fakat Maia'nın bacakları gevşek ve yer yer selülitliyken, Orla'nınkiler pürüzsüz ve sımsıkı. Julian dikkatini çeken o bacaklara çaktırmadan bakarken, Orla soyunurken bir şeyle meşgul olabilmek için artık doyduğu halde keki çatallamayı sürdürüyor.

"Sana bir önlük bulayım mı?" diye soruyor, başıyla mutfağı işaret ederek.

Orla duraksıyor. "Önden gayet usturuplu görünen ama arkanı döndüğünde... yani şu hastane önlüklerinden mi? Yok, mersi!"

Julian gülüyor.

Yukarı çıktıklarında, Orla'nın pantolonuyla çoraplarını stüdyosundaki radyatörün üstüne seren Julian, çalışma masasının arkasında dürülü halde tutup çekiç seslerini boğmakta kullandığı yünlü gri battaniyeyi silkerek açıyor. Sonra da sırtını eski Viktoryen radyatöre dayayıp bacaklarını –o güzelim bacakları– kırarak kendine çekmiş oturan Orla'ya veriyor.

Julian iş tezgâhının yanında dururken, "Benim için bir şey yapar mısın?" diyor Orla. "Mümkün mü? Birkaç saatte bitecek bir şey olsa?"

"Senin için ne yapmamı isterdin, Orla?"

"Sen karar ver. Ama ne yaptığını bana da anlat. Her aşamada. Nasıl yapıldığını anlayayım."

Julian metallerin durduğu kısa raflara gidip geri gelerek aslında gayet iyi bildiği halde Orla'nın cildinin alt tonunu anlamaya çalışır gibi yapıyor. "Daha çok gümüş kullanacağım," diyerek küçük bir gümüş tabakasını alıyor, "çünkü senin tonuna en iyi o gider."

"Tonum nedir sence?"

"Soğuk," diyen Julian, Orla'ya kolunun iç kısmındaki damarlara bakmasını söylüyor. "Sıcak tonlu insanların damarları yeşil gibidir ama seninkiler morumsu ve mavi."

Orla bilek içlerine bakıp Julian'a bakmadan başını sallıyor. Julian odanın öbür ucunda olduğu halde parmaklarını onun teninden geçirmiş gibi oluyor. Aynı şeyi Orla'nın da hissedip etmediğini merak ediyor.

İşini yaparken, Orla'yla konuşuyor. Kızın istediği gibi, her aşamayı anlatıyor. "Mavi ucu alevin en sıcak bölümüdür," diyerek alevin ayarını yapıyor, "ama biz metali hafifçe ısıtmak istediğimiz için daha gür, sarı bir alev kullanacağım."

Orla, "Tilki kuyruğu alev," deyince, başıyla onaylıyor.

Julian normal, sıradan bir ses tonuyla konuşmaya çalışsa da yaptığı açıklamaların tuhaf bir baştan çıkarıcılığı olduğunu düşünmeden edemiyor. Orla'nın her şeyi ona da anlatmasını istemesiyle birlikte yakınlaşmış gibiler. Orla çok ilgili, arada bir sorular soruyor ama daha çok dinliyor ve bir ara bacaklarını örten battaniyeyle birlikte radyatörün önünden kalkarak gelip Julian'ın stüdyoya taşınırken Cian'dan aldığı ahşap döner koltukta yanına oturuveriyor.

"Tav vermek metali yumuşatır," diyor Julian, yaptığı şeye doğru eğilip Orla yanına geldiği için sesini alçaltarak. "Yarattığı

gökkuşağını gördün mü?" Sıcak metali soğuk suya daldırıp temizleyici çözeltide parlattıktan sonra kenarlarını törpüleyerek düzeltiyor. Tekrarlı, güven veren, öngörülebilir hareketlerle. Yumuşatıp büküyor, şekillendiriyor, dövüyor, düzlüyor, siliyor, soğutup tekrardan sertleştiriyor. Sonra sil baştan.

Yaptığı şeyi pırıl pırıl parlatıp kenarlarını törpüleyerek arkasına zincirin geçeceği halkaları taktığında, hava kararmış durumda. Bitmiş kolyeyi Orla'ya uzatıyor ama Orla almak yerine saçlarını yana atıyor. Julian gidip arkasında duruyor ve zinciri yüzünün önünden sarkıtıp Orla'nın ensesinde birleştiriyor. Saç çizgisinin altındaki o incecik tüyleri, başını eğdiği için ense kökünde iyice belirginleşen o kemikli çıkıntıyı görüyor. Zincirin klipsini ona dokunmadan takmaya çalışıyor ama parmakları sosis gibi olduğu için tek ucunu düşürmesine ramak kalıyor. Halkayı açık tuttuğu klipse geçirmeye odaklanarak nefesini tutuyor. Geçirebilmeyi nihayet becerip büyük bir rahatlamayla nefesini bırakır gibi, "Oldu," diyor.

Orla koltukla birlikte yavaşça ona döndüğünde, tek ayağı ahşap kaplı zeminde, kayan battaniye tek bacağını gözler önüne seriyor. Orla kolye ucuna dokunup parmaklarını o pürtüklü kavisten geçirdikten sonra yavaşça elini çektiğinde, kolye tam Julian'ın istediği yerde, boyun çukurunun hemen altında duruyor. "Teşekkür ederim. Çok güzel oldu," derken, Orla'nın gamzesi çıkıyor.

Orla çoktan pantolonunu çıkarmış, onun için o takıyı yapmışken, Julian gecenin nasıl ilerlemesi gerektiğini bilemiyor. Öyle ya da böyle, bir beklenti hissi olduğunu seziyor. Orla'da. Kendisinde. Durumun yarattığı.

Julian izin isteyip koridordan yürüyerek tuvalete gidiyor. Elleri-ni lavaboya dayayıp aynadaki yansımasına bakıyor. Çekici olmadığı söylenemez; bunu biliyor. Fakat yakışıklılığının vermesi gereken özgüvenden yoksun nedense. Yüzü ona değil de başka birine ait gibi ve başka bir erkeğin bu yakışıklılığı daha iyi taşıyacağından emin.

Başka bir erkek olsa, onun çekimser olduğu anlarda atılgan davranır. Göz kaçırdığı anlarda göz temasını sürdürür. Gerektiğinden değil, sırf bir şey yapmış olmak için ellerini yıkıyor. Teninde suyun yumuşacık sıcaklığını, avuçlarında sabunun köpüklü kayganlığını hissediyor. Stüdyosunda yarı çıplak oturmuş onun dönmesini bekleyen kızdansa, bunlara odaklanmak daha kolay.

Nihayet musluğu kapayıp bir kez daha kendine baktığında, düşünceleri daha net. Orada çalışmayı seviyor. Bu sanatçı topluluğunun içinde yeni bulduğu huzuru seviyor. Orla'yı seviyor. Fakat bunu korumak için aralarında filizlenmeye başlayan şeyi durdurmak zorunda. Kendisi –ailesi– hakkında açıklanması çok zor şeyler var.

Julian stüdyoya döndüğünde, Orla'nın sırtı ona dönük. Battaniyeyi döner koltukta bırakmış pencerenin önünde duruyor. Julian gözlerini kaldırdığında, kızın kapkara camdan ona bakan yansımasını görüyor.

Orla'nın yanına gidip hemen solunda durarak radyatörün üstündeki pantolonu alıyor. Kot pantolon katır kutur ve sert olduğu için hafifçe silkeleyip içine biraz hava sokarak yumuşamasını sağladıktan sonra Orla'ya veriyor. "Giyecek kadar kurumuş sanki."

Orla'nın şaşkınlığını hissederek onu incittiğini anlayınca, içi burkuluyor. İkisi de gözlerini kaçırıyor ama Julian bu arada Orla'nın beyaz yanaklarının tokat yemiş gibi, bir anda kızardığını görüyor. Ayaklarını kot pantolonun kartona dönmüş bacaklarına sokarken duyduğu utancı hissediyor. Fermuarını tek bir çekişte kaparken çıkan seste o utancı duyuyor. Stüdyodan çabucak, yalınayak çıkışında. Koridorun ilerisinde ahşaba sürtünen testerenin sesinde ve gecenin uzun uzun esneyişinde. Üzülüyor, Julian. Çalışma masasında, kolyeden artan gümüş ve altın parçalarıyla oynayan parmakları dışında hiç kıpırdamadan otururken, çok üzgün. Fakat böylesinin daha iyi olacağından emin.

*

Şafak sökmüş, Sílbhe pencerede duruyor. Bahçenin ötesindeki çayırlar yemyeşil fakat taş döşeli yoldaki sığ birikintiden suya batmış oldukları, koşuya çıktığı takdirde en iyi ihtimalle ayağını burkabileceği anlaşılıyor. Perdenin açık tuttuğu kısmını elinden bırakarak tekrar yatağa giriyor. Cian kolunu ona doğru uzatıyor. "Benimle evde kaldığın zamanları çok seviyorum," diyor ve Julian'ın yan odada olmadığını, Maia'nın geçen yıl yaptırdıkları çatı katındaki odasında olduğunu bilen Sílbhe onu sıcacık vücuduna çekmesine izin veriyor. Onların evden gitmesini asla istemiyor ama yine de, Cian'la biraz da olsa baş başa kalabildikleri için şükrediyor. Altı yıl olmuş ama aşkları daha yeni başlamış gibi.

Sonradan, Cian terliklerini giyip mutfağa gidiyor. Ellerinde bir demlik çay, kızarmış ekmek ve bal koyduğu bir tabakla geri geliyor. Kahvaltılarını ederlerken, Silbhe göğsüne yaslanıyor ve sessiz sakin bir dekadans içinde yorganı kırıntılarla kaplayabilmelerine, yuvalarını birbirlerinde bulabilmenin lüksüne birlikte gülüyorlar.

Yukarıda, tavan arasında, Maia bilgisayarını dizlerinin üstüne koymuş yatakta oturuyor. Annesinin öldüğü yaşa gelmesine daha yedi yıl var. Hayatını onun yapamadığı şeylerle doldurmanın aciliyetini ancak son zamanlarda, Jules'un söylediği bir lafın üstüne hissetmeye başlamış. Dünyayı dolaşmak ya da uçaklardan atlayıp bungee jumping yapmak gibi şeyler değil, annesinin hiç deneyimlemediği gündelik, ufak tefek şeylerle. Doyle's'un gözdelerinden biri olan Maia son zamanlarda hayatın elinden kaçıp gittiğini hissetmeye, on iki-on üç yaşlarından beri tanıdığı kızların anne olup yanlarında anneanne olmuş kendi anneleriyle birlikte bebek arabalarını iterek gelip gittiklerini görmeye başlamış. Onların hayatları değişerek ilerler, nesiller arasında rol değişimleri yapılırken, Maia'nınki aynı kalmış.

Maia ilkbahar başlarında otobüsten birkaç durak önce iner olmuş. Gri asfaltın üstünde durup uzaklaşan aracı ufukta bir nokta

haline gelinceye kadar izledikten sonra yürümeye başlamış. Tek başına birbiri ardına adımlar atarken düşünmek onun için bir ihtiyaç haline gelmiş. Dişisine kur yapan bir karatavuğun dansını, köprünün yanındaki dik yamaçları kaplayan parlak sarı çiçekleri, yolun iki yanındaki çayırlara serpilmiş gibi görünen minik minik çiçekleri fark etmeye başladığını görmüş; anneannesinin hep gösterdiği ama eskiden tam anlamıyla göremediği şeyleri. Buna rağmen isimlerini hatırlıyormuş. Çuha çiçeği. Köpek menekşesi. Beytüllahim yıldızı. Dengesini bozan ağır çantasıyla birlikte eğilip gür çimenlerin içindeki o beyazlı yeşilli taç yaprakları incelemiş.

O akşam dolaplardan birinde kulak pamuğu ararken, bir zamanlar okul ceketinin cebinde taşıdığı Acil Durum damlasının küçük şişesi çarpmış gözüne. Kapağını açıp çiçek özlerini koruyan alkolün yoğun kokusunu içine çekmiş. İngiltere'den geldikten hemen sonra anneannesinin verdiği bir şeymiş bu. "Aklının karıştığını hissettiğinde dört damlacık alırsın, sinirlerin gevşeyiverir," diyerek. Her nasılsa, Sílbhe'nın yanında olmadığı zamanlarda, dilini hafifçe yakan o damlalar Aziz Kristof gibi imdadına yetişmiş hep. Maia banyoda bulduğu şişenin arkasını çevirip içeriğini okumuş: Kaya gülü, yaban asması, kına çiçeği, kiraz çiçeği, Beytüllahim yıldızı. *Beytüllahim Yıldızı.* Bu isim nadiren düşünülen bir şeyin zihinde belirdiği, ardından hemen tekrar belirdiği zamanlardaki o tuhaf hisse yol açıyor. Evren kolumuzdan çekiştirir, bunun önemli olduğunu söylermiş gibi hissederiz ya bazen.

İnternette yaptığı aramada, ormandaki ekmek kırıntıları misali linkleri takip etmiş. Bach Çiçek Özleri'nden homeopatiye; hepsinin plasebo etkisi yarattığını iddia eden manşetlerden işin teorisini anlatan makalelere; yerel uzmanlardan dört yıllık eğitimlere...

Ertesi gün, şoför onu yol kenarında bıraktıktan sonra benek benek Beytüllahim yıldızlarının olduğu bir çimenliğe rastlayıncaya kadar yürümüş. Eğilip avuçlarını taç yapraklara sürterek bir işaret

gelmesini beklemiş. Evrenden. Annesinden. Ama kendi öz bilincinden başka bir şey hissetmemiş. Doğrulup uzun uzun manzaraya bakmış. Açık ve uçsuz bucaksız; tanıdık ve daracık. Maia'nın yükseklerde gözü yok... ama kendini güvende hissettiği alanın sınırları içinde –anneannesi, bu bölge, İrlanda– yepyeni bir şeyin kapısını aralayabileceğini düşünmüş.

Şimdi de tavan arasındaki odasında e-postalarına bakıyor ve okunmamış mesajların ekranı kaplayışını izliyor. Çoğu hiç girmediği sitelerden gelen reklamlar, birkaç Facebook bildirimi ama aralarında beklediği şey de var. Ayın onuna doğru gelebileceğini söyledikleri e-posta. İmleci mesajın üstüne getirip tıklıyor.

> Sevgili Maia,
>
> İrlanda Homeopati Okulu'na gecikmeli olarak yaptığın başvurunun kabul edildiğini bildirmekten sevinç duyuyoruz. Nitelikli bir homeopati uzmanı olmak için eğitimine bu yıl başlayabilirsin...

Maia e-postayı okuyup eklerini gözden geçirdikten sonra bilgisayarını bırakıp yataktan kalkarak çatı penceresine gidiyor. Manzarayı tarayarak bakışlarını mavimsi grinin yeşille birleştiği o dalgalı hatta sabitliyor. Etraftaki tüm çayırlar sel altında kaldığı halde hayatında ilk kez bir yere gitmeye hazır hissediyor kendini.

GORDON

Babasıyla dedesinin doyumu insan vücudunun etiyle kemiğinde aradıklarını bilen Gordon, ailenin reisini yenemediğin, en azından ona yetişemediğin zaman neler olduğunu gördüğü için tıbbı Mai-

a'ya bırakıp sessizce sayıların saygınlığına doğru kayıyor. Mantığını ve düzenini takdir ettiği sayıları hayatının her alanına sokuyor. Bir Rubik Küpü'nün dönüşü ona huzur veriyor. Kronometreyi iki buçuk dakikaya ayarlayarak çözülen bir sudoku bulmacası da. Cebrin tahterevallisinde yer değiştirip duran harfler ve rakamlar da. Teknolojinin temelindeki ikili sistemin 1'leriyle 0'ları da. 256 bitlik gelişmiş şifreleme standardının güvenliği de. Bilgisayar kodlama dilinin netliği ve kesinliği de:

```
var c = new System.Security.Cryptography SHA256Managed();
byte[] hash = c.ComputeHash(Encoding.UTF8.GetBytes(s));
```

Tatillerde eve geldiğinde, babasının göreceği umuduyla, satır satır anlaşılmaz kodu masaüstü bilgisayarında açık bırakıyor. Siyah fon üstüne ciddi görünümlü eş aralıklı, beyaz, sarı ve mavi fontlarla yazılmış bir metin. Bunlar da onun mesleğine has aletler: Onun neşterleri, forsepsleri, retraktörleri. Bazen ileri geri gittiğinde satır numaraları bulanıklaşırken, kendi yazdığı temiz, kusursuzlaştırılmış kod iyice parlıyor. Başkalarının anlayamadığı bir şeyi anlayabilmesi, bizzat onun yazdığı bütün o parantezli, noktalı virgüllü satırları daha da güzelleştiriyor. Komutlarını yerine getirerek istenen sonuçları yaratan bilgisayarın beyni de, *Evet, çok mantıklı. Sen Tanrı'sın*, diyerek onu onaylıyor.

Fakat okuduğu bölüm sayesinde büyük bankalardan birinde iş bulduğunu, orada işlem kararlarının göz açılıp kapanıncaya kadar alınmasını sağlayacak algoritmalar programlayacağını söylediğinde, dedesi burnuna nahoş bir koku gelmiş gibi davranıyor. Gordon sırtına sürtünüp duran gömleğinin birden daracık gelmesiyle, bir an için huzursuzlanıyor. Garsonu çağırıp pahalı bir markadan duble viski ısmarlıyor. Aslında cin seviyor ama cin ailesindeki erkeklerin gözünde ağırlığı olan bir içki değil. Gelen viskiyi bardağın içinde döndüren Gordon, boğazını yakıp geçen iki yudumda bitiriyor. Dedesi peçetesini top yapıp masaya fırlatıyor. "Sen başından beri hoşaftan anlamayan bir eşektin zaten. Bence gidelim artık," diyerek garsona el edip hesabı istiyor.

Gordon'ın babası bir şey demeden, herhalde bu kez ateş hattında olmamanın rahatlığıyla, belli belirsiz kaşlarını kaldırıyor. Buz gibi bir sessizlik içinde hesap beklenirken, çocukluğundaki bir oyuncağı geliyor Gordon'ın aklına. Maia'ya geleneksel, hepsi de tatlı tatlı gülen üçlü bir Matruşka bebek alınmış ama onun setinde hepsi de birbirinden rahatsız edici canavarların el boyaması yüzleri varmış. Bazı geceler yatmadan önce yüzlerini duvara çevirirmiş. Onca yıl sonra masalarında benzer bir his, en yaşlıyı en genç olana

bağlayan karanlık ve sevimsiz bir şey olduğunu hissetmek canını sıkıyor.

Güne erkenden, işlemlerin açılmasıyla birlikte başlıyor. Nasıl davranması gerektiğini görmek için öteki adamları izliyor ve çok geçmeden kural olmadığını anlıyor. Her şey mübah. Gordon ne kadar berbat davranırsa davransın, ondan daha kötüsünü yapan ya da söyleyen biri mutlaka çıkıyor. Kardeşlik derneği gibi. Hiyerarşinin en altlarından başlamış olsa da, işlemler kapandığı anda işi bırakıp şarap barlarına giderek su gibi şampanya içen şehirli çocukların kaslı kollarında buluyor kendini. Günlerinin çalışıp içmekle geçen uzun partiler gibi olmasına bayılıyor Gordon. Yumuşak ve sıcacık etinin onu sarmasına izin vererek yüzünü şehvetli bir kızın memelerinin arasına gömüp orada tutmuş gibi hissediyor kendini. Bankacılığın böyle bir şey olacağını hiç sanmazmış ama öyle işte. Aşırılıklarla dolu, vahşi, sefih.

Salı, kahve fincanlarını limon suyuyla beyazlatma, elektrikli süpürgeyi perdelerden geçirme, sokak kapısının önündeki basamakları süpürme, mutfak dolaplarını silme, düşmüş olabilecek kırıntıları almak için bütün dolap kapaklarının içinden kulak pamuğu geçirme günü. Nevresim takımlarıyla çarşafları yıkama, bitki yapraklarının tozlarını silme ve lazanya yapma günü. Mutfağın duvarında asılı boş takvime bakıp geçmiş ve gelecekteki birbirinin aynı salıları gözden geçirme günü. Aynı şeyi tekrar tekrar, gitgide küçülterek gösteren şu aynalar gibi. Çünkü Cora gelip geçen her haftayla birlikte, kendisiyle bir anne, bir dansçı, bir öğrenci, birinin kızı olarak geçirdiği, bisiklet sürmeyi öğrenirken kalbinin güm güm attığı ya da fırından yeni çıkmış sıcacık yulaf ezmeli kıtırları şurupları katılaşmadan yemenin mutluluğunu yaşadığı hayatın arasına giren her haftayla birlikte, biraz daha yok oluyor.

Çocuklar gider gitmez, o evden derhal gideceğini söylemiş kendine başından beri. Fakat üniversiteye giden Gordon'ın tatillerde dönebileceği bir yer olması gerektiği için yine de riskliymiş bu. Cora oğlunun adını bile duymadığı, kilometrelerce uzaktaki bir şehre gittiği takdirde onu bir daha asla göremeyebilirmiş. Ama artık temelli gitmiş ve odası Cora'nın mutlu yaşandığını ya da korumaya değeceğini söyleyemeyeceği bir dönemin mabedine dönüşmüş. Yine de, mutlu bir çocukluğun gereklerini nasıl bilebilir ki? Her ailenin iyi ve kötü günleri oluyordur herhalde.

Cora elli dört yaşında ve dünya onsuz dönüyormuş gibi hissediyor. Ona bir hayat verilmiş ama o hayatı yaşamayı becerememiş gibi. Yirmi üç yaşından beri evin dışında bir işi olmamış. İçini dökebileceği bir arkadaşı, annesiyle yakın bir ilişkisi yok. Kızı telefon ettiğinde onunla konuşmak istemiyor, isterse de tam kapamadan önce havadan sudan bir şeyler söyleyiveriyor. *Acelem var. Çıkmam lazım. Hiç zamanım yok. Tanrım, saat kaç olmuş.* Daha Maia bunları söylemeden önce konuşmanın biteceğini seziyor. Cora ısrar edecek ya da onu tatlı dille kandıracak türden biri değil. Yalnızca onu sevdiğini, kendine iyi bakmasını, eğlenmeyi unutmamasını söylüyor kızına. Maia'nın evden ayrılıp Londra'da kendine bir hayat kurmasından memnun. Kendini terk edilmiş gibi hissetmeye hakkı yok. Bu pisliği Maia'nın temizlemesi gerekmiyor. Zaten her nasılsa Cora'nın hayatındaki tek demirbaş, ona var olduğunu hissettiren tek insan kocası olmuş.

Artık televizyonla bile avunamıyor; uzaktan kumanda kocasının çantasında onunla işe gidip geliyor. Holdeki sabit hat onun cep telefonuna yönlendirilmiş durumda ama Cora buna rağmen arada bir almacı kulağına götürüp o bomboş sessizliği dinliyor. Bağlantısız telefon bir deniz kabuğunun olasılıklarla dolu yankısını bile vermiyor. Kulağına götürebildiği bir plastik parçası sadece. Cora bir gün bir yoğurt kabını yıkayıp kulağının üstünde tutarak duyduğu o dünya dışı

sesin verdiği histe kayboluyor. İki kabın dibinde delik açıp bir sicimle birbirine bağladığı günleri hatırlıyor. Sonra Maia'yla birlikte, biri mutfakta, biri salonda oturup sicimden geçen titreşimleri dinledikleri.

Bazı günler, sırf hareket ettiği ya da kaybolduğu anları yakalamak için verandanın kapılarından salondaki halıya eğik dikdörtgenler halinde düşen güneş ışığının altına yatıyor. Evdeki en sevdiği bitki Maia'nın Anneler Günü'nde gönderdiği dua çiçeği. Yalnızca o aldığı için değil, bitkinin büyük yaprakları geceleri dik sütunlar halinde kapanıp gündüzleri avuç gibi yavaşça açıldığı için. Yaprakların açılıp duvara değerken hafifçe çıkardıkları o seslere bayılıyor.

Fakat bugün olduğu gibi, yeterli gelmeyen ve yalnızca yalnızlığının altını çizen bu şeylere öfke duyduğu günler de oluyor. Böyle zamanlarda o yaprakları avuçlayıp koparmak, bitkiyi alıp fırlatarak tertemiz yere toprak saçmak ve o toprağı çıplak ayaklarıyla halıya iyice yedirmek geliyor içinden.

Onun yerine, bir kaba sıcak ve sabunlu su koyup dışarı çıkıyor, sokak kapısının önüne bir şey koyup beyaza boyalı o sahte sütunları silmeye başlıyor. Su çabucak soğuyor ve kirlenen bezi suda yıkadığı her seferinde üşüyen elleri kaskatı kesiliyor.

"Pardon, bu sabah biraz geç kaldım," diyen postacının sesiyle yerinden sıçrıyor. Cora dönüp baktığında, çapraz astığı çantasıyla yaşının irisi bir öğrenciye benzeyen adam postayı alması için ona uzatıyor. Adamın yasak bir şey yaptığını fark etmemesine şaşan Cora, bir şey demeden postayı alıyor. Posta bir süredir direkt bahçe duvarının dış tarafına, saksının üstüne yeni monte edilen kutuya atılıyor ve kutunun anahtarı bir tek Gordon'da var.

"Teşekkür ederim," diyor sonunda. Postacı bahçe yolundan yürüyüp gidiyor ve Cora adamın komşu evlerin önünden uzaklaşmasını izliyor.

Eve girip kanepeye oturarak postayı kucağına koyuyor. Gordon öğlene kadar bir ilaç satış temsilcisiyle toplantıda olacak. Onu

habersiz yakalamak, meşgul olacağını söylediği zamanlarda ansızın eve dalmak için böyle detaylar verdiği oluyor bazen. Fakat o sabah cep telefonu çalmış ve Cora buluşmayı yarım saat erteleditklerini adamın kendi sesinden duymuş. Bu yüzden, mektupların ağırlığını hissederek öylece oturuyor. İçlerinde onu ilgilendiren bir şey olması pek mümkün değilse de, temsil ettikleri şeyi istiyor: Olasılık, dışarıdaki dünyayla bir bağlantı. Gözlerini indirip sırayla zarflara bakıyor. Bir posta damgasını, arkaya küçük harflerle basılmış gönderici adresini inceliyor. Lloyds Bank, BX1 1LT. BX neresi? Buxton, Brixton? Londra'daki bölgelerin böyle kendilerine ait posta kodları olduğunu hatırlamıyor. Sonraki, A4 boyutlarında bir zarf. İçindeki şeyin ne kadar kalın olduğunu görüp kenarlarını yoklayınca, tıp dergisi olduğuna karar veriyor.

Üçüncü zarfın üstünde, siyah şık harflerle basılmış kendi adı var: Sn. Cora Atkins. İnsanların, şirketlerin, kendi postasını alıp açabilen, zarflardan çıkan şeylere bakıp gereğini yapabilen bir kadın olduğunu zannedip hâlâ ona bir şeyler yazmasını komik buluyor. Kalkıp dışarı çıkarak ilk iki zarfı kilitli kutuya atıyor. Üçüncü zarfla eve dönüp tekrar oturduğunda, o şeyin âdeta kucağında titreştiğini hissediyor. Yeterince uzun bakarsa, içinde yazılı olan şeyi beyaz zarfın üstünde görebilecekmiş gibi hissediyor. Ama öyle bir şey olmuyor ve Cora mutfağa gidip su ısıtıcıyı açarak zarfı çıkan buhara tutarken, sıcaklık parmak uçlarını acıtıyor. Zamklı yer beklediği kadar kolay açılmayınca, bir tereyağı bıçağının sivri ucuyla zorlaması gerekiyor. Nihayet açmayı beceriyor. Saate bakıyor: 11.35. Sabah randevuları devam ederken, Gordon'ın toplantıdan önce dönmeyeceğinden emin olduğu için katlı kâğıdı zarftan çıkarıyor.

Sn. Atkin,

Sn. Sílbhe Murphy'den kalan mirasa ilişkin, lütfen harçlar ve ödenmemiş borçlar çıkarıldıktan sonra merhuma ait

mülkün satışından elde edilen meblağın elinize geçtiğini teyit edîniz.

Saygılarımla,

Avukat David Causley

Cora mektubu okuyor. Bir, iki, üç kez. Sonra dördüncü kez. Sonra beşinci. Gördüğü şeyi idrak edemiyor. Annesi. Miras. Merhum. Kulaklarının zonkladığını hissediyor. Yoğurt kaplarıyla sicime, bitki yapraklarının duvara sürtünmesine gerek yok. Kendi kanının akışını, kendini duyuyor. Bir öfkeyle canlanıyor.

Hole gidip askıdan çektiği mantoyu giyerek mektubu cebine sokuyor. Anahtarı olmadığı halde Gordon'ın ne düşüneceğini ya da fikir değiştirdiği takdirde eve nasıl gireceğini umursamadan kapıyı dışarıdan kapıyor.

Kızları birlikte yüzmeye gideli yirmi yıldan fazla zaman geçmiş. Fakat gidebileceği başka hiç kimse yok. Cora'nın koluna elini koyup ihtiyacı olduğunda her zaman gelebileceğini söyleyen bir tek o var. Charles Sokağı. Evin numarasını değil, yalnızca mavi ön kapısını ve deniz feneri desenli vitray penceresini hatırlıyor. Yola dönmeden önce en az yirmi dakika geçtiği halde oraya uçarak gitmiş gibi hissediyor. Evleri inceleyerek hafızasındakiyle eşleşeni bulmaya çalışıyor. Derken görüyor, o deniz fenerini. Kapı sonradan açık bir düğün çiçeği sarısına boyanmış. Çaldığında, Maia'nın yaşlarında, otuz yaş civarında genç bir kadın açıyor. "Fern?" diyor Cora.

Kadın başını iki yana sallarken arkasından, "Anne, yetişemiyorum," diyen küçük bir çocuğun sesi geliyor. Kapıyı kapamaya yelteniyor.

"Bir saniye. Mehri ve Fern. Burada otururlardı. Nereye gittiklerini biliyor musunuz?"

"Ha, Mehri," diyor kadın, yüzünde hatırlamış gibi bir ifadeyle. "Evet. Hatırlamıyorum ama yine buralarda bir yere taşınmışlardı."

"Bir yere yazmış olabilir misiniz? Yeni adreslerini?"

Çocuk tekrar seslenince, "Kusura bakmayın," diyor kadın, "biz beş yıldır buradayız. Onca zaman önce tanıştığım birinin adresini bırakın, bugün günlerden ne olduğunu bile hatırlamıyorum."

Bu kez Cora kadını iyice bir süzüyor. Sütlaç rengi cildi, pembelikten eser olmayan yanaklarıyla, yüzünde bazı annelerde görülen, emzirme dönemi çoktan bittiği halde çocuğu ondan vitamin ve mineraller emmeye devam ediyormuşçasına, köpek gibi yorulmuş bir ifade var.

"Rahatsız ettim, kusura bakmayın," diyor Cora. Bunu içtenlikle söylüyor ama oradan uzaklaşırken içinden ağlamak geliyor çünkü şimdi ne yapacağına dair hiçbir fikri yok.

Yürüyor. Nereye gittiğini bilmiyor ama aklındaki düşüncelere kapılıp gitmemek için hareket etmesi, adım atmayı sürdürmesi lazım. Zihninde annesinin yüzü beliriyor: Elleri, profili. Fakat henüz buna izin veremeyeceği için gözünün önüne ne zaman Sílbhe gelse gözlerini kırpıştırıp bir çöp kamyonunun arkası gibi sımsıkı kapayarak, sıkıştırıp ezerek o görüntüden kurtuluyor. Onun yerine Gordon'ı düşünüyor. Şimdi ne yapacağını. Anahtarı yok ki eve dönsün. Birden açtığı zarfı kanepede unuttuğunu hatırlıyor. *Bütün* postayı evde tutmuş olsa, postacının elden verdiğini ve ona gönderilmiş şeyin gözüne çarptığını söyleyebilirdi. Gordon bundan hoşlanmaz ama belki de çabuk unuturdu. Ama geri kalanı posta kutusunda, yalnızca bir tanesi açılmış halde evde olunca, kocası onu kandırmaya çalıştığını düşünecek. "Kahretsin," diye mırıldanıyor Cora, hiç görmediği bir sokakta yürürken. "Kahretsin, kahretsin, kahretsin."

Annesinin öldüğünü ona söylememesinden çok, bu yüzden eve gidemeyecekmiş gibi hissediyor. Gidebileceği başka bir yer de yok. Maia'nın telefon numarasını bilmiyor. Hiç parası yok. Yıllar önceki o ziyaretin ardından polise gitmeyi aklına bile getirmek

istemiyor. Gordon'ın düzenli olarak kitap ödünç aldığı ve bazı cumartesi sabahları kitapları birlikte iade ettikleri kütüphaneye de gidemez.

Bu yüzden hiçbir bağlantıları olmayan, Gordon'ı tanımadıklarını umduğu, aklına gelen tek yere gidiyor. Gizlilik ilkesine etik açıdan yaklaşıyor olabilecekleri bir yere. Durumunu umursayacak insanların olabileceği bir yere.

Veterinere girip resepsiyondaki kişiye köpeğinin iyi olmadığını, gözlerinin yukarı kayıp durduğunu söyleyerek bir veterinerle görüşmek istiyor.

"Bizde kaydınız yok ki?"

"Buraya yeni taşındım," diyor Cora usulca, bekleme salonundaki gri plastik sandalyelerde oturanların hiçbirini tanımadığı halde. Yüzleri tarayıp kapıyı ve ötesindeki otoparkı gözetliyor.

İki hastanın arasında onu çağıran kıvırcık saçlı veteriner kolunu resepsiyona dayayıp yutkunurken, âdemelması kalkıp iniyor.

"Acaba, şey... şuraya gidebilir miyiz?" diyerek başıyla veterinerin az önce çıktığı muayenehaneyi işaret ediyor Cora.

"Ha, olur, tabii," diyor adam şaşkın şaşkın. "Sizi fazla bekletmeyeceğiz," diyor ayaklarının dibinde bir kedi çantasıyla oturan yaşlıca kadına.

Normalde hayvanların tatlı dille çantalarından çıkarılıp üstünde tutulduğu, üstü kauçuk kaplı metal bir masanın iki yanında duruyorlar. Cora'nın söylemek zorunda olduğu şey çok dramatik, acıklı bir filmin ya da kitabın çarpıcı hikayesi gibi. Ama artık orada ve başka seçeneği yok.

"Yardıma ihtiyacım var," derken altdudağının titremeye başladığını hissediyor. Müşterilerinin duygulu hallerine alışkın olan veteriner, pencere kenarındaki kutudan kâğıt mendil alıyor. Cora mendili kabul ediyor ama kullanmıyor. Durursa, devam edemeyecek. "Param, telefonum, hiç arkadaşım yok. Kocam..." derken kendini,

karşı tarafında yol olmayan kavisli bir köprüden arabayla geçer gibi hissediyor, "bana iyi davranmıyor." Veterinerin anlamadığını görüp tekrar deniyor. "Yani istismarcı biri sanırım. Bana karşı."

"Bir saniye," diyor veteriner. Kapıyı birkaç santim ayarlayıp resepsiyondaki kişiye, "Benim hastaları Carolyn'e yönlendirir misin lütfen. Bir süre meşgul olacağım," diyor.

Cora zamanin geçişini hissetmese de, saatine baktığında çok zaman geçtiğini ve bu arada Gordon'ın birçok şey yapmış olabileceğini görüyor. Temsilciyle randevusundan sonra evi aramış olabilir. Öğleden sonraki hastalara bakmış olabilir. Saat üçte on beş dakikalık bir ara. Veteriner odadan kısa süreliğine çıkıp bir yerleri aradıktan sonra dönerek olanları anlatıyor. Cora'ya battaniye getiriyor. Özür dileyerek veriyor –hayvanlar için kullandıklarından biri– ama temizliğinden şüphe etmemesini söylüyor. Cora üşüdüğünün farkında değil ama adam battaniyeyi omuzlarına sardığında, o ağırlığı ve sıcaklığı çok istediğini fark ediyor. "Şok yaşadığımızda soğuğu daha çok hissederiz," diyor veteriner.

Cora şokta mı yani? Evet, belki de öyle.

"Kedici misinizdir, köpekçi mi?" diye soruyor veteriner, yardım sağlayabileceğini umduğu bir kuruluştan geri aramalarını beklerken. Cora bunu hiç bilmediğini fark ediyor. Neyi sevip sevmediğinden, o vücutta yaşayan kişinin kim olduğundan haberi yok. Zaten kişi bile sayılmaz.

"Annemin kedisi vardı," derken, gözlerinin yaşarmaya başladığını hissediyor.

Resepsiyondaki zil çalınınca, veteriner bir telefon görüşmesi yapmak için çıkıyor. Döndüğünde, elinde ufacık gri bir kedi var. "Bu Duman," diyor. "Birkaç gündür bizimleydi ama sahibi bugün işten çıkar çıkmaz evine dönmeye hazır." Cora'nın kucağına bıraktığı kedi âdeta bir refleksle mırlamaya başlıyor. Cora elini o yoğun kürke koyunca, parmakları kadifeye gömülmüş gibi oluyor.

Akşam beşe doğru, odaya bir kadın, arkasından veteriner giriyor. Cora ilk başta Duman'ın sahibi kedisini almaya geldi sanıyor ama kadın kendini tanıtıyor. "Merhaba, Cora, ben Della. Bowen Kadın Sığınma Evi'nden geliyorum. Artık güvendesin." Cora kadına inandığı, Della hem yumuşak hem de sert göründüğü, sıcaklığı çelik burunlu botlar ve korkusuzlukla korunuyormuş gibi geldiği için rahatlayarak kendini bırakıyor. Ona bomboş bekleme salonundan geçip dışarı çıkarak Della'nın arabasına binecek cesareti veren bu oluyor.

Cora veterinere teşekkür etmediğini, adını bile bilmediğini, kedinin kucağından ne zaman alındığını hatırlamadığını, ancak araba hareket ettikten ve adamın yüzü gözden kaybolduktan sonra fark ediyor. Kendine şöyle bir bakınca, üstünün başının kedi kılıyla kaplı olduğunu görüyor. Kıllara dokunurken okula giydiği eteğin de aynı böyle, tüylerle kaplanıp durduğunu hatırlıyor. Kaç yaşındayken acaba? O üniformayı son kez bale okuluna gitmek için Londra'ya gelmeden önceki yıl, on dört yaşındayken giymiş.

Maia bütün akşamını yiyip arkadaşlarına önce geç kalacağını, sonra gelmeyeceğini bildiren mesajlar atmasına neden olan bir mesainin sonunda. Kilitli dolabı açık, soyunma odasının ortasında oturur, doktor üniformasını çıkarıp giyinecek enerjiyi toplamaya çalışırken, telefon çalıyor.

Gizli numara olduğu için açmayacakken, tesisatçının aşağıdaki girişin tavanına su sızdıran, tavandaki lekenin her sabah daha da büyümesine neden olan duşu ne zaman tamir edeceğini haber vermek için onu ya da Kate'i arayacağını hatırlıyor.

Fakat yeşil butona tıklayıp aramayı kabul ettiğinde, annesinin sesi geliyor. "Maia?"

"Anne?"

Annesiyle babasının evinde artık sabit hat yok ve Maia son zamanlarda ne zaman babasının cep telefonunu arasa, çevir sesi

kulağına kurşun kadar ağır gelmiş ve o denetim duvarını aşıp annesini istemeye cesaret edememiş. Son zamanlarda hep babasıyla konuşmuş. Mesai saatlerinde arayıp başhekimle nasıl baş edebileceği konusunda tavsiye almak istemiş ve babası onu aramasına öyle memnun olmuş, tecrübelerini öyle cömertçe paylaşmış ki Maia birlikte yaşarken nasıl bir canavar olduğunu unutmuş neredeyse. Annesiyle son ne zaman konuştuğunu hatırlayamıyor. Ama şimdi –birdenbire, beklenmedik şekilde– hatta o var ve gelen titrek ses hiç de onun sesine benzemiyor. "İyi misin, anne? Babamın numarası çıkmadı, senin aradığını anlamadım."

"Evet, iyiyim. Seni… seni telefonda… Della'yla konuşturabilir miyim? Daha kolay olacak," diyor annesi; son sözcüğün her hecesi tırmanılıp öteki tarafından yuvarlanılacak bir dağmış gibi, sesi sözcüğün şeklini alıyor.

"Olur tabii de, Della kim?"

Maia başka birine verilen telefonun çıkardığı boğuk sesleri, ardından bir kadının sesini duyuyor. Sağlam, güvenilir ama yumuşaklıktan yoksun bir ses. "Maia, ben Della. Seni bir kadın sığınma evinden arıyorum. Konuşabileceğin bir yerde misin?"

Maia doğruluyor. "Sanırım öyle," diyor, boş soyunma odasına göz gezdirerek.

"Annenin anlattıklarından, evde yaşadığı istismarın farkında olduğunu çıkardım." Maia yutkunuyor; bir taşı yutar gibi. Çünkü, evet, bir bakıma farkında sayılır, istismarın o evden ayrılır ayrılmaz bittiğini sanmıyor. "Durum daha da kötüye gittiği için bugün biz devreye girdik. Annen şu an tehlikede değil ama sana acı bir haber vermek zorundayım."

Maia bir kez daha huzursuzca yutkunuyor ve ışıkları yanmayan oda neredeyse karanlık olduğu halde elini gözlerine siper ediyor.

"Büyükannenin aylar önce öldüğünü zannediyoruz ve…"

"Hayır, yok öyle bir şey." Rahatlama. Temize çıkış. "Onunla geçen hafta konuştum…"

"Pardon, Maia, anneannen demem gerekirdi. Anneannen Sílbhe," diyor Della. Bu ismi duymayı beklemeyen Maia'nın yüreği yerinden hopluyor. Della'nın söylediği şeyi sindirmeye çalışırken gördüğü o alevin –í'deki alevin– içeri rüzgâr girmişçesine dalgalandığını hissediyor. Uzun bir sessizlik oluyor. Maia'nın hattaki kadını neredeyse unuttuğu bir sessizlik. "Orada mısın, Maia?"

"Evet."

"Biraz pat diye söylediğimin farkındayım ama şu an eve gitmek üzereyim ve baban seni arayacak olursa önceden haberin olmasını istedim."

"Babam mı?"

"Evet. Korkarım bunu annenden saklamış ve mali özgürlüğüne kavuşmasını engellemek için miras işlerini biraz çıkmaza sokmuş."

"Onunla konuştunuz mu? Bundan emin misiniz?" diye soruyor Maia, babasını kayırdığını sözcükler ağzından çıkarken fark ederek. Della denen kadının bu yüzden onu yargılayacağının da farkında.

"Maia, olanları iyice anlayabilmen için sana bir gece mühlet veriyorum. Herhalde yarın bazı şeyleri sormak istersin. O yüzden istersen, seni gündüz arayabilirim?"

"Ha. Olur. Teşekkür ederim." Maia yarınki programını aklından geçirirken, bu telefon görüşmesinin dışında hâlâ bir hayatı ve sorumlulukları olmasına şaşıyor. "Öğlen diyelim mi? Sonraki mesaimden önce biraz zamanım olur. Doktorum," diye ekliyor, bu kadının kendisi hakkında ne kadar bilgisi olduğunu bilemediği için.

"Denerim ama her an bir iş çıkabiliyor. Öğlen arayamasam da, ilk fırsatta arayacağımdan emin olabilirsin."

"Benim arayabileceğim bir numaranız var mı? Aradığınızda meşgul olursam?" diye sorduktan sonra telefonunu kulağından ayırıp numaranın hâlâ gizli olduğunu görüyor Maia.

"Şimdilik ben seni arasam, daha iyi." Maia bu sözün alt metnini anlıyor. Della onun hangi tarafta olduğundan emin değil.

Maia telefonu kapayıp yerle bir olan gerçekliğinin enkazı altında oturuyor. Kadının beklentilerini karşılayamamanın ağırlığını üstünde hissediyor. Daha kötüsü, belki de tam onun beklediği gibi davranmanın. Sílbhe'yla, babasıyla, annesiyle ilgili haberi sindirmeye çalışırken, bütün bu olanlarda nasıl bir rol üstlendiğini anlıyor. Herkesin yardımına koşan Maia. Dur durak bilmeden hastalarıyla ilgilenen. Meslektaşları onun hiç acele etmeden büyük resmi görebilişine hayran. Noktaları birleştirip yalnızca temsili semptomları değil, hastanın kendisini iyileştirebilmesine saygı duyuyorlar. Buna rağmen kendi hayatındaki o bildiği gerçek yokmuş gibi davranmış çünkü baş edemeyeceği kadar büyük ve zor bir şeymiş bu. On sekiz yaşındayken. Ve aradan geçen onca yıl boyunca.

Kapı açılıyor ve Maia başını kaldırıp gür kızıl saçlarının gün boyu bağlı kaldığı yerde bir kıvrım olan Kate'in yüzünü görüyor. "İyi misin?" diye soruyor Kate, Maia'nın iyi olmadığını zaten anladığını gösteren bir yüz ifadesiyle.

Maia ikinci şoku böyle yaşıyor. Vücudunda oradan oraya savrulup her bir zerresini utançla kaplayan o şokla sarsılırken, Kate gayriihtiyari ona sarılarak yanağına nikotinli bir öpücük konduruyor. Yalnızca Kate'le ilişkisini ailesinden saklamadığı gerçeğiyle yüzleşiveriyor çünkü Maia. Ailesiyle ilgili gerçekleri de Kate'ten saklamış. Kendiyle ilgili hoşa gitmeyecek her şeyi kesip biçerek gerçekle alakası olmayan bir Maia yaratmış.

Yedi Yıl Sonra

2015

BEAR

Aylardan kasım. Bear'la Lily, Bear'ın görmek istediği bir grubun konserine gidecek. Lily grubun birkaç şarkısını iPhone'undan dinlemiş ve isimlerinin ima ettiğinden daha dinlenebilir bir müzik yaptıklarını görmüş. Pop metal gibi bir şey. Fakat Mısır'daki bazı eserler için danışmanlık yapan Bear'ın işi zamanında bitmeyince, Lily'ye mesaj atıp özür diliyor ve onunla Paris'te buluşmak için biletini değiştirdiğini söylüyor. Lily o öğleden sonrasını kütüphaneye iade edilen kitapları onda pek görülmeyen haşin bir tavırla yerlerine geri koyarak, planın son dakikada değişmesine ve bomboş geçecek hafta sonuna, boşa giden paraya hayıflanıp durarak geçiriyor. Üstelik görmeyi bile istemediği bir grubun konseri için! Düşüncelerini bir düzene soktuktan ve iade kitaplarla dolu yeni bir araba geldikten sonra Bibliothèque Nationale de France'ın cam tavanına bakarak o ihtişam karşısında kendini –ve hayal kırıklığını– ufacık hissediyor. Gözlerini kapayıp bir nefes alarak dinginleşmeye çalışıyor.

Biletleri bir iş arkadaşının erkek kardeşi için danışmaya bırakacakken, çocuk onu arayıp bizzat buluyor. Lily'ye usulca teşekkür ederken –koltuğunun altındaki kaykayı, soğuktan kızarmış yanaklarıyla– öyle sevinçli, nefesi kesilmiş bir hali var ki Lily neredeyse Bear'la birlikte gitmediklerine memnun olacak.

Akşamleyin mesaj atan bir arkadaşı yemek yiyip yemediğini soruyor. Saat dokuza gelmek üzere ve bir çeviri işine dalmış olan Lily'nin midesinden gurultular geliyor. Böylece bilgisayarını kapayıp ruj sürerek boynuna parfüm sıkıyor ve bilek içlerini hafifçe parfümü sıktığı yere bastırdıktan sonra uzun kışlık mantosunu giyip ışıkları kapayarak kapının arkasından kapanmasını bekliyor; takır tukur merdiven inerken atkısını boynuna doluyor. Apartmanın girişinde dışarı çıkmak için miyavlayıp duran Tortoiseshell bir kedi var ve sokağa birlikte çıkıp farklı yönlere gidiyorlar. "À bientôt, minou."

Bear, Nil yakınındaki apartman dairesinde kanepeye uzanmış oraya ilk gittiğinde bulduğu bir kitabı ikinci kez okuyor. Bayıldığından değil. Yalnızca o sözcüklere bakmaya, ne kadar sıkıcı bir akşam geçirdiğini unutmaya ihtiyacı var. Uzayan işlerin son günleri bitmek bilmiyor sanki. Lily'yle birlikte Rue de Rivoli'deki İngilizce kitaplar satan yere uğrayıp kendi istediği kitapları seçmek için sabırsızlanıyor. Bear göğüs geçirince, onun gibi birkaç gün sonra gidecek olan Cameron iskambil destesine uzanarak biraz yedi kâğıtlı remi oynamayı teklif ediyor.

Lily saat 21.25'te, Rue Faidherbe'de yürürken, Bear'a mesaj atıyor. "V ile yemek yiyeceğiz, senin güzel takımlar yok. Keşke burada olsaydın. Lx." Birkaç kez gittikleri bir lokanta olan La Belle Équipe'e böyle diyorlar; Bear kötü tercümeler yapmayı seviyor.

Cameron kâğıtları karıştırıyor. Bear'ın bıraktığı romanın altında kalan telefonun ekranı aydınlanıyor.

Telefonunu tekrar mantosunun cebine sokan Lily, gelen yanıtın titreşimini kaçırmamak için elinde tutmayı sürdürüyor.

Bear elindeki kâğıtlara bakıyor. Üç as ve dört farklı kâğıt. Şansı var mı?

Lily, Rue de Charonne'a dönüyor. Rüzgâr atkısını savurunca, düşen ucunu alıp tekrar omzundan geriye atıyor.

Bear birasından bir yudum alıp elini açıyor.

Lily lokantaya gelmek üzere. Tentenin altındaki bir masada oturan Veronique'in yüzü şerit ampullerin ışığı ve dış mekân ısıtıcının aleviyle aydınlanmış.

"Şans işte," diyerek kâğıtları topluyor Cameron.

Siyah bir SEAT Leon; Rue de Charonne'a dönüyor.

Cameron kâğıtları karıyor. Kitabın altındaki telefonun ekranı bir kez daha sessizce aydınlanıyor.

Lily, Veronique'i öperken, burnuna arkadaşının tanıdık parfüm kokusu geliyor. Arabanın kapıları açılıyor.

Cameron tekrar kâğıt dağıtıyor.

Adamın teki bağırıyor. Farklı bir dilde ama anlamı zaman içinde değişmiş olsa da herkesin anlayabileceği bir şey söylüyor. Lily'nin omzunun üstünden bakan Veronique'in gözleri kocaman açılıyor.

Artık bir şeyi değiştirmek için çok geç.

Bear tekrar kitabına dönüp alttaki telefonuna bir bakış attığında, Lily'nin mesajıyla BBC'nin son dakika haberinin kilitli ekrandaki bildirimleri başından beri bağlantılı olmaları planlanmışçasına, alt alta.

V ile yemek yiyeceğiz,
senin güzel takımlar yok.
Keşke burada olsaydın. Lx.

Son Dakika
Paris'te çoklu saldırı.
En az 18 ölü var.

Sonraki iki gün cevaplanmayan mesajlarla ve bir gürültü telaşla, boşlukta geçiyor. Kahire'nin keşmekeşinden sonra parlak ve beyaz giden uçuşlar salonu, hayal gibi gelip geçen insanlar, Bear'ın telefonundaki haber akışının sürekli yenilenişi ve açıklanan resmî ölü sayısı gitgide artarken arka planda Lily'nin yüzünü, mantosunun kumaşını arayışı. Uykusuz geçen bir gece. Bildirim sesleri eşliğinde sürekli gelenlerin içinde esas beklediği mesajı göremeden geçen uzun bir bekleyiş. Uçağın o iç titreten sabit uğultusu. Pasaport kontrolde yerinde zor durarak bekleyişi. Şehirde tur atan taksinin yoluna engeller çıkarıp duran, mahşer yeri gibi bir Paris. Çaresizlik içindeki çok fazla insanla muhatap oldukları için artık rutin hale gelmiş bir ilgiyle adını ve Lily'nin detaylarını alan hastane görevlileriyle görüşmesi.

Sonra yine trafiğe takılmışken, Lily'nin ailesinden gelen bir mesaj. Telgraf gibi kesik kesik, kısacık, neredeyse hepsi tek sözcükten oluşan cümleler.

Bulundu.

Salpêtrière yoğun bakımda.

Hayatta.

Vurulmuş.

Taksiciye yeni adresi veren Bear sonunda kendini bırakıp hüngür hüngür ağlıyor. Lily hayatta. Ne durumda olduğu umurunda bile değil. Dikiz aynasına göz atan taksicinin bakışları altında, yüzünü montunun koluna siliyor.

Sonraki günlerde, Lily'nin annesiyle babası her şeyi yatağın başından idare ediyor ve Lily'nin Fransızcası iyi olduğu halde İngiltere'ye gidip *aynı dili* konuştukları doktorlarla muhatap oldukları takdirde her şeyin daha kolay olacağını söyleyip duruyorlar. Daha doktor

lafını bitirmeden, "Ne dedi?" diye soruyor annesi. Tercüman olarak bir tek Lily'nin bulunduğu koşullarda, yapılan ilk kalça ameliyatının başarılı olup olmadığını, kıkırdak ya da sinirlerde hasar olup olmadığını tartışıyorlar doktorlarla. Kalça protezi gerekebileceğini. Anneyle baba sürekli fısır fısır konuşup, "Şükürler olsun ki omurgasına gelmemiş," gibi şeyler söyleyerek başka bir çözüm olamazmış gibi Lily'nin eve dönüp onlarla birlikte yaşaması gerektiğini tekrarlıyorlar. Bear'ın fikri sorulmuyor. Lily de sormuyor. Bear şaşkın ama bunu belli etmesi mümkün değil. Fakat baş başa kalabildikleri kısacık bir anda, "Senin için ne yapabileceğimi söyle. Nasıl yardım edebilirim?" diye soruyor.

Lily'nin, *Burada olman, yanımda kalman yeter*, demesini istiyor. Fakat Lily, "Benim evdeki eşyaları toplar mısın?" deyince, hiçbir şeyin beklediği gibi olmayacağına dair tuhaf bir hisle, öylece kalakalıyor yine.

Lily'ye yakın bir süpermarketten boş kutu alan Bear eve gidiyor. İşe kitaplardan başlıyor. Ardından bilgisayarı, kâğıtları. Çalışma masasının çekmeceleri. Burada yavaşlayıp ona ait şeyleri daha bir özenli yerleştiriyor. Her birinin formunda haftalar önce birlikte gittikleri Marais'deki bir dükkândan aldığı tel zımba kadar dikkatle seçildiklerini hissettiren bir şey var. Fakat aynı zamanda bir tutumluluk hissi de var. Lily'nin gereksindiğinden fazla şeyi yok.

Çekmecelerdeki kazakları alıp boş bir valize koyarken çoğunun etiketsiz olduğunu görüp Lily'nin ensesine batıp duran o şeyleri büyük ihtimalle kesip attığını düşünüyor. Hırkalarla bluzların asılı durduğu gardıroptaki bazı şeyler Bear'a, *o kafe, o gün*, dedirtirken, bazıları da hiç bilmediği bir hayata ait. Giyecekleri özenle katlarken, Lily'nin hepsine sinmiş gibi gelen kokusunu içine çekiyor. *Lily*. Hepsi de kişiliksiz görünen kot ve kumaş pantolonlara geçtiğinde, öteki giysiler gibi bir geçmişleri olmayışına şaşıyor. Yalnızca üstümüze giydiğimiz şeylerin bir şeyler çağrıştırmasının nedeni ne acaba?

Gardırobun dibinde iki tane büyük, alçak kutu var. İlk kutunun kapağını açınca, bir mağazanın vitrin camında hiç beklemediği bir anda kendi yansımasını görüvermiş gibi rahatsız oluyor. Kutuda üstlerine kendi el yazısıyla adresler yazılmış, farklı ülkelerden aldığı pullar yapıştırılmış zarflar var. O yanında Lily kadar çok şey taşımamış ve aralarındaki yazışmaları tamamlayacak mektupların onda olmadığını fark ediyor. Lily'nin mektuplarını attığını hatırlamıyor. Geçici olarak kullandığı bir çalışma masasının çekmecesinde unutmuş ya da bir kâğıt yığınının içinde bırakmış olabilir. Onun nasılsa yine yazacağına bu kadar emin oluşuna, bu yüzden mektuplarını umursamayışına şaşırıyor Bear. Tükenmeyecek bir kaynak varmış gibi. Elinde neredeyse hiçbir şey kalmamış; bir tek aklında kalanlar var.

Kapağında *Biz* yazan öbür kutuyu açıyor. *Onlar*. O ve Lily. Toprak altındaki çöp birikim alanları gibi gündelik eşyalarla, bir hikâyesi olan şeylerle dolu, daha düzensiz bir kutu. Bazılarını anlamak kolay. Müze biletleri. Uçuş kartları. Bir festival bilekliği. Fakat bazı şeyler hakkında fikir yürütmesi gerekiyor: Gri-beyaz çizgili küçük bir kese kâğıdının içindeki bir kuş tüyü. Bear kese kâğıdını elinde tutarak zihnini tarıyor ama bir şey bulamıyor. Kutudaki şeyleri inceleyip aklından bir liste yapıyor.

İçinden kalsit damar geçen kalp şeklinde granit bir taş. Kökeni bilinmiyor. Lily'ye sorulacak.

Krem rengi katlı bir peçete, üstünde kahve lekesi var. Logo: Irini's Café. İnternetten bakınca, bu yerin 2010 Eylül'ünde bir hafta kaldıkları Santorini'deki bir kafe olduğunu görüyor; Lily İtalyan bir adamdan kalan mirasın satışı için adamın kütüphanesindeki kitapları kataloglama işinin ortasında; Bear'sa "uçan hamam böceği kazısı" dediği işi yeni bitirmiş ve boştayken. Sabah kahvesini her gün aynı yerde içip yanında baklava yediklerini hatırlıyor.

Mavi/gri kelebek kanadı. Kısmen parçalanmış. Temiz bir kâğıt mendilin içinde saklanmış. Chalkhill mavisi? Totternhoe Knolls'ta

bulup dönüşte Lily'ye verdiği bir şey olabilir. 2003'te, ikisi de on altı yaşındayken.

Kutuyu karıştırıp içindekilere bakarken bilemediği şeyler üstüne kafa patlatıyor. Hepsini teker teker inceleyip ipuçları arar, hafızası bir logo ya da alan koduyla canlanır gibi olurken, bazen de hiçbir şey olmuyor. Kutuyu özenle diğer şeylerin yanına yerleştirirken saat ikiyi geçmiş. Bear kendini birlikte geçirdikleri yıllarda zaman yolculuğuna çıkmış gibi hissediyor. Ayrı geçirdikleri yıllarda. Lily'nin yatağında yan yatarak yüzünü duvara dönüyor. Zihni arabaya binen, Lily giyinirken ve onlara doğru yürürken şehirde o arabayla ilerleyen adamların bölük pörçük imgeleriyle doluyor. Kendisi iskambil oynarken. Kaderlerinin tektonik plakalarda kayar gibi onlardan habersiz nasıl değiştiğini analiz eden beyninde pişmanlıklar dönüyor. Bir değil, iki kez. Önce saldırıların hedefi olan konsere gitmeyerek; bir fay hattını aşıp başka bir düzleme geçmek üzereyken, basınç yok olmuş. Yola devam etmişler. Ta ki Lily başka bir fay hattına rast gelinceye kadar.

Bear oraya zamanında gelmiş olsa, şu an ne durumda olacaklarını merak ediyor. Konsere gitmek daha mı iyi yoksa daha mı kötü olacaktı? Lily'nin iş arkadaşının kardeşi, en azından fiziksel olarak, oradan sağ salim çıkabilmiş. Lily'nin mesajını daha önce görmüş, yazdığı yanıtı okumak için sokakta biraz durmasını sağlamış olsa, bir şey değişir miydi? Büyük ihtimalle. Birkaç saniye her şeyi değiştirebilirdi. Eldiven içindeki bir parmağın tetiği çekişi, bir kemiğin beyazı, arkadan aydınlatılmış bir röntgen, Lily'nin yüzü, varlıklarıyla âdeta Bear'a *Sen ona yetemedin* der gibi görünen annesiyle babasının kurduğu bariyer geliyor gözünün önüne. Bear'dan herhangi bir şey yapmasını beklemeden.

Lily'nin hatıralık şeylerle dolu kutularını düşünürken, bunların bir servet olduğunu fark ediyor. Başka bir kıtada toprağı eleyerek, bin ya da on bin yıl önce yaşamış insanların hayatlarından kalma

bölük pörçük şeyleri inceleyerek ne halt ettiğini zannediyordu acaba? Çok değerli şeylermiş gibi porselen kırıklarını, kilden yapılmış bir şeyin parçasını arayarak. Bunlar kızcağızın ne zamandır istediği şeyi yapmaktan, Lily ile bir hayat kurmaktan daha mühimmiş gibi.

Bear ertesi sabah yatağın kenarına oturup yarı açık kapıdan görünen banyoyu inceliyor. Toplamadığı tek yer orası. Lily'nin katlayıp radyatöre astığı banyo havlusunu görüyor. Raflara güzelce dizilmiş parfüm ve losyon şişelerini. Onun hayatının nerelerinde olmadığını bir kez daha anlıyor. Kendi tıraş kremiyle tırnak makası tıraş çantasının içinden çıkıp o şeylerin arasına karışmış olsa, nasıl bir hayatları olurdu acaba?

Lily yattığı yerden, yatağın yanından sarkıttıkları kateter torbasının dolmak üzere olduğunu görebiliyor. Kendi vücudundan çıkan saman rengi sıvı torbayı iyice şişirmiş. Plastik torbaya giren ince tüpleri inceleyerek birazdan biri gelip boşaltmazsa ne olacağını düşünüyor. O sıvı tekrar böbreklerine mi akacak? Alarm zar zor uzanabileceği bir yerde. Komodine vurmayı ya da bağırıp birini çağırmayı düşünüyor. Ama *o* hastalardan olmak istemiyor. Yandaki odada hafif hafif horlayan kişiyi uyandırmayı da. Bu yüzden bekliyor ve günün ilk ışıkları duvarlara yayılırken, korkuları gitgide büyüyor. Yalnız olmak istemiyor. Doktorun sözlerini tekrar tekrar duymayı: *Vous avez failli mourir sur la table; ameliyat masasında ölebilirdiniz.* Lily annesini istiyor. Eve gitmek istiyor.

Bear'la Lily bankta yan yana oturmuş Bear'ın eskiden, üniversitedeyken tatillerde kayıkçılık yaptığı göle bakıyor ve Lily'nin tekerlekli sandalyesi yanlarındaki yürüyüş yolunda.

Lily geçen kasım ayının kasvetinden sonra annesiyle babasında –ve Bear'da– bir her şeyi geride bırakma, artık fazla ağır gelmeye başlayan kışlık bir palto gibi çıkarıp atma isteği olduğunu sezmeye

başlamış. Fakat hâlâ olanları anlamlandırmaya çalışırken, bunu yapmaya hazır olduğundan emin değil. Ailesinin evinde istediği gibi dolaşıyor ama yarası ağrı yapıyor ve biraz uzağa yürümeyi denediğinde tüm vücudunda bir kırıklık ve yorgunluk hissediyor hâlâ.

"Dün bir yazı daha okudum," diyor Lily. "İnsanların hayatta kaldıklarına nasıl şükrettiklerine dair. Bacaklarının uçup gitmesini bile umursamıyorlarmış."

"Seni kötü etkiliyorlarsa neden okuyorsun ki?"

"Benim gibi hisseden bir kişi olsun vardır belki diye," diyerek bir anneyle çocuğunun ördekleri beslediği, kuğuların hızla onlara doğru süzüldüğü göle bakıyor Lily. "İnsanların özlerinde iyi olduklarını düşünmüşümdür hep. Kötülerin de olduğunu bilirdim ama bana o kadar gerçek gelmezlerdi. Bu olaya kadar. Şimdiyse kendimi... *kurban edilmiş* gibi hissediyorum. O adam gülümseyerek beni izledi; Veronique'le kucaklaştığımı gördü. Yine de beni öldürmek istedi."

"Bu insanlar –teröristler– bu şekilde düşünmüyor. Onlar için kim olduğu fark etmez. Evet, yaptıkları şey nefretten besleniyor ama kişisel değil."

"*Kişisel.*"

"Sonuçlarının kişisel olduğunu biliyorum. Ama eylemin kendisi değil. Böyle düşünerek ancak kendini yıpratırsın."

Lily ona dönüyor. "Bunu yapmak zorunda mısın?"

"Neyi?"

"Mantıksallaştırıyorsun. Tüm bunları ben de biliyorum ama bilmek hislerimi değiştirmiyor."

Kuğulardan birkaçı kıyıya çıkıp kanatlarını açınca çocuk pusetinin arkasına siniyor. Annesi kuğuları uzaklaştırmak için göle ekmek atıyor. Bear'la Lilly sessizce bu dramı izlerken söylenenleri hiç duymuyor, yalnızca olaya tanıklık ediyorlar: Annenin küçük

çocuğu arabasına oturmaya ikna edip yavaşça parkın öbür ucundaki çıkışa doğru gidişine.

"Pardon. Maia da erkeklerin hep böyle yaptığını söyler. Sinir bozucu bir şey olduğunun farkındayım."

"*Senin* yaptığın bir şey; başkalarının ne yaptığı umurumda değil," diyor Lily.

"Evet. Pardon, *benim* yaptığım bir şey."

"Çok sinir," diye homurdanıyor Lily. O kızgınlıkta hafif hafif fokurdayarak otururlarken, "Ne zaman gidiyorsun?" diye soruyor sonunda.

"Nereye?"

Lily'den çıkan kısacık, keskin ses, birbirlerine hiç benzemedikleri halde Bear'a annesini hatırlatıyor. Lily'nin annesiyle babasının artık ona tahammül edemediklerini, kızlarına bunun imkânsız bir ilişki olduğunu söylediklerini düşünüyor. Ona yeterince bağlı olmadığını. Lily'nin onu savunacağını umsa da, onlarla aynı görüşte olmasından korkuyor.

Söylemek için biraz beklemeyi düşündüğü şeyi o an söylemek istiyor. "Bir müzeyle iş görüşmem var."

"Hangisi?" diye soruyor Lily. "Penn? Peabody? Giza'da hâlâ inşaat var sanırım."

"Hayır, burada. İngiltere'de."

"Haa." Sessizlik. Ardından: "Ne kadar sürecek bu iş?"

"Kalıcı bir iş olacak."

"Anladım." Lily puseti iterek tekrar görüş alanına giren, kuğuların az önce onları korkuttuğu yeri kolaçan eden anneyi izliyor. Kadın yere eğilince, çocuk da annesinin yerden aldığı şeyi görmek için kayışlarını gererek ona bakıyor.

Sessizlik uzayınca, Lily'nin kalıcı bir işi kabul edeceğine inanmadığını anlıyor Bear. Üstünde düşünmeye bile değer bulmuyor bunu. Onun yerine gölün çevresinde yavaşça tur atan, park bekçisinin

yanlarında durduğu çöp kutularını boşaltmasını bekleyen kamyonu izliyor. Bear onun saldırılardan beri ona ve sohbetlerine tam yoğunlaşamadan sürekli etrafı gözlediğinin farkında.

"Ne diyeceğim, küçükken Bees bana bir şey yapardı. Beni bacaklarının altına –ayı kapanına– kıstırıp kendi başıma kurtulmamı beklerdi. Kurtulduğum zaman da ellerimi kaldırıp, 'Ben Bear'ım, özgür ve vahşi bir ayıyım,' demeyi öğretmişti bana." Bear ellerini kaldırıp avuçlarını göstererek parmaklarını pençe gibi yapınca, Lily gözlerini kamyondan ayırıp bir an ona bakmak zorunda kalıyor. "Saçma sapan bir şeydi ama ne bileyim işte, belki de dışarıda maceralar yaşamak için yaratıldığıma başından beri inanmamı sağlamıştı. Vahşi bir şey olduğuma." Bear, Lily'ye bakıyor ama yandan görünen yüzündeki ifadeyi anlamak güç. "Ama Paris'ten beri her şeyi yanlış anlamış olabileceğimi düşünüp duruyorum. Özgürlük belki de istediğin hayatı seçebilmektir. O hayat tek bir yerde, market alışverişini birlikte yaparak geçecek olsa bile. Tuvalet kâğıdını almayı kim unuttu diye kavgalar ederek."

Lily hafifçe başını sallasa da, Bear sözlerinin nasıl bir etki yarattığını anlayamıyor. Fakat sonra on dört yaşındayken matematik derslerinde yan yana oturdukları zamanlarda olduğu gibi, "Aferin, Atkin," diyor ama bu kez sesinde bir sertlik var. "Ama bunu anlaman için ölümle burun buruna gelmem gerekmeseydi keşke."

Bear onun elini tutup sıkıyor. "İkimiz de mutluyuz sanıyordum. İstediğimiz şeyleri yapıyoruz sanıyordum?" Cümleyi sorar gibi bitirse de, bunun pek doğru olmadığını biliyor.

Lily buna gülerek cılız bir kahkaha atıyor. "Bunu kendime ancak şimdi, artık oyun oynamayı hiç istemiyorken itiraf edebiliyorum sanırım ama ilk gençliğimizden beri kendimi senin seveceğin kadına dönüştürmeye çalıştım galiba. Fazla şey istemeyen, seni sıkıştırmayan. Sana ne kadar bağımsız ve maceraperest biri olduğumu göstermek istedim. Dengin olduğumu." Bear bir şey diyecek gibi olunca,

Lily elini kaldırıyor. "Ama artık sıkıldım. Çok sıkıldım. Bu konuda ciddi olup olmadığını bilmiyorum; İngiltere'de bir işe girip burada temelli kalabileceğinden emin değilim. O yüzden dürüst olacağım. Evet, seni her gece bana döndürecek bir işin olmasını isterim. Belki çok şaşıracaksın ama evet, çocuk yapmayı da istiyorum. Belirsiz, uzak bir gelecekte değil, yakın zamanda. Birkaç yıl içinde. Ayrıca hayır, tek başına çocuk büyütmek istemiyorum. Hayır, hayatımın geri kalanını bunu için özür dileyerek, kelebeği ağına düşürmüş bir canavar gibi hissederek, herkesten daha değerli kardeşinden kendinden önce başka birilerini düşünmesini istediğim için Maia'nın beni yargılamasına katlanarak..."

Lily cümleyi bitirmiyor. Daha az önce sözüne yeni başlamış gibi görünürken, kendi söylediklerinden –Maia'nın adını geçirmekten– şoka uğramış gibi görünüyor.

Sessizce oturuyorlar. Bir dakika, iki dakika. Bear nihayet kahkahayı basıncaya kadar. Kahkahaları bankın arkalığını sarsacak türden. Lily ona şüpheli gözlerle bakıyor. "Tanrım," diyor Bear sonra, "ne çekilmez adammışım ama, değil mi?"

Kalkıp Lily'nin karşısında yere çömelerek ellerini Lily'nin bacaklarına koyuyor. Alnını Lily'nin dizlerine dayayınca bir an için –kendisine de, Lily'ye de– bilmeden dua etme pozisyonuna geçmiş gibi görünüyor. Pişmanlıkla af dileyen biri gibi. Bir süre, ne diyeceğini bilemiyor.

"Teşekkür ederim," diyor Lily'nin eteğine doğru. "Beklediğin için. Bana tahammül ettiğin için." Başını kaldırıyor. "Sende en çok neleri seviyorum biliyor musun, Lily? Sende cidden sevdiğim şeyleri?" Lily başını iki yana sallıyor. "Evet, doğru, bir sürü dil konuşman, Avrupa şehirlerini avcunun içi gibi bilmen, dengim olman hoşuma gidiyor. Hatta dengim değilsin; benden daha iyisin. Ama uyurken fındık faresi gibi kıvrılmanı da çok seviyorum," diyerek Lily'nin uyumasını taklit ediyor. "Bana yazdığın mektupların sonuna hem

adını hem soyadını yazmanı seviyorum ve bunu niçin yaptığını bilmesem de yapmaktan vazgeçersin diye hiç soramadım. Pişirdiğin her şeye limon sıkmanı seviyorum. Kışları o acayip el ısıtıcıları çantanda taşıyıp evsizlere dağıtmanı seviyorum. Kalabalığın içinde seni yalnızca saçından ve yüzünden değil hareket ediş tarzından da ayırt edebilmeyi seviyorum. Kedilerin seni eve kadar takip etmesini ve herkese böyle yaptıklarını zannetmeni seviyorum; yapıyorlar ama her gün değil. Evden her çıkışımızda değil." Lily gülümsüyor ama Bear'ın sözü bitmiş değil. "Seni biriyle tanıştırdığımda, ilk kez gördüğün biri olmasına rağmen ona kendini iyi hissettirecek en doğru şeyi söylemeyi becermeni seviyorum. Egoma pek iyi gelmese de, sonunda seni benden daha çok sevmeleri hoşuma gidiyor. Dökümlü şeyler giymeni seviyorum; nasıl desem, bileklerinin manşetlerden çıkışı çok seksi ve ayak bileklerin yazları kot pantolonların altından çok güzel görünüyor ve de ayaklarının üstündeki o upuzun kemiklere bayılıyorum." Lily artık gülmeye başlıyor. "Çok ciddiyim. Tam anlatamadığımı biliyorum ama sanırım zarafetle ilgili bir şey. Sendeki zarafeti seviyorum. Bana kattığın zarafeti seviyorum. Bunu yapmak zorunda kaldığın için üzgünüm. Zarafetten bu kadar *yoksun* biri olduğum için özür dilerim. Bunca yıldır geri zekâlı bir Indiana Jones gibi davrandığım için de."

Lily uzanıp Bear'ı alnından öpüyor. "Bunları duymak hoşuma gitti." Bir nefes alıyor. "Ama yeterli mi, bilmiyorum. Bir anlamı var-a, ne demek olduğunu bilmek istiyorum. Bizim için. Geleceğimiz için. Birlikte bir geleceğimiz olacaksa eğer."

Bear ayağa kalkıp uyuşan dizlerine biraz masaj yaptıktan sonra cebinden cüzdanını çıkarıyor. İçine bakıp biraz karıştırarak aradığını buluyor.

"Spor salonuna yazıldım," deyip kartı ona uzatarak Lily'nin yanına oturuyor. Lily kartı alıp Bear'ın küçük, dijital vesikalığını inceliyor. Fotoğrafta gülümsemiş ve üstünde Cora'nın eski, bol

tişörtlerinden biri var. "Adımın altındaki satırı gördün mü?" Lily *Yıllık Üyelik* yazısına, sonra Bear'a bakıyor. "Birkaç ay önce aldım. Müzedeki işe başvurmadan önce. Çünkü burada kalacağımı daha o zamandan biliyordum."

"Neden söylemedin peki? Spor salonuna yıllık üyelik aldığını bana neden söylemedin?"

"Bilmem. Garip biri olduğum için. Kafanı karıştırmamak için önceden kendimi test etmem gerekiyordu da ondan. İnsanlar spora yazılıp bir ay sonra bırakırlar ya hep. Şimdi söylüyorum çünkü bir an bile özgürlüğüm kısıtlanmış gibi hissetmedim. Bunun temsil ettiği şey yüzünden."

Lily bankın üstünden uzanıp Bear'ın elini tutuyor. "Seni spor salonunda hayal edemiyorum. Neler yapıyorsun orada?" diyor sonunda.

"Daha çok ağırlık kaldırıyorum. Öteki adamların hepsi heyula gibi ama tatlılar. Hatta artık ağırlık kaldırırken *spotting* yapmayı bile teklif eder oldular.

"O neymiş?" diye soran Lily, Bear'ın bu yeni terminolojiyi anlatışını dinliyor.

"Ağırlığı kaldıramadığın takdirde başında duran birinin devreye girmesi demek; böylece kendine zarar vermeden daha fazla tekrar yapabiliyorsun. Tabii aynı zamanda sosyalleşme fırsatı çünkü haliyle bunu yapanlarla sohbet ediyorsun."

"Kendinde bir fark görüyor musun peki?"

Bear'ın gözü soyunma odasındaki aynada kendi yansımasına takıldığında, pazılarının daha belirgin olduğunu fark etmiş. Eskiden dümdüz bir tuvale benzeyen göğsünde iki tümsek belirmiş. "Gördüğüm söylenemez," diyor. "Daha çok erken."

"Bunu neden yapıyorsun?" Bekçinin kamyonuna ve göl kenarında futbol topunu sektirip duran çocuğa boş veren Lily, dönüp Bear'a bakıyor.

"Bilmem ki."

"Potansiyel saldırganlara karşı koyabilmek için mi?" Lily'nin gülen gözlerinde kötü bir ima yok ve Bear onun etrafına ördüğü duvarın küçük bir kısmının da olsa yıkılmaya başlamış olabileceğini seziyor.

Lily'nin sorusunda bir gerçeklik olup olmadığını, bu yüzden mi vücut geliştirdiğini düşünüyor. Çünkü hayatında spor salonuna giden tiplerden olmamış hiç. Ona hiç uymayan, tuhaf gelen bir şey. Hatta biraz utanıyor; bundan Maia'ya bile söz etmemiş. Bear bankın üstünde yan kayarak Lily'yi dürtüp saçlarına yandan bir öpücük konduruyor. "Demin söylediğin şeyler. Hiçbiri beni korkutmuyor, biliyor musun? Sanırım ben de istiyorum."

"Hım. E, iyi madem," diyen Lily, Bear'a yaslanıp başını onun omzuyla çenesi arasındaki bisküvi kokulu sıcaklığa dayıyor ve birlikte gölü izliyorlar.

İnsanların başka yerlere gitmelerini sağlayacak hayal gücünden yoksunmuş gibi büyüdükleri yerden fazla uzaklaşmamaları, Bear'a hep tuhaf gelmiş. Fakat yurt dışında geçen yedi yılın ardından Brighton'da, Bees'le karısı Charlotte'ın yakınında olmak, Cora'ya, Mehri'ye ve Roland'a bir saat mesafede oturmak... ona çok iyi geliyor.

Kutuları boşaltırken toz içinde kalan Lily, kanepeye çöküyor. "Şuna baksana bir," diyor Bear, akşam güneşinde kızılımsı bir altın rengine bürünen, deniz kenarına kadar inen taşlara benzeyen karman çorman çatıları süzerek.

"Bu tepenin üstünde olmak hoşuma gidiyor sanırım," diyen Lily de gelip Bear'ın yanında durarak kollarını pencereye dayıyor. "Şu taraftan gelecekler." Yolun aşağısına doğru bakarak annesiyle babasının ve Cora'nın ineceği tren istasyonunu, Charlotte'la Bees'in evini hayal ediyor.

"Kale gibi. Geldiklerini görebileceğiz."

"Düşmanımız olduğunu sanmam," diyor Lily gülerek. "Ablandan hoşlandım." Taviz denebilecek bir durum yok; Brighton'a taşınmayı ikisi de istemiş ama yine de burası Maia'nın yaşadığı yer. Lily'nin *hoşlandım* demesi Bear'ın dikkatinden kaçmıyor. Sevdim değil. Neyi kastettiğini hemen anladığı da gözünden kaçmıyor. Bear pencereden iyice sarkıp başını uzatarak yan sokağı görmeye çalışıyor. "Her gece işten eve dönmeni bu şekilde beklemem mi gerekiyor?"

"Nerede o günler," diyen Bear geriye uzanıp dudaklarını büzerek Lily'nin yanağına miskin bir öpücük konduruyor ama aslında onun bir kitaba dalmış olmasını tercih ederdi. Saldırılardan önce tam bir kitap kurdu olan Lily'nin aklındaki, yazar ve kitaplardan oluşan geniş arşiv bilgi yarışmalarında ya da arkadaşları kitap önerisi istediğinde çok işe yarayan bir şey. Fakat artık hatırlamakta zorlanıyor, doğru dürüst düşünememekten yakınıyor. Kütüphanenin bilgisayar sisteminden bir şeye bakması istendiğinde, bilgi isteyen kişinin sözleri Lily'nin parmak uçlarına birkaç saniyelik gecikmeyle ulaşıyor bazen. Doktoru travmaların ardından böyle şeyler yaşanmasının normal olduğunu söylese de, bu durum Lily'yi çok etkiliyor. "Artık yatman gerekmez mi?" diye soruyor Bear, taşınmanın onu çok yorduğunu düşünerek.

"Evet, Bear, artık yatmamız lazım –hem de nasıl– hemen şimdi!" diyerek gözlerini deviriyor Lily.

"Ben de öyle düşünmüştüm," diyen Bear, yanlış anlaşılmaktan memnun, gülümsüyor.

Bear altı aydır müzede çalışıyor. Bu türden bir işin kısıtlayıcı olacağını niçin varsaydığını anlayamıyor; tüm dünyadan uzmanlarla konuşup kalıcı koleksiyona katmayı düşündüğü parçalar için sürekli seyahat halinde. Fakat onu en çok çocuklar şaşırtıyor. Bir öğleden sonra refakat ettiği atelye çalışmasında gizli bir odanın kapısı açılır gibi olmuş. Müze personeli tarafından ıslak toprağın içine yerleştirilen porselen kırıklarını bulmaya çalışırlarken, çocukların tuhaf

konuşmalarını duymuş: *Bu şeyler resmen dinozorlar kadar eski; Aynen, tabakların hepsinin üstüne basıp geçmişler.* Bear arkadaşlarına katılmaktan çekinen bir çocuk olduğunu fark edince, kızın yanına diz çöküp elindeki aletle içinde bulduğu şeylere zarar vermeden üstlerindeki toprağı nasıl temizleyeceğini göstermiş. Birkaç dakika sonra, o kızın başka bir kızla birlikte üstlerinde aynı mavi-beyaz desen olan iki parçayı birleştirdiğini, sınıf arkadaşlarının da gerçek bir köpek yavrusunun iki parçası birleştirilmiş gibi nefeslerini tutarak onlara baktıklarını görmüş. Eleme işlemine döndüklerinde, önceden bir malayı toprağa saplayıp duran bir oğlanın bu kez hiçbir şeyi kaçırmamaya çalışarak aletin ucuyla toprağı katman katman soyduğunu fark etmiş. Kendisinin o yaşlarda bundan nasıl bir keyif aldığını hatırlıyor. Çocukken içindeki büyük, taşkın enerjiyi yönlendirecek bir şey bulup dinginleşmenin nasıl bir his olduğunu. Enerjisini özenli, titiz bir çalışmaya akıtışını. Annesi yakın bir yerde çalışırken saatler boyu toprağı eşeleyip durmuş olmasa, şimdi nasıl biri olurdu kimbilir.

Sonradan patronuna gidip çocuklarla haftada bir çalışma yapmayı talep etmiş. Richard çalışmaya katılan çocuklardan biriyle konuşur gibi gülümseyerek durumu izah etmiş: "Okullar için belli bir yapıyı takip ederek her şeyi aylar öncesinden titizlikle planlıyoruz ki eksiksiz bir hizmet verebilelim." O akşam trenle eve giderken sinirleri bozuk olan Bear, büyük bir organizasyonun bürokrasisi içinde yer almanın ona ne kadar uyduğunu sorgulamış. Sonra eski göçebe hayatını düşünmüş ve artık o şekilde de yaşayamayacağını anlamış. Lily'nin yanında olmak istiyor; buna ihtiyacı var. Ailesine de.

Bear pes etmeyip fikirlerini ortaya atmaya, Richard onu reddetmeye devam etmiş ve Bear sonunda tüm fikirlerini önce kâğıda dökerek, sonra bir PowerPoint sunumuyla resmileştirmek zorunda kalmış. Derken bir gün Richard, Bear'ın masasının kenarına oturup şunları söylemiş: "Houston, bir uzlaşma teklifimiz var. Bunun için

dağları aşmak zorunda kaldım ve son teklifim budur. Evde eğitim görenler için haftalık bir çalışma yapabilirsin. O kadar," deyip eliyle havada süzülen tanımsız obje hareketi yapmış, "resmi bir şey olmaz. İçeriği istediğin gibi belirlersin ve yalnızca isteyen çocuklar gelir. Bizim okul programının tamamen dışında bir şey olur. Tanıtım toplantıları gibi yaparsın, istersen."

Bear'ın son dersinden sonra kıvırcık saçlı –artık müdavimi olmuş– bir çocuk odada kalırken, annesi odanın en arkasından kaygılı gözlerle onu izlemiş. Bear soruları cevaplandırdıktan sonra herkesi uğurlarken, çocuk yanına gelmiş. "Teşekkür ederim, Bear," deyip sırıtarak eklemiş: "Derslerinde kendimi kazma gibi hissetmiyorum." Bear çocuğun bir haftadır bu espriyi patlatmayı beklediğini anlamış.

Çak yapmışlar ve Bear her toplantının son birkaç dakikasını arkeoloji şakalarına ayırmayı gelenek haline getirmeyi teklif etmiş. Cora'nın hediye ettiği ve önünde "HAYATIM ENKAZ ALTINDA" yazan tişörtü giymeyi planlıyormuş zaten.

Lily ve Charlotte öğle yemeğini hazırlayarak Bear'ın, Maia'nın ve Cora'nın gelmesini bekliyor. "Garip bir gün, değil mi?" diyor Charlotte. "Çoğu zaman hepimizi bir aile gibi görüyorum ama sonra yıl dönümü geliyor ve onların korkunç bir şeyle birbirine bağlı olduklarını hatırlıyorum. Ölene kadar unutamayacakları bir şeyle."

Lily kıvırcık yapraklarını kâğıt havluların arasında kurulamakla meşgul. Aklında Bear var. Bear'ın birkaç hafta önceki yaş gününün arifesinde söylediği bir şey. "Biliyor musun, Charlotte, Bear geçenlerde bana bir şey söyledi. Cora'ya ve Bees'e sorabileceğim bir şey değil sanırım... dedim ki belki sen..." Charlotte tatlı mısır tanelerini lavabodaki süzgece ayıklamayı bırakıp dinlemek için ona dönünce, siyah saçları da dönerek tekrar çene hizasında sabitleniyor. "Bear'a sorarsan... yani adının Bear olmasıyla Vihaan'ın ölümü

arasında bir bağlantı olabileceğini düşünüyor. Babasının... böyle bir ismi kabullenebileceğini zannetmiyor. Doğum belgesinin Vihaan'ın öldüğü gün alındığını birkaç yıl önce fark etmiş."

Mısır tanelerini tespih boncuğu gibi çekmeye başlayan Charlotte'la göz göze geldiklerinde, Lily onun sessiz kalarak gerçeği bilmeyi cidden isteyip istemediğini sorduğunu anlıyor. Bu bilgiyle ne yapacağını iyice düşünmesini istediğini. Lily, Bear'ı düşünüyor. Tahmininin doğru çıkmasının ona ne kazandıracağını. Kendi adının –özünün– bir adamın ölümüyle et ve tırnak gibi birleşmesinin. Öğrendiği şeyi Bear'dan gizlemenin, kendine saklamanın nasıl bir şey olacağını düşünüyor. "Kusura bakma, unut gitsin," diyor Charlotte'a. "Bazı şeyleri bilmemek daha iyi belki."

"Hı hı, bence de."

Charlotte'ın yanıtındaki imayı anlayan Lily, yine de bir şey bilmediğini söyleyebileceği için minnet duyarak, "Teşekkür ederim," diyor.

Akşam vakti, çocuklar kendi hayatlarına döndükten sonra sonbaharın serinliğine karşı yün battaniyelere sarınan Cora'yla Mehri, Cora'nın arka bahçesinde oturuyorlar.

"Bugün yine kendimi salak gibi hissediyorum," diyor Cora. "Vihaan'ın benim seçimlerim yüzünden ölmesinin üstünden bir yıl daha geçti."

"Evet, doğru diyorsun," diyor Mehri. "Şu süpürgeyi sana vermemi ister misin? Kendini daha iyi cezalandırmış olursun." Bir yudum şarap içiyor. "Hayır cidden yani, senin suçun olmadığını anlaman için daha kaç yıl geçmesi lazım? Suç *onda*; seni oyuna getirip kocan olan o adamda. Bunu kabul etmen Vihaan'ın ölümünü değersizleştirmez."

Cora bu sözlerin doğru olduğunu bilse de, böyle bir şeyi geçmişte bırakmak kolay değil. Bırakmak istediğini de sanmıyor. Vihaan'a olan borcu onu daha iyi bir hayat yaşamaya zorluyor. "Dün gece

Fern aradı," diyor Cora, hiç olmazsa konuyu değiştirmekte bir sakınca görmeyerek. "Yalnızca sesimi duymak istemiş ama biraz sohbet de ettik tabii."

"Bana vereceğin bir havadis var mı?"

"Sana anlatmadığı bir şey yoktur herhalde."

"Hah, hayatında neler olduğunu hiç bilmiyorum ki; annesiyim sonuçta." Mehri kızıyla gururlanmaktan çok sitem eden bir kahkaha atıyor. "Kız helikopter böceği gibi oradan oraya uçup duruyor. İşine bağlılığından erkeklere zaman ayıramıyor."

"Şu mikrobiyologla görüşmeyi kestiğini söyledi," diyor Cora. Fern'ün birlikte olduğu erkeklerin hiçbiriyle tanışmamışlar ve çoğunu isimleriyle değil meslekleri ya da hobileriyle tanıyorlar.

"Bu kez ne olmuş; orgazmdan çok organizma mı varmış?"

Fern orada olmasa da, Cora kendini suçlu hissediyor; Fern'ün cinsel yaşamından söz etmeyi bırakın, *akıllarına bile getirmemeleri* gerektiğini düşünüyor ama Mehri'nin bunu Fern'ün yüzüne de söyleyebileceğini, onun da gayet normal karşılayacağını biliyor. Mehri anneliği kızgın tavada bir şey pişirmekle bir tutmuş hep: Sonunda lezzetli bir şey çıkacağından emin, bir tutam şundan, bir tutam bundan koymuş. Cora'nın yaklaşımıysa daha çok fırında kek pişirmek gibi: Bütün malzemeleri dikkatle ölçüp tartarak keki mahvetmemek üstüne kurulu. Mehri'nin tarzına hayran.

"Fazla detaya girmedi," diyor Cora, "yalnızca *kötü elektrik* aldığını söyledi. Birkaç gün önce akşam yemeğine çıkmışlar ve adam Fern'ün yemeğini de sipariş etmeye kalkmış." Bankta yanında oturan Mehri burnundan sesler çıkararak gülüyor. "Evet, Fern'ü hiç anlamamış demektir tabii ama şimdiye kadar gayet ümit vericiydi. Fern'ün aşırı tepki veriyor olabileceğini düşündüm. Olanlar yüzünden bu gibi şeylere karşı hassaslaşmış olabilir."

"Yapma ama, hemen oraya mı döndük? Cora, sen benim en sevdiğim arkadaşımsın ve bunu senin iyiliğin için söylüyorum ama

dünyada olan her şeyden sen sorumlu değilsin. Evet, bütün hayatlar iç içe geçmiş durumda ve bazen çarpışıp birbirimizi farklı yönlere doğru savuruyoruz. Ama hayat böyle bir şey. Yalnızca sana özgü değil bu. Hepimiz kendi seçimlerimizi yapıyoruz."

"Benmerkezci olduğumu mu söylüyorsun?"

"Birazcık," diyen Mehri'nin gözlerinde gülücükler olduğunu görmek için, Cora'nın ona bakması gerekmiyor. "Ben de dominantım ve fazla yiyip içiyorum; Roland'la ikiniz buna rağmen beni seviyorsunuz. Herkesin kusurları var, *priye*," diyerek arkadaşının elini okşuyor Mehri. *Canım. Tatlım.* Mehri ona böyle şeyler söylediğinde, Cora sevildiğini hissediyor.

Komşu sokakların birinde, zamanından önce havai fişekler atılıyor ve iki kadın başlarını kaldırıp şerit şerit renklerle kaplanan gökyüzüne bakıyor.

Bir hafta sonu mutfaktaki damlatan musluğu onarmak için Cora'ya giden Bear, başını lavabonun altındaki dolaba sokmuş vaziyette, "Cian'dan benim için bir şey yapmasını istedim," diyor. Cora buna şaşıyor. Cian'la zaman zaman yazışıyorlar ama annesi öleli birkaç yıl olduğu halde Cian'ın Sílbhe'nın hayatında nasıl bir yeri olduğunu anlayabilmiş değiller. Cian'dan kendi aralarında hep "anneannenin centilmen arkadaşı" diye söz etmişler ama Sílbhe hiçbir zaman detaylara girmeden, aralarında özel bir ilişki olduğunu hissettirecek sıklıkta adını geçirmekle yetinmiş. *Şey, Cian'la birlikte operaya gidiyoruz* ya da *Yok, neyse ki Cian götürdü*, gibi şeyler söyleyerek.

Cian'ın gözleri Sílbhe'nın cenazesinde başından beri kıpkırmızıymış ve ütülü mendilini ağzına bastırarak Sílbhe onun her şeyiymiş gibi hıçkıra hıçkıra ağlamış. Cenazeyi düzenleyen şirketten, Sílbhe'nın iki takıyla birlikte gömülme isteğini önceden Cora'ya iletmişler. Cora'nın açtığı ilk kutuda annesinin alyansı varmış. Yüzüğü takmaktan ne zaman vazgeçtiğini bilemeden, parmak eklemlerinin

artrit yüzünden boğum boğum olmasından sonra vazgeçmiş olabileceğini düşünmüş. Fakat kutuda yeni görünen ince bir boyun zinciri de varmış. İkinci kutudan ancak annesinin incecik bileği için tasarlanmış olabilecek bir bilezik çıkmış. Üstünde şöyle yazıyormuş: *Her zaman kalbimdesin. Seni hep seveceğim, Cx*

"İzniniz olur mu?" diye sormuş şirketteki adam. Cora ona danışılmasının, Cian'ın özenle hazırladığı o şeylere bakmanın âdeta bir sınır ihlali olduğunu hissederek başını sallamış.

"Onunla son ne zaman konuştun?" diye soruyor Cora, Bear'ın arandığı İngiliz anahtarını bulup uzatarak.

"Daha çok yazışıyoruz. Anneannem öldükten sonra gittiğim her yerden ona e-posta yazmaya devam ettim. Dönünce de yazmayı bırakmadım işte. Adamı seviyorum. Ayrıca Paris olayından sonra falan, bayağı yardımı da oldu."

"O da yazıyor mu?"

"Herhalde. Yazıp kuyuya atacak halim yok." Bear dolabın içinde gülüyor.

Cora bir an için Bees'le Bear'ın artık yetişkin, bağımsız bireyler olduklarını ve aile içi ilişkileri onun zorlaması olmadan sürdürebildiklerini gördüğü zamanlarda gelen o tuhaf şaşkınlığı yaşıyor. Biri otuz sekiz, biri yirmi dokuz yaşındayken, buna neden şaştığını anlamıyor ama şaşıyor işte. Bir de Cian'la ilişkiyi sürdürme konusunda daha sorumlu davranmadığı için kendini suçlu hissediyor.

"Senin için ne yapmasını isteyeceksin?"

"Hım, bilmem ki, halhal gibi bir şey. Ya da bir madalyon," diyor Bear gülerek.

"Haa," diyor, aniden jetonu düşen Cora. "Yüzük tabii! Tanrı aşkına, Bear, çık şu dolaptan da anlat işte."

Contayı iyice sıkıştıran Bear kayarak dolabın içinden çıkıyor. "İşte, Lily'nin sahip olduğu her şeyin kusursuz bir formda olduğunu ancak Paris'teki evini toplarken fark ettim. Yani, cidden hepsini

özenip bezenerek almıştı sanki." Cora gülümsüyor. "Onun için yüzüğün de ergonomik açıdan cidden rahat bir şey olmasını istiyorum, anlıyor musun?" derken Bear ne kadar garip bir şey söylediğini fark edip susuyor ve Cora oğlunun bu konuda cidden gergin olduğunu anlıyor. "Tanrım, ona alacağım yeni sarımsak eziciden bahseder gibiyim, değil mi?"

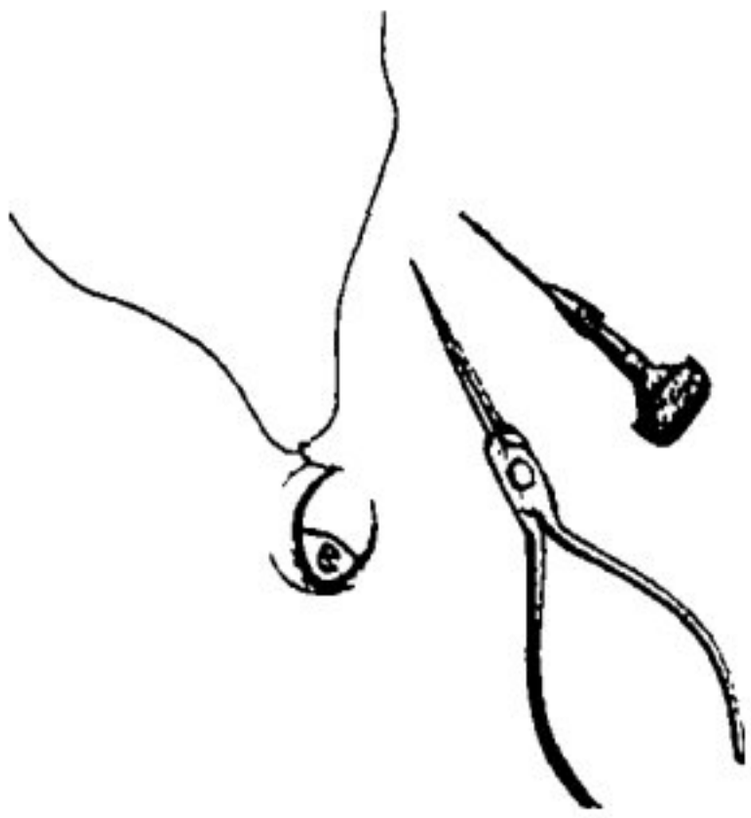
"Yok, ne demek istediğini anladım. Dokunması çok zevkli olduğu için parmağında döndürüp durmaktan hoşlanacağı bir şey istiyorsun."

"Evet," diyor Bear. "Geçen hafta telefonda Cian'a buna benzer bir şey söyledim. Anladı sanırım. Altın ve platin kullanmasını istedim."

"Hah, metalleri bu şekilde karıştırmak çok modern bir yaklaşım. Hoşuma gitti," demiş Cian, hafifçe kıkırdayarak. "Ne zamana lazım?" Bear da acelesi olmadığını söylemiş; yalnızca ilk adımı atmak istediğini. "Tamamdır, oğlum, bunu yapmaktan onur duyarım."

Cian'ın herkese söyleyebileceği bir şey olsa da, ona bu şekilde hitap etmesi Bear'ı her nedense etkilemiş hatta neredeyse sarsmış. *Oğlum.* Bear, Cian'la konuşurken, hiç sahip olmadığı bir şeyin özlemini duyuyor.

JULIAN

Fitzgibbon Caddesi'ndeki süpermarkette oradan oraya seğirten Julian, elinde önceden bulduğu kornişon turşuyla, cips ve bisküvi reyonundan dondurma dolaplarına doğru fırlıyor. Orla'nın aşermeleri nasıl kadınsal bir içgüdüden kaynaklanıyorsa, Julian'ın ona istediklerini bulma güdüsü de DNA'larına kodlanmış bir şey sanki. Yarışma programına katılmış gibi, istediği ürünleri ararken zamanın tiktak geçtiğini duyuyor. Kasaya gelince bir an durup gazete manşetlerine göz gezdiriyor: *Terör Saldırılarında 100'ün Üzerinde Ölü – Fransa'da Acil Durum İlan Edildi; Paris'te Katliam.*

Eve döndüğünde, Julian araştırma gezisinden dönen bir kâşifmiş gibi, "Geldin!" diyor Orla. Ondan markete gitmesini istediğinde, Julian'ın kendini arabaların önüne atacağından ve sırf çikolata parçacıklı naneli dondurmaya aşerdiği için geleceklerinin ellerinden alınacağından korktuğunu söylemiş bir seferinde. Açlığının bu korkuyu bastırdığını görmek Julian'ı gülümsetiyor. *Julian mı,*

zencefilli kurabiye mi? Julian mı, zencefilli kurabiye mi? Zencefilli kurabiye. Orla'da her şeyin güzel olacağına dair temel bir inanç var sanki. Fakat Julian, Paris'teki saldırılara benzer haberler duyduğunda, her şeyin bir anda ellerinden alınabileceği görüşü doğrulanmış oluyor. Kendi hayatı, böyle şeylerin gerçekten olabildiğinin kanıtı.

Kutudan kaşık kaşık dondurma yiyen Orla'nın ayakları Julian'ın kucağında, pencere koltuğunda oturuyorlar. Julian, Orla'nın tıraş edilmemiş bacaklarındaki incecik tüyleri okşayıp duruyor; Orla gözlerini devirse de, bacaklarını çekmiyor.

"Ee?" diye soruyor Orla, dondurmayı kaşıklarken. "İsimler hakkında iyice düşünebildin mi?" Orla, Julian'ın annesini onurlandırmayı teklif etmiş: Kız olursa Cora; erkek olursa Cormac. Çocuğa yalnızca anne olma şansı değil, torun sahibi olma şansı da elinden alınan annesinin adını verme fikri Julian'ın hoşuna gidiyor. Karanlığı yepyeni bir umutla dağıtma şansı olabilir bu. Ama Julian onu *anneciği* olarak hatırlıyor. Yalnızca Maia'yla ona ait, tatlı bir söz. Cora'ysa *onun* söylediklerinden biri. Bu adın belli bir şekilde söylendiğini duymanın nasıl bir his olduğunu hatırlıyor. *Cora!* diye belirtilen bir kırmızı çizgi. *Cora!* diye çalan bir alarm zili. Bunun anısı hâlâ omuzlarının kasılmasına, karnının hoplamasına neden oluyor. Bu adı yeniden annesine, gelecek nesle ait bir isim yapabilir mi acaba? Özgürleştirebilir mi? Her şeye rağmen –bunu itiraf ederken kendini hain gibi, suçu annesine yüklüyormuş gibi hissediyor ama– bebekleriyle trajik şekilde ölen biri arasında bağ kurma fikri onda direnç de yaratıyor. *Trajik şekilde. Trajedi. Trajik.* Haberleri anımsatan sözler. Bir de ailesini ama Julian bunu istemiyor.

Hiç istememiş. Anneannesi yaşananları anlatma, farkındalık yaratma fırsatlarını hiç kaçırmazken, Julian bunların üstünde durmayı ya da kimliğinin bir parçası haline getirmeyi hiç istememiş. Geçmişini Orla'ya itiraf etmek zorunda kalmaktan nefret etmiş; bir tek

düşüncesi bile yıllar önce yaşanan, bütün şehrin sel altında kaldığı o gece gardını almasına yol açmış.

İşleri yoluna koyması için onu dürten Cian olmuş. "Son zamanlarda şu kızdan söz ettiğini hiç duymadım. Adı Orla mıydı?" Julian başını sallayınca da, "Anneannenle birlikte geçiremediğim yıllar için hâlâ pişmanım, biliyor musun?" demiş Cian. Julian başını kaldırınca, Cian'ın gözlerinin yaşardığını görmüş ve haftalar boyu yakasını bırakmayan bu sözler çalışırken aklında dönüp durmuş.

İlk başta Orla'ya yazmayı, her şeyi doğru sözcüklerle anlatabileceği bir mektup vermeyi düşünmüş. Fakat annesiyle babasının hayatına ait gerçekleri kâğıda dökmek gelmemiş içinden.

Böylece, ikisinin de geç vakte kadar çalıştığı bir gece, Orla'nın şeritli testeresinin susmasını beklemiş ve açık duran kapısının camını tıklatmış. Başını kaldıran Orla onu görünce, yüzünden bir kararsızlık gelip geçmiş.

"Biraz konuşacak vaktin var mı?" diye sormuş Julian ve Orla başıyla onaylayınca içeri girip yürüyerek üstü kavisli radyatöre dayanmış. "Şu yağmurlu gece için özür dilemek istiyordum da." Orla buna gerek olmadığını söyleyip *şu işi bir an önce bitirmem lazım* dercesine yerdeki artık parçaları bir köşeye süpürmeye başlamış. "Açıklamak istediğim bir şey var. Şu süpürgeyi biraz bırakabilir misin, Orla?"

"Benim..."

Normalde böyle bir durumda geri çekilecek olan Julian, Orla'nın sözünü kesmiş. Oraya kadar gittiğine göre, bu işi halletmek istemiş. "Ben beş yaşındayken annem öldürüldü." Bunu duyan Orla durmuş. Odanın ortasında, ne diyeceğini bilemeden, öylece durmuş. "Genelde anlattığım bir şey değil bu. Genelde derken, hiç anlatmadım yani. Ama o gece, sana karşı dürüst olmadığım takdirde bir şeyi başlatamayacağımı hissettim. Buna hazır olduğumdan emin değildim. Aramızın bozulmasını istemedim. Arkadaşlığımızın."

Orla bunun üstüne kaşlarını kaldırmış. Kızgın gibi değil, *Ama pek beceremedin*, der gibi. Sessizce söylenen şeyi anlayan Julian, "Evet," demiş. Gerginlik bir an yok olmuş ve gülmüşler. "Ama artık anlatmak istiyorum. Dinlersen."

Bir tabureye oturan Orla'nın ellerini kucağına avuçları görünecek şekilde koyması Julian'ın dikkatinden kaçmamış. Onu yargılamadığını gösteren bir tavırla; ama belki de fazla anlam yüklüyormuş.

"Babam," demiş Julian. Bu söz top sakız gibi boğazında takılı kalmış. Adını söylemeye bile değmeyecek bu adamı sahiplendiğini ima eden şeyler söylemeye alışkın değilmiş. "O... işte, anneme şiddet uyguluyordu. *Ev içi* şiddet dedikleri bir durum vardı sanırım. Sonra da bir gün onu öldürüverdi."

"Aman Tanrım." Orla'nın açık duran elleri bu kez yüzünü örtüyormuş. Aralarındaki boşlukta nasıl bir tepki yaşanacağını bilemeyen Julian ayağa kalkmış. Fakat Orla sonunda başını kaldırıp ona bakarak, "Sen iyi misin?" diye sormuş. Bunu der demez tek eli bu kez ağzını örtmüş. "Tabii ki değilsin. Özür dilerim, ne salağım." Sonra da: "Ne diyeceğimi bilemiyorum. Ama korkunç bir şey bu. Zavallım benim."

Julian bu konuşmayı talaşlarla birlikte köşeye süpürmek istemiş. Eliyle özre gerek yok der gibi bir hareket yapıp hafifletilemeyecek bir şeyi hafif göstermeye çalışmış. "Ama işte, bunu sana söylemeden önce bir şey yapamazdım, anlıyor musun?"

"Hâla etkisinde olduğun için mi?" diye sormuş Orla, kararsız bir sesle.

"Hayır. Haksızlık etmiş olacaktım. Seni kandırmış gibi olmak istemedim. Yani ilişkiyi başlatıp –ya da ne olacaksa işte– sonra da, *Karşındaki adamın genlerinin yarısı cinayet işleyebilen birinden geliyor, biliyor musun*, falan gibi bir durum yaratmak istemedim."

"Ha," demiş Orla.

Julian o sözcüğün –*cinayet*– asılı kaldığı havayı kirlettiğini, zararlı hale getirdiğini hissetmiş âdeta. "Şimdi anlıyor musun? Beni neden zorladığını? O gecenin?"

Orla ayakkabısının ucuyla yerdeki tozun içinde daireler çizmiş. Tekrar ona baktığında, "Buna cidden inanıyor musun? Gen olayına?" diye sormuş.

"Yani, bende öyle bir belirti yok gibi. Bildiğin gibi, gayet sakin bir tipim falan ama..."

"Yok," demiş Orla. "Ben biliyorum." Devam etmeden önce gözlerini kaydırıp bir an pencereden dışarı bakmış. "Yani, kimbilir kaç kişiyle çıkmışımdır. Ama onlara babamın sekreteriyle ilişkisi olduğunu anlatmak aklıma bile gelmedi."

"Aynı şey değil," demiş Julian.

"Çok emin değilim. Olası partnerlerin çoğu en çok ihanet genini bilmek ister bence."

"İhanet geni ölüme sebep olmaz."

"Sen de olmazsın, Jules. Bunu yapabilecek biri bir kızı öpmek için bile önceden bütün aile geçmişini anlatmaz."

Bu sözler Julian'ı gülümsetmiş ya da en azından buruşturduğu yüzünü gevşetmiş. "Kendini aldatılmış hissetmez miydin yani? Dehşete düşmez miydin?"

"Bir tek yaşadığın şey yüzünden. Böyle bir şeyin tanıdığım ve önem verdiğim birini nasıl etkilemiş olabileceğini düşünmek beni dehşete düşürürdü."

"Yani sen..."

Orla, Julian'ın sesini kesmiş. "Demin onu diyecektim. İstemiyorsun sandım. Şu an görüştüğüm biri var."

"Öyle mi?" demiş Julian, birkaç saniye önce hissettiği rahatlamanın büzüşmeye başladığını hissederek.

Böylece tuhaf bir arkadaşlığı yürütmeye başlamışlar. Güven ve sevgi dolu ama aralarındaki elle tutulur, sözü edilmeyen çekimin sıkıntı yarattığı türden bir arkadaşlık.

Fakat o gece yaptıkları konuşma, Julian'ın geçmişinden ve kim olduğundan söz etmiş olması, bir şeyleri değiştirmiş, Julian'ın olası ilişkileri ve hayatının genişleyebileceğini gördüğü bir kapıyı açmış sanki. Orla olsa da, olmasa da.

İki yıl boyunca stüdyoların olduğu koridoru tarafsız bölge olarak kullanmışlar. Yoldaş, meslektaş, arkadaş olarak. Orla'nın ilişkisi uzun sürmemiş ama yine de işi uzattıkça uzatmışlar. Ta ki tek bir içki içmek için buluştukları o gece de uzadıkça uzayıncaya ve pub sahibi onları kapı dışarı edinceye kadar. Julian ayakkabılarının ıslak kaldırımda çıkardığı sesleri, bütün kepenkleri kapalı sokaklarda yürürken yankılanan sohbetlerini, kolunun Orla'ya sürtünüp duruşunu, ellerindeki iki paket cipsi ve Orla'yı öperken aldığı o tuzlu tadı hatırlıyor.

Orla sonradan bir gün birlikte olacaklarını başından beri bildiğini söylemiş. Julian'ın kendini bulmak için biraz daha zamana ihtiyacı olduğunu sezmiş sadece.

"Kurbağaya dönüşecek cesareti bulmaya çalışan bir iribaştım ve sen de gölün kenarında oturmuş beni öpmeyi bekliyordun, öyle mi?" Julian buna gülmüş. "Cidden mi, Orla?"

"Hah, *pantolonun artık kurumuştur herhalde* diyen adam mı söylüyor bunu?"

Orla bu konuyu ne zaman açsa, Julian kahkahalarla gülüyor. Artık kendini farklı biri gibi hissediyor. İçindeki o gelgit daha sessiz, daha durgun. Bütünüyle yok olmuş değil ama önceden vantilatörün önüne tutulmuş bir kâğıt gibiyken, şimdi o vantilatör kapanmış ve geride yalnızca hafif bir esinti kalmış gibi.

Fakat bazı yerler hâlâ girilmez alan. İngiltere mesela. Artan ilgiye rağmen tasarımları orada hâlâ satılmıyor. Zaman zaman Londra ve Bath'tan, hiç bilmediği başka şehirlerden müşterileri oluyor. Şu an tasarımlarını kız arkadaşıyla birlikte İrlanda'da tatil yaparken gören David diye Oxford'lı bir adamın istediği nişan yüzüğünün üstünde çalışıyor. Yüzüğün tasarımı hakkında uzun zaman yazışırlarken,

David'in ve sevgilisinin hayatlarını da öğrenmiş. Kız arkadaşının siyah saçlı ve beyaz tenli olduğunu, orta okullara İngilizce dersi verdiğini. Julian gibi onun da eskiden İkiz Kuleler olan binaların arasına tel gerip yürüyen Philippe Petit hakkındaki belgeseli yeni izlediğini. Adının Lily olduğunu.

Çift geçen hafta sonu İngiltere'de nadir görülen arı şahinlerinden birini görmüş; David bu kuşun İrlanda'da daha çok görülüp görülmediğini soruyor. Julian bunu Cian'a soruyor, o da yılın ileriki zamanlarında daha çok görülebileceklerini çünkü güçlü rüzgârlar yüzünden rotadan çıkabildiklerini söylüyor. Julian da David'e biraz çalıştığı yerden, Eski Çikolata Fabrikası'ndan söz etmiş; yakında baba olacağını söylemiş. İki çiftin birlikte birer içki içmekten zevk alacak kadar ortak yönü olduğunu düşünüyor ve yaptığı yüzüğün David'le Lily'nin hayatlarının bir parçası olacağını düşünmek onu mutlu ediyor. Buna rağmen tasarımlarını nakliye kutularına koyup İrlanda Denizi'nin öbür tarafına yollama fikri onu zorluyor.

Özellikle gebe kaldığını öğrendikten sonra Orla bunu defalarca gündeme getirmiş. Oradan gelecek para işlerine yarayacak. Fakat Julian kendi tasarımlarının –üstünde kendi adı yazan kutuların– hiç kin duymadığı, barışık olduğu bir yermiş gibi orada sergilenmesini istemiyor. Annesini öldüren yalnızca babası değil, aynı zamanda sonradan gittiği o ülkeymiş gibi, yıllar boyu ona şiddet uygulandığını görüp başlarını başka tarafa çeviren insanlarmış gibi bir his var içinde.

Anneannesi gibi, o da Tanrı'yı suçluyor. Çünkü Tanrı cidden varsa, o da annesini yalnız bırakmış demektir. Zamanı geldiğinde çocuğunun vaftiz edilmesini falan istemiyor. Orla bunun İrlanda'daki okulların yüzde doksanına girebilmek için gerekli, öylesine bir tören olduğunu söylüyor. Bundan başka bir anlamı olması gerekmediğini. Fakat Julian'a riyakârlık olacakmış gibi geliyor.

Orla boşalan dondurma kutusunu yere koyarken, "Sen neden hâlâ kiliseye gidiyorsun ki?" diye soruyor Julian.

"Gelenek," diyor Orla.

"Her pazar günü sızlanıp duruyorsun ama?"

"Yataktan kalkıncaya kadar. Oraya gitmenin bana bir şey katmadığını göstermez bu. Din olayı fazla umurumda değil. Ama tanıdık yüzler görmek, bir şeyin parçası olduğunu hissetmek insanın içini ısıtıyor. Bir de tütsüler. Ev gibi kokuyor. Güvende hissediyorsun işte. Sessizliğin içinde oturup dinliyor, bir yerden sonra baş edemediğin şeyleri düşünmeye başlıyorsun. Bütün kaygıları alıp götüren şey o yüksek tavanlar mı –kutsanmış bir yer olması mı– bilmiyorum ama oradan her çıkışımda, kendimi hafiflemiş hissediyorum. Haftaya başlamak için hazır oluyorum."

"Peki ya günah çıkarma işi. İnsan ne demeye günahlarını birine anlatmak ister ki?"

"Bağışlanmak için," diyor Orla, dünyada bundan daha apaçık bir gerçek olamazmış gibi. "Bunun alternatifi günahlarına yapışmak. İçinde gitgide büyüyüp yüzünü ekşimiş süte benzetmelerine izin vermek."

"Ben öyle mi görünüyorum?" diye soruyor Julian, yüzünü ekşiterek.

"Yüzünü ekşitmene gerek yok. Taze kremanın kesilmesi için gülümsemen kâfi." Orla gülerek ayak parmaklarıyla Julian'ın karnını dürtüyor.

Orla küçük yollarına bakan pencere koltuğunda oturuyor. Güneş sarı saçlarını arkadan aydınlatıyor. Eli karnında. "Karşımda Meryem Ana gibi oturuyorsun. İtiraf etmeni gerektirecek ne günahın olabilir ki?" diye soruyor Julian. Orla'nın günah denebilecek tek bir şey bile yaptığını zannetmiyor.

"Var işte."

"Neymiş o?"

"Ne bileyim. Her zaman iyi düşünmemem olabilir mesela. Geçen yıl Gráinne'nın işi Londra'da sergilendiğinde, onun adına mutlu

olacağıma, içimde korkunç bir kıskançlık oradan oraya savruldu durdu. İşlerinin iyi bile olmadığını, eleştirmenlerin bayıldığı o kocaman sarı şeyi çocukların bile yapabileceğini düşünüp duruyordum. Yalnızca iyi bir iş çıkarmaya çalışmak yerine, yaptığı işlere sonradan anlam yüklemeyi iyi becerdiğini düşünüyordum." Orla'nın yanakları şeftali gibi kızarıyor. "Yani, bundan hâlâ tam kurtulamamış olabilirim." Orla gülünce, onu başında hâle varmış gibi gösteren aurası daha da büyümüş, daha bir tatlanmış gibi geliyor Julian'a.

"Ama bence bunların hepsi doğru," diyor Julian. "Düşünmek cidden günah mı oluyor? Kutlamak için ona sarıldın ve herkese içki ısmarladın. Stüdyosuna gidip tuvallerini kesmiş değilsin ki."

"Hah, istemediğim söylenemez! Ama evet, iyi bir Katolik olmayı istemek biraz da bu demek. Düşüncelerinin marazi olduğunu fark etmek. Kefaretini ödeyip daha iyi biri olmaya çalışmak. Ama bencilce bir bakış açısından bakarsak, evet, günah denen şeyin seni yiyip bitirmesini de engelliyor."

Orla'nın din yorumu Julian'a mantıklı geliyor hep. Ama sonra rahipleri, korodaki istismar edilen çocukları, çocuklarını evlatlık vermeye zorlanan evlenmemiş kadınları düşünüyor. Karılarını dövüp bağışlanmak için günah çıkarmaya koşan erkekleri düşünüyor. Yine soğuyor.

Maia köprüden geçiyor ve anayoldan güneye, üzerine karanlık bir bulut örtülmüş olan şehre doğru dönüyor. Radyoyu kapatıp yolculuğun geri kalanını o günkü hastaları düşünerek değerlendiriyor.

Saatine bakıp bir koşu caddenin karşı tarafındaki Doyle's'a giderken iri yağmur taneleri düşmeye başlıyor. Kapının tepesindeki zil tetiklenince, Maureen ona bakarak gülümsüyor. "Keşke tezgâhın arkasında yine sen durabilsen. Bu sabah bütün dünya burada sıcak kahvaltı yemek istiyor sanki. Lizzy de hastayım deyip gelmedi. Yine. Bu kız bir gün ölümüme sebep olacak."

"Eh, neyse ki kendi kahvemi kendim alabiliyorum," diyerek mutfağa gidiyor Maia.

Maureen, "İyi, git haydi. Üniforman biraz kirlensin," diyerek Maia'yı kışkışlıyor. Maia mesai günlerinde giydiği lacivert ve beyaz şeylere hiç üniforma gözüyle bakmamış ama bir bakıma öyle sayılır.

Sonra sıcak içeceği önüne dökmemeye çalışarak tekrar karşıdan karşıya geçiyor ve kendi muayenehanesindeki ışıklarla ısıtmayı açıyor.

Günün ilk hastası, orta yaşlı bir kadın. Önce boşanma döneminde başlayan ısrarcı baş ağrıları yüzünden gelen kadın, bir yıl sonra menopoz belirtileriyle ona başvuruyor. Maia tedavi seçenekleri arasında eleme yapmak amacıyla sorular soruyor. *Sıcak içecekleri mi tercih ediyorsunuz, soğukları mı? Acılı tatları mı, ekşili olanları mı?* Tanıyı destekleyen bu ayrıntılar bazen net bir resim oluşturmakta yetersiz kalıyor ve Maia o zaman saatler boyu elindeki eski püskü Murphy'nin *Materia Medica*'sını taramak zorunda kalıyor. Fakat bazen de ufacık bir detay yapbozun köşe parçalarından biri gibi oluyor ve öteki belirtilerin hepsi onun etrafında toplanıyor. "Bu kez neyi deneyeceğimizi biliyorum sanırım," diyerek ilaç dolabına gidiyor Maia. Bir çekmeceyi açıp alfabetik sıraya göre özenle dizilmiş kutuların kapaklarındaki farklı etkileri görmek onda bir güven hissi yaratıyor.

Maia hapları bir şişeye koyup etiketi hazırlarken, kadın eski kocasını eski arkadaşlarından biriyle gördüğünü anlatıyor. "Kendinizi nasıl hissettiniz?" diye soruyor Maia.

"Bilmiyorum," diye itiraf ediyor kadın. "Bazen hiç düşünmemek daha kolay geliyor. Düşünürsem barajı patlatmış olacağım sanki."

Maia başını sallıyor. İyi bildiği bir his bu. Birkaç yıldır terapiye gidiyor ve en ağır taşları kaldırıp altlarındaki ıslak toprağa, kaçışan tespih böcekleri misali görünecek korkularıyla kaygılarına bakmakta o da zorlanmış. Erken çocukluk döneminden söz edip o korkunç

günü saklamamak adına ana hatlarıyla anlatmış. Fakat detayları kendinden bile saklıyor.

Son zamanlarda baş etmeye çalıştığı başka şeyler de var. Ondan dokuz yaş küçük olan Julian'ın bir hayat kurma konusunda onu fersah fersah geçtiği düşüncesi: Julian evlenmiş, krediyle ev almış ve ilk bebeği yolda. Herkes ona Lisdoonvarna denen küçük köyde her yıl yapılan, yüzyılı aşkın süredir çiftleri bir araya getiren çöpçatanlık festivaline gitmesini söylüyor. Üstündeki büyüyü bozup Bay Doğru'yla tanışmak için Willie Daly'nin şans getiren kitabına dokunması gerektiğini söyleyerek takılıyor. Maia da kafa bir kız olabilmek adına gülümseyip onlarla birlikte gülüyor. Fakat içinde bir İngilizlik de var: Bundan onlara ne ve neden her daim *eğlenceli biri* olmak zorunda?

Yalnızca bu da değil; doğru erkeği bulamadığı için, Julian'ın ona tur bindirmesinden başka şeyler de var. Bir akşam Sílbhe ve Cian'la birlikte televizyon izlerken, hemcins evliliğinin yasallaştırılmasıyla ilgili referandumu konu alan bir haber başlıyor. "Herkesin istediği gibi yaşaması gerekmez mi?" diyor Cian.

"Bu kadar uzun sürmesinin tek nedeni Kilise zaten," diyor Sílbhe.

Görüşlerini dile getirmelerinin onu rahatlatması Maia'yı şaşırtıyor.

Televizyonda halktan alınan görüşlerin bir montajı gösteriliyor: Otobüs durağında, süpermarket reyonunda. İnsanların çoğu yasayı desteklerken, kasketli yaşlıca bir adam ciddi ciddi, "Hayır, bence doğru olmaz," diyor.

Plajda iki kadınla röportaj yapılmış. Biri sarışın, biri siyah saçlı. Başlarında örgü şapkalar var. Biri kulaklarına küpe takmış, ötekinin burnunda minik bir taş. Birbirlerine dokunmasalar da, birlikte oldukları belli. Işıldıyorlar. Resmen ışık saçıyorlar. Sunucunun sorusu rüzgârdan duyulmuyor ama verdikleri cevap gayet net. Birbirlerini sevdiklerini, tek istediklerinin bütün hetero çiftler gibi hayatlarını birlikte geçirme hakkını elde etmek olduğunu söylüyorlar.

Maia haberin devamını izlerken, Sílbhe ve Cian'la birlikte izlediği filmlerin seks sahnelerinde duyduğu rahatsızlığı hissediyor. Hareketsiz kalması, varlığını onlara hatırlatarak ekrandaki şeyin farkında olduğuna dair bir belirti göstermemesi gerekiyor sanki. O an üst üste attığı bacaklarını çözmek, yüzüne düşen bir parça saçı geri itmek, nefes almak için can attığı halde. Referandumdan kişisel bir kazanım elde edebileceğini fark ederek kızarıyor; nedensiz yere; Sílbhe'yla Cian'ın görüşü ortada zaten. Gey olup olmaması umurlarında değil.

Yani terapiste gitmesinin nedeni aile baskısı, suçluluk duygusu ya da Kilise değil. Baş edilmesi daha zor bir şey: Kendini yargılıyor oluşu.

"Annemin başına gelen şey yüzünden olduğunu düşünmüştüm hep. Biriyle birlikte olamayışımın. Sonra televizyonda referandumla ilgili röportaj yaptıkları o çifti gördüm. İki kadın. O zaman istediğim şeyin bu olabileceğini anladım. Benim için doğru olan buydu sanki, anlatabiliyor muyum? Ama utanç da duydum."

"Gey olabileceğin için mi?"

"Sahtekâr olabileceğim için. İlk gördüğü trene atlayan bir sahtekâr."

"Biraz açar mısın?"

Maia bu konuya girecek zaman olup olmadığını anlamak için saatine bakıyor. "Herkes eşcinselliğin tercih olmadığını söylüyor. Doğuştan gelen bir şey olduğunu. Ama ben otuz yedi yaşındayım. Ve bunu yeni yeni düşünmeye başlıyorum."

Bu konuyu birkaç seans boyunca tekrar tekrar konuşuyorlar. Maia terapistiyle kendisini anneannesinin kırkyama grubundaki, ellerinde büyüteçlerle yorganın etrafına dizilip baktıkları dikişleri bütün açılardan inceleyen kadınlara benzetiyor. *Evet, bu şey yorgana benziyor. Yorgan hissi veriyor. İçinde bir dolgu katmanı olduğu kesin. Ama cidden yorgan mı?*

"Bir kadınla ilişki yaşamayı istememin nedeni bir erkekle ilişki yaşamaktan korkmamsa ya? *Onun* gibi biri çıkarsa diye."

"Bir şey fark eder mi?"

"Evet. O zaman hayatımla ilgili kararlarım korkudan kaynaklanıyor, yüzleşmekten kaçıyor olurdum."

Terapist biraz susuyor. "Kendimi senin yerine koymaya çalışıyorum..." Maia terapistin gelip üstüne oturduğunu ve vücutlarının birleştiğini hayal ediyor. Salonda annesiyle birlikte yürümeleri geliyor aklına. Annesinin ayaklarının üstüne basmış, bacaklarını birlikte hareket ettirerek. "Ya bunların ikisi de geçerliyse?" diyor terapist. "Hem gey olup *hem de* bir erkekle ilişki yaşamaktan korkuyor olabilirsin ve bu gayet anlaşılır bir şey olur."

Maia hatırladığı anıyı zihninden uzaklaştırarak soruyu düşünüyor. "O zaman geyliğim hem doğal *hem de* uydurma mı olmuş oluyor?" Durumu bu şekilde ifade etmesi ikisini de güldürüyor. "Ama kendime neden şimdi diye sorup duruyorum."

"Cevabı bulabildin mi?"

"Babamın evindeyken öyle bir hakkım olamazdı tabii. Ama o kadar uzun zamandır anneannemle birlikteyim ki."

"Küçük yaşlarda kendimize bile itiraf edemediğimiz şeyler, koşullar değiştiğinde ya da on sekizimizi doldurduğumuzda birdenbire kabul edilebilir mi oluyor sence?"

Birileriyle nasıl tanışabileceğini düşünmek, arkadaş bulma sitelerine bakmak ya da ailesine söylemek, Maia'nın aklına bile gelmiyor. Onun yerine gey olabileceği fikrini avcunda düz bir taşı çevirir gibi aklında döndürüp duruyor ve arada bir televizyondaki çifti düşünüyor. 16 Kasım 2015'te eşcinsellerin evlenme hakkı yasal olarak tanındığındaysa, uzak gelecekteki bir hayali güvence altına alınmış gibi, göğsünde umut yüklü bir baloncuk beliriyor.

Henüz ikisi de eve gelmemiş. Oğlu işten sonra Maia'yla buluşacak; kocası... nerede kaldı ki? Eve geç geleceği zamanlarda Cora'ya haber vermiyor. Bu akşam da her zamanki gibi akşam yemeğini yapıyor ve fırında yaptığı peynirli ıspanağın üstü katılaşırken, saat altı buçuktan yediye kadar öylece bekliyor. Anahtarını kilide sokmasını, nasıl bir ruh halinde olacağını görmeyi bekliyor. Aklı bu kez ölmüş olabileceği fikrinin etrafında dolaşıp duruyor. İşten eve gidip gelirken karşıdan karşıya geçeceği bir yerde motosikletlinin biri çarpmış olabilir ve belki de şu an hastanede kalbini şokla yeniden çalıştırmaya çabalıyorlardır. Sonra döndüğünde neler düşündüğünü anlayacakmış gibi, bu fikri aklından uzaklaştırıyor.

Saat sekizde elini bile sürmediği yemeği folyoyla kaplayıp buzdolabına koyuyor. Kendine tereyağlı ekmek yapıp gerektiğinde çöp kutusuna atmaya hazır vaziyette ayakta yiyor.

Kocası gelecek yıl emekli olacak. Cora o zaman hayatının nasıl olacağını hayal etmeye çalışırken, kocası doktorluğu bıraktıktan sonra bazı şeylerin değişebileceğini düşünüyor. Son seferinde eve dönmeyi kabul ederken koşulların değişeceğine inanmış ama sonradan umduğu gibi olmayacağını anlamış. Kocası ilk başlarda ona karşı gayet iyi ve kibar davranıp yemeklerine iltifatlar yağdırarak işinden ve kitaplardan, siyasetten söz etmiş, Cora'yı yemeğe çıkarmış. Eve elinde kaşmir kazaklarla, Cora için aldığı takılarla gelmiş. Hatta bir kez daha evlilik yemini etmeyi önermiş. Sabahları erkenden uyanıp –"Hayır, sen kalkma, sorun değil"– Cora'nın çayıyla kızarmış ekmeğini yatağa getirmiş. Cora tüm bunlara kanmış. Kendini bulutların üstünde süzülür gibi hissetmiş.

Aynı zamanda yorgun hissediyormuş. Gordon bunun duygusal çalkantıdan, yaşadığı son krizin ardından eve dönmenin verdiği rahatlıktan olabileceğini söylüyormuş. Cora'nın ondan ayrılma çabasından bu şekilde, geçici delilik dönemleri gibi söz ediyormuş. Fakat Cora'yı alnından öpüyor, akşam yemeklerini o hazırlıyor, Cora her gece kolunu ona saran kocasının göğsüne başını yaslıyor, ondan günün havadislerini dinleyerek uykuya dalıyormuş: Başbakanın istifası; öncekinin tekrar göreve gelişi. *Ben varken televizyonla radyoya gerek var mı?* diye şaka yapıyormuş kocası. Gordon'ın bakıcı, Cora'nın bakım gören olduğu bu rutine kapılıp gitmişler. Hayal meyal geçen haftalar ve aylar. Cora'nın geçmişteki kızgınlıklarını sorgulayıp kocasının yaptıklarını yanlış yorumlamış olabileceğini düşündüğü baş döndürücü bir dönem; bütün gün klinikte çalıştıktan sonra haftada bir yiyecek alışverişi yapmasının nasıl bir fedakârlık olduğunu görememiş mi cidden? Ona yaptığı ufak tefek sürprizleri, Cora'nın çok sevdiği kuşkonmazdan nefret ettiği halde ara sıra eve bir demet getirmesini takdir etmekten ne zaman vazgeçmiş ki?

"İlkbaharı seviyorum," demiş Cora bir sabah, perdeyi açıp komşunun bahçesindeki nergislere hayran kalarak.

"Daha şubat ama," diye cevap vermiş kocası. Cora aylardan nisan olduğuna eminmiş.

Kocasının haklı olabileceğini düşünüyormuş; yorgunluğu yalnızca eve dönmenin verdiği rahatlıktanmış, ilişkilerinin yıllar sonra bu şekilde değişmesindenmiş belki. Fakat yorgunluk haftalarca sürmüş ve zihnindeki sis, düşüncelerindeki karmaşa gitgide artmış. "Merak etme," demiş kocası, onu kucaklayarak. "Postviral bitkinlik gibi bir şey de olabilir. Ben bir görüşme ayarlarım."

"Ne görüşmesi?" demiş Cora.

"Bilişsel açıdan her şeyin yolunda olup olmadığına bakacaklar. Mühim bir şey değil: Hastam da olsan aynını yapardım. Altmış üstü için rutin bir işlem sayılır. Hatta bir ara kendime de yaptırsam iyi olacak." Hiç görmediği bu dürüstlük ve samimiyet Cora'yı etkilemiş. Gordon'ın kendinde bir sorun olabileceğini kabul etmesi görüldük şey değilmiş.

Görüşmeye gidecekleri gün, Cora kendini daha enerjik hissedip gitmeye gerek kalmadığını düşünmüş. "Adrenalinden olabilir," demiş kocası. Buna rağmen ondan geriye sayması istendiğinde sayılarda takılmış, şimdiki başbakanın adını, hangi ayda olunduğunu söylediğinde, değerlendirmeyi yapan kişi Gordon'a kaçamak bir bakış atmış. "Ama ben..." der demez kocası elini Cora'nınkinin üstüne koymuş. "Sorun yok, gayet iyi gidiyorsun," dediğinde, Cora bir terslik olduğunu anlamış ama kocasının ona bakacağını bilmek de tuhaf bir teselli vermiş.

Gordon'ın ev işlerine yardım etmesine alışmış. Sevildiği hissine alışmış. Bu durum ona ilişkilerinin ilk günlerini hatırlatıyor ve bunca zamandır ondan ayrılmamakla doğru yaptığını düşündürüyormuş. Derken, birdenbire her şey eskiye dönüvermiş. Cora bir akşam akan suyun altına bulaşık deterjanı püskürtürken, "Yıkamak mı istiyorsun, durulamak mı?" diye sorunca, kocasının göğüs geçirdiğini duymuş.

"Artık daha iyi görünüyorsun. Yemek ve temizlik işlerine geri dönebilirsin bence."

"Ha, olur, tabii," demiş Cora, kesik kesik. Böylece eski yerlerine dönmüşler; Cora mutfakta bulaşıkları yıkarken, kocası salonda akşam haberlerini izlemiş.

Cora onu kopartan şeyin ne olduğunu hatırlayamıyor. Yalnızca nasıl bittiğini hatırlıyor. Kaburgalarında morluklarla eşyalarını toplayıp yine gitmiş; bu kez geri dönmemiş. Ardından Gordon elindeki belgeyi göstermiş. *Kalıcı Vesayet.* Cora'nın sağlığı ve refahı, mali varlığı ve mülkü üstünde yasal kontrol hakkına sahip olduğunun kanıtı.

"Ah, Cora, ah. Son seferinden sonra gitmene izin vereceğimi mi sandın cidden?" Gordon onu avutur gibi, parmağıyla yanağına dokunmuş. Sonra kanepeye dönmüş. "İşimi zorlaştırırsın sanmıştım... Ama hayır, sevilmeye öyle muhtaçsın ki." Yanındaki mindere pat pat vurarak Cora'yı kanepeye çağırmış. "John Major'ı dolaptan çıkarıp yeniden ülkenin başına geçirdiklerine cidden inandın mı ya?" diyerek Cora'nın aptallığına karşı başını iki yana sallamış.

Cora bu aşamada hâlâ Maia'ya ulaşmanın bir yolunu bulmayı planlıyormuş. Hatta polise. Tek yapması gereken, sabah işe gitmesini beklemekmiş. Fakat sabah uyandığında, Gordon klinikte yerine başkasının bakacağını ve birlikte bir macera yaşayacaklarını söylemiş. Cora onunla oynadığının farkındaymış ama bir yaşlı bakımevinin otoparkında durduklarında yine de bayağı şaşırmış. Sonra, kocası danışmaya bakımevini gezmek için randevuları olduğunu, bir akrabalarını yatırmayı düşündükleri için demans katını görmek istediklerini söyleyince, anlamış.

Demans bölümü üçüncü kattaymış; *Gezmeyi fazla sevenler için ekstra korumalı*, demiş oranın müdürü Erica, ikisini uzaktan kumandalı anahtarla açtığı üst üste kapanan güvenli kapılardan geçirirken. Erica profesyonelce davranan bir kadınmış ama Gordon'ın

sorularını cevaplarken orada kalan herkese de isimleriyle hitap ederek sıcak bir selam vermeyi ihmal etmemiş. *Evet, burada kalanlara reçeteli ilaçlarını vermeyi sürdürmek de bizim işimiz; Hayır, şimdiye kadar binanın sınırları dışına kaçan biri olmadı; Evet, paranoyayla baş etmeye alışkınız; personeli ve akrabalarını suçlamak demans hastalarında sık görülen bir durum.* Ortak salondaki vinleks bir koltukta oturan, plastik önlük takmış bir hanım, Erica'yı duymuş gibi viyaklamaya başlamış: "*Hayır, hayır, hayır! Ne istediğinizi biliyorum! Bana zarar vermeyin!*" Gözlerinde taranmamış saçları kadar vahşi bakışlar varmış.

"Bu Elsie!" demiş müdür, kadının ismi durumu açıklıyormuş gibi.

Eve gidene kadar sesleri çıkmamış. Gordon ancak bahçe yolunda durup motoru susturduktan sonra konuşmuş. "Ah, eve gelmek ne güzel, değil mi?" Soğumaya başlayan motordan çıtırtılar gelmiş. Başka şey söylemesine gerek yokmuş. Cora durumu anlamış. Omurgası çöküyor, omurlar arasındaki boşluklar yok oluyormuş sanki. Arabanın koltuğuna gömülecek ve bir daha hiç kalkamayacak gibi hissetmiş kendini.

Oğullarının yine evde, onlarla birlikte yaşaması bir şeyleri yine de değiştirmiş. Cora her şeyin eskiye dönmesini –ikisine karşı tek başına olmayı– bekleyip dursa da, genç adamda bir farklılık var. Yakıcı güneşin altındaki beyaz ten, fazla parlak ışığa karşı kırpışan gözler misali bir acemilik olduğunu seziyor Cora oğlunda. Onu kendine çekip kucaklamak istiyor ama hiç öyle bir ilişkileri olmadığı için nereden başlayacağını bilmiyor.

Rob tavşan derisi tutkalının plastik kutusunu açar açmaz kokusu Gordon'ı çarpıyor. Taze olduğunda fena kokmayan bir şey ama taze değilse, insana bir şeyin ölüsünden elde edildiğini hatırlatıyor. Rob irkilerek kapağı geri kapıyor. "Tatile gitmemin bedeli. Bana nasıl olduğunu anlatırken biraz daha yapsan olur mu?"

"Oranı ne olsun, sekize bir mi?" diye soruyor, Rob'un tuvaline hangi yoğunlukta tutkal sürmeyi sevdiğini bilen Gordon.

Rob başını sallarken, Gordon dolabı açıyor. Bu basit işleri yapabildiği için şükrediyor; ailesinin evinden kaçmak istediği zamanlarda Rob'un stüdyosunda anlamlı bir iş yapabilmek ona iyi geliyor; böylece ilişkileri destekçi/desteklenen ilişkisinden daha çift taraflı bir şeye dönüşür gibi oluyor. "Ee, geçen hafta nasıl geçti?" diye soruyor Rob, köşedeki boya lekeleriyle kaplı elektrikli radyatörü açarken.

"İyi gibi," diyor Gordon.

"Öyle mi? Pek iyi geçmemiş gibi söyledin. İçtin mi?" Çalışmak için bir pet shop'un üstündeki stüdyosunu hazırlama işini bırakan Rob, üstü boyalar ve bağlayıcılarla kaplı büfeye yaslanıp ona bakmaya başlıyor. Hep yaptığı bir şey bu, Rob'un. Öylesine takılıyorlarmış gibi davranırken, Gordon'a bir anda tüm dikkatinin onda olduğunu hissettirebilen biri. Babasının yaptığı gibi değil, daha çok tuttuğu futbol takımının penaltısını izleyen biri gibi: Filenin sarsıldığını görebilmek için gözünü kırpmaktan bile kaçınarak. Ona arka çıkan birinin olması güzel ama nedense onu geren bir şey.

Gordon, "Yok, yok, öyle bir şey değil," deyince, Rob'un rahatladığı yüzünden belli oluyor. "Ama işte, ne bileyim, geçmişe bakıp hayat boyu kaç kişiye götlük ettiğini görme olayı."

Rob hafifçe gülüyor. "Evet, iyi bilirim."

Rob on yıldan fazla zamandır alkole el sürmemiş ama vücudu pişmanlıklarını dövme gibi üstünde taşımaya karar vermişçesine, gözleri sürekli kızarık.

Gordon kendi çöküşünü hatırlayarak irkiliyor. Şatafatlı ve sinematik bir çöküş ama havalı değil, klişe hissi veren bir şey. İşteyken kendini kaybedişi; bir pazartesi sabahı hafta sonu içtikleri yüzünden hâlâ sarhoş vaziyette sendeleyerek ofise girişi. Eskiden çocuklardan biriyken –ona *Gordy!* denirken– bir pusun ardından

artık dışlandığını hissedişi. Doruk noktası M25 otobanındaki 8. Kavşak'ta yaşanmış ve Porsche'siyle takla attığı için hurdaya dönen arabadan metali hidrolik makaslarla keserek çıkarabilmişler onu. Birinin onunla konuştuğunu, yüksek seslere karşı uyardığını, düzeleceğini söylediğini, o an hak etmediği bu iyilik karşısında ölmek istediğini hatırlıyor.

Fakat her şeyini kaybetmenin getirdiği rahatlık onu şaşırtmış. Başından beri biri olmayı hedeflemişken, şimdi bir hiç ama her nasılsa kendini ilerleme kaydetmiş gibi hissediyor.

"Lily denen şu kızı düşündüm," diyor Gordon, Rob'a, bir ölçek kristalize edilmiş tavşan derisi granülünü karışıma katarken. "Ben, yani ikimiz de on dört yaşındaydık. Matematik derslerinde onun yanında otururdum. O kız okulda bana iyi davranan birkaç kişiden biriydi; bunu şimdi görebiliyorum. Nedensiz yere. İçinden öyle geldiği için. Ama ben..."

Rob'a kızı ağaca yapıştırdığı, sonra da kıza düşman olup öteki çocukları ona karşı doldurduğu partiye gittikleri geceyi anlatıyor. "Bundan nasıl etkileneceğini bilemedim. Sonuçlarını hesap edemedim. Ama sonrasında her şey değişti. Çocuklar –bizden küçük olanlar bile– koridorda yanından geçerken parmaklarını koklayıp koklayıp, ne bileyim, öğürür gibi sesler çıkarmaya falan başladılar."

Gordon bir şişe deiyonize su açarken, tepkisini ölçmek için Rob'a bakıyor. Rob tek elini çenesine yaymış, başparmağıyla iki günlük sakalını okşuyor. Fakat onu yargılamaktan çok düşünür gibi bir hali olduğu için, Gordon tüm bunları bir kutuya tıkabilmeyi istediği halde anlatmaya devam ediyor.

"Kızlar da ondan uzaklaşır gibi oldu. Derslerde kekelemeye başlamıştı. O zaman neler olduğunu anlamamıştım ama işte, şimdi panik atak krizleri de yaşadığını zannediyorum. O yıldan sonra bir daha hiç okula gelmedi. Taşındıklarını falan sandım ama sonra kızlardan biri –herhalde annesi Lily'nin annesini tanıyordu ki– kafayı

üşüttüğünü öğrendi. Öylece oturup herkesle birlikte güldüğümü, bizim oradaki tımarhaneyle ilgili şakalar yaptığımı hatırlıyorum –adı Maudine'di, kapandı galiba– ama şoke olmuştum."

"İkisinin bağlantılı olduğunu mu düşünüyorsun? Olan şeyle kızın depresyonunun yani."

"Olabilir. Ondan önce normal bir kızdı. Yani, normal değil de. Özel. Zeki. Edebiyatta falan gayet iyiydi. Bir de dediğim gibi, cidden iyi biriydi."

Gordon söylediği çoğu şeyi yanlış ifade ettiğinin farkında. *Kafayı üşütmüş. Tımarhane.* Keşke doğru sözcükleri seçme konusunda daha iyi olsaydı. Sözcük seçimlerinin cuk oturduğu zamanlar da olmuş; babasının gözüne girebilmek için annesini gammazladığı; işyerindeki *çocuklardan biri* olduğu. Hatta söylemesi beklenen şeylermiş bunlar. Ama artık kendine yakıştırmıyor, bunların hiçbirini kendine yakıştıramıyor ya da artık öyle biri olmak istemiyor denebilir.

Gordon birkaç hafta önce bir toplantıya erken gitmiş ve yakındaki parklardan birinde, likenle kaplı bir *Davut* heykelinin yanında oturmuş: Burnu kopuk, tek kolu eksik. O günden beri paramparça bir heykel imgesi aklında takılı kalmış; yalnızca tek kolu eksik değil, resmen moloz yığınına dönmüş bir heykel; dudakları ve parmakları koparılmış; ne olduğu anlaşılmayan uzuvlardan oluşan bir karmaşa. Orada –grupta, Rob'la birlikte, hayatının her alanında– yaptığı şeyin o kırık dökük, biçimsiz şeylerden yeni bir şey yaratmaya çalışmak olduğu hissi, Gordon'ın yakasını bırakmamış. Çatlakların görünmesini hiçbir şekilde engelleyemeyeceğini artık anlamış.

Gordon dikkatini tekrar Rob'a veriyor. "Neyse, geçen gece internette onu aradım. Evet, biliyorum," diyor, Rob'ın, *Hiç iyi bir fikir değil*, dercesine yüzünü buruşturduğunu görünce. "Evlenmiş. İki çocuğu var. Avukatlık yapıyor. İlk başta, sonuçta her şey iyi olduğu için onun adına sevindim. Ama sonra şirketinin internet sitesine

baktım." Yaptığı şeyi, her şeyi anladığı o ânı hatırlayarak şöyle bir irkiliyor. Lily şu... şu insan haklarını savunan avukatlardan biri olmuş; kadınlar ve kız çocukları için adalet konusunda uzmanlaşmış. Tecavüz, saldırı. O an... o an dedim ki: *Buna ben sebep oldum. Yaptığım şey tüm hayatını değiştirdi. Hâlâ etkisinde.*" İçini çekiyor. "Onu motive eden, işinde iyi olmasını sağlayan şey buydu, büyük ihtimalle. Yani, kendime mal ediyor değilim; bilakis. O benim," deyip Rob'un baş salladığını gördüğü halde bir es vererek bu kez doğru sözcüğü bulmaya çalışıyor Gordon, "karanlığımı alıp iyi bir şeye dönüştürmüş. Bana rağmen kazanmış."

Rob'un ne zamandır sustuğunu fark eden Gordon, bir sınırı aşmış olabileceğinden korkuyor birden; sponsoruna karşı bu kadar açık olması gerektiğinden emin değil. "Pardon, fazla mı geldi?"

Rob başını iki yana sallarken gözleri her zamankinden daha da kızarık görünüyor. "Senin için üzüldüm, o kadar. Onun için de. Ama haklısın, olumsuzu olumluya çevirmiş." Bir süre sessizce duruyorlar ve sonunda Rob, "Ama içmedin, öyle mi?" diyor.

"Hayır ama kendimi bok gibi hissettim."

"Güzel," diyor Rob, anlayışlı bir memnuniyetle.

"Ben de gelemez miyim?" diye soruyor Kate, sigarasını şifoniyerin üstündeki kül tablasına silkerek. Maia çantasında bir şey arar gibi yapıyor. "Maia?" diye tekrar soran Kate doğrulup yatakta oturuyor.

"Bunları daha önce de konuştuk," diyor Maia. Kate'in izin günü bile değil; sırf Dr. Shah'la mesai günlerini değiştirdikleri için şimdi bununla uğraşacak.

"O kazadan önceydi. Sen kardeşinin cidden hoşlanabileceğin birine dönüştüğünü söylemeden önce."

"Daha çok erken." Maia kaza sonrası Gordon'ı psikiyatri bölümünde görüşünü düşünüyor. Başından beri fiziğiyle ön plana çıkan bir erkek olmuş. Sağlam, yapılı. Faka Maia o odaya ilk girdiğinde,

Gordon oturduğu hasta yatağında tüm dikkatini fazla pişmiş bir havuç parçasına çatalını batırmaya vermişken, öyle sıska görünüyormuş ki. Çok kırılgan bir hali varmış. Birbirlerine dokunmamışlar hiç –o gün– ama Maia elini Gordon'ın bileğine koyup yatakta onun yanına oturmuş. İkisi de konuşmamış ama bir süre sonra Gordon'ın tabağına dev gözyaşları düşmeye başlamış. Maia kardeşinin kolundaki doğum izine dokunup parmak ucunu kenarlarından geçirmiş. "Kalbe benziyor," demiş. "Hiç fark etmemiştim." Gordon bunun üstüne sert bir hareketle değil, bir tek iç tarafını gösterecek şekilde kolunu çekmiş. "Deforme bir kalp," demiş hırıltılı bir sesle. "Kötü biri olacağım doğmadan belliymiş demek." Hıçkıra hıçkıra öyle bir ağlamaya başlamış ki koğuş hemşiresi bile bakmış. Kadın onlara bakarken, Maia uzanıp onu teselli etmeye, omzunu acısıyla ıslatmasına izin vermeye mecbur hissetmiş kendini.

"Kimin için erken? Onun için mi, senin için mi?" diyor Kate. "Çünkü bütün yaşadıklarından sonra senin gey olup olmamanı çok da umursayacağını sanmıyorum."

"Sorun o değil zaten. Babama söyleme ihtimali."

"Hiç anlamıyorum. Otuz sekiz yaşındasın, Maia."

"Otuz yedi."

"Ne? Konuyu saptırma. Arkadaşın olurum; ev arkadaşım dersin. Söylemesen de olur."

"Yapma şunu."

"Neyi?"

"Bunu," diyor Maia, aynadan kendine bakıp Kate'in kullandığı fırçadan geçmiş olması gereken uzun ve kızıl saç tellerinden birini saçlarının arasından çekerek. "Kafalamaya çalışıyorsun. Sen böyle biri değilsin."

"Evet, değilim. Cidden değilim. Bir tek sana karşı öyleyim çünkü bana başka seçenek bırakmıyorsun. Biri birine söyler ve söylediği kişi babanı tanıyor olabilir ve de gidip ona ötebilir diye işteki

herkese ilişkimiz yokmuş gibi davranarak yedi yılım geçti; tam yedi yıl. *Hey, Dr. A, duydum ki kızınız geymiş!* Millet 2015 yılında hâlâ böyle şeylerle uğraşıyor sanki."

"Ve yedi yıl boyunca hep bunu tartıştık."

Sigarasından bir nefes çeken Kate tekrar konuştuğunda, sesi daha sakin. "Senden tek istediğim, kardeşinle tanışmama izin vermen. Çünkü seni seviyorum. Kusursuz insanlar olmasalar da, aileni tanımak istiyorum." Maia'nın çenesinin kasıldığını görüp ekliyor: "Babanı değil tabii. Gordon'ı. Güvenli bir şekilde yapabildiğimiz takdirde anneni de."

Maia yatağın kenarına oturarak elbisesinin kumaşını katlayıp katlayıp açmaya başlıyor. Kate yanında topuklarının üstüne oturup Maia'nın saçlarını öbür tarafa atarak burnunu sıcacık boynuna sürtüyor.

"Hazırlanman ne kadar sürer?" diyor Maia usulca, dışarıda yağan yağmur camları döver, ara sokaktaki yeni boşaltılmış bir çöp bidonundan patır patır sesler çıkarken.

"Fazla sürmez."

"İyi, o zaman," diyor Maia; tam olarak neyi kabul ettiğini bilmese de, Kate'in daha fazlasını hak ettiğinden emin.

Kate saçlarını topuz yapmaya başlayarak banyoya dalar ve tak tuk sesler eşliğinde giyinirken, Maia mantosuyla oturup onu bekliyor. Tartışmaları onu fiziksel olarak yorduğu halde metro durağına yürürken yanında Kate de olacağı için memnun. Sonrasında –kardeşiyle, akşam yemeğinde– bakalım neler olur.

Ablası kadını yalnızca Kate diye tanıştırıyor. Gordon nedenini bilemiyor ama ikisi köşede durmuş akşam yemeğinden önceki bir saat boyunca ne yapacaklarına karar vermeye çalışır, Maia şemsiyesinin ters dönmesini engellemeye çalışırken, büyük ihtimalle birlikte olduklarını anlıyor. Maia hayatında bir erkek olduğundan hiç söz etmemiş ama bir kadından da söz etmiş değil. Aralarında dokuz yaş

olduğu için, Maia ona hayatıyla ilgili fazla bir şey anlatmamış hiç. Bu durum ancak son birkaç aydır değişmeye başlamış. Artık ablasının hastaneli dizileri izleyip hastalara dizideki doktorlardan önce teşhis koymayı sevdiğini biliyor; hiçbir zaman parasız kalmadığını ama kütüphaneye olan 20 sterlinlik borcunu utancından ödeyemediğini biliyor; işe her gün bisikletle gittiğini ama ayak bilekleri küçük yaşta gittiği bale yüzünden zayıfladığı için koşamadığını biliyor; Poppy diye bir kedisi olduğunu da.

Maia yeni tanıştırdığı iki kişinin birbiri hakkında ne düşündüğünü bilemeyen birinin o bildik tedirginliğiyle bir ona, bir Kate'e bakıyor. Çift olduklarını varsayıp yanılıyorsa bunu onlardan duymanın en iyisi olacağına karar veren Gordon, St. Martin's Caddesi'nden sığınmaya karar verdikleri galeriye doğru yürürlerken Kate'e, "Ne zamandır birliktesiniz?" diye soruyor.

Kate, "Yedi yıl oldu sanırım. Değil mi, Maia?" deyince yüzü kızaran Maia başıyla onaylıyor.

Gordon irkiliyor. "Yedi yıl. Özür dilerim, hiç sormadım galiba."

"Hah, mühim değil; benim kardeşim de Maia'yla tanışmadı. Yani yüz yüze tanışmadılar," diyor Kate. "Avustralya'da yaşıyor da."

Kate'in her şeyi normalmiş gibi gösterme çabası Gordon'ı memnun ediyor. Fakat o gün ikinci kez, eski haliyle yüzleşmiş gibi oluyor. Önce Lily sayesinde okuldaki haliyle, şimdi de birkaç ay önceki, kazadan önceki Gordon'la. Kendi ablasının bile güvenemeyeceği bir adamla.

Gordon seslerinin hatta ayak seslerinin bile yankılandığı galerinin sığınmak için en iyi yer olduğundan pek emin değil. Rob'la sık sık sanattan söz ettikleri halde Kate bir resimdeki ışıkla ya da yüz ifadesiyle ilgili yorum yaptığında söyleyecek ilginç bir şey bulamadan, yalnızca bir şeyler mırıldanarak onu onaylıyor. Maia her zamankinden daha sessiz fakat ikisinin arasında birkaç kez hafif bir yakınlaşma olduğunu yakalayıp –bir bakışma, bir resmin karşısında

dururken neredeyse omuz omuza vermeleri– hüzünleniyor. Tam ablasıyla yakınlaştıklarını hissetmeye başlamışken, yine dışarıda kalmış gibi hissediyor kendini. Kıskanmaya hakkı olmadığını bilerek, kendini toparlıyor. Çaba göstermeye karar verip, "Şunu sevdim," diyerek bir Cézanne'ı gösteriyor.

Bu kadar basit bir şey söylemesine takılmamış gibi görünen Kate de, "Ha, ben de. En sevdiklerimden biri," diyor.

"Evet, bir enerjisi var," diyor Gordon ve bu kez Maia dönüp ona bakıyor. Bir an göz göze geliyorlar ve Gordon bu bakışta teşekküre ya da onaylamaya benzeyen belirsiz bir şey olduğunu seziyor. Ablası o gün buluştukları andan itibaren ilk kez gevşer gibi oluyor sanki.

Korkunç bir resmin, Madrid'deki bir galeriden ödünç alınmış bir tablonun karşısında duruyorlar. Resimde kanlı, başsız vücudunu ellerinde tuttuğu daha küçük bir figürü yiyen, gözlerinde vahşi bakışlar olan, çılgına dönmüş çıplak bir adam var. Maia başıyla tabloyu işaret edip usulca, "Babamı hatırlatıyor mu sana?" diyor.

Gordon bu sanat eserini inceliyor –gözleri hiçbir detayı kaçırmadan tablonun üzerinde dolaşıyor– ve altındaki etiketi okuyor. *Oğlunu Yiyen Satürn, Francisco Goya, 1820-23.* Yüreği ağzına geliyor. Resim kendi içindeki, varlığından habersiz olduğu hassas bir yeri zımparalar gibi olunca, daha fazla bakmaya tahammül edemiyor.

Metro durağına yakın bir makarnacıda, spagettileri çatallarına dolayarak rahatça sohbet ediyorlar. Hava ancak yağmur biraz dindiğinde ve Kate dışarı çıkıp sigara içmek için müsaadelerini istediğinde değişiyor. Kate masadan kalkar kalkmaz, "Özür dilerim, öyle dememeliydim," diyor Maia. "Galeride, o resimle ve babamla ilgili. Saçmaladım."

Bu konuyu açmasına şaşmış görünen Gordon, özre gerek olmadığını anlatan bir el hareketi yapıyor. "Ama sen böyle mi görüyorsun?" diyor. "Babam beni yiyip bitirdi mi *sence*?"

Bunu öyle kırılgan, öyle ciddi ve içten bir tavırla soruyor ki Maia bir kez daha o lafı etmemiş olmayı diliyor. Pencereden duvara dayanmış duran Kate'in tanıdık siluetine bakıyor. Sigarasının karanlıkta parlayan ucu yüzüne yaklaştıktan sonra aşağı iniyor ve işaretparmağıyla külü silkerken kırmızı bir nokta halinde hafifçe hopluyor. Maia'nın boşlukları doldurması için gün ışığına gerek yok; Kate'in o kısacık, temiz tırnaklarını ve dumanı bırakmadan önce gözlerini bir an nasıl kapadığını iyi biliyor. Kardeşinin ona baktığını, bir cevap beklediğini hissederek tekrar Gordon'a dönüyor. "*Yiyip bitirmek* denebilir mi, bilmiyorum. Ama manipüle etti. Anneme karşı korkunç davrandığın için ödüllendirildin ve sana... kendi vicdanının sesini duyacak fırsatı tanımadı sanırım."

Gordon'ın duyması gereken şeyin bu olup olmadığını bilemeden, duraksıyor. Kardeşinin hâlâ tuzağa yakalanmış ve onu kurtarmasını bekleyen bir hayvan gibi öylece oturduğunu görünce, devam ediyor. "Seni bozan bu oldu. Kendini bulmanı hiç önemsemeden, seni anneme zarar verecek bir şeye dönüştürmeye çalıştı."

Gordon'ın başı öne düşüyor ve bu kez ikisi de konuşmuyor. Masaya gelen garson yemeği beğenip beğenmediklerini sorunca, ikisi de başlarını sallayıp çok lezzetli olduğunu söylüyor ama bu arada tabaklardaki makarnalar soğumaya devam ediyor. Havadan sudan konuşuyorlar fakat o resim hâlâ akıllarında ve birdenbire ikisinde de daha fazla yiyecek iştah kalmıyor.

Dışarıdaki Kate'in sigarasını üstüne basarak söndürdüğünü gören Maia, durumu kurtarmak için hızla konuşmaya başlayarak şöyle diyor: "Yalnız değilsin, biliyorsun. İkimiz de annemi hayal kırıklığına uğrattık. Benim yaşımda, benim işimi yapan biri ona yardım etmenin, durumu düzeltmenin bir yolunu bulur, diye düşünürsün. Ama işin içine aile girince her şey değişiyor. Onu nasıl bir kıskaca aldığını anlayamıyorum." Kate masaya doğru geliyor. "Annemin neden onun yanında kaldığını anlamıyorum; ne demeye dönüp

durduğunu. Tek yapabileceğimiz, bize ihtiyacı olduğunda yanında olmak."

Kate oturuyor. "Her şey yolunda mı?" diye soruyor; tenteden düşen damlalar saçlarını benek benek koyultmuş.

"Evet. Babamdan söz ediyorduk. İnsanın keyfini kaçırmak için bire bir." Maia konuşurken Kate'e değil, bu işte birlikte olduklarını anlayacağı umuduyla Gordon'a bakıyor. Ne zaman annesini düşünse, suçluluk duygusu tüm benliğini delik deşik ediyor. Yetersiz olduğu için. Cora'nın bel bağlayacağı bir evlat olamadığı için. Yetişkin olduktan sonra babasına meydan okuyamadığı için çünkü ne zaman yan yana gelseler içi bomboş ve korkan, rüzgârlar içinden esip geçen, dokuz yaşındaki bir kız çocuğu oluveriyor yine. Tek ortak noktaları tıp. Aralarındaki tek güvenli alan. Bu durum Maia'yı rahatlatsa da, aynı zamanda ihanet gibi geliyor. Bu yüzden fazla düşünmemek daha kolay. Ansızın gelen ve Kate onu sakinleştirinceye kadar nefes almasını zorlaştıran o şiddetli, zihin bulandırıcı anların arasındaki dinginlikte var olmak. Annesinin hâlâ o evde oluşunu normalleştirmenin bir yolunu buluncaya kadar. Kendi çocuklarıyla doğrudan iletişim kuramadan, eve istediği gibi girip çıkmasını sağlayacak bir anahtarı bile olmadan.

Tatlıyı boş veriyorlar ve Kate hesabı istiyor.

"Kusura bakma," diyor Gordon, Maia cüzdanını açarken.

"Yemek benim fikrimdi. Mühim değil." Eskiden olsa, kardeşinin kredi kartını kaygısızca masaya atıvereceğini, şimdiyse katkıda bulunamadığı için ne kadar üzüldüğünü biliyor.

Dışarı çıkıp yolun karşı tarafındaki bir girişe sığınıyorlar. "Sana fazla gelmemiştir umarım," diyor Maia, ne durumda olduğunu anlayabilmek için Gordon'ın yüzünü inceleyerek ama bir bağlantı kurmuşlarsa bile artık kopmuş durumda. Kardeşi onunla göz göze gelmekten kaçınarak çıktıkları lokantanın penceresinden içerideki insanlara bakıyor.

Eve gitmekten ödü kopuyor herhalde, diye düşünüyor Maia. Üçünün o evde birlikte yaşadıklarını düşünmek onu üzüyor. O kasvetli masanın etrafında toplanmayı sürdürdüklerini. Annesi şimdiye kadar dört kez ayrılmayı denemiş. Birinci ve ikinci seferlerde, Maia artık dönmeyeceğini sanmış. Yedinciye ulaşma yolundaki adımlar olduğunu düşünerek denemelerin çetelesini tutmuş. Sihirli sayı yedi. Tılsımlı sayı. Kadınlar şiddet gördükleri erkeklerden ortalama yedinci denemede kurtulabiliyorlar. Bunu bir gece uyumadan önce Kate'e de söylemiş ve Kate'in duraksayışından, nefesini çok da sessiz denemeyecek şekilde alarak tuttuğu elini sıkışından, ne düşündüğünü anlamış: *Ama bu ortalama bir sayı. Aşırı uçtakiler de vardır. Asla başaramayanlar ve başaramadan ölenler.* Maia işin içine ailesi girdiğinde ne kadar bilim dışı, ne kadar mantıksız düşünebildiğini biliyor.

"Hoşça kalın, o zaman," diyor Gordon.

Fakat Maia henüz ayrılmaya hazır değil. Gordon'ın söz vermesini istiyor. "Şey... Gordon?" Adını söyleyerek dikkatini yeniden ona vermesini sağlamaya çalışıyor. "Bundan, ımm, babama söz etmezsin, değil mi?"

Gordon, "Neyden?" deyince, cidden duymadığını anlıyor.

"Kate'le benden ve..."

"Babanıza gey olduğunu söylemezsen, sevinirmiş," diyor Kate dan diye.

"Ha, evet. Tabii, benden laf çıkmaz."

Gordon'ın gözleri lokantanın camından görünen çifte, kadının elindeki şarap kadehine, kadehi ağzına götürüp kaldırdığında dudaklarına doğru akan o kadifemsi sıvıya doğru kayıyor. Maia'nın söylediği bir şeyin üstüne ona teşekkür ettiğinin, çok güzel bir akşam olduğunu ve bunu daha sık yapmaları gerektiğini söylediğinin farkında ama zihninde o yolu yarılamış durumda.

Leicester Meydanı'ndaki metro durağında onlardan ayrılır ayrılmaz yürümeye başlıyor. Kaldırımda adım atacak yer yok ama insanları görmüyor. Aklında kadının kadifemsi kırmızı şarabı, gözleri dükkân tabelalarında. Alacağı şişenin mantarını açtığını hayal ederken şarabın tadını alır, kokusu belli belirsiz burnuna çarpar gibi oluyor.

Aradığı şeyi sonunda bir köşe başında bulup içerideki beyaz şerit ışıklandırmayı görüyor. Öteki müşterilere cansız engel muamelesi yaparak işine odaklanmış bir narkotik köpeği gibi rafların arasında dolaşıyor. Derken aradığı şeyi buluveriyor. Sıra sıra Merlot, Şiraz, Pinot Noir, Malbec. Ucuzundan bir Cabernet Sauvignon seçen Gordon, içindeki koyu renkli şeyle çok şey vadeden yepyeni etiketli şişeyi eline alır almaz rahatlıyor. Şişenin içine dalmayı, şarabı içip bitirmeyi, şarabın da onu tüketmesini istiyor.

Derken, tam kasaya yaklaşmışken, o şey gözüne çarpıyor. Orada, kasanın arkasındaki rafta. *Gordon's*. Tanıdık yeşil bir şişe. Adını haykıran o el yazısı. *Seninim*, diyen. Artık bir de *Lily* diyen. *Avukat*, *saldırı*, saatler önce o geceye ve sonrasına ait anılarını Rob'la paylaşırken hissettikleri. Ardından kendi ablasının bile ona güvenmediğini anlaması. O şişeden, isimden, kendi adından, kırmızı Sauvignon'dan ve yapmak üzere olduğu hatadan olabildiğince uzak olmayı dileyerek, *Aman Tanrım*, diye düşünüyor. Şişeyi hemen yanındaki rafa sokup aile boyu cipslerin içine itiyor. Sonra da dönüp koşarak dükkândan çıkıyor.

"Hey!" diye sesleniyor biri peşinden. Gordon çıktığı caddedeki herkesin görebilmesi için boş ellerini havaya kaldırarak koşup gidiyor.

Yedi Yıl Sonra

2022

BEAR

Kuru toprağı kısa bir kürekle kazan Pearl, yeterince büyük bir çukur açtığına kanaat getirip küreği bırakarak boşluğu kaplayacak uzunlukta seçtiği ince dalları üste çaprazlama yerleştiriyor. Küçük mavi bir sulama kabını evin dışındaki, arka tarafındaki musluğa götürüyor. Annesi içeriden seslenerek yardıma ihtiyacı olup olmadığını sorunca, Pearl de, "Gerek yok, Ben hallettim," diye seslenerek zor açılan musluğun vanasını çeviriyor. Gülümsüyor. Çoğu durumda olduğu gibi, işi halletmiş olmakla gururlanarak. Sulama kabını alıp bahçedeki çukura götürerek yaptığı şeyin üstüne hafifçe su serpiyor. Toprağın kararmasını ve ince dalların biraz daha yerlerine oturmalarını izliyor. Ardından çömeldiğinde, eteğinin ucu çamur oluyor. Önceden defne çalısından kopardığı üç tane parlak yaprağı alıp alttaki boşluğu karartmak için dalların üstüne seriyor. Tespih böcekleri ve diğer börtü böcek için mükemmel bir in. Gelen böcek var mı diye yarın tekrar bakacak. Fakat bu arada bahçeye önceden yaptığı

yuvalara uğrayıp hayvanları üstlerine vuran ani ışıkla ürkütmemek için yaprakları birer birer, dikkatle kaldırarak altlarına bakıyor.

Sepetteki yıkanmış çamaşırları katlamakla meşgul olan Lily, Pearl'ü pencereden izliyor. Bear'dan öyle çok şey görüyor ki onda. Bağımsızlığı, toprakla uğraşmayı sevmesi, iyi kalpliliği. Sokağa çıkma yasakları sırasında, Lily kütüphanenin e-kitaplarını kataloglama işini yaparken, Bear da kızlarının eğitimiyle ilgilenerek öğretmenlerin internete yüklediği dersleri hızlı geçip pratik konulara ağırlık vermiş. Evin olduğu tepedeki döşeme taşlarını kaldırıp altlarında hazine aramışlar. Roma paralarıyla toplama çıkarma alıştırmaları yapmışlar. Lily, Pearl'ün o Latince isimleri telaffuz etmeye çalıştığı anlara kulak misafiri olmuş: *Aureus, denarius, quinarius* diye diye, bir yıllık hükümdarlığında üstünde kendi resmi olan on üç ayrı para bastıran imparatora Bear'la birlikte katıla katıla gülmüşler. "Biz de kendi resmimizle para bastırsak mı?" diye sormuş Pearl. "Quietus'unkilerden bile çok olsun!"

Sonraları, Bear'ın müzedeki işi de internete taşınınca, Pearl'le ikisi arkeolojik maceralarının videolarını evde eğitim gören çocuklarla paylaşıp onları da kendi zaman kapsüllerini yapıp gömmeye teşvik etmişler.

Lily o günlerden çok keyif almış. Üçü birlikte, birbirlerini duyabilecekleri mesafede, bir kozanın içinde. Evlerinin etrafına koruyucu bir ağ örülmüş sanki. Güneş batmadan bir saat önce, bir cesaret dışarı çıkmışlar. "Maskeleri unutmayın!" dermiş Pearl, açık bir pencereden dondurma satan kafeye uğrama umuduyla.

Dünyanın sessiz güzelliğinde, bisikletle arabasız yolların ortasından inerler, Pearl annesinin gidonunda otururken, pürüzsüz asfalt ipek gibi tekerlerin altından kaymış. "Daha hızlı, anne, daha hızlı!" diye bağırmış Pearl, yanlarından giden Bear çığlıklar atar, havadaki martılar cıyaklarken. Altın çağ. Korkunun sınırlarında, tuhaf bir yenilik ve özgürlükle parıldayan günler.

Olay bir perşembe günü yaşanmış. Gündemini tavan arasındaki soğuk su tankından gelen seslerin belirlediği, sıradan bir gün.

"Bugün tamir ederim," demiş Bear yastığına doğru, gün ışığı nihayet incecik perdelerinden geçerek içeri süzülürken. Yatakta doğrulup oturarak o hafta bir tesisat işleri forumundan öğrendiği çözümleri geçirmiş aklından. Tankın içine dalgakıran monte etmek, diyaframları değiştirmek ya da tercihen daha büyük bir şamandıra takmak.

"Birini çağırabiliriz," demiş Lily.

"Risk almaya ne gerek var? Hem Pearl'ü de yanıma alırım; oradaki şeyleri kurcalamak hoşuna gider."

Lily'nin aklından kaygılar –çatı saçaklarına yakın, açıkta duran kirişler; tavan arasına çıkılan kapaktan düşme olasılığı– gelip geçmiş. Pearl babasıyla birlikte olacağı için, mutlu mesut gerinmiş. Bees'in eşi Charlotte bir seferinde, şehirdeki havalı süpermarkette sepetiyle gezinirken kendini her şeyden yalıtılmış, o ferah mimarinin içinde dikkatle düzenlenmiş ürünlerin ortasındayken kötü bir şey olamazmış gibi hissettiğini söylemiş Lily'ye. "Ben de Bear'ın yanında öyle hissediyorum," demiş Lily, yanlış anlaşılabileceğini düşünmeden.

Charlotte buna gülmüş. "Şanslısın. Bees'e söyleme ama ben günlük dozumu almak için Waitrose'a gitmeye devam etmek zorundayım."

Lily biraz utanmış. Bear'a –bir erkeğe– bu kadar klişe bir bakış açısından bakan bir pozisyona düştüğü için. Hemen eklemiş: "Yıllar boyu yurt dışında kazılar yaptığı için sanırım. Ücra yerlerde bu kadar çok zaman geçirmek insanın becerilerini artırıyor herhalde." Fakat böyle olmadığının da farkındaymış. Bear'ın Paris'ten sonra böyle değiştiğinin.

Charlotte başıyla onaylayınca, siyah saçları çenesine sürtünmüş. "Evet, doğru; insan onun yanında kendini güvende hissediyor nedense. Sen de öylesin tabii ama ne demek istediğimi anlarsın."

Bear'la Pearl tavan arasındaki tankın kapağını açmış. "Tuttun mu?" diye sormuş Bear. Pearl bir adım atıp kapağın bir kenarından tutmuş ve birlikte kirişlere dayadıkları o şeydeki yoğuşmuş su damlaları tozlu sunta zemine akmaya başlamış.

"Buradan Bayan Greene'lerin bahçesini görebiliyorum," demiş Pearl, üçgen duvardaki pencereden bakmak için parmak uçlarında yükselerek.

Bear ellerini suya sokup İngiliz anahtarını pirinç bir somuna uydurmaya çalışmış. "Çalı fasulyeleri nasıl görünüyor?"

"Uzun. Uuupuzun. Tırmanma ağları bizimkinden daha büyük."

"Ne olmuş sence? Ağların daha yüksek olması fasulyelerin daha uzun olmasını mı sağlıyor yoksa fasulyeleri normalden daha uzun olduğu için mi yüksek ağlar takmışlar?"

"Emin değilim," demiş Pearl, yüzünü tozlu cama iyice yaklaştırarak. "Ama sırrını bilmek isterdim doğrusu."

Bear kendi kendine gülümsemiş; Pearl'ün böyle büyük gibi konuşması hoşuna gidiyormuş.

Bear işini yaparken, Pearl de oradaki bir yığın eski kitabı karıştırmış. "Bunların hiçbirini hatırlamıyorum. Başka bebek olursa diye mi saklıyorsunuz?" diye sormuş, kumaştan yapılmış kalın sayfaları çevirirken kendi görüntüsünü yansıtan bir daireye bakmak için durarak.

"Yok. Daha çok yaşlandığımızda bunları sana okuduğumuzu hatırlayabilmek için," demiş Bear, yeni şamandıranın metal kolunu sıkarken. "Tamamdır. Kapağı geri takmama yardım etmek ister misin?"

Pearl kitabı bırakıp ayağa kalkmış. "Kapağa ne gerek var ki?"

"Fareler girmesin diye."

"Burada fare mi var?" diye sormuş Pearl, plastik kapağı birlikte takarlarken çatı saçaklarına doğru bakarak.

"Hayır, *her ihtimale karşı* yani," diyerek elinin hafifçe bir şeye değdiğini hissettiği için elini alnına götürmüş Bear. "Siktir!"

Pearl elini ağzına örtüp kıkırdıyor. "Elli peni!"

"Bir şey soktu galiba." Bear daha cümlesini bitirmeden, burnuyla yanağı arasındaki çizginin şişmeye başladığını hissediyor.

Pearl o loş ışıkta gözlerini kırpıştırarak ona bakıyor. "Uff, soktuğu yeri gördüm. Acıyor mu, baba?"

Bear parmağını gerilen derinin üstüne bastırıyor. "Birazcık. Ama bir şey olmaz. Umarım burada kovanları yoktur," diyerek etrafa bakınıyor. "Ama olsa mutlaka duyardık. Herhalde bir tanesi peşimizden geldi." Pearl'ün dağıttığı kitapları fark ediyor. "Haydi şu kitapları toplayalım da aşağı götürmek için birkaç tanesini seçelim." Baktıkları sayfalarda oyalanarak çok fazla zaman harcıyorlar. Pearl *Aç Tırtıl*'ı seçip kelebek olmak istese kesinlikle dondurmadan başlayacağını söylediğinde, yarım saat geçmiş. Babasına ilk tercihinin ne olacağını sorup kavun cevabını aldığında, Bear'ın sesinin hırıltılı çıktığını fark ediyor. Boğazında bir gariplik var. Bear son birkaç sayfayı hızlı geçip üst üste koyduğu kitapları düzeltiyor.

"Haydi aşağı inelim. Hop, itfaiyeci kaldırışı," diyor Bear hafiften dili dolanarak ve Pearl'ü omzuna atıp metal merdiveni tek eliyle tutarak iniyor. Pearl yine kıkırdayınca durumun aciliyetini anlamadığından, onu halının üstüne çabucak bırakıp merdiveni kaydırarak eski pozisyonuna getirir, tavandaki kapağı kancalı çubukla ustaca kaparken ne kadar acele ettiğini fark etmediğinden emin oluyor. Sahanlıkta ilerlerken, aslında kalbi güm güm atıyor, Bear yüzünün şiştiğini, dilinin iyice pelte gibi olduğunu hissediyor. Ofisindeki iPad'i fişten çıkarıp Pearl'e odasına gitmesini işaret ediyor. Odaya götürdüğü cihazdaki çocuk televizyonu ikonuna tıklayınca, Pearl akşam olmadan önce çizgi film izleyeceği için çok seviniyor. Hatta öğle yemeğinden bile önce.

Bear'ın artık başı dönüyor ama Pearl'den yeterince uzaklaşıncaya kadar kendini tutması lazım. Tırabzana tutunarak, sendeleye sendeleye merdivenden iniyor. Lily nerede? Bahçede mi? Mutfakta mı?

Bear boş salona bakarak Lily'nin adını sesleniyor. Fakat sözcükler –anbean–mayalı hamur gibi kabarmaya devam eden boğazıyla dilinde takılı kalıyor. Kanepeye çökerken, yumruk yaptığı elini sehpaya vuruyor. Bir kez, iki kez…

"Bear? Sen misin?" Derken Lily geliyor. Kapıda duruyor. Beyaz elbise, siyah saçlar, Bear'ın anlamadığı şeyler söyleyerek kıpırdayan dudaklar. Lily kanepenin yanında diz çöküp Bear'ı konuşturmaya, neler olduğunu anlamaya çalışıyor.

"Pearl! Pearl? Babana ne olduğunu biliyor musun?" Lily'nin bileğine yapışan Bear başını hızla iki yana sallasa da, artık çok geç. Pearl çoktan merdiveni inmiş, daha fazla yaklaşmaya korkarak küçük yüzünü ahşap dikmelerin arasından çıkarmış. "Tanrım, hiç aklıma gelmedi," diyor Lily, Bear'a bir bakış atarak. Kocasının kolunu tutan eli gevşiyor. Gözleri kırpışıyor. *Geçti artık; yapacak bir şey yok*, der gibi.

Pearl'e dönen Lily sesini yumuşatıyor. "Ne olduğunu biliyor musun? Tavan arasında birlikteydiniz."

"Kitap okuduk," diyor Pearl, gözlerini kocaman açarak.

"Başka bir şey olmadı mı?" Lily tek elini üstüne koyarak kocasının şişmiş yüzünü inceliyor. "Canını yakacak bir şey?"

Pearl'ün altdudağı titriyor. Başıyla onaylıyor. "Eşek arısı."

Lily birkaç saniye içinde sihirbazlık yapmak zorunda. Kaçınılmaz olanı engellemek için birkaç saniyesi var. Fakat içinden yaşam kurtaran iksir çıkaracak bir sihirli şapkası yok. Sallayacak bir sihirli değneği yok.

Derken o saniyeler de geçip gidiyor. Ardından hummalı, inanamazlıkla dolu, delinmiş bir cankurtaran botu misali umuda yapışılan dakikalar geliyor. Tıkanmış bir gırtlağa nefes üflenen, gamzeli minik parmakların annesinin telefonuna 9-9-9'u tuşladığı, uzaktan tanınan bir Tanrı'yla pazarlıklar yapılan, paramediklerin mavi ışıklardan bir koridorun içinde hâlâ kurtarılacak birinin olduğunu zannederek onlara doğru süzüldüğü.

*

Saatler –belki de bir ömür– sonra, Lily ile Pearl karanlığa gömülmüş eve dönüyor. Kilide soktukları anahtarı garipsiyorlar. Holdeki ışığı yakınca, gözleri kamaşıyor.

Bütün odaların her bir köşesine yayılan korkunç sessizlik günlerce yok olmuyor. Sesleri o sessizliğin içinde kayboluyor. Söyledikleri her şey kayaya atılan süngerler misali, hiçbir etki yaratmadan sekerek yere düşüyor. Evin içinde ormanda kaybolmuş hayvanlar gibi dolaşıp duruyorlar. Dört elle birbirlerine sarılıp hiç ayrılmıyorlar. Bir bardak su alırken, tuvalete giderken, unuttukları bir mendili ya da yan odada bıraktıkları bir şeyi alırken; tek vücut halinde hareket ediyor, birbirlerini gözden kaybetmek istemiyorlar.

Hükümetin talimatlarına uyup aileyle yalnızca açık havada görüşüyorlar. Cenazeden birkaç gün önce, Bees ve Charlotte'la birlikte sahildeki gezinti yerinde oturup denize bakıyorlar. "Bir tane alsana, anne," diyor Pearl, kese kâğıdındaki cipslerini uzatarak. Sirke Lily'nin boğazında gıcık yapıp öksürmesine neden olunca, önlerinden geçen kadın maskesini onlara göstere göstere yukarı çekiyor. Uzaklaşan kadının arkasından bakıyorlar; tek riskin virüs olduğu inancıyla izole olmuş birinin geniş ve tombul sırtı.

"Oynayan kaldırım taşlarına taksa daha iyi eder," diyor Charlotte.

"Aman Tanrım, susar mısın? Kadıncağız düşüp bir yerini kıracak," diyor Maia. Lily suçluluk duygusuyla yüklü ufak bir kahkaha atıyor. Böylece ötekileri de güldürüyor ve hep birlikte, omuzları sarsılıp gözleri yaşarıncaya kadar, anırır, ulur, kükrercesine kahkahalar atarak gülme krizine giriyorlar. Sonra bu kahkahalar –kaçınılmaz olarak– yavaş yavaş kesiliyor. Pearl en azından bunun nedenini anlayabiliyor.

Eve dönüp kanepeye oturduklarında, Pearl yanağını mindere dayıyor. "Babam burada mı ölmüştü?" diye soruyor bildiği halde

çünkü Lily'nin bunu söylemesine ihtiyacı var. Tekrar tekrar. Ancak defalarca duyduktan sonra inanabilecek sanki.

Yapboz bulmacalar, LEGO'dan kuleler yapıyor, hikâyeler okuyorlar ve Lily yerini buldukları her bir parçada, bitirdikleri her kulede, çevirdikleri her sayfada Bear'ın yokluğunu hissediyor. Bir gün çörek yapmak için yoğrulmuş kalın hamuru keserlerken, Lily onun ölmüş olabileceğine, orada durmuş hâlâ çörek yaptıklarına inanamıyor. Dünyanın dönmeye devam ettiğine. Hâlâ bir şeyler yapabildiğine.

"Babam hep ölü mü olacak?" diye soruyor Pearl.

"Evet," diyor Lily, suya taş atar gibi.

Pearl çift kişilik büyük yatakta uyuyor ve Lily geceleri onu uyandırmamaya dikkat ederek banyoya gidip hıçkırıklarını bastırarak gizlice ağlarken, sokak lambasının pencereden giren ışığı diş fırçalarını aydınlatıyor. Bear'ınki kullanılmaya kullanılmaya sertleşmeye başlamış. Lily fırçayı hayata döndürme isteğiyle suya tutuyor. Sonra hemen o şeyi saklanmaya değer yapan şeyi yok etmiş gibi hissederek diş fırçasını çöp kutusuna atıyor. On dörtten otuz ikiye kadar. Yetmez, yetmiyor. Onunla birlikte yaşlanmak istiyor Lily. Ona sarıldığını hissetmek istiyor. Yüzünü onun bisküvi kokulu sıcacık boynuna bastırmak istiyor.

Cora son birkaç günü eskiden çalıştığı bahçelere uğrayarak geçirmiş. Sahipleri eski anahtarının onda kalmasına izin vermiş. Şakayıkların yanında diz çöküp gözyaşlarını toprağa akıta akıta sımsıkı bir top halindeki taç yaprakların her gün biraz daha gevşemelerini izleyerek çiçeklerin tam zamanında açmalarını dilemiş. Oğlunun bu dünyadan ayrılacağı sabah başlarını arkaya atıp şarkı söylemelerini; en muhteşem güzellikte olmalarını. Oğlunun güzel vücudunun toprağa karışacağı sabahta.

Bu kez arabasından inerken, şafak korosu onu selamlıyor. Gıcırtılı kapıdan bahçeye girip çakıl taşlı yollardan yürüyerek çimenleri

çiyle ıslanmış meyve bahçesinden geçiyor. Şakayıkların mükemmel olduğunu görüyor. Cömert. Candan. Aynı Bear gibi. Yüzünü çiçeklere yaklaştırıp burnunu ortalarına gömerek taç yaprakların yüzünü okşamasına izin veriyor. Pantolonunun dizleri ıslanıyor. Yeterince zaman geçtiğine kanaat getirip –orada zaman geçirmeye doyulur mu hiç?– geri çekiliyor. Çantasından en sevdiği budama makasını çıkarıyor. Budamaya, üstlerden almaya alışkın ama hiç kesmek için çiçek yetiştirmemiş. İlk açan çiçeklere kararsızca bakıp boynunu uzatarak hepsini her açıdan görmeye çalışıyor. Sonunda bir tanesini seçiyor. İlk açanın en iyisi olmayacağını ama yine de iyi olacağını düşünüyor. Çiçeği iki parmağının arasına alıp hafifçe tutuyor ve öbür elindeki makasla sapın alt kısmında bir yer bulup kesiyor.

Cenazede sosyal mesafe korunuyor ve yas tutan sınırlı sayıdaki katılımcıların her biri kendi baloncuğunun içinde izole olmuş halde.

Cora'nın yanında Mehri var ama ne torununa dokunabiliyor ne de aradaki boşluktan uzanıp Lily'yi kendine çekerek kucaklayabiliyor. Bu yüzden öncesinde otoparkta durup maskelerin altında hıçkırarak ağlıyorlar. Avutucu sözler hedefe ulaşmadan, aralarındaki ikişer metrelik mesafelerde yere düşüyor sanki.

Cora cenaze arabasının penceresinden Bear'ın tabutunu süsleyen şakayıkları, ortancaları ve okaliptüsleri görebiliyor. Çiçekler çok güzel. Tam istediği gibi görünüyorlar. Fakat onları yetiştirdiği günlerdeki o yakınlık... onları götürdüğü çiçekçinin kapısındaki basamakta oturarak bütün şehir uyanmadan önce çiçeklerle usulca konuşması... o sevecenlik uçup gitmiş.

İçeride, herkes birbirine uzak oturuyor. Şapel, söylenenler, yapılanlar, Cora'nın hiç tanımadığı insanların –Bear'ın arkadaşlarının, müzedeki iş arkadaşlarının, tüm dünyadaki tanıdıklarının– bilgisayar başında oturup izleyebilmeleri için canlı yayınlanıyor. Acılarını

izliyorlar. Cora görüntülerin bulanık olmasını umuyor ki Bees'in omuzlarının tören boyunca sarsılıp durduğu fark edilmesin; ses kalitesinin kötü olmasını umuyor ki perde tabutun üstüne kapanırken Pearl'den usulca çıkan o hayvani inleme sesi duyulmasın. Cora kendi konuşmasının ortasında başını kaldırıp mahremiyetini ihlal eden kamerayla göz göze geliyor. Diyeceklerini karıştırıyor ama fark edip etmemeleri umurunda değil. Bir anlık bir öfkeyle, bundan rahatsız olmalarını, başlarını çevirmelerini diliyor. Olanların hiçbiri onların suçu olmadığı halde.

"Kendimi boşlukta hissediyorum," diyor Maia bir gece Lily'ye telefonda. "Önceden varken, şimdi yok ve bunu algılayamıyorum. Arada... hiçbir şey olmayışını."

Mantıklı ya da hoş bir şey değil ama bazen Bear'ın başkaları için ne anlam ifade ettiğini bildikçe, Pearl'le ikisine Bear'dan daha az şey kalacakmış gibi hisseden Lily, buna rağmen kendini, "Gördüğü şu rüyalardan haberin var mıydı?" derken buluyor.

"Bilmem. Hangi rüyalar?"

"Seninle ilgili. Evden ayrıldığından beri görürmüş."

Maia, "Öyle mi?" deyince, Lily bunu ilk kez duyduğunu anlıyor.

Maia'yı o çok iyi bildiği salonunda, gözleri şiş, *bir şey* isterken hayal ediyor Lily. Ona bu kadarını verebilir herhalde? Böylece bir nefes alıyor. "O rüyada, ölmek üzere olurmuş..."

"Kusura bakma; şu an buna hazır değilim sanırım. Güzel bir şey anlatacaksın sandım."

"Kötü başladığını biliyorum ama duymak isteyeceğin bir şey bence, Bees. Yardımı olabilir."

Maia'nın nefesini tuttuğunu duyan Lily, onun yine ağlamaya başladığını anlıyor. O bir şey demeyince, sözüne devam ediyor. "Rüya hep aynıymış. Nedenini bilmese de, ölmek üzere olduğunu biliyormuş ve dehşet içinde, yapayalnızmış. Derken sen

çıkageliyormuşsun. Onu salıncakta sallar ya da okulda oynadığı piyeste suflözlüğünü yaparmışsın. Farklı farklı şeyler. Ama hep aynı bitermiş. Bir yarışta; spor gününde falan. Kazanmak üzere olurmuş ama kazanmayı istemezmiş. Ödü koparmış. Bitiş çizgisine ulaşmaktan, oradaki beyaz kurdeleyi göğsüyle gerip kopardığında her şeyin bitecek olmasından. Derken kalabalığın içinde sen belirirmişsin. Sen geldiğinde hep çok mutlu olduğunu, kendini rahatlamış hissettiğini söylerdi. Senden uzaklaşmamak için geri geri koşmaya başlarmış ama ne kadar direnirse direnssin, yine o kurdeleye doğru çekilirmiş. Ama korkusu uçup gidermiş. Yorganı kendine çekip durmasından bıktığım için anlatmıştı bunu. Benim uykum kaçardı ama o yüzünde memnun bir ifadeyle tekrar uykuya dalıverirdi. Her seferinde böyle olduğunu söylerdi: Her seferinde sen gelirmişsin ve sevildiğini, güvende olduğunu hissedermiş."

"Ah," diyor Maia, cılız ve titrek bir sesle. Lily öylece oturup onun nefes alışını dinliyor. "Teşekkür ederim," diyor Maia sonunda.

"Keşke daha önce anlatsaydım," diyor Lily. "Onu bu şekilde rahatlatan kişinin yerinde olmayı istedim belki de. Cidden ölürken sen orada –saha kenarında– olsan, ne olurdu diye de düşünmedim değil."

Lily, Bear'ın telefonunu ne demeye sürekli şarj edip şifoniyerin üstünde tuttuğunu bilmiyor. Belki de öldüğünü bilmeyen birilerinin arada attığı mesajlarla e-postaları görmek ve her şeyin farklı geliştiği başka bir hayatta Bear'ın onları kendi gözleriyle okuyup cevaplarını kendi parmaklarıyla yazdığını bir an olsun hayal edebilmek için. Derken bir gün telefon *çalıyor* ve bu beklenmedik ses yapboz yapan Pearl'le Lily'nin durup o tarafa bakmasına neden oluyor. Telefonu kapanmadan açabilmek için merdivende birbirleriyle yarışıyorlar. Pearl yatağa dalarken, Lily de yeşil butona basarak telefonu açıyor.

Karşı tarafta bir adam var. Bear'la görüşmek istiyor.

Bir anlık sessizlik, şok. Kendini toparlayan adamın beceriksizce bir şeyler deyişi. Ah, çok üzgün. Bunu duyduğuna çok üzülmüş. Kocasının geçen yıl sipariş ettiği elektrikli araba için arıyormuş. Lily'nin haberi yok mu? Pandemi yüzünden üretim yavaşlamış ama araba nihayet teslime hazır. Ödemesi önceden yapılmış.

Adam konuşurken, Lily de Bear'ın banka hesaplarını inceleyişini, ilk arabalarının parasını bir kenara ayırışını hayal ediyor. Şehre ve tren istasyonuna çok yakın oldukları için aslında arabaya ihtiyaçları yok ama Lily hep bir arabaları olsun istemiş. Kırlara giderken müzik dinleyebilmek için. Otellere taksiyle gitmek zorunda kalmadan tatil yapabilmek için. Annesiyle babasını ve Cora'yı ziyarete giderken tren tarifelerini dert etmemek için. Bear'ın internete girip arama yapışını hayal ediyor. O güzel adamın, dünyadan ayrılmadan önce, sıradan bir günün ortasında galeriye gidip onun için harika bir şey yapışını hayal ediyor. Lily o an neredeydi acaba? Sahilde yürüyüş yapıyordu ya da kütüphanedeydi herhalde. Her şeyden habersiz, yaşamaya devam etmişti. Ondan, bu kadar özel bir şey yaptığından. Hayatında böyle birinin, size sürprizler yapmayı planlayan, sırtınıza kanatlar takmaya çalışan birinin olmasının nasıl bir şey olduğundan habersiz.

Başını Lily'nin başına yaslamış konuşmayı dinleyen Pearl, "Rengini sorsana, anne!" diyor.

Adam onu duyuyor. "Siyah," diyor. Lily'nin tercih edeceği renk.

2022 yılı. Bear öleli iki yıl olmuş. Pearl, birlikte yaptıkları çocuk altı yaşında. "Bana bir masal anlat," diyor ve Lily de başrolde muhteşem babasının olduğu bir masal anlatıyor. Bear'ı efsanevi bir tanrıya, gerçek olamayacak kadar iyi kalpli bir yaratığa dönüştürüyor olabileceği gerçeği onu kaygılandırıyor. Ne kadar müthiş biri olduğunu ifade edemiyor olabileceği gerçeği de. "Çok şanslıydık, değil mi anne?" diyor Pearl ve Lily başını sallıyor.

*

Bir gün, Pearl, Maia'yla birlikteyken, küçük köpeklerini gezdiren yaşlıca bir çifte rastlıyorlar. Köpek yavrusu rüzgârda savrulan yaprakların peşinden koşuyor, düşüp yerlerde yuvarlanıyor, kendi kuyruğunu kovalıyor, bir şeyi bırakıp hemen ilgisini çeken başka bir şeyin peşine düşüyor. Maia köpeği sevmek için izin istiyor ve büyükler tepesinde sohbet ederken, Pearl de bacağına sürtünüp duran, ona olduğundan daha da yakın olmak isteyen köpeğin kadifemsi yumuşacık kulaklarına dokunuyor. Konuşulanları kesik kesik duyuyor: Köpeklerin insanlar kadar uzun yaşamak zorunda olmadıklarını, hayatın zevkini çıkarma konusunda çok iyi olduklarını. Dünyaya belli bir oranda mutluluğu yaşamak için geliyormuşuz ve bunu başarır başarmaz çekip gidiyormuşuz gibi.

"Babam da böyle miydi, Bees?" diye soruyor Pearl, çiftten uzaklaşırlarken.

Maia'nın nefesi kesiliyor, gözleri yanıyor. "Sayılır," diyor ve Pearl'ün parmaklarının avcunda örümcek gibi ilerleyerek elini kavradığını hissediyor.

"Bu kadar ciddi biri olman hoşuma gidiyor," diyerek halasının elini sıkıyor Pearl. Maia yeğeninin ne demek istediğini anlıyor: Pearl hayatta kalan sevdiklerinin daha uzun yaşamasını istiyor; buna ihtiyacı var.

"Merak etme, benim bir yere gittiğim yok."

Kardeşini düşünerek gülümsüyor Maia. Başından beri onun coşkusunun, her şeyi özel kılabilme yeteneğinin gölgesinde kaldığını ama bunun bir ayrıcalık olduğunu düşünüyor. Onlara bıraktığı şey de bu işte. Marifetli, güzel Pearl.

Pearl annesiyle birlikte bulaşık yıkarken tezgâha oturup bacak bacak üstüne atmış, "Adımın hikâyesini anlatsana," diyor. Lily de

nasıl olduğunu anlatıyor. Bear onları tamamlayacak olan bu yeni insan için kendi isimleriyle uyumlu bir isim bulmaları gerektiğini söylemiş.

"Tabii ya! Hayvan, sebze, mineral," demiş heyecanla. "Onunki mineral adı olmalı. Lily telefonundan bir liste bulmuş. Yeşim, Yakut, Opal, Zümrüt, Kristal; isimleri sırayla okumuş ve... Pearl'e gelmiş.

"Pearl," diye tekrarlamış Bear, kulağa nasıl geldiğini denemek için.

"Ama burada incinin aslında gerçek bir mineral olmadığı söyleniyor." Lily açıklamayı okumuş. "İnci mineralden oluştuğu halde organik kökeni resmen mineral olarak tanınmasına engeldir."

"Zambak da resmi olarak sebze sayılmaz zaten.* Yalnızca sebze olarak da *adlandırılabilecek* bir şey," diyerek gülmüş Bear.

Lily ve Pearl son zamanlarda o oyunu oynamaya başlamış. İlk soru: Hayvan mı, sebze mi yoksa mineral mi? Pearl sorular sorup seçenekleri azaltarak Lily'nin tuttuğu şeyi bulmaya çalışıyor ama ipucu verme sırası ona geldiğinde, ilk soruya verdiği cevap hep "Hayvan" oluyor. Lily zaten bildiği cevaba dolambaçlı yoldan gitmesini sağlayacak sorular soruyor. Sonunda, "Yoksa... baban mı?" diye sorduğunda, Pearl mutlu mesut gülümsüyor.

Geç biten derslerin ardından Pearl'ün pestili çıkmış oluyor. Okulun kapısından biraz uzaklaştıkları anda annesinin sırtına binmek istiyor ve Lily de bütün gün kütüphanede çalıştığı halde Pearl'ün sıcacık vücudu sırtına yayılmış vaziyette, boş yemek çantasını hafifçe yan tarafına vurdura vurdura, bir gayret tepeyi tırmanıyor. İki kişilik ağırlığı taşımaktan kaba etleri yanıyor ama bu sayede kendini daha canlı hissederek acısının verdiği o sersemlik halinden çıkmış oluyor.

*

* (İng.) Pearl: İnci; Lily: Zambak. (*ç.n.*)

Bir kedi almayı planlıyorlar. "Babamın yerine geçecek değil," diyerek durumu izah ediyor Pearl, Cora'ya. Hayvan, sebze, mineral üçlüsünü tamamlamak için hayatlarına yeniden bir hayvan sokacaklarını anlayan Cora, onu onaylarcasına başını sallıyor. Hayatlarında hayvan enerjisi olmadan sonsuza kadar kör topal yaşamak istemediklerine karar vermeleri güçlü olduklarını gösterir. Bear olsa gurur duyardı.

Maia mektubu ilk kapanma sırasında, Bear ölmeden önce, kaldırımlarla pencereler hâlâ evde yapılmış gökkuşağı resimleriyle kaplıyken ve her perşembe saat sekizde kapılara çıkılıp hastalara bakan sağlık çalışanlarına alkış tutulurken almış. Faturalar ve bir pizzacının reklamıyla birlikte.

El yazısını tanımamış. Yaşlılık yüzünden eli biraz titrediği ya da belki Maia bir zamanlar zihninde tuttuğu o dosyadan sildiği için. Bu yüzden ilk satırını, elde yazılmış mektubun kimden geldiğini bilmeden okumuş.

Sevgili Maia,

Umarım her şey yolundadır. Hatırlamayabilirsin, belki de sen değildin -ama yıllar önce, galiba 2009'da- sıkışık bir trafikte seninle karşılaştık sanırım. Sen olduğundan emindim ve sanırım sen de beni tanıdın. O zamandan beri sık sık seni düşündüm ve çok kereler sana yazmak istedim ama tabii ki kurmuş olduğun yeni hayatına saygımdan, seninle temas kurmaya çekindim. Fakat bu pandemi bir şekilde işleri değiştirdi. Yetmişli yaşların sonuna gelmişken, ölüm her köşe başında beni beklerken, zamanın sonsuz olmadığını daha fazla hissediyorum. Seninle temas kurmayı daha fazla...

Maia mektubu katlamış ve çabucak bir yere kaldırmadığı takdirde içindekiler sayfadan fırlayıp davetsiz misafirler gibi zihnine

dalacakmışçasına tekrar zarfa sokmuş. Günlerce çantasında taşıdığı mektubu ne yapacağına karar vermeye çalışırken, omzunun üstünden başını uzatan babasının siluet halindeki varlığını hissetmiş. Adresini nereden bulduğunu anlayamamış; babaannesi ve dedesiyle yıllardır hiç görüşmemiş ki.

Bir öğleden sonra hastalarının dosyalarını erken kapayıp çakıl taşlı plaja giderek ahşap dalgakıranın altına oturmuş. Zarftaki mektubu çıkarırken, bu kez parmaklarının onun parmaklarının da değdiği kâğıtlara dokunduğunu fark etmiş. Keskin deniz havasıyla arınmak ümidiyle gökyüzüne bakmış ama ancak havadaki, genel hissiyatı etkileyen yoğun tuzu algılayabilmiş. İsteksizce mektuba bakıp okumaya başlamış.

Okuyup bitirince, dalgakırana yaslanmış. Charlotte taşları katır kutur ezerek gelip yanına oturduğunda, aradan ne kadar zaman geçtiğini bilememiş.

"Babamdan mektup geldi," demiş Maia, zarfın köşesini döndürerek. "O gün trafikte gördüğüm *oymuş*." Charlotte o sırada uzun parmaklarını taşların içinden geçirmekle meşgulmüş. "Barışmak için yazmış, öyle anlaşılıyor. İnsanlığa olan inancımı tazelemek için. Değişebilme potansiyelimize." Maia hafifçe gülmüş.

"Yapabilmiş mi? Değişmiş mi yani?" diye sormuş Charlotte.

"Mümkündür. Hapisten çıktıktan sonra ev içi şiddet uygulayanlar için kurulan bir vakfa girmişti. Sonunda orada çalışmaya başlamış. O işi iyi yapmıştır, büyük ihtimalle; annem her şeyin ötesinde, iyi bir doktor olduğunu söylerdi. Doktorluğu kocalığından daha iyiymiş yani."

Charlotte denize baktığı halde Maia tüm dikkatinin onda olduğunu biliyormuş. Ne zaman dinlemesi, ne zaman soru sorması gerektiğini iyi bilirmiş.

"Kız kardeşim olmuş. Yeni bir ilişkisi olmuş yani. Normal bir ilişki olduğunu iddia ediyor. O da bitmiş. Ama kötü

şeyler yaşanmadığını, aşkları bittiği için ayrıldıklarını söylüyor. Kızın da onunla pek görüştüğü yok, anladığım kadarıyla. On yedi yaşındaymış."

"Tanrım. Kız kardeş. Aklıma bile gelmezdi," demiş Charlotte.

"Benim de." Bir süre sonra, "Mektupta benden özür diliyor," diye eklemiş Maia. "Annemle Bear'dan da. İletmek istersem."

"Annene söyleyecek misin?"

"İşe yarayacağından emin değilim. Acı veren birçok duyguyu uyandırmaktan başka."

Bir süre sessizce oturduktan sonra, "Cevap yazacak mısın?" demiş Charlotte.

"Bilmem. Sanırım biraz daha burada oturup cevabın gelmesini bekleyeceğim."

"Peki öyleyse," diyerek ayağa kalkmış Charlotte. Pantolon eteğini düzeltmiş. "Ben evde olacağım. Yemeğe gelecek misin?"

Başını kaldıran Maia'nın gözüne akşam güneşi girince, gözleri kısılmış. "Evet, yedide," demiş ve Charlotte partnerinin omzunu şöyle bir sıkıp plajdan eve doğru yürümüş.

Maia batmaya başlayan güneşi izlemiş. Dalgalar gitgide daha da yakına vuruyor, çakıl taşlarının yarattığı bir çizgiyi aşıp sonraki çizgiye yanaşıyormuş. Birkaç metre ötesine kadar ulaştıklarında, Maia ayakkabılarını çıkarıp aşınmış bir kazığın üstüne bırakmış ve yürüyerek girdiği buz gibi Brighton denizi tenini dağlamış. Kalçasına kadar girip elbisesi üstüne yapıştığında mektubu zarftan çıkarıp suyun yüzeyine bastırarak kâğıdın üzerindeki mürekkebin dağılışını izlemiş ve sonunda ellerinde yalnızca mürekkep lekeli, dağıldı dağılacak bir parça kâğıt kalmış. Dakikalarca sürmesini istermiş ama yalnızca birkaç saniye sürmüş. Elinde kalan şeyi yumruğunda sıkıp dönerek plajdan yürürken çakıl taşları ayaklarına batmış. Tuzlu suya batmış yumruyu gezinti yerindeki bir çöp kutusuna atınca, metalden pat diye bir ses gelmiş. Sonra deniz duvarına oturup

ayakkabılarını giymiş ve Charlotte'la paylaştığı hayatına dönerek babasını geçmişe gömmüş.

Bear'ın kaybı Cora'yı yaşlandırıyor. Ona veda edemeyişi. O acıyla Pearl'den ve Lily'den ayrı kalışı. Fakat son seferinde, Vihaan'ın öldürülüp Gordon'ın hapse atıldığında olduğu gibi, onu ayakta tutmak için devreye giren Mehri oluyor. O karanlığın içinde Mehri'yle birlikte gülüyor, onunla birlikte ağlıyorlar. Hayat yeniden devam etmeye başlarken, onu kış uykusundan kalkmış bir hayvan gibi yavaşça ışığa doğru yönlendiren Mehri oluyor. Kanı hâlâ donmuş gibi, çok yavaş akıyor ama bunu da atlatacağı hissiyle birlikte.

Bir akşam Mehri'lere gittiğinde, mutfakta durmuş konuşurlarken içeriden gelen erkek seslerini duyan Cora, koridorun ilerisindeki salonda oturan Roland'ın yalnız olmadığını anlıyor. Ses çıkarmadan, "Kim var?" diye sorunca, Roland'ın bir arkadaşının –Felix'in– pikap iğnesi bırakmak için habersiz uğradığını söylüyor.

"Yemeğe çıktığım adamı mı diyorsun?"

"Yemek mi?" diyor Mehri, Cora onu susturmaya çalışırken. "Ha, evet. Yemek! Tanrım, kaç zaman önceydi? Yirmi yıl mı?" Mehri inanamayan bir tavırla başını iki yana sallıyor.

Cora oraya aynı zamanda gitmelerinin tesadüf olduğunu bilse de, merhaba demek için başını salonun kapısından içeri uzatırken kendini garip hissediyor.

"Hah, Cora'ydı, değil mi?" diyor Felix. "Seni tekrar görmek ne güzel." Felix'in gülüşü çekincesiz ve içten, Cora ilişkiyi başlatmak istemediği için kırgın olduğunu –hatta olayı hatırladığını– ima eden hiçbir şey yok tavrında. Hoş bir yüzü var ama bu kadar yaşlanmış olması Cora'yı şaşırtıyor. Sonra birlikte yaşlandıklarını hatırlatıyor kendine; ikisi de yetmişe merdiven dayamış durumda.

"Biz de tam akşam yemeğini yiyecektik. Sen de katılmak ister misin, Felix?" diye soruyor Mehri.

Fonda cızırtılı plağın sesiyle, dördü birlikte akşam yemeğini

hazırlarken, Mehri'yle Roland mutfakta dört dönüyor ve Cora'yla Felix masada sebzeleri doğruyor.

Cora ona Pearl'den söz edip torununun haftada bir Brighton'dan trenle ona geldiğini, birlikte fırında bir şeyler pişirdiklerini anlatıyor. "Daha çok unlu şeyler. Hamuru mıncıklayıp hayvan şekli vermeyi seviyor. Daha çok kedi. Yavru kedi aldılar."

"Eski işim. Artık emekli oldum."

"Ha, evet, doğru." Cora, Felix'in veteriner olduğunu unutmuş.

"Sahiplerinin verdiği isimleri duymak çok eğlenceliydi. İnsan ismi vermeleri hoşuma giderdi. Mesela Derek. Ya da Clive."

"Pearl'ünkinin adı Kedi." Felix'in gülümsediğini hissediyor Cora. "Yaratıcılıktan yoksun olduğu için değil," diye ekliyor ve her nedense anlatmaya devam ederken buluyor kendini. "Pandemi döneminde oğlumu –Pearl'ün babasını– kaybettik. Adı Bear'dı. Kedi adı ona bir saygı duruşu sanırım. Oğlum..." Cora sebze doğramayı bırakıp tavana bakarak doğru sözcükleri bulmaya çalışıyor. "Tam adı gibiydi. Tatlı, yumoş ve iyi kalpli. Aynı zamanda cesur ve güçlü."

Felix bıçağı bırakıp Cora'nın elini kavrayarak onun toparlanmasını bekliyor. Cora, Mehri'yle Roland'ın hâlâ orada, mutfakta bir şeyler yaptıklarının farkında; orada olduklarını bir an için unutmuş. Bu kadar rahat konuşmasının Mehri'yi şaşırtacağını biliyor. Kendisi zaten şaşkın.

"Kedi de adının hakkını veriyor mu?" diye soruyor Felix.

"Ha, evet, aynen. Hayatı kendi istediği gibi yaşıyor. Ama –bunu nasıl becerdiğini bilemesem de– orası onun sayesinde yine bir ev gibi oldu. Düşünüyorum da, ne zamandır öyle değildi."

Felix bir süre sessiz kalıyor. Ardından diyor ki: "Evet, o hissi iyi bilirim. Pandemiden hemen önce karım kanserden öldü. Bizim evde... son birkaç yıldır tek başıma yaşamakta epey zorlandım. Kedi iyi olurdu. Gelip giderken, kum kabını kullanırken falan çıkardığı sesleri duymak için bile olsa."

Son görüşmelerinden beri ne kadar çok şey yaşadıklarını fark etmek tuhaf. İkisi de büyük kayıplar yaşamış ve Cora onun da yıprandığını, biraz savunmasız kaldığını görebiliyor.

Akşam ilerledikçe, iyice birbirlerine odaklanıyor, karşıdakinin ağzından çıkacak sözleri dört gözle beklemeye başlıyorlar. Roland'la Mehri'nin meyve salatası yapmak, Fern'ü arayıp biraz konuşmak için sessizce mutfağa gittiklerini hayal meyal fark ediyorlar. Cora bir an kabalık ediyor olabileceklerinden endişe etse de, arkadaşlarının bunu dert etmeyeceğinden emin.

Bir ciddileşiyor, bir gevşiyorlar. Cora gençliğinden bir hikâyeyi anlattığı sırada kalkıp bale hareketlerinden birini gösterirken buluyor kendini. "Birinin karşısında yapmayalı kaç yıl geçmiştir kimbilir," diyor tekrar yerine otururken.

"Doğru dedin. Otuz beş yıldır arkadaşız ve senden bir *pliye* bile gördüğümü hatırlamıyorum," diyor içeri giren Mehri. Cora'nın arkasında durup eğilerek arkadaşını yanağından öpüyor. "Biz yatıyoruz, *priye*."

"Saat kaç oldu?"

"Gece yarısını geçti," diyor Mehri.

"Bu kadar geç olduğunu fark etmemişim." Cora telefonunun ekranına tıklayıp aslında biri geçtiğini görüyor.

"Gece yeni başlıyor," diyor Mehri, kadehini lavabonun yanına bırakırken. "Siz daha devam edecekseniz, gitmeden önce şunları da yıkayıverirsiniz belki?" diye ekliyor, gözlerinden ışıklar saçarak. Sonra Felix'e dönüp, "Pek konuşamasak da seni görmek güzeldi," diyor. "Cora'nın bu kadar iyi zaman geçirdiğini son ne zaman görmüştüm bilmiyorum. Yine gel."

Mehri bulaşıkları onlara, ikisini baş başa bırakıyor. Sonradan Felix'in Cora'yla birlikte eve kadar yürümeyi teklif edişi, Cora'nın teklifi kabul edişi, gayet doğal gelişiyor; daldıkları, kalan ömürlerine yavaş yavaş yayılacak bir sohbetin uzantısı oluyor.

JULIAN

Julian tekrar stüdyosuna girerken telefonundaki fotoğrafları kaydırıp daha on beş dakika önce önünde doldurulan kargo kutularının resmini Cian'a yolluyor. Duvarın önündeki bank aylardır ilk kez boş. Saat daha on bir ama kutlanması gereken bir anmış gibi geliyor. Sigara içen biri olsa, arkadaki yangın merdiveninin basamaklarına oturup son birkaç ayın stresini bir nikotin ve katran bulutu halinde üfürecek. Takıların durduğu kutuların, kargo arabasının arkasında baloncuklu naylondan bir kozanın içinde limana doğru giderken şehir boyunca hoplayıp zıpladıklarını, ardından işe bakın ki Liberty* diye bir yere gönderildiklerini hayal ediyor. Cian'ın dediğine göre Londra'daki, eski gemi kalaslarından yapılmış, maun merdivenindeki basamaklar bastıkça gıcırdayan ve binanın bir dalgayla olduğu gibi yan yattığı hissini veren bir alışveriş merkezine. Cian

---

* (İng.) Özgürlük, bağımsızlık. (*ç.n.*)

orada hayaletlerin de olduğunu söylüyor. Julian bunların arasına birkaç hayalet daha katmış olabileceğini düşünüyor. Gönderdiği takıları yaparken birkaçını metalle bütünleştirmiş olabilir. Büyüye, sihre inanan biri değil ama yine de her parçaya kendi düşüncelerinden, anılarından, yaşadığı bu stresli dönemden bir şeyler katmış olabileceğinden endişeli. Maia o işin öyle olmadığını söylese de.

Pandemi sırasında, Orla çocuklara bakmak zorunda kaldığı için daha çok Maia'dan destek almış. Takılarını satan mağazaların kapandığı, işsizliğin Cumhuriyet tarihindeki en yüksek aylık oranlara ulaştığı ilk kapanmada, uçaktan paraşütsüz atlayıp hızla yere düşer gibi olmuş. Elinden hiçbir şey gelmemiş. İnsanların çoğu ekşi mayalı ekmekler pişirip sebze yetiştirirken, serbest çalışanlara bir destek gelmemiş. En azından ilk başlarda böyleymiş ve Julian'la Orla'nın ilişkisi de çabucak kendi kendine sürtünen bir zımpara kâğıdı etkisi yaratmaya başlamış.

"Neden yine kahve aldın?"

"Efendim?"

"Gerekli değil, lüks."

"Benim için gerekli."

"Kendi çocuklarını beslemekten daha mı gerekli?"

Bu gibi sözleri ruh hallerine, o an kimin daha gergin olduğuna bağlı olarak ikisi de söyleyebiliyormuş. Eskiden ona belli bir şekilde döndüğünde yüzünün aldığı şekli, günbatımından önceki her şeyin altın rengine büründüğü o saatte cildinden yayılan şeftali rengi parıltıyı romantize ettiği o kadın... artık yokmuş. Yalnızca Orla varmış. Hafif dar kot pantolonlar giyen, göz altlarında mor halkalar olan, Julian o sinir bozucu sesin kafatasında bir delik açtığını hissedinceye kadar dalgın dalgın dilini şaklatan Orla.

İlk kapanmanın mayıs ayında, çamaşır makinesi yüzünden mutfağı su basınca, Julian gitgide çoğalan kirlilerin arasında, YouTube'dan bir video daha izlese yapabileceğine inanarak iki gün boyunca

makineyi tamir etmeye çalışmış. "Gelip bir bakayım," demiş Cian. "Dikkatli olurum. Maske takarım." Fakat ona virüs bulaştırmaktan, komşulardan birinin ya da barış muhafızlarının kurallara uymadığını fark etmesinden korkan Julian teklifi reddetmiş. Böylece çamaşırları banyoda yıkayıp birer birer sıkmaya ve tavana asılı eski asansör askılıkta kurutmaya başlamışlar. Ev sürekli rutubetli gibiymiş, mutfağın ahşap zeminindeki kuruyamayan yerler kararmaya başlamış. Geceleri ortaya çıkan sümüklü böceklerin kalın vücutları en küçük aralıklardan bile geçebilmek için çiklet gibi sünerek uzayabiliyormuş. Julian'ın süpürgeliklerin altlarındaki çatlaklara ve su girişlerinin etrafına çelik yün doldurması da işe yaramamış ve Orla geceleri bir bardak su almak için geldiğinde, mutfaktaki musluğun etrafındaki sızıntıları eliyle keser olmuş. Herkes uyanıyor, ışıklar yanıyor, büyükler küçükleri yatıştırıp tekrar yatağa sokmaya çalışırken ters ters bakışıyormuş.

"Ah, bu ev!" diyormuş Orla, tekrardan yorganın altına girerken.

"O şekilde bağırarak aşırı tepki vermiş olabilir misin acaba?"

"Bilerek mi yaptım, salak?"

Julian yorganın altındaki avuçlarını yatağa koyarak öfkesini bastırmış. Farklı birine dönüşüp işleri farklı şekilde yapmak onu hep çok korkutmuş.

Başka bir gün, kızlar kavga ederken, "Şununla sen ilgilenir misin, Orla?" diye sormuş Julian. Mutfak masasında hesap kitap işlerini yaparken, Orla da akşam yemeğini pişiriyormuş.

"*Ben mi* ilgileneyim?" demiş Orla, yan odadan gelen sesler daha da yükselirken. Julian başını kâğıtlardan kaldırdığında, Orla'nın yüzünde hayal kırıklığı hatta galiba bir anlık bir nefret görmüş. "Gidip isyan yasasını kendi başına da okuyabileceğin aklına gelmiyor mu hiç? Bir kerecik olsun Bay Popüler olmayabilirsin ama onlar senin de çocukların, Jules. Tatlı ve de şirin şeyleri yapmak neden hep sana düşüyor?"

Julian içini çekerek bu tirat karşısında kendini savunur gibi ellerini havaya kaldırmış.

"Yapma şunu! Neden hep böyle yapıyorsun?!"

"Bir şey yapmadım ki."

"Yaptın! O yüz ifaden yok mu! Kendimi keçileri kaçırmış bir cadı gibi hissettiriyor bana. Öfkeli olabilirim ama gayet mantıklı bir şey söylüyorum. Çocuklar için sınır çizdiğinde, kendilerini güvende hissederler, Jules. Anladın mı? Güvende. O an sana tam bir pislikmişsin gibi bakabilirler ama onlar için iyi olanı yapmanın yolu budur."

"Orla," demiş Julian, karısının kullandığı dil ve çocukların her şeyi duyabilme ihtimali yüzünden irkilerek.

"Hayatının her ânında bu kadar pasif olmak zorunda mısın? Ben sana bir şey anlatmaya –bir şans vermeye– çalışıyorum ama dinlemiyorsun bile. Tek düşündüğün, söyleme *şeklim*."

O sırada kızlardan biri –Julian'a sorarsanız, Aoife– ağlamaya başlamış ve Orla'nın bağırtıları içinde *Geri ver onu!* dediği duyulmuş.

Julian iki kızın bir oyuncağı iki ucundan çekiştirerek kavga ettiği salona gitmiş. "Hey, bisküvi isteyen var mı?"

Fakat daha cevap gelmeden, Orla da salona girmiş ve sayıp dökmeye devam etmiş. "Bulduğun çözüm bu mu? Bisküvi, ha! Birazdan akşam yemeği yiyeceğiz ve sen cesur olup yetişkin gibi davranacağına onlara bisküvi mi veriyorsun? Ne zaman büyüyeceksin, Jules?" Orla salondan çıkıp kapıyı çarpınca, Julian kendini çok yorgun hissetmiş. Tartışmaları hangi konudaymış *gibi* görünürse görünsün, konu dönüp dolaşıp buna geliyormuş çünkü. Geçmişini –İngiltere'ye olan kinini– aşıp geleceklerini güvence altına alamayışına.

Geceleyin, Maia'nın söylediği bir şey, bir evliliği en çok yıpratan ve o evliliğin sallantıda olduğunu gösteren şeyin birikmiş öfke olduğu sözü kafasının içinde dönüp durmuş. Julian'ın hissettiği de buymuş. Nemli havada uçuşan keskin sözlerin yarattığı kıyım; artık

birbirine doğru dönmeyen iki düşman vücut. Orla hemen her tartışmalarında resmen yüzüne haykırdığı halde bu durumu değiştirmek için ne yapması gerektiğini bilemiyormuş. Hayal kırıklığının kökeninde tek bir şey varmış gibi, yıllar yılı bunu haykırıp durmuş Orla. Fakat Julian ancak Cian'dan duyduğunda anlayabilmiş.

Öyle bir şey var; dünyanın en sessiz, kendi görüşlerini açıklamaktan, fikirlerini başkalarına empoze etmekten kaçınan insanı nihayet bir şey söylediğinde, ona kulak veriyorsunuz. Haa. *Haa*, deyip bir anda gerçekle yüzleşiveriyorsunuz. "Julian, evlat. Bu aptalca gururundan vazgeçmezsen aileni sonsuza dek kaybedebilirsin. Takılarını İngiltere'de de sat. Orası da herhangi bir ülke. Babana ait değil."

Fakat o sırada ailesi zaten yokmuş. Orla'nın ailesinin yanına gitmişler. Kasım ayında İrlanda'da yine kapanma başlayınca, Orla bir kapanmayı daha birlikte geçirmenin ikisi için de –ayrıca çocuklar için de– iyi olmayacağını söylemiş. *Seninle bu şekilde devam edemem, Jules. Seni kendi istediğim gibi biri yapabilmek için durmadan başının etini yiyorum; böyle biri olmak istemiyorum.* Orla her şeyi almadığı halde ev boşalmış gibi. Holdeki boş askılar, raflardaki eksik kitaplar ve oyun kutuları, boş kalan diş fırçalığı.

Aoife ve Niamh olmayınca, akşamları eve dönüp Orla'yı göremedikçe, Julian daha fazla çalışmaya başlamış. Bilgisayarının başında daha çok zaman geçirip işleri büyütmek amacıyla mağazalarla yazışmış. Bazı günler e-postaları gönderirken kendini kuyuya taş atar gibi hissetmiş; bir yere ulaştıklarını gösteren tek belirti, arada bir yarattıkları tepki olmuş: *Bu e-posta kullanıcısı artık mevcut değil.* Yüzünü nereye dönse kapanmalarla ve işten çıkarmalarla ilgili bilinmeyen hikâyeler duymuş. Bu sayede yalnız olmadığını hissetmesi gerekirmiş ama öyle olmamış. Bu insanların heyecan verici yeni roller üstlendiklerini, eski hayatlarından kurtulup pandemiyi atlatmalarını sağlayacak yeni girişimler başlattıklarını ya da şirketlerde farklı pozisyonlara geldiklerini hayal etmiş. Zaman zaman kendi

başlarına takı yapmayı öğrendiklerini hayal edip asansör kapılarının kapandığını, içeride ona yer kalmadığını hissetmiş. E-postalarını tarayıp önceden gelen tekliflere bakmış. Kaç tanesini yanıtsız bıraktığını görmek ona utanç vermiş. Şimdi el açıp dilenmek zorundaymış işte.

Bazı geceler Eski Çikolata Fabrikası'nda uyuyup yaptığı işe bir tek Aoife'yla Niamh'e Zoom'dan merhaba demek için ara vermiş. Bu görüşmeler onda hayal kırıklığı yaratmış. Kızların dikkatini ekranda tutmak zormuş ve kırmızı yanakları, Julian'ın burnuna çarpar gibi olan o köpüklü banyo, çamaşır yumuşatıcı kokularıyla, karahindibaların tohum başları misali uçup gidiyor, sonra bir an için tekrar beliriyorlarmış.

"Gel de babanla konuş, Niamh," sözünün ardından yandan gelen bir ses ve uyumadan önce masal okunması için yapılan pazarlık. "Hayır, hayır, çabuk gel. Baban bekliyor." Orla'nın işleri yoluna koymaya, ekranda herkesi bir araya getirmeye çalıştığını ama pek beceremediğini duyabiliyormuş.

Bazı geceler üçünün yüzünü aynı anda görüyor, görev bitiminden önceki son anda ekran onlarla doluyormuş. Bazen de, görüşmenin sonunda Orla'yla baş başa kalıyorlarmış. "Yorgun görünüyorsun," diyormuş Orla. Kendini ansızın cidden yorgun hisseden Julian, yüzünü ovuşturuyormuş. "Bir şey olmaz. Gözlerime bir baktırsam iyi olacak sanırım."

Bazı geceler, arabayla onları görmeye gidiyormuş. Orla'nın annesiyle babası eve girmesinden tedirgin oluyormuş ama Julian bunun uygun bir kılıf, sorumsuz damatlarını aileden aforoz etmenin bahanesi olabileceğini seziyormuş. Bu yüzden parka gidiyorlar, Niamh tırmanma oyuncaklarında son bir deneme yaparken nefesleri akşam karanlığında bembeyaz çıkıyor, ısınmak için ayaklarını yere vuruyorlarmış. Parkın kapısından çıkıp giderken, kızların iki elinden tutup uçtu uçtu yapıyorlar, Julian bu kareleri birkaç metre

ötelerindeki birinin çekeceği fotoğraflar halinde aklına kaydediyormuş. Bu resim yine de bir aile sayılabilecekken çekilmişti. Hâlâ her şeyi düzeltebileceğini zannettiğin zamanlarda çekilmişti bu resim.

Aralık ayında üst üste sipariş alan Julian, Noel arifesine kadar çalışmış. Fakat bir çıkış yolu olmaktan çok geçici bir yardım gibi olmuş bu. Bir zamanlar paranın ve kıt kanaat de olsa geçinebilmenin sağladığı oksijenden hâlâ yoksunlarmış. Ocakta yaşanan durgunlukta umutsuzluğa kapılmış. Eski Çikolata Fabrikası'ndaki herkes aynı durumdaymış. Dükkânlar kapanmış, fuarlar iptal edilmiş, sergiler sürekli ertelenmiş. Nisan ayında, birkaç yıl önce Orla'nın eski stüdyosuna taşınan marangoz kendi canına kıymış. Cebinde bir mektupla, ormanda bulunmuş. Bir süre herkes birbirine daha iyi davranmış, biraz yavaşlamış sanki. "İyi misin?" diye sorduktan sonra biraz duruyor, "evet"ten daha uzun bir cevaba fırsat tanıyorlarmış.

"Sen böyle bir şey yapmazsın, değil mi?" diye sormuş Orla, Julian haberi verdiğinde.

"Sence?"

"Bilsem sormazdım. Bilmek istiyorum."

"Sen ve kızlar varsınız," cevabının üstüne Orla –kısacık tek bir hareketle– başıyla onaylayınca, Julian onun hayatında hâlâ var olup olmadığını, bu işi bitirip bitirmediğini bilememiş. Ama durum ne olursa olsun, intihar edemezmiş. Hayata tutunmak için elinden geleni yapması gerektiğini annesi öğretmiş ona. Cevabının duygu sömürüsü gibi algılanabileceğini, bu cevaptan Orla ilişkiyi resmi olarak bitirmeye karar verdiği takdirde hislerinin değişebileceği gibi bir anlam çıkarılabileceğini fark ederek eklemiş: "Ama olmasaydınız da, cevabım hayır olurdu. Ben öyle biri değilim." Orla rahatlayarak hafifçe gülümsemiş.

Fakat Julian sonradan bu konuşmayı düşünüp durmuş. Annesi aynı zamanda insanın çocukları için her şeyi yapabileceğini öğretmemiş mi ona? Onlara en iyi hayatı yaşatabilmek, her zaman

yanlarında olmak için savaşman –cidden savaşman– gerektiğini? Julian bunu yaptığından emin olamamış. Annesinin yaptığı şekilde. Dişini tırnağına takarak.

Julian çalışmadığı zamanlarda, evde daha çok vakit geçirmeye başlamış. Ödünç aldığı bir makineyle mutfağın zeminini zımparalamış, soyulan duvarları boyamış ve evlerini sekiz yıl önce ilk kez girdiği zamanki gibi görmeye başlamış. Masallardan fırlamış evler gibi. Dökme demirden ufacık şömineler ve daracık nişler, orijinal panjurları duran Viktoryen pencerelerin altında pencere koltukları. Her yerde Orla'yla kızları görüyor, seslerini duyuyormuş. Pandemi olmasa, paraları bitmemiş olsa ne durumda olacaklarını düşünüyormuş. İyileşmenin, ondan istenenleri zamanında yapmanın bir yolunu bulmuş olsa. Aşk iki sıradan insanı bir arada tutan, örümcek ağı gibi kolayca kopabilecek incecik bir pamuk ipliği olmasa.

Yalnızca Orla'nın artık evde olmaması –onun ve kızların somut varlığını her gün hissedememek– değil, onu terk edebileceği gerçeği de Julian'ı yiyip bitiriyormuş. Orla'nın ona ait olduğuna, birbirlerine ait olduklarına inanmış hep. Ama başından beri gerçek olamayacak kadar güzel bir hayalmiş belki de bu. Bazı günler uyanmanın şokuyla başının yastığa geri itildiğini hissediyor, bir odanın oda olup olmadığını, elinin el olup olmadığını, orada cidden yatıp yatmadığını sorguluyormuş sessizce.

Evliliklerinden geriye ne kaldığını bilemeden, yuvalarını yeniden kurmanın verdiği o garip ruh halindeyken, annesinin ölümüyle bir kez daha sarsılmış. Bütün çocukluğu onun yokluğunu göstermeyen upuzun, bulanık bir cammış da, yokluğunun en yoğun haliyle yeni karşılaşmış gibi. Elinde kalan şeyin mutlak hiçliğiyle.

Bahçeyle uğraşmak Julian'ın ilgisini çekmezmiş hiç. Orla'nın da. Bir gün elini küçük bir köknarın üstünden geçirir, işe nereden başlayacağını düşünürken, ağaçtan çıkan yoğun ve tanıdık koku onu İngiltere'deki evin bahçesine götürüvermiş. Bahçedeki kalın bir ağaç

gövdesi görüşüne epey engel oluyormuş ama başını uzatıp baktığında annesinin ona doğru geldiğini, yaklaşırken eğilip o uzun, zarif kollarını ona doğru uzattığını görmüş. Dudakları hareket ediyormuş ama Julian onu tatlı dille ikna etmeye, güven vermeye çalıştığını yüz ifadesinden anlamış. "Tamam, artık çıkabilirsin," sözünü duymuş sonra. Derken o imge yok olmuş. Kendini tek başına, kendi bahçesinin duvarları arasında bulmuş.

Aklında sıkça hatırladığı, o kadar az anı varmış ki zamanla onu etkilemez olmuşlar. Fakat zihnindeki bu imge taptaze, capcanlıymış. Annesinin sesindeki gerçeklik çok çarpıcıymış. Unuttuğu o ses.

Sonraki günlerde, her fırsatta bahçede çalışmış. Öğle tatillerinde annesini orada bulma umuduyla eve geliyormuş. Ürkütüp kaçırma korkusuyla, anıların peşine düşmüyormuş. Buna rağmen bazen de sabırsızlanıp köknarın kokusunu Olbas Yağı koklar gibi içine çekiyor, bir şey hatırlayamıyormuş. Küreği iç içe geçmiş köklerin arasına sokmaya, toprak saksıları boşaltırken, aslında dikkati arkasındaki boşlukta değilmiş de, içinden *Buradayım, buradayım. Lütfen gel artık,* diye haykırmıyor gibi davranmaya çalışırmış.

Bir akşam Orla'yla kızları gördükten sonra bahçe kulübesindeki bir kutuda duran eski kamp malzemelerinin içinden bir baş feneri bulup çıkarmış Julian. Çoğu gölgede kaybolan ışıkta el yordamıyla büyük bir kelebek çalısını budarken, omzuna dokunulduğunu hissetmiş.

Mantığını yitirdiği bir an için gelenin annesi olabileceğini düşünmüş. Fakat dönüp baktığında Maia'yı görmüş. "Pardon, korkutmak istemedim. Bu kadar çok ışık açıksa evdedir diye düşündüm."

"Ha evet, şurayı biraz aydınlatmaya çalışıyordum da," diyerek kör makası kesilmiş dalların üstüne bırakmış Julian. Maia'nın kendi başına eve girmesi yeni bir şeymiş. Orla gittikten sonra yapmaya başladığı bir şey. Fakat Julian'ın hoşuna gidiyormuş; evde başka birinin de olabilme ihtimali.

Çay kupaları ortalarında, arka basamakta oturmuşlar. Nisan ortası için yumuşak bir hava olsa da, Maia'nın üstünde kışlık mantosu varmış. Julian annelerinin sesini duyduğunu anlatmış ona. "Ha, evet, köknar ağaçları," demiş Maia. "Bahçenin arka tarafındaydılar. Onun kontrolden çıkacağını anladığında uzakta olmamız için bizi oraya yollardı. Tupperware kapları hatırlıyor musun?"

"Tupperware kaplar mı?"

"Seninki maviydi; benimki sarı. İçlerinde atıştırmalık bir şeyleri hazır tutardı hep. Kuru üzüm, kurutulmuş elma halkaları. Açlığı yatıştıracak şeyler. *Piknik Zamanı*," demiş Maia, hüzünlü bir sesle.

"Piknik Zamanı bu muydu? Hatırlıyorum." Yine bir anı. "Ama nedenini bilmiyormuşum." Julian annesiyle ilgili bu tarz şeyleri hatırlamak istiyormuş ama öyle bir hüzünle yüklüymüşler ki. Onlar için güzelleştirmeye çalıştığı şeyler bile. "Bizi cidden severdi, değil mi?"

Maia zifiri karanlık, yıldızsız gökyüzüne bakmış. "Gök baba," demiş.

"Ne?"

"Senin adın."

"Ha, evet," demiş Julian. Adının anlamını nereden öğrendiğini hatırlayamamış; belki anneannesinden ya da bir kitaptan.

"Adının Gordon olduğunu düşünsene. Onun istediği gibi."

Julian çay poşetinin ipini kaşığa sarmayı bırakıp ablasına bakmış. Bunu bilmiyormuş.

"Plan öyleydi. Ama annem seni nüfusa kaydettirmeye gittiğinde, bunu yapmayı kendine yediremedi. Sonradan onu onurlandırmak için *gök baba* koyduğunu söyledi. Hatta akşam yemeğinde tabağının etrafına serpiştirdiğim o küçük ay ve yıldız süslemelerini yapmıştım. Ama onu onurlandırmak için yapmadı. Aslında alttan alta ona benzemeyeceğini söylüyordu. Ondan daha iyi biri olacağını."

Julian bir şey demeden, uzun uzun, yavaşça nefesini bırakmış. Ömür boyu içinde tutmuş gibi hissettiği bir nefes. Maia karanlıkta

Julian'ın elini tutmuş ve öylece kalmışlar. Yukarıdan geçen bir uçağın yanıp sönen ışıklarını takip ederek havaya bakmışlar.

"Neden hiç anlatmadın?" diye sormuş Julian.

"Unutmuşum. Yani unutmadım da. Aklıma gelmedi."

"Başka hatırladıkların da var mı?"

Maia bunun üstüne ona, arkadaki odadan gelen ışığın biraz aydınlattığı yüzüne bakmış. "Of, Jules. Çok fazla şey var. Ben on dört yaşındaydım. Yalnızca ne kadarını bilmek isteyeceğinden emin olamadım."

Sonraki haftalarda, Maia her uğrayışında çocukluklarına ait anılarını anlatmış. Orla olmayınca, Maia'nın kız arkadaşı Meg olmayınca, baş başayken sağladıkları o eski uyumu yakalamışlar. Pencere çerçevelerinin soyulan boyalarını söker ya da akşam yemeğini hazırlarlarken, Julian annelerinin mutfaktaki pencerenin önünde otlar yetiştirdiğini öğrenmiş; altın değil gümüş takılar kullandığını; saçları yıkanacağı zaman yüzünü yukarıda tutması için banyonun tavanında bir gekonun yaşadığına dair hikâyeler uydurduğunu. Gördün mü? Nasıl öttüğünü duyuyor musun? Maia'nın anlattıkları gerçek bir anıyı mı uyandırıyor yoksa kendini onun yarattığı bir sahnenin içinde mi hayal ediyor, bunu anlamak bazen zormuş ama annesi saçındaki sabun köpüklerini plastik bir sürahiden döktüğü suyla temizlerken sırtından aşağı sıcak su aktığını hatırladığına şüphesi yokmuş. Ayrıca *onun* hakkında, adına tahammül edemediği adam hakkında da bir şeyler öğrenmiş. İlk başlarda, ne kadar çok şey bilirse aralarındaki genetik bağın ona o kadar çok işkence edeceğinden, DNA'sının daha da derinlerine kodlanabileceğinden korkmuş. Fakat Maia'nın anlattığı anılar ancak ne kadar farklı olduklarının altını çizmeye yaramış.

Annelerinin ölümü konusuna pek girmemişler; Maia bir şey dememiş, Julian da sormamış. Bir gün artık dayanamamış. "Neler olduğunu anlatır mısın bana? O gece neler oldu?"

Maia anlatırken, Julian ağlamış. Annesi için. Maia'yla kendisi için. "Kalayım mı?" demiş Maia.

"Bir süre yalnız kalsam iyi olacak sanırım," demiş Julian. Kapıda kucaklaşmışlar. Sonra Julian küçük evin üst katına çıkmış ve soyunmakla falan uğraşmadan, tam iki gün boyunca, yalnızca su içmek ve tuvalete gitmek için kalkarak sürekli uyumuş.

Telefonun çaldığını fark etmiş. Maia'nın gelip kontrol ettiğini. Ama onunla konuştuğunu hatırlamıyor. Maia aylar sonra Meg'e onu kırmış olabileceğini söylediğinden söz etmiş. Son birkaç hafta boyunca gerekli, çok zaman önce yapılması gereken bir şeyi yaptığını düşünmüş ama sonra kendinden şüpheye düşmüş Maia.

Julian üçüncü gün uyandığında, yatağın yanındaki saat sabah yedi buçuğu gösteriyormuş. Rutininden hiç şaşmamış gibi. Yatağın kenarında sersem gibi otururken vücudundan gelen pis kokulara, dilindeki kuruluğa şaşmış. Banyoya gidip kirli giysilerini çıkararak yere atmış ve duşun altında durur, sıcak su tenine çarpar, içerisi buharla kaplanırken, birden gerçeği anlamış. O babası gibi biri değilmiş. O âna dek incecik bir sınırda yürüdüğünü, her an onun gibi bir adam olabileceğini düşünmüş hep. Fakat o sınır ince falan değilmiş. Geçilmesi imkânsız dev bir uçurummuş. Julian asla onun gibi olamazmış. Öfkesinin patlamasına izin verse, tartışırken sesini yükseltse bile, babasının ettiği zalimliklere çok uzakmış. Onunla alakası yokmuş. Sonunda görebilmiş bunu. Duşun duvarına yaslanıp gözünde yaş kalmayıncaya kadar ağlamış.

Meg'i yeniden Maia'nın hayatına sokan şey bir tesadüf. Homeopati okulundan bir arkadaşı Maia'yı mangal partisine çağırmış ama yağmur başlayınca herkes içeri kaçmış ve kanepede Maia'nın yanındaki yer de Meg'e düşmüş. "Aa! Biz tanışıyoruz galiba. Birkaç yıl önce sana gelmiştim. Saman nezlesi için?"

Yalnızca birkaç kez görüştükleri halde Maia'nın içinin ısındığı biriymiş Meg. Peygamber çiçeği tonunda maviler giymeyi seven –o gün de üstünde mavi bir şey varmış– ve yüzünde içten, verici bir ifade olan. "Meg?"

"Evet, hafızan iyiymiş." Meg başıyla verandanın açık duran kapılarını işaret etmiş. "Yağmurun polenleri yere yapıştırdığını söylerler ama bana hiç yaramazdı; yağmur başladığı an nefesim daralırdı. Ama işte buradayım, nefes alıyorum. Senin dehan sayesinde." Gülümsemiş. "Hatta sonradan sana gönderdiğim birkaç kişi de oldu. Dur, birer içki alayım."

Meg geri döndüğünde ayakkabılarını atıp kanepenin minderlerine gömülerek ayaklarını eteğinin altına almış. Orada uzun kalacağını, tuvalete gitmesi gerektiğini ya da salonun öbür ucunda bir arkadaşını gördüğünü söyleyip kaçmayacağını ima eder gibi görünen samimi bir tavırla. "Seni bilmem ama bence aramızda bir dengesizlik var. Yani sen benim hakkımda abuk subuk her şeyi biliyorsun –*akıntı gibi bir şey mi yoksa burnunda pamuk kalmış gibi bir his mi?*– ama ben senin hakkında hiçbir şey bilmiyorum."

Meg'in bu kusursuz taklidi Maia'yı güldürmüş. "Bir ara tekrar gelmeyi düşünüyor musun? Tedavi için yani?" diye sormuş ve sorduğuna ânında pişman olmuş.

Fakat Meg soruyu kolayca geçiştirmiş. "Aman Tanrım. Hayır. Katiyen." Gülmüş. Ona doğru uzanmış ve konuşurken eli hafifçe Maia'nın dizine değmiş. Yalnızca parmak uçları. Bir an için. Ama Maia bir şeyler hissetmiş.

"Tamam, yirmi soru diyelim mi?" der demez, böyle düşüncesizce davranışına şaşmış Maia. Fakat Meg sırıtmakla yetinmiş.

"Tamam, kolay bir soruyla başlayalım. Yumurta: Çırpılmış mı, kızarmış mı?"

"Çırpılmış," demiş Maia, şimdilik öngörülebilir bir sohbete dalmış olmalarına şükrederek. Sınırları belli olan.

"İrlanda mı? İngiltere mi?"

"İrlanda. Ben ergenlik döneminde geldiğim için aksanım değişmedi. Ama kardeşim tam İrlandalıdır; o beş yaşındaydı. Pardon, bir kelimeden fazla oldu."

"Cevaplar tek kelime olacak demedik ki. Sabah mı, gece mi?"

"Sabah. Olasılıklara açık olma hissini severim."

"Şehir mi, doğa mı?"

"Doğa. Anneannemin evinde, doğanın içinde büyüdüm." Maia şehirdeki, Julian'ın evine fazla uzak olmayan kendi dairesini düşünmüş. Orayı evi gibi hissetmesi yıllar almış ve anneannesinin her gelişinde bıraktığı ufak tefek şeyler –sevdiği bir vazo, çok kullanılmış bir fırın tepsisi, Cian'ın tamirat işleri için uğraması– sayesinde yumuşak bir geçiş olmuş. "Evde bizimle olmanı özlüyoruz ama seninle çok gurur duyuyoruz," diye fısıldamış Sílbhe saçlarına doğru, bir akşam veda ederlerken. Coşkulu bir gururmuş bu. Daha da sıkı kucaklaşmalarını sağlayan.

Futbol tişörtü giymiş bir adam kanepeye çarpınca elini kadehinin üstüne örten Meg, gözlerini Maia'nın yüzünden ayırmamış. "Yaz mı, kış mı?"

Maia gülümsemiş. "İrlanda'nın bir günlük yazlarını çok severim."

"Geçmiş mi, bugün mü?"

"Bugün." Bu cevap ona acı verse de –annesini silmiş gibi hissettirse de– Maia doğruyu söylüyormuş. Sonraki soruya hazır, bir bakış atınca, Meg'in duraksama ânını yakalamış. Maia'nın yüzündeki çalkantıyı görmüş gibi.

"Bulaşık: Yatmadan önce mi yoksa ertesi sabah mı?"

"Tanrım, yatmadan önce. Ama şarap kadehlerini bırakırım; onları ayıkken yıkamak daha iyi." Maia'nın içinden bir ses dürüst olması gerektiğini söyleyince, eklemiş: "Fakat çok sık içtiğim söylenemez." Meg'in mutfak tezgâhının üstünde her daim bir şişe kırmızı şarap bulunduran tiplerden olduğuna eminmiş.

"Pardon, sormam gerekirdi. Bu iyi mi?" diye sormuş Meg, kadehini yan yatırarak.

"Ha, evet, hiç içmiyor değilim. Yalnızca... yanıltıcı bir cevap olacaktı. Her hafta sonu mutfaktaki lavaboda şarap kadehlerinin birikmiş bir partiye gidiyormuşum gibi."

"İyiymiş," demiş Meg, yüzünde titreşen hınzır bir ifadeyle. "Her neyse, yürüme: Hızlı mı, yavaş mı?"

"Yavaş. Sohbet için zaman kalır. Hızlı yürüyorsam geç kalmışımdır."

"Kurgu mu, kurgu dışı mı?"

"Kurgu ama bir şeyi seçeceksem, şiir derdim." Meg kaşlarını kaldırınca, Maia hava atar gibi göründüğünden korkmuş. Ama şiirin ortak noktaları olduğu anlamına da gelebilirmiş bu hareket.

"Mantık mı, içgüdü mü?"

"Ah, her zaman içgüdü."

"Mutlu son mu, hüzünlü son mu?"

"Mutlu demek isterim ama..."

"Bence de. Öngörülebilirlik mi, heyecan mı?"

"Öngörülebilirlik sanırım." Ciddi ses tonu Maia'yı utandırmış.

"Bağlılık mı, gönül eğlendirmek mi?"

"Son cevabım bunu da kapsıyor bence," demiş Maia, kayıtsız tavrının sohbeti biraz yumuşatacağını umarak.

"Pişmanlık mı, şüphe mi?"

Maia biraz düşünmüş. "Mm, pişmanlık. Hayatı geldiği gibi yaşayıp hatalar yapmak daha iyi sanırım."

"Gardını almak mı yoksa düşürmek mi?" Başını eğip Maia'nın gözlerine bakan Meg, verandanın kapılarında duran bir grup kahkahadan kırılırken bile ona bakmaya devam etmiş.

"Şu an için mi? Her soruda biraz daha düşüyor," demiş Maia, tebessümünü korumaya çalışarak.

"Sevilmek mi, saygı görmek mi?"

"Ah, sevilmek," demiş, Meg'in bu sözcüğü söyleme şekline bayılan Maia. Muhteşem bir şeymiş gibi. Sözcüğü söyleyen dudaklarını kıpkırmızı yapan bir kiraz kadar olgun ve dolgun bir şeymiş gibi. "Zaten saygı da onunla birlikte gelir bence," diye eklemiş Maia, içi kıpır kıpırken böyle akılcı cevaplar vermeyi nasıl sürdüreceğini bilemeden.

"Hetero mu, gey mi?"

Tempoda bir değişim, bir es, nefes.

"Gey," demiş Maia.

"Bunun bir gerekçesi yok yani?" demiş Meg, gözlerinde gülücüklerle.

Yağmur durmuş olsa gerek ki evde dolaşıp duran grup dışarı, güneşe çıkmış ve Maia'nın söyledikleri sessiz kalan salonda daha korunmasız kalmış. "Daha birkaç yıl önce açıldım. 2015'te, referandumda. Ama... eminim."

Meg gülümseyerek başını sallamış. "Peki," deyip ilk kez kararsız görünerek duraksamış, "mangal partisinde yirmi soru mu oynadık yoksa devamı olabilir mi?"

"Bu son soru muydu?"

"Saymadım ki," demiş Meg. "Ama en az bir soru daha var sanırım."

"Ne olacağını biliyor musun? Son sorunun?"

"Buna vereceğin cevaba bağlı."

"Ha, o zaman olabilir. Olsun lütfen," demiş Maia, elini parmak uçlarının Meg'inkilere değecek şekilde oynatarak.

"Bana gelir misin?"

Maia'nın ilk ciddi ilişkisi, Meg'le yaşadığı. Meg bulaşıkları saba-ha bıraktığı, gereğinden fazla büyük bir gökyüzü ve sonsuz yeşillikle kuşatıldığı doğayı klostrofobik bulduğu halde ilişkileri yolunda.

Yatakta yan yana oturup kitaplarından bölümler okuyorlar birbirlerine. Ayrıca Meg, Julian'ı kendi kardeşi gibi benimsemiş

durumda; Julian telefon ettiğinde, ona zekice ama Maia'dan daha alaycı ve yönlendirici nasihatler veren kişi Meg oluyor. Maia'nın dairesindeki duvarlar için denedikleri renklerin boya örnekleri holde, ayakkabılarının yanında birikiyor. Mavinin kül ardıç diye sıcak bir tonunda karar kılıyorlar. Banyodaki dolapta ortak kullandıkları bir kutu tampon var ve tuhaf ama her şeyin böyle dostça paylaşılması Maia'nın kendini tamamlanmış hissetmesini sağlıyor. Maia ona hiç kimseye –ailesine bile– söz etmediği şeyleri anlatıyor ve Meg'in, "Ah, zavallım benim," diyerek ona sarılması yetiyor her nasılsa. Pazar günleri arabayla plaja gidip ıslak kumların üstünde el ele yürürken rüzgâr mantolarını savuruyor, saçlarını dağıtıyor ve Meg, Maia'nın yüzünü ellerinin arasına alıyor, sevgiyle.

Haziran ayında bir salı günü, ellerinde seyrelttiği tepesi püsküllü havuçlarla evin köşesinden dönen Cian, Sílbhe'nın salonda, yerde yattığını görüyor. Vücudunda çabucak iyileşecek birkaç sıyrık görmeyi dileyerek yanına koşuyor. Fakat ağzının açık kaldığını, o tatlı yüzünün hareketsiz olduğunu görüyor. Yanına diz çöküp içgüdüsel olarak yapılan şeyleri yapıyor: Kulağını dudaklarına yaklaştırıyor; bileğinde nabız var mı diye bakıyor. Yaptıkları zaten anladığı şeyi doğruluyor. Sílbhe'nın henüz soğumamış elini kendi yanağına götürerek ağlıyor. Yeterli zamanları olmadığı için. Ortak hayatlarının bitmesine hazır olmadığı için.

Güneş batar, serin hava açık kapıdan içeri süzülür, Sílbhe'nın soğuyan vücudu katılaşırken, onun yanında oturuyor. Yaşanması gerektiğini bildiği bir sonraki aşamaya geçmeye hazır olmadığı için bütün gece yanında oturuyor. Telefon konuşmalarına ve taziyelere hazır değil. Onun yokluğuna da. Şimdilik, birazcık daha, onunla baş başa kalmak istiyor.

*

Julian telefonuna baktığında gönderdiği örnekler için teşekkür eden ve yüklü bir siparişi onaylayan e-postayı okumakla meşgul. Cian'ın ağladığını ilk kez duyuyor.

Eve gittiğinde, içi paramparça oluyor ve Cian'la birbirlerine tutunuyor, sımsıkı sarılıyorlar.

İçeri giriyorlar ve Cian'ın bolca koyduğu tek malt viskileri sessizce Sílbhe'nın şerefine kaldırarak Maia'nın arabasının yoldan gelecek sesini duymayı bekliyorlar.

O akşam üçünden başka kimse yok. Orla'yla Meg gelmeyi teklif etseler de, böylesi daha doğru olacakmış gibi geliyor. Geç vakte kadar masada oturup sohbet ediyor, gülüşüyor, ağlıyorlar. Cian hiç uyumamış ama yatağa gitmeyi düşündüğünde, Sílbhe'nın orada olmayacağı fikrini kaldıramıyor. Bu yüzden mutfakta, Maia'yla Julian'ın yanında ve paylaşılan anıların verdiği sıcaklıkta kalıyor. Hayatlarını muhteşem olduğunu fazla çaktırmayan biriyle paylaştıkları konusunda hepsi hemfikir.

Adli tıp raporu çıktığında, Sílbhe'nın kalbinde bir delikle yaşadığını öğreniyorlar. Büyük ihtimalle bundan haberi olmadığını ama yine de seksen sekiz yaşına kadar yaşamasının bir mucize olduğunu. Onlara ne kadar çok şey verdiğine bir kez daha şaşıyorlar. Onlar için, onların sayesinde yaşadığını. Her şeye rağmen.

İngiltere'ye gidecek ilk toptan sevkiyatına veda eden Julian, boş stüdyosuna dönüyor. Tezgâhının başına oturup hâlâ alışmaya çalıştığı gözlüğünü takıyor ve aklında bir plan olmadan, bütün günü doğaçlama şeyler yaparak geçiriyor. Metalin onu götürdüğü yerlere gidiyor. Bunu yapmayalı asırlar olmuş. Son birkaç yıldır, takı yapmak için oturduğunda, neyin satabileceğine dair tedirgin bir soru aklının bir köşesinde dönüp durmuş hep. Fakat şimdi, kontur halindeki bir kalbi pürüzsüz hale getiriyor. Yaptığı şeyin kolundaki doğum lekesine benzediğini fark ediyor. İkisi de hafif deforme. Son

zamanlarda sıkça yaptığı gibi, annesini düşünüyor. Bir zamanlar kolundaki o kabartıya nasıl baktığını –hatta dokunduğunu– düşünüyor annesinin. O zamanlar daha küçük ve daha koyu olmalı ama yine de. Geçmişle arasındaki bu somut bağın getirdiği rahatlatmayı fark etmek onu şaşırtıyor. Annesiyle arasında bir bağ.

Çalışmaya devam ederken, aklı Orla'ya gidip duruyor. Mozaik benzeri dev işlerinden birini kargoya verilmek üzere baloncuklu naylona sarılmış vaziyette merdivenden aşağı tek başına nasıl indirdiğini hatırlıyor Orla'nın. Tam zamanını hatırlayamıyor ama ona annesini anlattığı ve sonunda birlikte olmaya başladıkları dönemde olduğunu zannediyor. "Yardım edeyim mi?" deyip ağırlığın birazını yüklenmeye davranmış. Fakat Orla tüy kadar hafif bir şeyi taşırcasına rüzgâr gibi geçip gitmiş ve Julian da merdiveni çıkmaya devam ederek durumun alttaki basamaklarda da aynı olup olmadığına bakmak için tırabzandan aşağı sarkmış. "Gözünün üstümde olduğunu anlamayacağımı mı sandın, Jules? Sen beni merak etme. Bu kız ufak tefek olabilir ama çok güçlüdür," diye seslenmiş Orla. Yanağı pakete dayalı olduğu halde gülümsediği sesinden belliymiş. Tam Orla'ya göre. Kendisi olmaktan korkmayan bir kadına.

Orla kızlara da öyle olmayı öğretiyor. Niamh ilk Dünya Kitap Günü'nde okula *A Voyage in the Clouds*'taki sıcak hava balonu kılığında gitmiş. Üstüne karton kutu giydirip başının tepesinde duran iki çembere sosis şeklindeki uzun balonları takmışlar. Julian çocukların balonları patlatabileceğinden korkmuş ama Orla, "Bir balonun patlaması bizim kıza koymaz," demiş. *İyi de yirmi dört tane var,* diye düşünmüş Julian. *Bu kostümde patlayabilecek yirmi dört tane balon var.* Okulda, Niamh futbol oynarken balonların çoğu oraya buraya çarpıp patlamış. "Skoru babana sen söylersin ama!" demekle yetinmiş Orla.

Julian işlediği gümüşü törpülerken Orla'nın Aoife'yı dizine, Niamh'i yanına oturtmuş, kanepede –annesiyle babasının evindeki,

herhalde o an üstünde oturduğu kanepede değil, kendi kanepelerinde– onları gıdıkladığını, öptüğünü, başlarının tepesine hafifçe vurduğunu görür gibi oluyor. "Kim anneciğin sevgisiyle kaplanmak ister?" deyip parmaklarını açarak, "Çatırt!" diye yumurta kırar gibi yaptığını, kızların saçlarından aşağı sevgisinin aktığını.

Cebinden telefonunu çıkarıp saate bakarken onun adını görüyor. *Eve uğradım da, görüşecek zamanın var mı?* Orla'nın oraya ev demekten hiç vazgeçmediğini fark ediyor.

Hâlâ orada mısın? Onda gelebilirim, Jx, diye yazarken kapıya gelmiş bile.

Stüdyonun kapısını kilitlerken gördüğü üç noktadan cevap yazıldığını anlıyor.

Süper. Seni bekledim. Ox

Mesajları adının baş harfi ve bir öpücükle bitirmesi, bu kadar güçlü ve pes etmeyen biri olması Julian'ın hep hoşuna gitmiş. Ox. Canım Ox.

Değiştiğini anlaması için ona Liberty'nin siparişinden söz etmiş olsaydı keşke. Julian merdivende durup telefonunu çıkararak parmağını kargonun fotoğrafında biraz tuttuktan sonra gideceği yere ondan önce ulaşacak bir posta güvercinini uçurur gibi göndere basıyor. Dışarı çıkıp Dooley Caddesi'nde yavaş tempoyla koşmaya başlıyor. Orla'nın onu beklediğini bilse de, bir dakikayı bile boşa harcamak istemiyor birden. Bu tuhaf zamanların bir zamanlar ikisini sımsıkı birbirine bağlayan ipleri neden –nasıl– kopardığını anlamasa da, yeniden düğümleyecek zamanları olduğundan emin.

Yavaş yavaş koşarken umudunun bir uçurtma gibi rüzgâra kapıldığını hissedip onu daha da yukarı çıkarmayı, mutlu sonlara inanmayı isteyerek hızlanıyor. Filmlerde gördüğü bütün o görkemli, yürek titreten şeylerin Orla'yla paylaştığı hayatta da yaşanmasını ve her şeyi hissedebilmeyi istiyor. Cidden hissedebilmeyi. Bir boombox'la serenat yapmayı istiyor ona. Bir araya geldikleri an

yağmurun altında durmayı, yüzlerinden aşağı suların akmasını istiyor. Derken –plağın üstündeki iğne kaymış gibi– bu düşünceler bir cızırtıyla kesiliyor ve kendini gülünç hissediyor ansızın. Maia'yla Meg'in kahkahalarını duyar gibi oluyor. Fakat sonra Cian'ın cesaret veren, "Boş ver şimdi. Haydi göreyim seni, evlat!" diyen sesini duyuyor. Julian gülümseyerek tekrar hızlanıyor çünkü evet, büyük büyük, korkusuzca yaşamak isteği var içinde. Kurtarmaya değer bir şeye sahip oldukları için onunla tartışmak istiyor. Orla'ya karşı çıkarak bir süpürgeliği tekmelemeyi ve ikisi de bundan korkmadığı için incinmiş ayak parmağına bakarak bu hırçın tavrına onunla birlikte gülebilmeyi istiyor. Çünkü o babası gibi değil ve bu gibi şeylerin en derinlerdeki bir canavarı uyandıracağı falan yok. Bilakis sevgi, öfke, hüzün, esrime ve hikâyelerini yazmayı birlikte sürdürmelerini sağlayacak her şey Julian.

Orla'nın hamileliklerinde aşerdiği şeyleri bulduğu dükkânın önünden geçiyor. Julian mı, zencefilli kurabiye mi? *Salak*, diye düşünüyor, Orla'nın her seferinde onu seçtiğini fark ederek. Esas her şeyi havada bırakan *kendisi*: Orla mı, geçmiş mi? Orla mı yoksa ona zarar verme riskini almamak mı? Şimdi anlıyor. Ortada seçilecek bir şey olmadığını. İngiltere'ye satış yaptığı halde ölmüş değil işte. Göğsündeki taşın kalkması dışında hiçbir şey değişmiş değil. Koruyucu giysilerini giymiş kuru temizlemecinin yanındaki merdivenlerden söktükleri bir eşek arısı kovanını taşıyan iki belediye işçisini ancak kendisinin bilebileceği bir nedenle kaldırım ortasında duran bir kadını geçip telefon kulübesinin oradaki köşeyi dönüyor ve sonunda ev görünüyor.

Orla evde volta atıyor. Julian bu evde aylardır şu sipariş için çalışmış –korkularını onun için aşmış– olmalı ama hiç fark etmemiş. İngiltere'ye satış yapmanın Julian için nelere mal olduğunu merak ediyor. Bu işi onun zoruyla yapıp yapmadığını. Ama belki de geçirmesi gereken bir değişim olduğunu. Kitaplarının sırtlarını inceleyerek,

şömine rafındaki süs eşyalarını gözden geçirerek bu şeylerin hâlâ ortak yaşamlarının şeyiyle –özüyle– yüklü olup olmadıklarını anlamaya çalışıyor. Onlar dışında kimseye bir şey ifade etmeyen. İçinde dünya olan cam kâğıt ağırlığının önünde durup parmağını üstünden geçirerek üstündeki toza bir çizgi çekiyor.

Dışarıdan sokakta pat küt koşan birinin ayak sesleri geliyor. Seslerin ön kapıda kesildiğini duyuyor. Kesik kesik soluyan birinin nefeslendiğini. Anahtar kilide giriyor. Orla kapıya bakıyor. Elleri dizlerinde bir an daha nefeslenen, şaşkın haline bakıp sırıtan Jules'un kapıda maraton koşmuş gibi durduğunu görüyor. Julian doğrulup nefesini bırakıyor. "Orla, ben seni fena halde seviyorum. Eve dön. Burada, benim yanımda olmalısın."

Bu sözlerin, tanıdığı Julian'ın bu kendinden daha emin halinin karşısında şaşkınlıktan kalbi yerinden fırlayacakmışçasına gamzelerini çıkararak gülümsüyor Orla.

Julian'ın küçük salonlarında yanına kadar gelmesi için üç adım atması yetiyor ama Orla her nasılsa onu ağır çekim hareket eder gibi, attığı her adımda tüm detayları görebileceği kadar zaman varmış gibi görüyor. Sonra Julian ona sarılıyor. "Evine ve bana döne-
cek misin?" diyor saçlarına doğru. Julian'ın göğsüne dayadığı başını sallayan Orla'nın parmağındaki toz çıkar, zerrecikler salona yayılırken, Orla kocasının montundan tutup boynunun sıcaklığını, saçlarının yaylanışını, tam anlamıyla sevilmenin muhteşem yakıcılığını hissediyor.

GORDON

Sessiz ofisin uğultusunda, çalışma masasında oturmuş öğle yemeğini yiyen Gordon, sandviçinden ısırıklar alarak o günkü Wordle sözcüğünü düşünüyor.

"Senin başlangıç sözcüğün ne?" diye soruyor Amy.

"DÜNYA," diyor Gordon. Amy bunu her sorduğunda beş harfli farklı bir sözcük uyduruyor ama asıl sözcüğü her seferinde İÇMEK. "Seninki?"

"AUDIO," diye cevap veriyor Amy, gözlerini ekranından ayırmadan. "Biri iyi bir sözcük olduğunu söyledi ama bir şey çıksa bile bütün bu sesli harfleri ne yapacağın belli değil."

Gordon boşalan yemek kabının kapağını takıyor. "Umarım becerirsin. Üç sözcük öndeyim," diyerek kendi skorunu gösteriyor. "Birazdan görüşürüz."

Ana binaya doğru yürüyor ve her gün olduğu gibi personele ait bölümün kapısından başka bir âleme geçtiği ânın tadını çıkarıyor.

Beton merdiven boşluğunun soğuk yankısından zaman zaman oradan oraya giden bir öğrenci grubunun ya da gürültücü bir turist kafilesinin sesleriyle hareketlenen galerinin parlak sessizliğine. Salonlarda gezerken, bazen kulaklık takıp sesli rehberi dinliyor; bazen de bütün galeriye yerleştirilmiş banklardan birine oturup karşısındaki resimlere göz gezdiriyor. Mantıksız bir şey olduğunu biliyor –*Saka Kuşu*'nu okumuş– ama o salonların sessizliğinde kaldığı sürece başına kötü bir şey gelemezmiş gibi hissediyor.

Bu işi ona sponsoru bulmuş. Bir gün –Gordon'ın işe dönebilecek gibi hissettiği ama adrenalin patlamalı şehir hayatına hazır olup olmadığını bilemediği bir dönemde– Rob telefon edip bir galerinin bilgi işlem ekibini ve internet sitelerini yönetecek birini aradığını söylemiş. Beynini alım satım algoritmalarını belirlediği zamanlardaki kadar zorlayan bir iş değil ama bu dünyanın bir parçası olmak ve arka planda, ucundan köşesinden de olsa, insanları sanata yakınlaştırdığını bilmek Gordon'ın hoşuna gidiyor. Resim yapan Rob –ya da küratörler– gibi değil ama yine de... Ona yetiyor.

Gordon, Comfort'la 2019 yazında, Londra'daki Victoria İstasyonu'na yakın bir yerde bozulan trende tanışmış. Karşısında oturan Comfort, Dulwich Resim Galerisi'ne ait bir sergi programıyla yelpazeleniyormuş.

"Nasıl buldun?" diye sorunca bir an aklı karışan Comfort, programın trende bırakıldığını söylemiş. Fakat konuşmaya devam etmişler ve tren sarsılarak nihayet ilerlemeye başladığında, Comfort üzgün görünüyormuş.

Tren istasyona girerken, Gordon'ın telefonuna kendi numarasını girmiş ve, "İyi birine benziyorsun. Lütfen aramayan erkeklerden olma," demiş.

Gordon'dan birkaç yaş büyük olan Comfort'ın önceki bir ilişkisinden ergenlik dönemine gelmiş Ida adında bir kızı var. Ida dalgalı

ve gür siyah saçları, konuştuğu insanları gözlerinin beyazıyla dinler gibi gözlerini kocaman açışıyla, annesinin minyatürü gibi. Gordon'a, "Gord," diyor ve bunu hem alaycı hem de hafiften sevgi dolu bir ses tonuyla söylemeyi beceriyor. "Ah, buradasın, öyle mi, Gord?" diyor, büyüklerle konuşurken kullandığı tenkitçi ses tonuyla. İlk başlarda ters gelmiş –ona okuldaki halini hatırlatmış– ama Gordon zamanla bunu yalnızca Ida'ya ve şimdiki haline has bir şey olarak algılamaya başlamış. Ida komik ve Gordon'ın hatırladığı kadarıyla, kendi on dört yaşındaki halinden daha enteresan bir kız. Manga okumayı ve YouTube'da garip şeyler yapan insanların videolarını izlemeyi seviyor. Bir gün vinille kaplanan ve sonunda her şeyi ayna gibi yansıtan, altından yapılmış gibi görünen bir arabanın videosunu izletiyor ona. Gordon bu büyüleyici şey karşısında dünyayı yeniden tanır gibi hissediyor kendini.

Pandemi patladığında, Gordon'la Comfort'ın tanışmasının üstünden daha bir yıl bile geçmediği halde Gordon'ın onlarda kalabileceğini ilk söyleyen Ida olmuş. "Gord bunun ne olduğunu anlamak için bizim gemiye zorla girmeye mi çalışacak? Yoksa evde tek başına mı kalacak?"

Ida'nın kapanma boyunca onun varlığına katlanmak zorunda olmasını Gordon'a ait bunaltıcı bir fikir gibi sunması Gordon'ı gülümsetmiş. Kapanma başladıktan sonra haftalar boyunca onun olduğu odaya girip, "Öf, Tanrım. Sen *hâlâ* burada mısın?" demiş büyük bir keyifle.

"Misafirlik de bir yere kadar, biliyorum ama birkaç gün daha dayanabilirsen, Boris işleri yoluna koymak üzere sanırım," demiş Gordon da, yüzünde incinmiş bir ifadeyle, ellerini sahte bir çaresizlikle havaya kaldırarak.

Yaklaşık üç yıl sonra, Gordon kendi kira sözleşmesini iptal edip onların bahçe katındaki dairesinin yarı kirasını ödemeye başlamışken, bugün bile bunu sürdürmekten keyif alıyorlar.

"Öf, Tanrım. Sen *hâlâ* burada mısın?"

"Biliyorum, biliyorum. Bir fincan çay içmek için uğramıştım ama takılıp kaldım işte."

Ida'nın varlığı ilk birkaç randevunun sarhoşluğundan direkt evli yaşlı çift moduna geçmelerine sebep olmuş ama Gordon'ın keyfi yerinde. Filmlerde aşkı kırmızı güllerin taç yapraklarında ve Eiffel Kuleli bir manzarada bulmaya şartlandırılsak da, Gordon aşkı Willesden'daki her tarafı camlarla kaplı bir bahçe kulübesinin içine hapsedilmiş sıcakta, buram buram gübre kokularının içinde ve asmada beliren ilk yeşil topların karşısında yan yana oturduğu birinde bulmuş olmaktan gayet memnun.

Yaşadığı yıkımı Comfort'a ilişkilerinin en başında anlatmış. Ne koşullarda büyüdüğünü anlatırken, Comfort da gözlerini her zamankinden daha kocaman açarak onu dinlemiş.

"Korkunç bir çocuktum. Ne şekilde kullanıldığımı anlamadan, anneme çok kötü davrandım. Bahanesi olamaz... ama..."

"Ida da çocukken Diş Perisi'yle Noel Baba'ya inanırdı. Benim teşvikimle ikisine de mektuplar yazardı. Aklı çalışmıyor muymuş sence?"

"Ama Maia neler döndüğünü anlamıştı."

"Yüz çocuktan bir tanesi Noel Baba'ya inanmaz; Maia da onlardanmış."

Gordon'ın takıldığı yer –çocukluğunda yaptıkları için kendini affedememesinin nedeni– burası olduğu halde Comfort'ın kurduğu mantık çok basitmiş. Aradan geçen yıllarda yaptıklarını mazur gösteremezmiş ama neden öyle biri olduğunu anlamasında yardımı olmuş.

Kuğu Gölü'nün İkinci Perdesi bitmek üzere ve Cora, Royal Opera House'un karanlığında oturuyor. "Kuğu Yavrularının Dansı"nda, üst üste gelen kolları kusursuz X'ler çizen dört kadın el ele, mükemmel

bir uyum içinde, tek vücut halinde hareket ediyor. Cora dansı izler, sahnedekiler ışıltılı patlamalar halinde *entrenchat guatre*'leri, *relevé passé*'leri sergilerken, kendi baldırlarıyla bacakları da kasılmış durumda. Balerinlerin ayak hareketleri temiz, çok net. Hareketleri hafif. Cora kalbinin hafiflediğini hissediyor; o yükselme hissini, sihri bizzat yapmanın nasıl bir şey olduğunu iyi biliyor. Dansçılar merakla, huzurla, bir o tarafa, bir bu tarafa bakarken, tüy gibi görünen tütülerinin altındaki bacakları hayali sularda çırpılıyor. Koreografiyi hatırlıyor Cora. Bir koro bölümü ama daha büyük roller kapmak için de fırsat. Dört balerin hizayı bozmamak için birbirlerine göre hareket etmek zorunda. Müziği aynı şekilde algılamalı, aynı tempoda dans etmeliler; her adımı saymalı ve nihayet, son anlarda, birbirlerinden ayrılıp uçmaya çalışmalı, yere düşmeliler.

Cora kadınların yüzlerine bakıp hangisinin star olduğunu, kendini diğerlerinden ayıracak kararlılığa hangisinin sahip olduğunu anlamaya çalışıyor. Hepsi gencecik! Onları gündelik hayatlarında dedikodu yaparken, esneme hareketleri yaparken, baletleri çekiştirirken hayal etmek Cora'nın hoşuna gidiyor. Provalardaki aralarda hâlâ sigara içip içmediklerini merak ediyor. Kendi zamanındaki birçok akranı gibi hâlâ bir tek sigara ve kahveyle mi besleniyorlar acaba?

Müziğin içinde duyabildiği *pıt pıt* ayak sesleriyle birlikte o günlerin yankıları da sahnede davetsizce aksediyor. *Yürekten gelirse daha yükseğe uçarsın*, diyen öğretmeninin sesi, piyanodan çıkan *tan tun* seslere karışıyor. Bale ayakkabılarını yumuşatma ritüeli. Burun kısmını kapının menteşeli kısmına kıstırışı; *demi-pointe* ayakkabılarla hafifçe yüksele yüksele tabanlarını oturtuşu. Sonra acıya dayanmak zorunda olduğu altı saat daha varken, ayakları çoktan kanamışken, saate bakışı.

Cora evliliğinin de bale kariyerinin yoğunlaştırılmış, daha korkunç bir versiyonu olduğunu fark ediyor. Umutlar. Hayaller.

Ardından ızdırap ve hayal kırıklığı. Kendini başarılması imkânsız bir şey için feda edişi. Artık altmış sekiz yaşında ve *çayıra salınma* deyiminin bazıları için işe yaramazlıkla, fazlalık olmakla bağlantılı olduğunu bilse de, ona düğün çiçekleriyle dolu, özgürce gezinebileceği yemyeşil kırları hatırlatıyor.

Batı Londra'da, Maia'yla Gordon'a çok uzak olmayan Viktoryen sıra evlerin birinde yaşıyor. Evinde her mevsim değiştirdiği pencere önü saksılar var. Duvarlarla çevrili küçük bir de bahçesi. Saksılara ektiği çalılarla ağaçların adlarını yavaş yavaş öğreniyor: *Salix integra*, defne, cüce Kore leylağı, yavşan, süpürge otu, hibiskus, sarı kantaron. Bu yıl minik bir seranın içine ilk kez şifalı taze otlar ve yeşil yapraklı sebzeler ekmiş. Topraktan çıkan minik filizlerin kesilip yenebilecek kadar büyümesini izlemek cidden keyifli ve Cora kendi yiyebileceğinden fazlasını demetler halinde bağlayarak sokak kapısına asıp isteyen herkesin alabileceğini söyleyen bir de not bırakıyor. İlk seferinde kimsenin istemeyeceğinden korkmuş ama kapıyı açıp hepsinin alındığını gördüğünde bomboş sokaktan muazzam bir sevginin sessizce ona doğru aktığını hissetmiş.

Cumartesi günleri mahalledeki fırından taze ekmek almaya çıktığında, iki tane de kalın hafta sonu gazetesi alıyor. Eklerini salondaki sehpaya ya da yatağının başucuna koymaktan hoşlandığı gazeteleri bütün hafta boyunca yavaş yavaş okuyor. Bu yaşam belirtileri, kanıtları yok etmeye gerek duymadan orada yaşadığını gösteren bu işaretler beklenmedik bir memnuniyet içinde göğüs geçirmesine neden oluyor hâlâ. Mutfaktaki Roberts radyonun sesi de öyle. Duymak istediği, kadın sesleri; onların hikâyeleri, hayata bakışları. Yaşadıkları farklı farklı deneyimlerle kendi evlerinin yolunu bulan, mizah duyguları ve içgörüleri, tutkularıyla daha büyük bir dünyanın kapılarını açan kadınların.

Dışarıdaki bir arabanın kapısı çarpılarak kapatıldığında ya da evin kapısı hiç beklemediği bir anda çalındığında hâlâ yerinden

sıçrıyor. Vücudunda iyi bakılmamış birinde görülecek yara izleri ve çatlaklar var. Yoga ve pilatesle hafifletmeye çalışıyor ama tam kaynamamış kemiklerin içine işleyen artritten kaçış yok. Çocuklarının onun adına duyduğu kaygının ve sorumluluğun ağırlığını omuzlarında hissediyor. Kapanma sırasında uğrayıp onu uzaktan görmüş, kapıya sterilize edilmiş hediyeler bırakmışlar.

"İyi olduğuna emin misin? Gelip birimizde kalabilirsin. Yalnız kalmana gerek yok." Fakat Maia ve Kate hastanede çalışır, Ida okula giderken bunun mümkün olmadığını hepsi biliyormuş.

"Ben iyiyim. Kitaplarımla podcast'lerim var. Tüm internet benim arkadaşım!" Tüm bunlar bugün bile ona yepyeni şeyler gibi geliyor.

Durumu olduğundan daha iyi göstermeye çalışıyormuş gibi, şüpheyle bakmışlar ona. Gündelik yaşamının gerçekliğine tanık oldukları halde kırk yılı aşkın zamandır çok daha acımasız bir kapanmaya katlandığını tam olarak anlayamamışlar nedense. COVID-19 ona vız gelirmiş; bu seferki, en azından onun için, kolay olacakmış.

Bu özgürlüğünü Gordon'a –bağ kurmakta zorlandığı çocuğa, bir zamanlar hiç anlayamadığı delikanlıya– borçlu. Gordon o araba kazasından sonra eve ilk döndüğünde, oradaki yerini yeniden öğrenir gibi her şeyden uzak durmuş. Fakat Cora durumun değiştiği o geceyi hatırlıyor. Gordon, Maia'yla buluşup akşam yemeği yedikten sonra eve dönmüş. Cora mutfakta kurutucudan çıkıp henüz soğumayan giysileri katlıyormuş. Gordon'ın kapının orada ayakkabılarını çıkardığını, montunu astığını duymuş. Merdivenin ilk basamağını, sonra ikincisini çıkmış. Ama sonra yağmurdan ıslanmış saçlarıyla mutfağın kapısında belirivermiş. "Bu gece trenle dönerken düşündüm de, onu özlemişsindir herhalde. Maia'yı"

Cora şaşkın şaşkın ona bakmış. Gordon'ın sözlerindeki yalın gerçeklik onu rahatsız etmiş; kızına duyduğu özlemin ortaya çıkmasına nadiren izin veriyormuş.

"Ah, evet. Evet, özlüyorum," demiş, bir gömlekteki kırışıklıkları düzelterek.

"Bence o da seni özlüyor," demiş Gordon. "Yakında ücretli izin alacağını biliyor muydun? Bir arkadaşıyla bir aylığına Avustralya'ya gidecekler."

Cora elindeki gömleği düşürüvermiş. Çünkü hayır, haberi yokmuş; kızının hayatıyla ilgili hiçbir şey bilmiyormuş. Sorular dilinin ucuna kadar gelmiş ama babası ansızın Gordon'ın yanında bitince, katlama işine dönmüş.

"Akşamın iyi geçti mi?" diye sormuş Gordon'ın babası.

"Evet, bir galeriye, oradan da Long Acre'ın dibindeki bir lokantaya gittik."

"Neyse bari. Ben annenin yanık yemeklerine kaldım."

Bunun üstüne Cora'nın oğlu –tuhaf, anlaşılmaz oğlu– demiş ki: "Hep böyle dersin ama annemin yemek yaktığını hiç hatırlamıyorum, biliyor musun?"

Cora başını kaldırmayı, söylenenleri duyduğunu belli etmeyi göze alamamış ama kocasının boğazını temizlediğini duymuş ve göz ucuyla, dönüp mutfaktan ilk çıkanın *onun* ayakkabıları olduğunu görmüş. Birkaç saniye sonra da Gordon çıkmış.

Bir öğleden sonra, kocası hâlâ işteyken eve dönen Gordon onu yemek salonundaki bitkileri sularken bulmuş. "Hoşuna gider diye düşündüm," diyerek masaya bir paket çikolata bırakmış. Cora bunun tuzak olup olmadığını anlayamadan, ona bakmış. Gordon kararsızlığını görmüş olmalı ki, "Merak etme. Söylemem," demiş. Böylece masada karşılıklı oturmuş, paketi açıp ortalarına koymuş ve bir-iki parça çikolata almışlar. O ilk kare parçanın damağında eriyişi, tadının diline yayılışı, banyodan sonra sarınılan sıcak bir havlu misali tatlılığı Cora'nın aklından çıkmıyor.

"İyiymiş, değil mi?" demiş Gordon. "Şehirde yeni bir yer açılmış; hemen merkezi geçince. Kartlar falan da satılıyor. Seversin." Cora

bundan çok etkilenmiş. Oğlunun oraya gitmekten hoşlanacağını düşünmesinden. Herhangi bir yere. "Denemelikler de vardı. Bademli ve tuzlu karamelliydi galiba."

"Güzelmiş," demiş Cora.

Gordon başını salladıktan sonra eklemiş: "Tam çıkarken ikram ettiler. Yoksa sana da getirirdim."

"Yok, yok," demiş Cora, bu yepyeni durumdaki hassas dengeyi bozmamak adına. "Bu çok iyiymiş. Daha lezzetli bir şey tattığımı hatırlamıyorum. Göz muayenen nasıl geçti?"

"Ha, şu hazır okuma gözlüklerinden alsam yetermiş." Gordon çantasını karıştırıp kutuyu çıkarmış. "Nasıl?"

Cora gülümseyerek yakıştığını söylerken, oğlunun –çocuğunun– yaşlanmaya başladığını fark etmiş. Birkaç yıl sonra otuz beş, sonra kırk, sonra çabucak elli olacağını; belki saçlarının dökületeceğini ya da kırlaşacağını.

Gordon paketini katladığı çikolatayı tekrar çantasına koyduktan sonra masadaki kırıntıları tek eliyle çekerek öbür elinin avcuna aktarmış. "Teşekkür ederim," demiş Cora. Gordon'ın bir tek çikolata için değil, geride iz bırakmamaya dikkat ettiği için de teşekkür ettiğini anlayıp anlamadığını bilemeden.

Cora akşam yemeğinde oğlunun onu ele verebileceği endişesiyle diken üstünde oturmuş ama öyle bir şey olmamış. Sonradan bu yasak lezzetleri paylaşmayı âdet haline getirmişler.

Zamanla, sohbet etmeye başlamışlar. Cora ona gününün nasıl geçtiğini, Maia'nın nasıl olduğunu sorar olmuş. Gordon da ona Rob'un stüdyosunda ilgisini çeken bir şeyden ya da gördüğü bir resimden söz etmiş.

"Michelangelo yalnızca ressam değilmiş, biliyorsun. Kadavra falan da kesmiş ve resimlerini yakından incelediğinde, içlerine gizlediği anatomik imgeleri görebiliyorsun. Dur bak, göstereyim," diyerek telefonunu çıkarmış bir gün. Cora oğlunun ona uzattığı

telefonu eline alır almaz patlayacak bir şey gibi –çekinerek– tutmuş. "Tamam, büyütmek için şöyle yapıyorsun. Ekranı çimdikleyip parmaklarını açar gibi."

Cora'yı çok güldürmüş bu. Resimlerin parmak uçlarında büyüdüğünü görmek tuhaf gelmiş.

"Sistina Şapeli'ndeki bir tavan. Görebildin mi, nerede..." diyerek o yeri göstermiş Gordon.

"Hah, evet. İnanılmaz, değil mi?" demiş Cora, Tanrı'yla melek tayfasının belirsiz bir şeklin değil, bir böbreğin içinden çıktıklarını anlayarak. Cora resmi küçültür, sonra tekrar büyütürken sessizce oturmuşlar. "Vayy," demiş Cora fısıldar gibi, resimden çok daha fazlasına şaşarak.

Gordon'ın babasına galeride çalışmaya başladığını söylediği gece, Cora yaşlı adamın dudak bükerek, "Parası o kadar iyi mi?" diye sormasına seyirci kalmış.

"Banka kadar mı?"

"Başka neyi kastediyor olabilirim? Çalıştığın son sektör o değil miydi?"

"Hayır, değil ama o maaşı –ve o primleri– başka bir yerde bulmam pek mümkün değil."

"Bu şekilde yaşayabilecek misin peki? Havalı araban ve 300 sterlinlik yemeklerin olmadan?"

Artık oğullarının farklı bir insan olduğunu göremeyişi Cora'yı irkiltmiş. Fakat Gordon'ın ateşe ateşle karşılık vermek yerine omuzlarını bariz şekilde düşürdüğünü, ellerini teslim olur gibi, *Bilmem ki. Çalışmadığım yerden sordun. Sen kazandın*, der gibi havaya kaldırdığını görmüş. Bu geri çekilişte zor algılanabilen bir güç varmış. Oğullarını döveceği sopa paramparça olan babasının elleri bomboş kalmış.

Oğulları birkaç ay sonra artık kendi evine taşınmaya hazır olduğunu söylemiş. Cora'nın beklediği bir şeymiş bu. Gordon zaten beklediğinden uzun kalmış ve bunu onun için yaptığından

şüpheleniyormuş. Üzüldüğünü belli etmemeye çalışmış ama mutfakta yemek yaparken Gordon'ın yanında durmasını, etrafı toplamasını, yaptığı hatalarla yanlışları üstlenmeye hazır vaziyette *–Hayır, o tabağın kenarını ben kırdım–* varlığıyla yalnızlığını gidermesini şimdiden özlediğini hissediyormuş.

"Ortancaların altına plastik bir kutu gömdüm, içinde telefon ve biraz para var. Acil durumlar için," demiş Gordon, evden ayrılacağı sabah. Cora onun birkaç gün önce bahçe aletlerine bakmak için garaja gitme nedeninin bu olduğunu anlamış. "Bilmeyen biri toprağın kazıldığını anlamaz."

Cora'nın durumundan ilk kez böyle açıkça söz ediyormuş ve oğlunun duyarlılığı Cora'nın gözlerini doldurmuş. "Teşekkür ederim ama sen beni merak etme," demiş, okulun ilk gününde annesinden ayrılır gibi hissettiği halde. Sonra yine dolap kapaklarını silmeye başladığında, Gordon'ın gidişi o gün ona yeterince acı veriyorken, aklında annesi, annesine veda edemeyişi, cenazesine gidemeyişi, ona hâlâ acı veren şeyler varmış.

Gordon'ın gidişinden yalızca birkaç saat sonra düdüklü tencere patlamış ve kapağı bir tıslama sesiyle birlikte bütün mutfağı kaplayan kaynar su buharının içinde duvara çarpmış. Cora o hafta yatağın yanında, yerde, üstünü örtecek bir şeyi olmadan yatmış. Saçından çekilerek uyandırılmış. Yüzü kocası soğuk diye tutturduğu halde yanaklarını yakan yemeklerle dolu tabaklara bastırılmış.

Bir hafta sonra öğle yemeği zamanında çalan kapıyı açtığında, karşısında Gordon'ı görünce şaşıp kalmış. "Aaa," deyip elini gayriihtiyari dudağındaki, merhaba diye gülümserken tekrar açıldığını hissettiği yarığa götürmüş. "Öf, şu halime bak. Geleceğini bilmiyordum ki." Dış görünümünün Gordon'ın yokluğunda nasıl değiştiğini ne şekilde saklayacağını bilemediği için telaşlanmış. "Düştüm," diyerek oğlunu içeri buyur etmiş. "Şu lanet olası kilim. Köşesi kıvrılıp duruyor ve..."

"Anne, lütfen. Onun yaptığını biliyorum. Ama merak etme bundan böyle güvende olacaksın." Gordon'ın ona uzattığı avcunda iki anahtar varmış.

"Ha, bunları geri vermene gerek yok. Vermeni baban mı söyledi yoksa?"

"Bunlar benim değil. Onunkiler."

Sonra Gordon her şeyi anlatmış. Oraya babasının kliniğinden geldiğini. Ona güvenli bir sunucuya yüklenmiş videoları izlettiğini. Videoları gitmeden önce eve yerleştirdiği minik gizli kameralarla kaydettiğini.

"Önce yeterli kanıt olmasını istedim; seni bütün hafta yalnız bıraktığım için üzgünüm. Ne kadar kötü geçtiğini biliyorum."

"Bizi filme mi alıyordun?" Cora salona göz gezdirerek bir fotoğraf çerçevesine, masa lambasına bakmış.

"Duman dedektörlerinin içindeler."

Cora, "Aaa," diye tavana bakarken gözlerinin daha da büyüdüğünü hissetmiş. Gordon'ın pilleri daha yeni değiştirdiğini hatırlıyormuş ama dedektörler çoğu zaman evdeki armatürlerin içinde kaybolup görünmeyen şeylermiş. "Hâlâ kayıt yapıyor mu?" diyen Cora, birden tedirgin olarak elini saçlarına götürmüş. Sonra aklı başına gelmiş. "Ona gittin... Ama... Ne dedi? Şu an buraya mı geliyor?"

"Bir daha gelmeyecek. Skandalı önlemek ve hapse girmemek için buraya bir daha gelmemesini söyledim. Yoksa videoları iş ortaklarına ve polise göndereceğim... Yani bu anahtarlar artık senin," diyerek anahtarları ona vermiş Gordon. "Evi de bu hafta senin üstüne geçirecek."

O zaman kanepeye oturmuş Cora. Elleri kucağında. Etrafına – büfeye, televizyon sehpasına, ahşap orta sehpaya– bakınmış. Muttağın içine. Koridora doğru bakmış; yıllar yılı kendi dünyası olan bu odaları farklı gözlerle görmeye başlamış. Tuhaf bir boşluk. Oraya evim demesini sağlayacak şeylerin yokluğu.

Cora eve dönüp içeri girmek için o anahtarları kullandığı her seferinde duyduğu bağımsızlık ve korku karışımı hissi hâlâ hatırlıyor. Orada fazla kalmamış; yalnızca birkaç hafta; bir yandan sürekli kocasının yine peşine düşeceği hissi varmış.

Sonradan onu yalnızca bir kez, boşandıkları gün görmüş. Maia'yla Gordon o gün işlerinden izin almışlar ve avukatın ofisine girerken, bir masada onunla karşılıklı otururken, Cora'nın yanından ayrılmamışlar. İkisi de onunla konuşmamış. Cora ona neredeyse hiç bakmadıklarını hissetmiş.

Fakat Cora onunla göz göze gelmiş. Yalnızca bir an için. Gözlerini kaçıran o olmuş. Cora buna çok şaştığı için unutmamış. Bir de hemen ardından gömleğindeki küçük lekeyi fark ettiği için. Tenceredeki domates çorbası üstüne sıçramış gibi, iki turuncu nokta. Bunu sıkça düşünüyor. Bunun ona anlatır gibi olduğu şeyleri: Lekenin nasıl olup da dikkatinden kaçtığı, yalnız olduğu, onun da hata yapabildiği. Bunu düşünmek nedense korkusunu azaltıyor.

Şimdi yaz. Gordon, Comfort, Ida, annesi, Maia ve Kate'le birlikte İspanya'da. Herkes gölde tekneyle gezmek istiyor ve Gordon yakındaki bir galeriye gidebileceğini söylediğinde kimse ses etmiyor. Orada olduğunu bildiği resimle tesadüfen karşılaşmak isteyen Gordon, galerideki salonlarda gelişigüzel dolaşıyor. İlk kez yıllar önce, Londra'daki galeriye ödünç verildiğinde gördüğü resimle.

Sonunda ötekilerden daha küçük ve daha karanlık bir salona giriyor. Gördüğü resimlerin hepsinde altın varaklı çerçeveler varken, buradakilerin çerçeveleri oniks. İçerisi boş sayılır: Yalnızca genç bir çift ve büyükannesiyle birlikte gelmiş bir çocuk var. Gordon'ın ayak sesleri onların fısıltılarının ve sessizliğin içinde yankılanıyor. Salonda sistemli bir şekilde dolaşarak resimleri birer birer inceliyor. Karanlık, ağır, ürkünç şeyler. Kulaklıktan gelen ses Goya'nın "kara resimleri" olduklarını, doğrudan evinin duvarlarına yaptığı bu resimlerin

ölümünden sonra tuvale aktarıldığını söylüyor. Birinin kendi salonunun duvarlarına böyle korkunç resimler yaptığını hayal etmek zor.

Gordon gözlerinin ileriye kaymasına izin vermeden ama yaklaştığını bilerek yavaşça ilerliyor. Derken, sol taraftaki duvarın ortasındaki resmi görüveriyor. *Oğlunu Yiyen Satürn*. Duruyor. Bakıyor. Dinliyor.

Sesli rehberde çağdaş sanat akımlarının –edebiyat ve sinema akımlarının bile– tek başınayken meydana getirilmiş bu otosansürsüz eserlerden etkilendiği söyleniyor. Ardından mitolojideki bu tanrının –Satürn'ün– gücünü yitirme korkusu gibi duyguların simgesi gibi görülebileceği anlatılıyor; Satürn çocuklarını tahtından indirilme korkusuyla yemiş. Derken, anlatıcı âdeta sonradan aklına gelmiş gibi, Satürn'ün çocuklarından birinin –Jüpiter'in– kaçtığını söylüyor. Jüpiter'in annesi çocuğunu saklayıp korumuş. Jüpiter de yetişkinliğinde geri dönüp kehaneti gerçekleştirmiş. Çocuk cidden babasını tahttan indirmiş.

Gordon, Satürn'ün yüzünü inceliyor. O yüzü ilk gördüğünde nasıl dehşete düştüğünü, o gece lokantada Maia'yla bunu konuşurken nasıl bir umutsuzluğa kapıldığını hatırlıyor. Fakat bu kez o figürde farklı bir şey görüyor. Eskiden güç ve öfke görmüşken, bu kez gözü dönmüşlüğü görüyor. Korkuyu.

Gordon çömelip ellerini soğuk, siyah zemine koyarak mekâna yayılan yağ ve eskimiş tuval kokusunu içine çekiyor. Bu resimden niçin bu kadar etkilendiğini, ne demeye kendi hayatıyla resim arasında paralellikler kurmaya çalıştığını bilemiyor. Fakat hikâyenin devamını, kendisi ve annesi için özgürlüğün başından beri bu resimde saklı olduğunu öğrenmiş olmak onu rahatlatıyor.

Ayağa kalkıp resme sırtını dönen Gordon, tekrar galerideki salonlardan geçiyor. Sorolla'nın plajda geçen günlerini ve başka hikâyelerin, alternatif sonların mabetleriyle kaplı –belki de bazıları kendi hikâyesini anlatan– duvarları geçiyor. Nihayet günün aydınlığına çıkarak dönüp parkta yürürken, artık ailesiyle buluşmaya hazır.

Sondeyiş

29 Temmuz 2022

Göğsündeki sancı aniden başlamış ama kalabalığın içinde tanıdık bir yüz görmüş gibi, hemen anlamış. Tıptan mezun olalı çok yıllar geçtiği halde belirtiler aklına kazınmış durumda. Reflüye benzeyen bir his. Acının boynuna ve çenesine yayılışı. Kaçınılmaz sonun yaklaştığı hissi.

Şimdi, mutfakta yere serilmiş yatar, gömleğinin kolu yere dökülen kahveyi çekerken, onu sona doğru götürecek belirtileri gözlemlemeye hazır, sağlam durarak acıya katlanıyor. Derken Cora'nın yüzü gelip geçiyor gözlerinin önünden. Kendi elleri, zannettiği gibi titrek ve işe yaramaz değil, sağlam, gaddar şeyler. Göğsündeki acının şu an yaptığı gibi, itmeye, vurmaya yarıyorlar.

Hastalarını, geçmişte yardım ettiği insanları hatırlamaya çalışıyor ama bir parça hatırlar hatırlamaz yine Cora'nın yaralı bereli yüzünü görüyor. Onunla göz göze gelmeyen kızını görüyor. Küçük oğlunun avaz avaz ağlayışını. İşin gerçeği bu. Sevmesi gereken insanlara yalnızca acı vermiş. O zaman haykırıyor; boğazından bir çığlık kopuyor. Her şey çok açık çünkü. Tek bir hayatı vardı. Farklı yaşayabileceği.

Huzura eremeyecek; bu son farkındalık sindirilemeyecek kadar taze, çok yalın. Buna rağmen yapıştığı bir ânı havadan çekip alıyor. Cora'yla yollarını ayırabileceği bir ânı.

Son nefesini verirken, Cora'yla birlikte Embankment Bahçeleri'nde yürüyor. Cora'nın tek ayağında atelli bot var ama kendisi yalın ayak. Çimleri ayak parmaklarında hisseder gibi oluyor. Villiers Caddesi'ndeki kapılara geldiklerinde, deniz suyu teninden geçerek içine doluyormuş gibi garip bir hisse kapılıyor. Yavaşlıyorlar. Hoşlanmış ondan, evet. Ama bu kez elini bırakıyor. Biraz konuşuyorlar ve Cora gülümseyip dönerek uzaklaşıyor. Yolun başına gidinceye, aralarında bir ilişki kurulma ihtimali yok oluncaya, Cora köşeden dönüp gözden yok oluncaya kadar arkasından bakıyor.

Vücudu soğurken, kaderlerinin birbirinden ayrılmasını sağlayabilecek denenmemiş olasılıklar, birbirlerinden ayrı yürüyebilecekleri yollar havada titreşiyor.

Bir çocuk var. Bir kilise salonunun önünde ilan panosunu, camın altına raptiyelenmiş duyuruları inceleyen annesinin yanında duran. Salı öğleden sonraları bale kursu mu yoksa cumartesi sabahları İrlanda step dansı kursu mu? Anne biraz düşünüp okuldan sonra hemen baleye gitmenin onları sıkıştıracağına karar veriyor. Bir karahindibanın sapını parmağına dolamakla meşgul olan kızına bakarak step dansının ne olduğunu, almak zorunda oldukları özel ayakkabıları anlatmaya başlıyor. Kız elindeki karahindibayla birlikte bale ayakkabısı giyme hayalinden de vazgeçiyor ve birkaç yıl sonra step kursunu da bırakıp bahçedeki sebze bahçesiyle uğraşan babasının yaptığı işe daha çok ilgi duymaya başlıyor.

Bir delikanlı var. Hayata yeni atılmış; pratisyen hekim olarak ilk yılı. Tepesinde açılan bir camı, kaset çalarlı müzik seti, ABS fren sistemi olan yepyeni bir arabayı tanıtan satıcıyı dinliyor. Fakat adam anti patinaj sistemini anlatmayı bitiremeden, bir nedenle dışarı bakıyorlar. Ön avlunun köşesindeki üstü açılabilen iki kişilik araba bu sayede delikanlının dikkatini çekiyor. *Bu satılık mı?* diye sorup ilkinden daha eski, klasik, karakterli, zarif tasarımı inceleyerek oraya doğru yürümeye başlıyor. Altı ay sonra, sağanak yağmur altında,

arabanın freni patlıyor. Babası aynı hastanede ameliyat yaparken, iki kat aşağıda delikanlının öldüğüne karar veriliyor.

Bir kız var. On dört yaşını doldurmak üzereyken sınıfına yeni bir çocuk geliyor. Uzun saçlı, bol paçalı kotlar giyen. Dudakları Rolling Stones'un şarkıcısınınkilere benzeyen. Evlerinin arasında dört yüz metre mesafe var ve otobüsten inip aynı asfalt şeritten yürüyorlar. Birlikte biraz daha fazla zaman geçirebilmek için her gün daha yavaş yürüyorlar. *Seninle eve kadar geleyim*, diye teklif ediyor çocuk. Fakat parmakları böğürtlenden kapkara olmuş vaziyette kızın evinin bahçe kapısına geldiklerinde hâlâ ayrılmak istemedikleri için gerisin geri dönüp biraz daha yürüyorlar. Okula gidip gelerek geçen bu sakin günlerde, genç kızlığa ait tutkular –bale, çember hareketi, en yakın arkadaşının saçını örmek– gitgide diniyor. Neredeyse hiç fark edilmeden.

Bir oğlan var. On yaşında. Hastane koridorlarında babasıyla birlikte süzülürken herkesin ona nasıl saygı duyduğunu, değerli zamanından çalmamaya nasıl özen gösterdiğini görüyor. Sonradan tek başına kantine gönderildiğinde, babasının ışığında yıkandığını hissederek bir gün onun gibi doktor olabilmeyi, aynı saygıyı görmeyi hayal ediyor. Sonradan iki beyaz önlüklünün arkasından yürürken, adamların konuşması çalınıyor kulağına. Hep saygı duyduğu adamı başkalarının gözünden görüyor. Utancından ölecek gibi olarak bir tuvalet kabinine girip kendini içeri kilitliyor. Dışarı çıktığında, artık babası gibi biri olmamaya kararlı.

Bir kadın var. Dokuz yaşındaki kızı yanında, bebek arabası iten. Rüzgârla savrulmuş caddeyi geride bırakarak bir binaya giriyorlar. Kayıt memuru ona bakıp çocuğunun adını ne koyacağını sorduğunda, kadın duraksıyor. Sonra da kendini ölen babasının adını söylerken, Hugh derken buluyor. Bu fikrin nereden çıktığını anlamıyor. Önceden hiç düşünmemiş. Fakat söyler söylemez, doğru bir şey yaptığını anlıyor.

Karakter İsimleri

(gerçek anlamları italikle yazılmıştır)

Cora – hikâyenin özü

Gordon – *yüksek tepe*, sarsılmaz, muazzam; aşılması zor

Bear – tatlı, yumoş, cesur, güçlü

Julian – *gök baba*; Jules, mücevherci, kuyumcu

Maia – *anne*

Atkin (soyadı) – kin'in anlamı *aile*; "at kin" savaşta ya da barışta anlamlarına gelebilir.

Vihaan – *şafak*; yeni bir çağın başlangıcını temsil eder

Sylvia/ Sílbhe – kır saçlı

Cian – dayanıklı olan

Orla – *altın prenses*; her şey

Lily – *saflık, masumiyet*; geleneksel olarak hem bekâretin hem de acının sembolü

Pearl – *kıymetli*

Mehri – *iyi, güneşli*; mutlu, neşeli

Fern – sığınak, gölgelik

Roland – *ülke çapında ünlü*

Felix – *şanslı, talihli*; ünlü bir kedi mamasını da çağrıştırıyor

Kate – *saf*

Charlotte – *özgür*

Meg – *inci*

Comfort ve Ida – birlikte, kuş tüyü yorgan

Aoife – *savaşçı prenses*

Niamh – ışıltı

Eileen – I lean/Sırtımı yaslarım; birine bağımlı olmayı çağrıştıran ama o kişinin de aynı itirafı yapmasını gerektiren bir isim

Yazarın Notu

Bu roman kurgu olsa da, sözü geçen bazı sanat eserleri için gerçek sanatçıların işlerinden esinlenildi. Daha fazlasını öğrenmek isterseniz: Orla'nın geri kazanılmış cetvellerden yaptığı mozaik benzeri dev eserler için **Rose Vickers**'ın muhteşem güzellikteki işlerinden faydalandım. Instagram'ı @rosevickers.studio. Alman kuyumcu **MANU**'nun tasarladığı takıları yıllar yılı çok sevmiş ve kullanmışımdır; Julian'ın yaptığı takıları yazarken aklımda onlar vardı (@manu_schmuck). Julian'la Orla, Eski Çikolata Fabrikası'ndan arkadaşlarıyla pub'a gittiklerinde kısa bir süre söz ettikleri kâğıt sanatçısının **Matthew Shlian** olduğunu hayal ettim; onun gölgeyle yaptığı oyunlar beni hep büyülemiştir (@matthewshlian). Bear evinden ayrıldıktan sonra kadınların kapısında toplandığı odasından *natürmort* diye söz ediliyor. Bu fikri **Carol Ann Duffy**'nin aynı isimli, kendi çocuklarım ilk evden ayrıldıklarında beni fazlasıyla rahatlatan antolojisinde yer alan "Empty Nest" şiirinden aldım.

Okuduğunuz kitaptaki her bölümün başında bir illüstrasyon varsa, onları yaratan sanatçı **Sam Scales**'tir. Sam'in çizimlerine romanıma bir yayıncı bulmadan çok önce âşık olmuştum ve onun güzel illüstrasyonlarını benim sözlerimin yanında görmek benim için büyük bir ayrıcalık. Instagram'ı @samscales.

Son olarak, kapakta yer alan portre İspanyol sanatçı **Eva Navarro** tarafından, *Pursuing a Dream/Bir Hayalin Peşinde* adlı serinin parçası olarak yapılmıştır. Eva'nın resimlerinde insanların yüzlerini göstermemeyi tercih etmesi, izleyicinin onlarla özdeşleşerek hikâyelerini hayal etmesini sağlıyor ve bu figürün Cora'nın oğlunun üç versiyonunu da temsil edebilmesinin nedeni bu sanırım: Bir an Bear'ın rahatlığına ve özgüvenine sahipken, birden Julian kadar çekingen biri gibi görünüp ardından Gordon'ın gençliğindeki havalı haline benzeyebiliyor. Yayıncım bana bu resmi gösterdiği anda aradığım şeyi bulduğumu anladım ve Eva'nın muhteşem bir işini kitabımın kapağında görebildiğim için kendimi çok şanslı hissediyorum. Eva'nın kendi sitesi evanavarro.com.

Teşekkür

En içten ve sevinç dolu teşekkürümü hayallerimin yazar ajanı **Karolina Sutton**'a ediyorum. Ben umutlarımı kapağı sımsıkı kapalı küçük bir kavanozda tutarken, senin bu romana olan inancın havuzları doldurabilecek seviyedeydi. Bunun için, editörlük becerilerin için, sıcaklığın ve mizah duygun için, telefonda duyduğum en güven verici sese sahip olduğun için sana minnettarım. Bear'ın deyimiyle söylersem: Sen bir arı sürüsüsün ve sana tapıyorum. Amerika'daki ajanım **Anna Stein**'a en doğru anlarda yanımda olduğu için teşekkür ederim: İlk toplantıda bizimle birlikte olmak için tatilini erteleyip Kuzey Amerika'da sihri yaratmandan tut, yemeklerin ve sohbetlerin en güzeli için herkesi bir araya getirmene kadar. Hepsi için minnettarım. **Jake Smit-Bosanquet** ve **Zoe Willis**'e kitabın okura birçok dilde ulaşmasını sağladıkları için teşekkürler; dünyada bu kadar tatlı ve azimli telif hakları ajanları zor bulunur. Zoe, *İsimler*'in telif haklarını (evet, Birleşik Krallık'tan bile önce) başka bir ülkeye sattığın için sana çok çok teşekkür ederim; romanım için Yunanistan'da bir yuva bulduğunu söylemen, benim için hep sihirli bir an olarak kalacak. **Michelle Weiner**'a da çok teşekkürler; sanki hep iyi haberlerle çıkagelen birisin ve bu işin başarılması adına perde arkasında yaptıkların için sana minnettarım. Son olarak, CAA'de bana kucak açan biri

olduğun için ve... hemen her şeyi organize ettiği için sana teşekkür ederim **Izzy Redfern**.

Ha, **Francesca Main.** Bunu sesli okuyor olsam şu an mutlu bir iç çekiş duyardın ve başka şeye gerek kalmazdı çünkü Birleşik Krallık'taki editörüm sen olduğun için kendimi ne kadar ayrıcalıklı hissettiğimi anlayabilmen için bu kadarı yeterli. Kitabımı satır satır okuyarak önerdiğin düzeltmeler ve her bir değişiklik için karakterlerimi, karakterlerin motivasyonlarını anlamaya gösterdiğin bağlılık beni çok memnun etti. Nezaketin, düşünceli tavrın, mizah duygun ve özenin, hem sayfa üstünde hem de gerçek hayatta yaptığın her şeyde kendini gösteriyor. Penguin US'teki **Pamela Dorman** ve Penguin Canada'daki **Lara Hinchberger**, aynı şey sizler için de geçerli. Metnim masalarınıza konulur konulmaz onu bütün kalbinizle sevdiğiniz ve daha iyi bir şeye dönüştürmeme yardım ettiğiniz için üçünüze de teşekkür ederim. İçten tavrınız ve coşkunuz, beni tecrübenizden yararlandırarak büyük değişiklikler yapmaya teşvik etiğiniz için hepinize minnettarım. Bu roman sizin sayenizde daha zengin, daha nüanslı bir metin oldu ve sizlerle çalışmak çok keyifliydi.

Bayıldığım kapak tasarımı için yaratıcılıklarını sonuna kadar kullanan Oron'ın harika sanat bölümüne teşekkür ediyorum: **Nick Shah, Steve Marking** ve **Dan Jackson**'a, "üç gölgeli adam" konseptini bulduğu için **Chevonne Elbourne**'a üç katı teşekkürler. Bu güzelim kapağı daha fazla sevemezdim.

Penguin US'teki **Jason Ramirez** ve **Elizabeth Yafee**, bu hikâyenin dallarını kusursuz yansıtan bir kapak tasarladığınız için size de teşekkürler. Daha iyisi olamazdı.

Susie Bertinshaw, Holly Kyte ve **Jade Craddock**, romanımın düzeltilerini ve editörlüğünü büyük bir özenle yaptığınız, bir sürü ufak tefek detayı bulup çıkardığınız için sizlere teşekkür ederim. Beni sayısız hatadan kurtardığınız, bazı garipliklerde ısrarcı olmama ve kurtarılmayı reddetmeme izin verdiğiniz için size minnettarım.

Yine Orion'dan, çok şey borçlu olduklarım: **Anna Valentine** (harika bir isim ve harika bir kadın), **Katie Espiner, Sandra Taylor, Lindsay Terrell, Jen Wilson, Virginia Woolstencroft, Cait Davies, Javerya Iqbal, Leanne Oliver, Lynsey Sutherland, Sian Baldwin, Esther Waters, Eleanor Wood, Karin Burnik, Paul Stark, Louise Richardson, Hannah Cos** ve **Alice Graham**. İlk romanını yayınlayacak yazarlara harcadığı onca emek için, tabii bir de **Sam Eades**. Penguin US'ten **Marie Michels** ve **Natalie Grant**'la birlikte **Brian Tart, Andrea Schulz, Kate Stark, Molly Fessenden, Carolyn Coleburn, Yuleza Negron, Patrick Nolan, Mary Stone, Rebecca Marsh, Andy Dudley, Rachel Obenschain, Claire Vaccaro, John Francisconi** ve daha nicelerine teşekkür borçluyum; romanım adına duyduğunuz coşku beni çok etkiledi ve sizlerle çalışabildiğim için kendimi müthiş şanslı hissediyorum.

Tüm dünyadaki **yayıncılarım** ve **çevirmenlerim** –konuşmadığım dillerde de okura ulaşabilmek sihirli bir ayrıcalık– hepinize teşekkürler.

Kocaman bir teşekkür: **Henu Cummins**'e gidiyor; büyük Gordon'ın karakterini ve onun etrafında şekillenen aile dinamiklerini oluşturmada etkili olan, cömertçe sunduğun öneriler ve profesyonel görüşler için. Henüz fikir aşamasındayken romanımla ilgili tartışmak için zamanından ayırdığın, sonraki cesaretlendirmelerin ve bitmiş metni okuduğun zamanki tezahüratın için sana minnettarım. Senin olduğun bir dünya daha iyi, daha güvenli bir yer. **Peter ve Guy Jenner**, kuyumculukla ilgili sorularımı cevaplayarak bana yardım ettiğiniz için teşekkür ederim. **Geoff O'Sullivan** (**Anna Stein** vasıtasıyla), İrlandaca ve İrlanda kültürüyle ilgili sorularımı cömertçe ve güler yüzle cevapladığın için teşekkür ederim.

Bu romandaki hiçbir isim gerçek hayattan alınmadıysa da, karakterlerden birkaçının adları aileden olanların ve arkadaş çocuklarının isimleriyle aynı fakat bu isimleri seçmemin nedeni anlamları

ya da hikâyenin kendiliğinden o şekilde gelişmesi. Gerçek hayattaki **Bea, Maya, Felix** ve **Pearl**, dünyadaki en güzel isimlere sahipsiniz ve umarım hikâyenin anlatılması adına karakterlerimin de aynı adları taşımalarını hoş görürsünüz.

Merry Women's Book Club/Şen Kadınlar Kitap Kulübü'ne: Olay örgüsü olan ve olmayan kitapları okumam için beni zorladığınız, birlikte çektiğimiz ziyafetler ve bol kahkahalı sohbetler için teşekkür ediyorum. Toplu olarak, insana neşe veren bir şişe alerji karşıtı beyaz şarapsınız; adlarınız **Donna, Emily, Maria** ve **Marieke**. İlki kadar müthiş olan diğer kitap kulübüm: **Shauna, Michèle, Pippa, Sue, Audrey, Jennie, Fiona** ve bizimle birlikte okuyan çok sayıda köpek. Dostluğunuz, inanılmaz nezaketiniz ve bu kitap işlerindeki coşkumu paylaştığınız için teşekkür ederim.

Yazıp çizme işlerinden başımı kaldırabildiğim anda yeniden yörüngelerine girmeme izin veren, bana cesaretlendirici şeyler söyleyen, bu hayali nihayet gerçekleştirebilmenin mutluluğunu benimle paylaşan **bütün dostlarıma**... teşekkürler.

Bilhassa sizleri kocaman kucaklıyorum ve hepinize minnettarım: **Joanne** ve **Jenny**, kütüphanecilik ve Fransızca konularındaki yardımlarınız (ve daha birçok şey için); **Shauna**, yazarlık kursuna gitmemizi önerdiğin ve elime yeniden kalem alma konusunda beni cesaretlendirdiğin için; **Kathryn**, yapmaya çalıştığım her işte beni tatlı tatlı teşvik ettiğin için; **Samson, Charlotte, Ben, Catherine, Tamsin** ve **muhteşem Smith ailesi**, iyi ve kötü zamanlarda hep yanımda olduğunuz için. Hayatım sizin sayenizde güzelleşiyor.

Sarah, o ilk bölümü okuyup beni bol bol cesaretlendiğin için sana teşekkür ediyorum. Sonra da romanın yazılmasının her aşamasında tam olarak nelerin işe yarayacağını sezgisel olarak bildin. Sonunda – romanım ajanslara gönderilmeye hazır hâle geldiğinde– dedin ki: Git ve kitabına o raflarda bir yer bul. Oldu işte. Teşekkürler, teşekkürler, teşekkürler, Sarah. Bana ne çok şey verdiğini anlatamam.

Küçük **Bea**'ya: Bir gün bu kitabı okuyup bu sayfaya kadar gelirsen, büyük ihtimalle ergenlik dönemine ulaşmış olacaksın. Belki de yetişkinliğe ulaşmış bir **Bea** olacaksın. Senin her halini ve nasıl bir kadın olacağını görmek için sabırsızlanıyorum. O zamana kadar, sevildiğini bil.

Mama & Popsie, küçük yaşlardan itibaren sözcükleri ve okumayı sevmemi sağladığınız için teşekkürler; kitapları evlerimizin, tatillerimizin, sohbetlerimizin büyük bir parçası haline getirdiğiniz ve bu romanı çekincesizce sevdiğiniz için de. Sevgili sırdaşlarım olduğunuz ve kutlamayı birlikte yapabileceğim en doğru insanlar olduğunuz için size teşekkür ederim.

Kız kardeşim **Laura**, kitapla ilgili çıkmazlarımın gündelik sohbetlerimize ve gülüşmelerimize karışması benim için en tatlı ayrıcalıktı. Sana duyduğum minnetin bir ölçüsü yok (bunu okuduktan sonra hınzırca önüme koyacağın ölçüm aletlerini hayal edebiliyorum ama hayır, hiçbiri yeterince büyük olamaz); doğuştan editörsün ve kardeşim olarak yazdıklarımı parlatmaya, zor bölümleri tartışmaya ve akıllıca tavsiyelerde bulunmaya her zaman hazır oldun. Hayran olduğum kardeşimi her zaman sevecek ve ona teşekkür etmekten vazgeçmeyeceğim.

Çocuklarıma, bu roman sizin yaratıcılığınızın bahçesinde yetişti ve siz hayata atıldıktan sonra da sayısız sohbetle beslendiğini görmek beni hem onurlandırdı hem de sevindirdi. Julian'ın Eski Çikolata Fabrikası'nda kendine benzeyen insanları bulduğunda yaşadığı mutluluk için büyük ölçüde sizlerle ve babanızla yaşadığım hayattan esinlendim. **M**, sayfa üstünde sözcüklerimin yerlerini değiştirip onlar için en doğru yeri bulmamda yardım etmeye o kadar istekli olduğun; Fransa'da birlikte geçirdiğimiz zamanı büyüleyici kıldığın; dahiyane, dürüst ve içgörülü geri bildirimlerin için sana teşekkür ederim (bu roman senin sayende yüzde 95 daha az süt içeriyor). **F**, Goya tablosunun hikâyeye ne şekilde girebileceğini akıl ettiğin için

teşekkürler –Küçük Gordon'ın hikâyesi için bir odak noktası oldu ve romanın sonunu yazarken çok işime yaradı; bu romanı onsuz hayal edemiyorum– sana çok, çok teşekkür ediyorum. Böyle biri olduğun için de teşekkürler; bir sabah arayıp kullandığım bir sözcüğün oraya cuk oturduğunu söylemek tam sana göre... ne muhteşem birisin *sen*.

Kocam **Ian**'a teşekkür etmeye nereden başlasam ki? Bodoslama dalacak olursam: İlk okurum, yardımcı pilotum olduğun için ve ben bir karakterin gerçek sesini buluncaya kadar, "insanlar böyle konuşmaz," diye direttiğin için teşekkür ederim. Bu roman cidden bana olan sarsılmaz inancın sayesinde ve bana başarısız olup yeniden deneyecek cesareti verebildiğin için var olabildi. Bunlar için ve tavada çırpılmış yumurtalı binlerce öğle yemeği için de teşekkürler. Hayatımı senin kadar harika biriyle paylaşabildiğim için kendimi çok şanslı hissediyorum.

Bir isim, hayatın akışını değiştirebilir mi?

Cora, yıkıcı bir fırtınanın ardından, dokuz yaşındaki kızı Maia'yı yanına alıp yeni doğan oğlunun nüfus kaydını yaptırmak üzere yola çıkar. Kocası Gordon -toplum gözünde saygın bir doktor, evinin duvarları arasında ise buyurgan bir zorba- kararını vermiştir: Oğluna kendi adı verilecektir. Ama nüfus memuru, "İsmi ne olacak?" diye sorduğunda, Cora duraksar.

Yedi yıl sonra.

Çocuğun adı kız kardeşinin istediği gibi Bear'dır. Gelişi doğduğu geceki fırtına kadar sert vurmuştur aileyi.

Ya da adı Julian'dır. Tam da kendi seçtiği hayatı yaşayacak bir erkek ismi diye düşünmüştür bu ismi verirken annesi.

Ya da aile geleneği kazanmıştır ve babası gibi Gordon olmuştur adı, şimdiden her şeyiyle onun kopyası... Yine de bu buyurgan mirası kırmanın belki vardır ihtimali.

Sarsıcı ve bir o kadar da umut dolu ***İsimler***, üç ismin, bir hayatın üç ayrı halinin ve tek bir kararın tetiklediği sonsuz ihtimallerin hikâyesi. Ev içi şiddetin nesiller boyu süren sarsıntılarını, aile bağlarının o hem kopmaz hem de boğucu düğümlerini, insanın kendi kaderini tayin etme çabasını ve iyileşmenin mümkün yollarını keşfe çıkan tokat gibi bir kitap.

YILIN EN İYİ ROMAN SEÇKİSİ

Guardian • New York Times • BBC • Amazon • Times

domingo

www.domingo.com.tr